

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

28'inci Toplantı
10 Ocak 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1520)

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma ve kanun teklifinin görüşülme usulü hakkında görüşmeler

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

28'inci Toplantı

10 Ocak 2019 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.05'te açılarak dört oturum yaptı.

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1520) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyonun çalışma ve kanun teklifinin görüşülme usulü hakkında bir görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.15'te toplantıya son verildi.

10 Ocak 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahibi, değerli milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 28’inci Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1520)

BAŞKAN - Gündemimizde (2/1520) esas numaralı Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve İki Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

(2/1520) esas numaralı kanun teklifinin görüşmelerine başlıyoruz.

Şimdi, sunuşlarını yapmak üzere Sayın Cemal Öztürk’e söz vereceğim.

Sayın Öztürk, buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, kamu görevlileri, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İyisiyle kötüsüyle 2018 yılını geride bıraktık, yeni bir yıla girdik. 2019 yılının milletimize, ülkemize, tüm insanlığa hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Değerlendirme ve onayınıza sunmakta olduğumuz Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, 2019 yılı içinde Plan ve Bütçe Komisyonumuzda görüşülecek olan ilk teklif olma özelliğini taşıyor.

Hazırladığımız bu kanun teklifimizle ülkemizde meydana gelen yeni ekonomik gelişmelere uyumu, yeni güncellemeleri, vergi güvenliğini güçlendirmeyi, idarenin etkin ve hızlı konum almasını sağlamayı ve ihtilafları ortadan kaldırmayı amaçladık. Bu teklifimizle, başta ev hanımları ve kadın girişimciler olmak üzere evlerinde ürettikleri bazı ürünleri internet ve benzeri elektronik ortamlarda satanların, esnaf muafılığından faydalanmalarını sağlamayı amaçladık.

İşsizlik kapsamında verilen tazminatlara uygulanan gelir vergisi istisnasının kapsamına açıklık getirilmekte teklifimizde ve geçmiş dönemlerde uygulama farklılıkları nedeniyle yapılmış olan vergi kesintilerinin iadeleri sağlanmaktadır.

Yine, vergiye uyumlu mükelleflerin vergi indiriminden faydalanması kolaylaştırılmaktadır. Asgari ücret desteğinin 2019 yılında da devam ettirilmesi sağlanmaktadır. Yerli ve yabancı sinema film gösterimi yapan işletmelerin ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu olmaksızın e-bilet uygulamasına geçmeleri teşvik edilmektedir teklifimizle.

Ayrıca ülkemizde oynanacak olan 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına yönelik olarak Avrupa Futbol Federasyonları Birliği ve Türkiye’de mukim olmayan katılımcı futbol kulüplerine bu müsabakalarla sınırlı olarak vergi istisnası getirilmektedir.

Yine, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşların da kurumlar vergisi istisnasından yararlanabileceği hususu açıklığa kavuşturulmaktadır. Yine, diğer bazı konularda ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlemeler yapılmaktadır.

Yürürlük ve yürütme maddesiyle birlikte 18 maddeden ibaret olan teklifimizi onaylarınıza sunar, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun siz değerli üyelerini saygıyla selamlarım.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üç dakikada bütün teklifi saydık.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeterince açık zaten.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Zaten bildiğiniz konular.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her bir maddeye on beş saniye.

BAŞKAN – Sayın Öztürk’e bu geniş açıklamaları için teşekkür ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, bizlere de üçer dakika vereceksin herhâlde.

BAŞKAN – İki dakika gibi düşünüyordum ama...

Evet, teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçeceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Geçmeden önce...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok ufak dağıtılmış bu metin, nasıl okuyacağız?

BAŞKAN – Arkadaşlar, hani sığdırmak için, bunları A3 kâğıdına basalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tasarruf tedbirleri mi alıyorsunuz? Ben bile okuyamıyorum ya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – “Ben bile” derken?

BAŞKAN – Arkadaşlar, usul üzerinde Sayın Kuşoğlu’na söz verdim.

Buyurun.

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma ve kanun teklifinin görüşülme usulü hakkında görüşmeler

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz, torba kanunlar bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra söz konusu olmayacaktı ama görüyorum ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sonrası sadece torba kanun görüşüyoruz, şimdiye kadar bir başka usulle bir kanun yapmadık. Yasama usulünün böyle olması hepimiz için büyük bir sıkıntıdır, bundan sonra bu usulle devam etmemiz hâlinde büyük sıkıntılar söz konusudur. Yasama organının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmaması, anlamını kaybetmesi söz konusu.

Şimdi, bu torba kanunlar Anayasa'ya aykırı biliyorsunuz. Hükümetten bir teklifin gelmesi yani eski adıyla Anayasa'ya göre bir tasarı gelmesi mümkün değil. Ama bunların tasarısı olduğunu, gerçekte tasarısı olduğunu biliyoruz. Bir milletvekili teklife dönüştürüyor diye bunun hem torba kanun niteliğini yitirmesi hem de tasarı olmaktan çıkması mümkün değil. Biz Anayasa'yı muvazaa yoluyla ihlal ediyoruz, bu da bir Anayasa ihlalidir şu anda, Sayın Başkanım, bunu böyle dikkate almamız lazım. Böyle bir yasama usulü olmaz, böyle devam edemeyiz, buna bir çözüm bulunması gerekiyor. ama görüyorum ki bir çözüm de yok.

Yasalar bütün dünyada hükümetler tarafından, icra organı tarafından önerilir, ihtiyaç onlar tarafından belirlenir ama yasayı yapmaya yetkili olan yer, o yasanın nasıl çıkması gerektiğine karar vermesi gereken yer yasama organıdır, biz bu ayrımı unuttuk. Bize şu anda yürütme yaptırıyor yasayı tümüyle, bizim bir inisiyatifimiz yok. İhtiyacı onlar belirlesin, neye ihtiyaçları olduğunu icra organı olarak, yürütme organı olarak onlar gösterebilir, ihtiyaçlarını söylesinler, belirlesinler ama yasayı da biz yapalım. Bu şekilde bir yasama mümkün değildir, devam etmesi mümkün değildir. Şu anda yasama organının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin anlamı yitmiştir.

Biraz sonra biz, değerli milletvekillerine, Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım, kanunla ilgili hangi kamu kuruluşu varsa onlarla ilgili olarak da soru soracağız biz denetim organı olarak, biz aynı zamanda denetim yapıyoruz. İlgili kamu kuruluşlarıyla ilgili bazı bilgiler soracağız. Ee, sayın milletvekili arkadaşımız yasama organının üyesi olarak onları savunma durumunda kalacak, bundan önce yaşadık. Niye savunma durumunda kalsın? Kendisinin de eleştirmesi lazım, sorması lazım hâlbuki. Ee, kim hesap verecek? O da yok ortada. Böyle bir usul olmaz, böyle bir yasama yapılamaz, devam edemeyiz bu şekilde Sayın Başkanım. Bunu Genel Kurulda da söyledim, size de sorulmadı, bize de sorulmadı, bu İç Tüzük de anormal bir şekilde yapıldı bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sonrası. Bu şekilde devam etmemiz mümkün değil. Bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tekrar anlatalım. Bunu grup başkan vekillerine, grup başkanlıklarına tekrar anlatalım, böyle bir usulle yürümeylem. İhtiyaç yine Hükümet tarafından belirlensin ama yasa yapmaya yetkili biz olalım, böyle bir anormallik olamaz, dünyada yoktur böyle bir usul, bir garabet var burada. Ve Anayasa'ya aykırılık iddiam vardır, Sayın Başkanım, bunu lütfen İç Tüzük'e göre dikkate alınız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim.

Sayın Kuşoğlu, mevcut işleyişin içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisini devrettiğini söyleyebilmek mümkün değil ancak yeni hükümet sistemiyle birlikte İç Tüzük hazırlanırken hakikaten üzerinde daha iyi çalışılması gerektiği net olarak ortaya çıkmıştır. Gerek komisyon süreçleri gerek Genel Kurul süreçleri gerek yasama süreçleri gerek denetim süreçleri buralardaki ihtiyaçların neler olduğu bizler tarafından da sizler tarafından da ilgili birimlere, Meclis Başkanlığımıza da aktarıldı.

Kanunlarda değişiklik yapılmasını içeren kanun teklifleri ilk defa karşılaştığımız bir olgu değil. Yani uzun süredir bu teklifleri görüşüyoruz. Biz içerik olarak teklifin bütününden ziyade her bir maddenin, yapılan düzenlemelerin Anayasa'ya aykırılığı noktasında biz bu değerlendirmeyi yapıyoruz ama gelen bir teklifin bütünüyle yasama yapma şekli açısından Anayasa'ya aykırılığının incelenmesi noktası Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının işi. Başkanlık tarafından bu teklif verildikten sonra, bize havalesi yapıldıktan sonra bizim buradaki değerlendirmelerimiz maddelerin Anayasa'ya aykırı olup

olmadığına ilişkin değerlendirmeler. Ama gerek denetim noktası gerek Komisyonların çalıştırılması gerek yasama yapma süreci çok daha dikkatli bir İç Tüzük çalışmasının yapılması gerektiği konusunda da yüzde yüz katılıyorum size.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, Meclis Başkanlığını bu şekilde uyaralım mı? Sizin mi uyarmanız gerekiyor, yoksa bizim mi bu itirazı yapanlar olarak uyarmanız gerekiyor?

BAŞKAN – Ben, itirazı olan arkadaşlarımızın bu konudaki itirazlarının Meclis Başkanlığıyla paylaşımlarının doğru olduğunu düşünüyorum.

Sayın Paylan buyurunuz lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Günaydın arkadaşlar.

Sayın Başkan, sizin de bu konuda sorumluluğunuz var yani bizlerin yalnızca hani 2’nci, 3’üncü, 4’üncü partilerin değil, sizin de sorumluluğunuz var. Eminim ki bu durumdan siz de şikâyetçisiniz.

BAŞKAN – Ben parti değilim, ben Başkanlık Divanını temsil ediyorum, Komisyonun bütünü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Komisyonumuzun Başkanısınız ve Meclisin görüştüğü yasaların neredeyse tamamı bu Komisyondan geçiyor.

BAŞKAN – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ondan dolayı siz de sorumlusunuz.

BAŞKAN – Biz zaten bu konudaki düşüncelerimizi paylaştık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eminim ki bu durumdan bütün arkadaşlarımız muzdariptir.

Bakın, pek çok maddede eleştirilerimiz olabiliyor ama gelenin ferman olduğunu bilerek buradan geçiyor, Genel Kuruldan geçiyor arkadaşlar. Bu torbaların hiçbirini ne Cemal Öztürk hazırladı ne Sayın Muş hazırladı ne de Sayın Altunyaldız hazırladı, bunu hepimiz biliyoruz, buna itiraz edecek herhangi bir arkadaşımız var mı? Bu, malumun ilamı, fermanlar bir yerde yazılıyor, biz de burada bunlara mühür basmakla maalesef görevli kılınıyoruz arkadaşlar.

Bakın, bununla ilgili bir önerim var arkadaşlar. Yani bu yöntemi hepimiz biliyoruz ve bunların hepsi de geçen dönem hani Hükümet tasarıları geliyordu ve Sayın Naci Ağbal burada savunuyordu, eyvallah. Sonra başkanlık sistemine geçileceği düşünüldüğü zaman birkaç torba Sayın Mustafa Elitaş tarafından burada imzalanarak gönderildi. O zamanki torbacı, Sayın Mustafa Elitaş’tı. Arkadaşlar, onların hepsi de Hükümet tasarılarıydı yani Hükümet hazırlıyordu Sayın Mustafa Elitaş tarafından buraya gönderilmişti.

Şimdi, yapmamız gereken, yalnızca iktidar partisinin sorumluluğu değilse bu ülkede yasa çıkarmak, iktidar partisi milletvekillerinin değilse... Elbette ki yürütmenin ihtiyaçları olabilir arkadaşlar.

Sayın Başkan, siz de dinliyor musunuz bilmiyorum. Sayın Başkan, sizin işiniz var galiba.

BAŞKAN – Evet, şu yasayla ilgili...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ben usulle ilgili konuşuyorum.

BAŞKAN – O da doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kime söyleyeceğim, Başkanlık Divanısınız.

BAŞKAN – Bana söylemeniz gerekiyor, doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, doğru, herhâlde başkasına söyleyecek hâlim yok.

Önerim şu, arkadaşlar: Bakın, yürütmenin ihtiyaçları olabilir, milletvekillerinin de yasa önerileri olabilir. Bununla ilgili ben sordum, soruşturdum, Amerikan başkanlık sisteminde bu nasıl yürüyor mesela, yürütme, ihtiyaçlarıyla ilgili bir tartışma odası yaratıyor yani orada geliyor, ihtiyaçlarıyla ilgili bir sunum yapıyor. Diyelim ki Cumhuriyetçi Partiye başkan Cumhuriyetçi Partiye bu sunumu yapmıyor, bütün milletvekillerine yapıyor, ilgili komisyonlara gidiyor, diyelim ki sağlıkla ilgiliyse Sağlık Komisyonuna gidiyor, sunum yapıyor arkadaşlar. “Biz şöyle bir reform yapacağız, bununla ilgili de şöyle bir yasaya ihtiyacımız var.” deniyor. Bu yasanın o odada bir demlenme süreci oluyor arkadaşlar, en az bir ay, iki ay öncesinden sunum yapılıyor. O odada tartışılıyor, sivil toplum kuruluşları oraya geliyorlar, bu fikri alıyorlar, tartışmalar oluyor “Think Tank”ler çalışıyor, düşünce kuruluşları çalışıyor, milletvekilleri çalışıyor, partiler çalışıyor, demlenme sürecinden geçiriliyor; demlenme süreci sonrası istişareler oluyor, “Ya, bu yasayı şöyle mi yapsak böyle mi yapsak? Böyle yapsak şu toplum kesimini böyle etkiler.” diye etkileşimler oluyor toplumla ve daha sonra, ihtiyaç hasıl olduğunda komisyonda görüşülüyor, ihtiyaç hasıl olduğunda da Parlamentoda ve Senatoda görüşülüyor. Böyle bir yasama kalitesi oluyor arkadaşlar. Ama diğer türlü, bir kişinin aklına bir şey gelip ferman yazarsa, dün Cemal ağabey, işte, Cemal Bey, Sayın Cemal Öztürk Meclise havale edip de bugün de Komisyonda görüşülürse bir günde çay bile demlenmiyor arkadaşlar, değil mi? Yani çayın bile bir demlenme süreci var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – On dakika.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyse yani sonuç olarak çayı bir dakikada demleyemezsiniz, çayın bir demlenme süreci var. Yani her şeyin bir demlenme süreci var arkadaşlar. Bu anlamda, böyle yalapaşpa yasa yapmayalım, yalapaşpa yasa yaparsak yasama kalitesi ortada oluşmaz.

Sayın Başkan, önerim, bu anlamda böyle bir yöntemi hep beraber oluşturalım yani Meclis Başkanlığına bunu hep beraber sunalım. Bir demlenme sürecinin nasıl oluşacağını, yürütmenin ihtiyaçlarını buraya nasıl sunacağını, bunu hep beraber nasıl kendi ihtiyaçlarımızla birlikte oluşturup yeni bir yasama kalitesi oluşturacağımızı lütfen tartışalım, bu yöntemden de vazgeçelim derim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diğer bir sorum Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bana mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Merkez Bankasının, biliyorsunuz, altı ayda bir Plan ve Bütçe Komisyonuna sunum yapması gerekiyor ve siz bunu geçen yıl yapmadınız.

BAŞKAN – Hiç mi yapmadım?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçen yıl hiç yapmadınız ve bizi mayıs ayında oyaladınız, sonra Meclis seçim tatiline girdi. “Mayısa kadar yapacağım” dediniz...

BAŞKAN – Yok, geçen sene 1 sefer yapmışız da 2’nciyi atlamışız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pardon, 2’nciyi yapmadık, özür diliyorum. Ondan önceki yıl 1 kere yaptık galiba değil mi? Onu da mı yapmadık?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Altı ayda bir, yılda bire düştü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ondan önceki yıl yapmadık sanıyorum, yanlış hatırlamıyorsam.

BAŞKAN – Yaptık, yaptık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2017’de yapmadık.

BAŞKAN – Neyse, önemli değil yani ama yapalım hemen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şunu söyleyeceğim: Sonuç olarak, Sayın Başkan, bu meselede Meclis herhâlde yakın zamanda bir tatile girecek ve sonuçta çok uzun bir süre yapmamış olacağız ve çok önemli bir dönemdeyiz. Bu anlamda, Merkez Bankası sunumunun gelecek hafta yapılabilmesini öneriyorum.

Diğer mesele: Varlık Fonu'yla ilgili, biliyorsunuz, oturumu yarım kalmıştı.

BAŞKAN – Ben unuttun zannediyordum onu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Varlık Fonu'nda -Sayın Başkan, iki ay önce geldiler buraya- pek çok hata tespit ettik.

BAŞKAN – Şöyle söyleyeyim: Geçen, on gün önce Varlık Fonu Başkanı Zafer Bey aradı yani “Biz hazırız, ne zaman geleceğiz?” diye. “Biz iş yükümüze göre bir programlayalım, arkadaşlarla konuşalım.” dedim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Sayın Başkan, seçim sürecine girilecek, biliyorsunuz ve Meclis yakın zamanda büyük olasılıkla tatile girecek yani.

BAŞKAN – Alalım önümüzdeki haftaya da onu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben de onu söylüyorum yani Merkez Bankası ve Varlık Fonu'nun sunumlarının bir an önce yapılması önerimdir.

Diğer mesele: Sayın Başkan, biliyorsunuz, seçimle ilgili pek çok vaat ortaya konuluyor piyasaları rahatlatmak için Halk Bankası ve Ziraat Bankası üzerinden. Bunlar çok ciddi bir bütçe yükü yaratacak -esnaf kredileri, elektrik faturalarının belli kesimlere ücretsiz olması, kredi kartı borcu yapılandırması, çiftçi borçlarının yapılandırılması gibi- ve -geçen dönemde de söylemişim- seçim öncesi yapılan bu tip yatırımlar seçim aralarında ciddi anlamda krizlere yol açıyor. Nitekim, 24 Haziran seçimlerinden sonra krize girdik. Bu anlamda, bu tip alınacak tedbirler veya Merkez Bankasının Genel Kurulunun öne alınması, oradan alınacak kaynağın piyasaya yayılması ciddi anlamda riskler barındırıyor bu tip alınacak tasarruflar ve bunların bazılarının da yasa gerektirdiğini düşünüyorum. Çünkü Hazine zararı yani görev zararı yazacak bankalar var, Hazineden kaynaklar aktarılacak buraya, bunlarla ilgili de bütçede yeterli kaynağın olmadığını düşünüyorum. Bütçeye bu kalemler görev zararı anlamında bu şekilde yazılmadı ve bütçe dışı harcama yapılacak, belki bazı kaynaklardan bazı kalemlere aktarma yapılacak.

Bütçe dışında yapılacak bu tasarrufun gelip Plan ve Bütçe Komisyonunda milletin temsilcileri önünde şeffaf bir şekilde anlatılması çağrım var. Kredi kartları ne şekilde yapılandırılacak? Düşünün ki 103 milyarlık kredi kartı pazarının 85 milyarı özel bankaların elinde ve bir kamu bankası kredi verip özel bankaların batık kredilerini kurtarmış olacak ve kamudan özel sektöre kaynak aktarılmış olacak ve görev zararı kamuya ve millete kalmış olacak.

BAŞKAN – Uygulamanın nasıl olacağını bilmiyoruz şu anda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşte bu anlamda benim önerim: Maliye Bakanlığında burada temsilci var mı bilmiyorum ama...

BAŞKAN – Var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...gelip ya Maliye Bakanının ya Maliye Bakan Yardımcısının bu konuda bir bilgilendirme yapması. Eğer ki yasal bir tedbir alınması gerekiyorsa bununla ilgili, bunun Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi önerimdir. Bir bilgilendirmenin yani bu seçim yatırımları veya ne dersek “piyasayı rahatlatma adımları” diyorsak, bununla ilgili bilgilendirmenin bugün mümkünse yapılmasını hassaten öneriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yakında torbası gelir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Torbası gelir mi? Ama ne zaman gelecek? Gelecekse gelsin, bilgilendirilsin, yasa teklifi varsa alalım hep beraber.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Eminim arkadaşlarımızın biri bunun üzerinde çalışıyordur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim çalışıyor? Cemal Bey mi çalışıyor?

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, usul üzerinde mi?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Evet.

BAŞKAN – Buyurunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; ben de usul üzerinde konuşmak istiyorum. Gerçi aynı konular ama sadece şunu vurgulamak istiyorum: 24 Haziran seçimleriyle yeni bir sisteme geçtik -“Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” diyoruz- ama bunun gereklerini bizzat bu sistemi tavsiye eden siyasi irade yapmıyor, altını doldurmuyoruz. Bakın, 1982 Anayasası yanılmıyorsam yüzde 92’yle kabul edildi ama çöktü. Eğer biz bunun gereklerini yapmazsak çöker, bu kadar zaman ve bu kadar emek ve milletin bu kadar enerjisi boşa gider, tarihin gerisine düşeriz. Şu açık açık ve gerçek ki: Dün bunu beraber paylaştık, çok da teşekkür ederim nezaketinize; aslında Uğur Bey’in, İsmail Bey’in ve Cemal Bey’in getirdiği metin, burada aramızda konuşsak 18 maddenin 15’i oy birliğiyle geçer, 2’si belki tartışılır, 1’inin de reddolması lazım. Bakın, çok samimi söylüyorum, 7’nci madde. Bize kalsa böyle olur.

BAŞKAN – On dakika...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yani on dakikada gider, hakikaten gider. Bak, bize kalsa böyle, hepimiz vicdanen bu konuda mutabıkız ama bir meseleyi çözmek için buranın dışındaki bir irade diyeyim veyahut da olguyu çözmek için herhâlde birlikte olmamız, birlikte hareket etmemiz lazım; birilerine bu meseleyi anlatmamız lazım çünkü bu sistem torba yasa dışında bir yasama yapamayacak, anlaşıldı bu yani. Yani biz yeni bir yapı ortaya koymazsak, kanun yapma düzeni ortaya koymazsak bu sistemin torbanın... Yani Anayasa değişikliğiyle beraber, torba yasa bu sistemin âdetâ görünmeyen bir maddesi gibi. İşin doğası bu ve bu bizi eziyor, sizi eziyor. Yani iktidar veya Hükümeti destekleyen parti milletvekillerini eziyor, bizi de eziyor yani işin doğrusu.

O nedenle, benim sadece vurgulamak istediğim şey, bu konuda mutabıkız ve bir irade gösterelim yani yasama, yeni yasa çıkarmanın bu sisteme uygun metodunu oluşturma, kurumsallaştırma konusunda. Bu konuda -isterseniz aramızda mı bir komisyon oluşturulacak yani şey anlamında- ciddi bir gayret edelim ve diyelim ki... Bu yöntemin başka bir yolu olduğunu gösterme konusunda sorumluluğumuz olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Usulle ilgili ben de birkaç şey söylemek istiyorum. Tabii, arkadaşlarımızın söyledikleri birçok şeye katılıyorum.

BAŞKAN – Ben de katılıyorum yani sorun yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Öteden beri bu tartışmaları yapıyoruz. Hani, bir tabir var “Cılkı çıktı.” diye, hakikaten cılkı çıktı. Artık parça başı çalışır hâle geldik yani Komisyon olarak.

BAŞKAN – Nasıl çalışır hâle geldik efendim?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Parça başı. Yani bir önceki yaptığımız düzenlemelerle ilgili var birçok maddenin şimdi. Yani hepsini bir arada yapmıyoruz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçen sene yapmışız, daha sekiz ay önce yapmışız.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bütçeyle alakası var, bütçe geçti.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Artı, Başkanım, benim bildiğim, bu LPG, petrol, onunla ilgili bir teklif görüşülüyor başka bir komisyonda. Yine, bir başka madde var burada, o da sinemalarla ilgili, o da ayrı Millî Eğitim Komisyonunda görüşülen bir şey var. Yani ilgisi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha dün görüşüldü.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Oraya niye konulmuyor da bilet meselesi bize geliyor? Yani bir bütünlük açısından bunların bir arada görüşülmesi, ilgili komisyonda görüşülmesi en doğrusu olacak.

BAŞKAN – Ama bu şey, e-belge olduğu için efendim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tabii, kredi kartlarıyla ilgili ben de aynı kanaatteyim, bir kanuni düzenleme gerekiyor -görev zararı- çünkü Ziraat Bankasının böyle bir görevi üstlenmesinin bir maliyeti çıkacak, bunu Hazinesin karşılması lazım çünkü özerk bir kurum Ziraat Bankası. Bu açıdan herhâlde önümüzdeki günlerde gelir.

Yine, bu, 150 kilovatsaate kadar enerji desteği, elektrik faturası desteği konusunun gelmesi lazım, kanuni düzenleme gerektiriyor. Yine bir bakanımız İşsizlik Sigortası Fonu'nun 1 puana indirildiğini söylüyor. O da bir kanuni düzenleme gerektiriyor benim bildiğim kadarıyla. Yani tekrar tekrar bir araya gelip birçok torba çıkarmak yerine bunları derli toplu çıkarmanın daha doğru olacağını düşünüyorum.

Yalnız şunu da ifade ediyorum: Ben on iki yıldır buradayım, bu torba kanunla ilgili eleştiriler on iki yıldır yapılıyor. Yani bunu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine bağlamak... “Biraz insaf” diyorum yani bu, öteden beri gelen bir sıkıntı. Aslında, sizler bilirsiniz, sisteme uyum amacıyla düzenlenen, temmuz ayında düzenlenen kanun hükmünde kararnameyle 5018 sayılı Kanun'a bir hüküm getirildi, dendi ki: “Kanun tekliflerinin üç yıllık mali yükü tekliflere eklenir.” E ona da uymuyoruz. Yani sorun, Meclis olarak biz, kendi çalışma usulümüzü belirlemiyoruz. Yani İç Tüzük değişikliği gerekiyor; gerek mali yük hesabı gerek düzenleyici etki analizi gerek kamu kurumlarının, bakanlıkların ihtiyacı olan düzenlemelerin nasıl bir mekanizmayla burada görüşüleceği konusunun Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nde yapılacak değişikliklerle belirlenmesi lazım. Çünkü Meclisin çalışma usul ve esaslarını İç Tüzük belirliyor. E o konuda bir düzenleme ihtiyacı var. Bu da -yine eski milletvekili arkadaşlarımız bilir- uzun süredir Meclisin tartıştığı bir konu; 2009 yılında bir komisyon oluşturuldu, 2013'te oluşturuldu, belli maddelerde uzlaşma sağlandı, tespitler yani tüm siyasi parti gruplarının tespitleri de ortak, sorunlar ortak ama çözüm noktasında bir noktaya gelindi, çıkarılmadı. Bence Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün bir an önce ihtiyacı karşılayacak hâle getirilmesi, kaliteli bir yasama yapar hâle getirilmesi gerekiyor. Yani sorun orada.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Emecan, sizin de usulle ilgili değil mi?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet evet.

BAŞKAN – Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, kurul üyeleri, değerli basın mensupları; herkese günaydın öncelikle, günümüz aydın olsun, güzel geçsin inşallah.

Usulle ilgili dün de Genel Kurulda bir eleştirim olmuştu, biraz burada tekrar dile getirmek istiyorum izninizle bu konuyu.

BAŞKAN – Kayıtlara girsin tabii.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ama tabii öncesinde, torba yasayla ilgili zaten sürekli yaptığımız eleştiriler sözcüler tarafından şu anda dile getirildi. Tabii hepsine katılıyorum yani itiraz edilecek bir durum yok. Ben bu Komisyonun yeni bir üyesiyim, burada, bu Komisyonunda yıllardır görev yapan birçok arkadaşımız var. Görüyorum ki bu torba yasa, yasama yapma usulü hakkında eskiden beri gelen, biraz önce Sayın Kalaycı'nın da ifade ettiği gibi bir alışkanlık neden değiştirilemiyor?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kitabı yazıldı, kitabı var.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Aslında bu Komisyonun, sizin her zaman ifade ettiğiniz gibi diğer komisyonlardan farklı çalışan, farklı usulü olan bir komisyon olarak bunu başarabiliyor olması lazımdı bugüne kadar. Yani neden başarısız oldu?

BAŞKAN – Girişi çok iyiydi de sonuç kısmı olmadı.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, hem yanlış hem de yanlışta bir ısrar olduğunu görüyorum ben. O zaman hep birlikte bu yanlış düzeltilim, gerçekten de daha kaliteli, bu Komisyona, bu Meclise yakışan bir yasama sürecini hayata geçirelim. Yani sürekli bir torba şeklinde önümüze, 71 madde, işte daha 71 madde görüşülürken 18 madde... Yani bir planı, bir stratejisi, bir programı olmalı bunun. Elbette günün koşulları ve gereklerine dair birtakım değişiklikler yapılması gerekebilir olabilir kanunlar üzerinde ama bu kadar dağınık, bu kadar stratejisiz, birbirinden bu kadar kopuk... Şimdi bu 15 maddeye de bakıyoruz, o kadar birbirinden alakasız konular ki bunların biraz daha bir planı, programı, stratejisi olmalı diye düşünüyorum açıkçası. Benim dileğim, arzum, bu düzensizliğin, dağınıklığın en azından bizim bu dönemimizde bir başarılarımız olarak değiştirilmesidir.

Sayın Kalaycı “parça başı” diye bir tanımlama yaptı, ben de buna “yamalı bohça” diye bir ekleme yapmak istiyorum. Aslında kanunlar yamalı bohçaya dönmüş durumda. Hatta...

Sayın Başkan, beni dinliyorsunuz, değil mi?

BAŞKAN – Tabii ki tabii ki.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim, sizin de dinlemeniz önemli çünkü.

Yamalı bohçanın bile -bu işi yapan kadınlar, üreticiler bilir- bir deseni vardır, bir planı vardır, bir düzeni vardır; yamalı bohçanın bile bir stratejisi vardır. Maalesef bizim kanun yapımımız, yamalı bohçadan bile çok daha kötü “yamalı bohça” diye bile tabir edemeyeceğim bir usul; birincisi bu.

İkincisi Komisyonun çalışma usulüyle ilgili, teklifin dün önümüze gelmiş olması ve bugün, şu anda, daha o iki günlük bilgilendirme sürecini bile tamamlamadan önümüze gelmiş olmasıyla ilgili bir eleştiri getirdim dün Komisyonunda. Sayın Komisyon Başkanımız da bütün nezaketiyle buna bir cevap verdi diğer Komisyon sözcüleriyle uzlaşarak bu kararı aldıklarıyla ilgili.

Sayın Başkanım, benim size bir çağrım olacak bu noktada. Sözcüler kişisel ihtiyaçlarıyla ya da farklı sebeplerle belki bu çalışmanın öne çekilmesini istiyor olabilirler ama usulün, İç Tüzük'e uyumun sizin tarafınızdan korunması gerekiyor ve belki sizin bunu kabul etmemeniz gerekiyor. Ben olaya böyle bakıyorum. Siz nasıl, her zaman bu Komisyonun...

BAŞKAN – Teklif benden gitmiş, nasıl kabul etmeyeyim?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – ...çalışma usulünün farklı, daha düzenli bir usulü olduğundan bahsediyorsunuz ya...

BAŞKAN – Etmeyeceğim bundan sonra.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Hani bizi uyarıyorsunuz sürekli çığnememek üzerine, bu üslup ve usule uyumlu davranmak üzerine, ben de sizi davet ediyorum bundan sonrasıyla ilgili; Komisyon sözcülerinden bile böyle bir teklif gelse bu uygun bir şey değil. Dün teklifin gelip bugün burada... 15 tane maddenin çoğu birbirinden farklı kanunlara atfı yapan maddeler. Bizlerin en azından...

Ha şunu da araya sıkıştırıyım: Bizlerin buna hazırlık yapmasının ötesinde, aslında teklif hazırlanırken de iyi hazırlık yapılmadığını şu elimdeki tablo gösteriyor zaten. Şimdi bakıyorum şöyle, hemen tepeden şöyle kısaca bir baktım “kapsamdaki kişi sayısı, adet” bölümüne baktığım zaman, birçok maddede “Yeterli veri bulunmamaktadır.” yazıyor mesela. Yani bunların araştırılıp, bu verilere ulaşılarak bu teklifin gerçekleştirilmiş ve önümüze getirilmiş olması gerekiyordu. Yine aynı, onun yanında “Vazgeçilen gelir tutarı öngörülememektedir.” “Yeterli veri bulunmamaktadır, öngörülememektedir.” Böyle mi kanun yapıyoruz biz? Yani aslında çok da iyi çalışılmamış bir kanun teklifiyle karşı karşıya olduğumuzun da resmidir şu önümüzde gördüğümüz tablo.

Ben, bundan sonraki süreçte özellikle, gelen kanun tekliflerinin bize ulaştırılması ve toplantı tarihinin bildirilmesi konusunda bu Komisyondan daha sağlıklı kararlar çıkması noktasında hassasiyetinizi bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Emine Hanım’a hemen değerlendirmeleriyle ilgili bir kısa değerlendirme benim de yapmam gerekiyor.

Söylediklerinizin hepsine iştirak ediyorum, onda bir sorun yok ama burada Komisyonun işlerliğinin sağlanmasının en önemli noktası, istişare mekanizmalarının en geniş şekilde açık tutulmasından geçmektedir ve her zaman da bu istişare süreçleri, Komisyon çalışmalarına ilişkin olan bu süreçler, partilerimizin Komisyondaki grup sözcüleri üzerinden götürülmüştür. Grup sözcüleriyle Başkanlık Divanı arasındaki bu görüşmeler ve buradaki mutabakatların değerlendirilmemesi ya da Başkanlıkça kabulünün olmaması veyahut da Başkanlığın teklif etmiş olduğu konuların grup sözcüleriyle bir masanın etrafında istişare edilmemesi, değerlendirilmemesi gibi bir talebinizi kabul etmem mümkün değil. Bu yönde bir talepte bulunuz.

O zaman şunu yapalım: Bundan sonra hiçbir konuyu, hiçbir şeyi istişare etmeyelim, Başkanlık Divanı olarak biz kararları alalım, siz bizi eleştireceksiniz, beğenmediğiniz kararları eleştirin, istişare mekanizmalarını kapatalım, teklifleri direkt olarak burada görüşmeye başlayalım; bu da bir usul yani bu da bir usul. Grup sözcülerimizin de bu yönde talepleri varsa bunu da bu şekilde değerlendiririm.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu tartışmaya kısa bir şey eklemek istiyorum. Sayın Kalaycı, Cumhurbaşkanlığı sistemiyle ilgisi olmadığını söyleyince aklıma geldi. Sayın Kalaycı, esasında var yani şöyle söyleyeyim: Mesela, bizim şu andaki anayasal düzenimiz örneğin Bosna-Hersek’teki düzen olsaydı veya Belçika’daki düzen olsaydı veya Güney Afrika’daki düzen olsaydı -orada azınlık grupların veto hakkı var; şimdi bir an için düşünün, bizim veto hakkımızın olduğu bir komisyon toplantısı veya Genel Kurul toplantısı düşünün- o zaman bizi ikna etmek zorunda kalacaktınız büyük parti olarak. Anlatabiliyor muyum? Ama şimdi

öyle bir ihtiyacınız yok, getirdiğinizi götürüyorsunuz bir bakıma. Dolayısıyla da esasında buradaki problemimiz, usul hakkında konuşmamızı içeren problem, var olan Cumhurbaşkanlığı düzeniyle ilgili olan bir şey. Maalesef, böyle oluşmuş, böyle kurgulanmış. Ama -demin de söylediğim gibi- Bosna-Hersek'teki düzen olsaydı, burada bizim veto hakkımız olurdu, veto hakkımız olunca Cemal Bey bizi ikna etmek zorundaydı her maddede. Ama şimdi tartışacağız, oylanacak ve büyük bir ihtimalle...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, yine ikna edeceğiz sizi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani umuyorum ama böyle... Söylemek istediğim buydu.

Teşekkür ederim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir şey eklemek istiyorum.

BAŞKAN – Ne ama?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Benim ifademle ilgili bir yorumda bulundunuz.

BAŞKAN – Yorumda bulunmadım; ben sadece size, Komisyon üyelerimize ve milletvekillerimize...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben de onun öyle olmadığını ifade etmek istiyorum. İzin verirsiniz...

BAŞKAN – Neyin öyle olmadığını?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani öyle olmadığı bilgisine sahip olduğumu ifade etmek istiyorum. İzin verirsiniz...

BAŞKAN – “Öyle olmadığı” derken neden bahsediyorsunuz? Açacağım.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani açarsanız memnun olurum. Usulle ilgili yine konuşuruz.

BAŞKAN – Şunu mu söylemek istiyorsunuz: “Dünkü yapmış olduğunuz toplantıda Sayın Kuşoğlu yok.” mu demek istiyorsunuz?

Buyurun, ben size açayım, siz söyleyin, kayıtlara girsin.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Tamam, teşekkür ederim.

Evet, dünkü yapılan toplantıda bütün grup başkanlarının olmadığını biliyoruz yani tam da bir uzlaşmayla, tam da bir istişareyle bu kararın alınmadığını biliyoruz. Bu nedenle, bu konuda biraz daha ben sizin hassas olmanızı tekrar rica ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yoksa benim kastettiğim...

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Sayın Emecan, teşekkür ediyorum, anlaşılmıştır.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – ...uzlaşma ya da istişare yapılmaması değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Birleşime on dakika ara veriyorum. Grup sözcülerini odama davet ediyorum.

Kapanma Saati: 11.43

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 12.11****BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun 28'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Usul üzerinde konuşmalar vardı, devam ediyorum.

Sayın Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle halkımızın kanaat ve beklentilerini tarafsız bir şekilde gündeme taşıyıp kamuoyuyla paylaşılan basın emekçilerinin 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyorum; hapiste olan olmayan tüm gazetecilere de selam gönderiyorum.

Sayın Başkan, şimdi, sarayda âdeta bir torba yasa fabrikası kurulmuş. Ben altı aylık milletvekiliyim. Geldim, akşam saat altı sıralarında odaya bir teklif geldi, baktım, 17 madde, hangi maddeyle ilgili, hangi kurumla görüşeceğim, hangi odayla görüşeceğim, hangi sektörün görüşünü alacağım, bilemedim. Zaten bir torba yasa gelmişti, Mecliste onun görüşmeleri devam ediyor. Akabinde, Sanayi Bakanlığı tarafında da Maden Yasası geldi. Ben bir maden işçisiyim, oraya da gitmek istiyorum, o konu hakkında da gerek sektör temsilcileriyle gerek oda temsilcileriyle, sendika temsilcileriyle görüşmek istiyorum, oraya da gidemiyorum.

Sayın Başkan geçenlerde Maden Komisyonunda şöyle bir olay gelişti: Komisyon toplantıya çağırılmış, Komisyon Başkanına gittim, sordum: Sayın Başkan, 50 maddelik maden yasa teklifi geliyor, yarısı MTA'nın, yarısı TTK ve TKİ'nin, redevans konusu var, odanın tasfiye konusu var, sektör temsilcileriyle görüşülerek mi bu yasa teklifleri hazırlandı? “70 tane sektör temsilcisi, sivil toplum örgütü var burada.” deniyor. Ama bu yasa hazırlanırken veya torba yasalar hazırlanırken bu torba yasanın muhatabı olan kesimlerin, sendikaların, odaların, derneklerin, sektör temsilcilerinin görüşü alınmıyor mu, alınmıyor mu, belli değil. Âdeta sarayda bir fabrika kurulmuş, her gün torba yasa...

Şimdi, Türkiye'de toplumun geniş kesimlerini doğrudan ilgilendiren konularda yapılan bu düzenlemelerin “yangından mal kaçırır” gibi bizim önümüze gelmesini de çok manidar buluyorum Sayın Başkan. Özellikle emekçilerin hakları başta olmak üzere, günlük yaşamı yakından ilgilendiren konularda ve normal koşullarda yan yana gelmesi asla mümkün olmayan düzenlemelerin bir torba içine doldurularak yasa şekline dönüşmesi, Hükümetin elinde kontrolsüz bir güce dönüşmüş vaziyette. Bundan, bu mantıktan acilen vazgeçilmelidir. Memlekette ne kadar yasa varsa neredeyse hepsini değişiklik yapılacak yasaların muhatapları ve onun taleplerine göre değil, kendi siyasi ihtiyaçlarına göre düzenleyen tek merkezli yönetimin, Meclisi artık tamamen devreden çıkartarak Meclisin anahtarını teslim almak istediği de net şekilde ortadadır.

Ben usul bakımından söz almak istemiştım, aslında usul mü, yoksa usulsüzlüğün usul hâline dönüşmesi mi, bu konuyu Komisyon üyeleri olarak tekrar değerlendirmenin ve İç Tüzük'te yazdığı gibi en azından iki gün önce bizim elimize ulaşmasının ve ondan sonra bunların değerlendirilmesinin yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; çünkü Genel Kurul konuşmamda da söylemişim, bir kurumun, bir kurulun itibarını ayakta tutacak olan, öncelikle o kurum ve kurulda yer alan kişiler ve o kurum ve kurulu temsil eden kişilerdir. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve milletvekilleri olarak bizler Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını korumak ve kollamakla görevli olduğumuz gibi, Komisyonun da yine itibarını korumak ve kollamak, başta Komisyon üyelerine ama herkesten önce de Komisyon Başkanına düşen bir görevdir. Şimdi, Komisyonun işlevini, önemini ve değerini azaltacak tutum ve davranışlardan kaçınmak hepimizin görevidir ve tekraren söylüyorum, başta Sayın Komisyon Başkanımızın. Burada çalışma usul ve esasları yönünden eğer bir yanlışlık varsa ve bu bir tartışma konusu şu dakikalarda yapılıyor ise bu tartışmayı yaptırmamak başta Sayın Başkanın görevidir diye düşünüyorum. Şimdi, grubun temsilcilerinin değişik gerekçelerle “Çalışılsın.” demiş olması buradaki usul ve esasların önüne geçmez.

Şimdi, Genel Kurulda 71 maddelik Plan ve Bütçe Komisyonundan geçmiş olan teklif var ve orada da özellikle sorumluluk hissederek Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi sıfatıyla Genel Kurul çalışmalarında hazır bulunmayı düşünen bir arkadaşınızım. Ama görüyorum ki bugün Komisyon olarak hepimiz burada olacağız, o 71 madde, bizim buradaki Komisyonumuzdan geçen 71 madde görüşülürken bu Komisyondan Genel Kurulda kimse olmayacak. Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, anlıyorum, seçim yaklaştı, seçime dönük vatandaşın algısını değiştirebilmeye dönük maddeleri alelacele buradan geçirmeye çalışıyor olabilirsiniz ancak tabiri caizse yangından mal kaçırmaya da gerek yok. Yani üç gün sonra bunun görüşülüyor olmasının kime ne zararı olacak? O nedenle, buradaki çalışmalarımızın daha usule, daha esasa uygun olması hepimiz için daha doğru olacaktır diye düşünüyorum.

Bu arada, Sayın Mustafa Kalaycı'ya da şunu söylemek istiyorum: Biraz önceki eleştirilerinize aynen katılıyorum ve çok güzel söylediniz. Yani buradaki çalışmaların ve Komisyon çalışmalarının -sizin ifadenizle- cılkı çıktı, aynen bu cümleyi kullandınız. Ama sizlerden ricam, yapmış olduğunuz bu eleştirilere uygun oy kullanın çünkü bakın, buradaki bu davranışlar çoğunluk psikolojisinden kaynaklanmakta. Çoğunluk psikolojisi şu: “Nasıl olsa siz ne dersiniz deyin, efendim biz ne yaparsak yapalım, çoğunluk bizde. ‘Kabul edenler... Etmeyenler...’ dendiğinde, oylamayla biz nasıl olsa istediğimiz kararı buradan alıyoruz.” anlayışındadır. Çoğunluk psikolojisiyle siz burada davrandığınız müddetçe yanlış yapmaya devam edeceğiz, yanlış yapmaya devam edeceksiniz, o nedenle bu psikolojiden lütfen çıkınız, aksi hâlde yanlışlar yapmaya ve usule aykırı davranmalara devam edeceksiniz. Yani çoğunluk demek her zaman haklı olmak, doğru yapmak anlamına da gelmez diyorum ve bugünkü çalışmaların daha uygun bir tarihe ertelenmesini talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Başkanım.

Tabii, söylenene itibar etmem mümkün değil. Burada çalışma usulü yani teklifin usulüyle ilgili bir tartışma yaptık, o konudaki görüşlerimizi ifade ettik dolayısıyla teklifin esasına karşı çıkışımız söz konusu değil yani madde hükümlerine karşı çıkışımız söz konusu değil.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben de zaten usulle ilgili söyledim, daha esasa geçmedim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Oylama madde madde yapılıyor, oralarda gerekli görüşümüzü ifade ederiz ki biraz önce uzun tartıştık, Sayın Başkanımızın odasında tartıştık. Aslında her gruba dâhil milletvekilleri kendi grup başkan vekillerini İç Tüzük’ün daha uygun bir hâle getirilmesi konusunda bir çalışma yapılmasına sevk etmesi gerekir. Yani bu siyasi parti gruplarının bir araya gelerek Meclisin çalışma, usul ve esaslarını belirleyen İç Tüzük’ün yenilenmesiyle bu sorunların giderileceği aşikâr. Bu, yıllardır böyle, yıllardır tartışılıyor. Biraz önce Sayın Başkanımızın odasında da ifade ettim, aslında, tüm siyasi parti gruplarının hazırladığı bir taslak metin var; tespit edilen sorunlar, bugün neyi tartışıyorsak orada da tespit edilmiş 2009’da ve çözüm önerileri konusunda da büyük çoğunluğunda mutabakata varılmış ama bir türlü hayata geçirilememiş. Yani hazır böyle bir çalışma da var, bu çalışma zemin yapıp İç Tüzük’ün yenilenmesi gerekir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuda gerekli çalışmaya katkı vermeye de hazırız, bunu her defasında da ifade ediyoruz yani bunu farklı yöne çekmenin bir anlamı yok.

Biraz önce Erol Hocam bir konuyu dile getirdi -zabıtlara geçtiği için ifade edeyim- Bosna örneğini verdi “Azınlıkların mutlaka onay vermesi gerekir oralarda.” dedi; bizde azınlık yok Hocam. Biz, hepimiz Türkiye Cumhuriyeti’nin eşit, asli unsurlarıyız. Ben Garo Bey’i bile bir Müslüman kardeşimden farklı düşünmüyorum, haklar anlamında yani temel haklar anlamında aynı düşünüyorum. Onun için, yani o ifadeden kastınız o muydu, onu bilemiyorum. Yani burada görüşümüzü ifade edeyim.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii ki özellikle muhalefetin gelen tasarılarla ilgili kendi kanaatlerini söylemeye hakları vardır, bu bir demokratik hak ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde her partinin de konuşma hakkı var, her milletvekilinin de konuşma hakkı var; bunu zaten saygıyla karşılıyoruz, herkese de söylüyoruz. Bu muhalefet de olur, iktidar da olur, dışarıdan gelen STK’ler de kendi farklı kanaatlerini açıklayabilirler. Dolayısıyla şunu söyleyeyim, demin Mustafa Bey de buna değindi: Bir milletvekili arkadaşımızın, özellikle, bir ülkenin ismini vererek “Burada bir azınlık haklarını veto etme hakkı vardır.” demesini ben şiddetle reddediyorum yani şu anda konuşma metnini de istedim, gerçekten, ben bu cümlenin doğru bir cümle olmadığına kesinlikle kanaat getiriyorum. Ben bunu burada da belirtmek istiyorum kayıtlara geçmesi açısından. Türkiye Cumhuriyeti 82 milyon kişiden oluşan bir nüfusa sahiptir ve burada hiç kimse de azınlık değildir. Herkesin anayasal haklarının da Türkiye Cumhuriyeti’nin Anayasası’nda hükmü, şahsiyeti ve yeri bellidir. Ben bunu da özellikle arz etmek istiyorum. Bu konuyu da şiddetle reddediyorum.

İnanıyorum, arkadaşın da böyle bir usul üzerine bunu söylemediğine de kanaat getirmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, ben bu tartışmayı anlamını bulan bir yerden söylemedim. Esas itibarıyla söylediğim şey şu...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayısal anlamda...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Gayet tabii ama şunu söyleyeyim: Modern toplumlar, özellikle bizim gibi ülkeler...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Farklı anlaşılmasın.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama bakın, netleştireyim isterseniz.

Daha uzun konuşmayı gerektirdiği için, çok kısa nasıl anlatabilirim diye düşünüyorum bir yandan. Söylemek istediğim şey şu: Zaten bugün Parlamentodaki, Genel Kuruldaki siyasi partilerin birbirlerinin ilişkilerine bakarsanız esasında bu toplumun bir anlamıyla bölünmüş bir toplum olduğunu görmemiz lazım. Bu bölünmüşlük belki Kuzey İrlanda'daki gibi Protestanlar-Katolikler diye değil belki veya Bosna-Hersek'teki Müslümanlar ve Hristiyanlar olarak değil belki ama Osmanlı dağıldıktan sonra toplumunun var olan yapısı zaten farklılıkları içeren bir yapıydı ve bu yapı devam etti, öyle veya böyle devam etti. Günümüzde Türkiye'de var olan bu farklı kimlikler farklı siyasi partilerle özdeşleşti ve dolayısıyla da burada, bu partiler arasında uzlaşma üretmek mümkün olmaktan çıktı. Bunun tanığıyız zaten. Ben altı aydır, yedi aydır buradayım; sizin, bizim herhangi bir kanaatimize katıldığınızı görmedim. Yani "sizin" derken başka partileri kast ederek söylüyorum. Dolayısıyla da şunu kabul etmek zorundayız: Bu toplum sağlıklı bir yere doğru gitmiyor. Bu toplum gönülleri itibarıyla, kültürel değerleri itibarıyla farklılaşmış ve bir anlamda bölünmüş bir nitelik arz etmektedir. Zaten bizim derdimiz de budur. Bu farklılıklar esasında ortak bir kimlik üretmemiş olmamızın göstergesidir. Yani Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan bu yana ortak bir kimlik üretmemiştir. Bizim iddiamız budur. Dolayısıyla da Türkiye'nin ortak bir kimlik üretmek diye bir derdi vardır. Yani hepimizin "biz" kelimesi altında kendimizi tanımlayabileceğimiz bir biz üretmedi bu toplum. Geçmişte Kemalizm bunu bir ölçüde yapmaya çalıştı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bayrağı öğretmedik mi? Ezanı öğretmedik mi?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, karşılıklı olmasın, istiyorsanız sonra konuşuruz ama şu toplantı...

Şimdi, bakın, kayıtlara girdiği için ve konuşma bu noktaya geldiği için söyleyeceğim: Benim kastettiğim herhangi bir şekilde Güney Afrika'daki zenciler ve beyazlar gibi bir ayrıma tekabül etmiyor ama her toplumun da illa zenciler ve beyazlar diye bölünmüş olması da gerekmiyor. Bu toplumda da İslami duyarlılıklı bir kesimin olduğunu biliyoruz, laik duyarlılığı olan bir başka kesimin olduğunu biliyoruz, milliyetçi duyguları olan kesimin olduğunu biliyoruz vesaire. Dolayısıyla da burada bu farklılıklar siyasi partilerde kendilerini ifade ediyorlar ve maalesef, siyasi partiler arasındaki ilişkilerin herhangi bir şekilde uzlaşma üretmemesi de esasında benim bu iddia ettiğim meseleye referans veriyor.

Şimdi arkadaşlar, elimizi vicdanımıza koyalım, Allah için, aşağıda konuşuyoruz, burada konuşuyoruz. Yani birbirimizi tanıdıkça da hani, insan olarak tabii ki bir sorunumuz yok ama siyasi parti mevzusuna geldiğimiz zaman hepimiz kılıçlarımızı çekiyoruz yani kimin doğru olduğuna bakmıyoruz, önemli olan kimin söylediği. Bu da zaten bölünmüşlüğün işaretidir arkadaşlar. Eğer ben karşımdaki insanın sadece fikri olduğundan dolayı, o fikri alarak dinliyorsam, bu başka bir şey ama bu toplum değerleriyle ilgili olarak bir bölünmüşlük arz etmektedir, fikirleri zaten öyledir. Dolayısıyla da tehlikeli sularda cereyan etmektedir Türkiye'nin şu andaki siyasi atmosferi ve ben onun için, kusura bakmayın ama burada, mesela Sayın Tayyip Erdoğan'ın, Sayın Cumhurbaşkanının çok büyük hataları olduğunu her seferinde söylemeye çalışıyorum. Bu toplum zaten bir anlamıyla kültürel bağlamda, kültürel değerler bakımından farklılaşmış ve bir anlamda –tırnak içinde söylüyorum- bölünmüş bir toplum; burayı kaşıyarak kutuplaştırıcı söylemler içinde bulunmak bu aradaki mesafeleri daha da açıyor.

Şimdi, düşünün... Kusura bakmayın, hakikaten, madem açıldı, konuşacağım. Halkların Demokratik Partisinin bir üyesiyim ben. Benim bu partide nasıl bulunduğum, nereden geldiğim de bilinmekte. Şimdi, Sayın Erdoğan her konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisini eleştirirken "Terörle ilişkisi olan parti" diye bize işaret ediyor. Bu olmaz arkadaşlar, bu demokrasiye sığmaz, insan haklarına

sıgmaz. Yani eğer Cumhurbaşkanı beni terörist olarak görüyorsa benim söyleyecek bir şeyim yok ona ama Türkiye’de maalesef, öyle hâle getirildi ki siyaset, burada, konuşmadığım nedenler de var şimdi belki... Yani bu kimlikleşme süreci dediğimiz süreç, aynı zamanda küreselleşmeyle ilgili bir süreç ve bu sürecin yarattığı bir kopukluk var Türkiye’de, kimse birbirini dinlemiyor, kimse birbirini anlamıyor. Dolayısıyla da bu mesele –yine, kayıtlara geçmiş olsun diye söylüyorum- sizin söylediğiniz kadar basit bir mesele değil. Ben size söylüyorum, bu ülkede herhangi bir bayramda anlıyorsunuz ki toplum aynı şekilde hissetmiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, mesele nasıl azınlığa geldi, bilmiyorum ama iş yine bana patladı diye düşünüyorum. Mustafa Bey de şöyle tanımladı: “Garo Bey’i bile farklı görmüyorum ben.” diye söyledi. Yani bu “bile” kelimesi bile aslında ayrımcı bir ifade.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Oradan bir şey çıkarmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben sizi biliyorum, gerçekten size sonsuz saygı duyuyorum o anlamda ama dile yansıyor bazen.

Şimdi, arkadaşlar, Lozan’da Türkiye Cumhuriyeti devleti bir azınlık statüsü tanımladı. Bu da niye tanımlandı? Burada azaltılmış olanları pozitif anlamda korumak anlamında. Maalesef, Lozan’da imzalanan o anlaşmanın iç hukuku tanımlanmadı yani bugün, biz, patrikhanelerimizin herhangi bir şekilde statüsü yok, patriğimizi seçemiyoruz, ruhban okullarımız kapalı, vakıflarımızda seçim yapamıyoruz arkadaşlar. Türkiye Cumhuriyeti dilimizi, kültürümüzü koruyacak herhangi bir tedbir almıyor. Mesela, Ermenice, Rumca herhangi bir enstitü yok, herhangi bir üniversitede herhangi bir kürsü yok. Yani bunun gibi pek çok sorumuz var. E, şimdi siz diyorsunuz ki: “Hepimiz eşitiz arkadaş.” E, değiliz. Geçen de söyledim, bütün kurumlar Türkçeyle ilgili, Türk kültürüyle ilgili çalışıyor ama diğer kültürlerle ilgili, Kürtçeyle ilgili, Ermeniceyle ilgili, Rumcayla ilgili devletin aldığı herhangi bir tedbir yok. Bunun için de ya pozitif hukuka ihtiyaç var yani bütün kimlikleri koruyacak bir hukuka ihtiyaç var, bunu da dünya bir azınlık hukuku olarak belirlemiş ya da azınlık hukuku olarak belirlemeyeceksek, devlet buna ihtiyaç duymuyorsa bütün hakları teslim eder, ondan sonra der ki: “Hepimiz eşitiz.” Ama maalesef, eşit değiliz arkadaşlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu konu çok uzadı. Yani usulü aldınız, başka bir yere usulsüzce götürdünüz, bunun üzerinden bir tartışma sürdürüyoruz. Ama son üç söz talebi var...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Ezanda ortaklaştık.” diyor da nasıl ortaklaşacağız? Çan...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İstanbul’a git, bir sıkıntı var mı?

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ben de aynı şeyi söyleyecektim yani konunun çok dışına çıktık. Tabii, çok tartışılması gereken konular belki ama şunu ifade edeceğim: Türkiye’de bir bölünmüşlük yok. Eğer bir bölünmüşlük olsaydı o darbe girişimi başarılı olurdu. Yani 81 milyon insanımızla bir ve beraber olarak o darbeyi püskürttük. Terörle mücadelede yine 81 milyon insanımız güvenlik güçlerimizin arkasında. Bunu gördük, yaşadık. Yani “Ayrık görülüyor biz.” deniliyorsa niye öyle görülüyor kendilerinin bir düşünmesi gerekir. Yani burada da hocam bir ifadede bulundu, yine inşallah sürçülisandır, bütçe görüşmelerinde -zabıtlara geçti hocam- dediniz ki: “Biz devletin yanında olmak zorunda mıyız?” O zaman, devletin karşısında kim var, kiminle mücadele ediyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah, devletin mevcut müessesesinin yanında olmak zorunda mıyız?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani iktidar ayrı, devlet ayrı. Yani iktidarın yanında olmak mecburiyetinde değilsiniz ama devlet, hepimizin devleti.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama iktidar, devlet araçlarını iktidar aracı hâline getirdiğinden dolayı bu sözüm doğru bir söz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Parti devleti.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani parti devleti oluşmuş vaziyette.

BAŞKAN – Yok, yok, bu tevil edilmez.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani neticede elbette farklı görüş ve düşünceler var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Parti devletinin yanında olmak zorunda değiliz, parti devleti.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ya, devletimiz var, Türkiye Cumhuriyeti devleti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Parti devleti.

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz daha devam ederseniz ben topa gireceğim, iki saat daha bunun üzerinde konuşuruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Herkes kimin ne olduğunu biliyor, tartışmaya gerek yok Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, en son bir de size söz vereyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokrat arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geçmiş olsun, ses çatallaşmış.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, başlangıç herhâlde.

Evet, değerli arkadaşlar, öncelikle, bu kanun teklifleriyle alakalı görüşmelerimizde usulle alakalı ben de fikirlerimi söylemek istiyorum. Gerçi Mustafa Bey çok güzel ifade etti, burada Plan ve Bütçe Komisyonunun bu kanun tekliflerinin nasıl geleceğini belirlemek görevi değil diye düşünüyorum. Her partinin kendi grup başkan vekili var, bunu arkadaşlarımız grup başkan vekilleriyle görüşürlerse biz de bundan memnun oluruz, daha net bir şekilde biz de bu her defasındaki usul tartışmalarından doğan zaman kaybını önlemiş oluruz diye düşünüyorum. Sayın Kalaycı'nın teklifine aynen katılıyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, diğer bir konu, bölünme konusu, azınlık konusu. Şimdi, Türkiye'de tabii ki herkesin aynı zihniyette, aynı fikirde olması mümkün değil. Herkes kendine göre ayrı bir dünya, herkesin kendine göre fikri olabilir, zihniyeti olabilir, onu tartışabilir; bu da normal zaten. Ama tabii ki böyle çok fikrin olduğu yerde -1 parti, 2 parti, 3 parti, 10 parti, 30 partinin de- Türkiye'de, 81 milyon nüfusta partilerin çok olması da gayet doğal bir şey. Ama bölünme noktasına geldiğimiz zaman, bölünme çok ayrı bir yere bizi götürür. Yani 1 parti, 2 parti, 3 parti, "azınlık" diye bunu ifade etmek bence doğru değil; 1'inci parti, 2'nci parti... Her partinin de zaten burada söz hakkı var. Az önce çok Kıymetli Başkanım grupların sözcülerini içeriye davet etti, öyle zannediyorum ki her grup da kendi sözcüsünü göndererek Sayın Başkanım ile görüşmelerinde bulundular. Dolayısıyla "bölünme" dediğimiz zaman 780 bin kilometrekarede -biz en azından öyle anlıyoruz hocam- bölünme bizi başka yerlere götürüyor. Belki de bu konuda çok hassas olduğumuz için biz öyle anlıyoruz, belki siz onu ifade etmek istemediniz.

Ayrıca, Cumhurbaşkanımız “Maalesef, Recep Tayyip Erdoğan Türkiye’yi kutuplaştırıyor.” diye bir cümle kullandınız. Bence Sayın Cumhurbaşkanımız Türkiye’yi kutuplaştırmıyor; Türkiye’nin birlik ve bütünlüğünü sağlamak için -her dakikasını, her saniyesini- büyük bir çaba içerisinde, buna zaman ayırdığını düşünüyorum.

Kaldı ki şu var: Değerli arkadaşlar, bizler 81 milyon kişi olarak Türkiye’yi seviyorsak, Türkiye Cumhuriyeti’nin vatandaşsık Türkiye’nin birliğini ve bütünlüğünü korumak için mücadele etmemiz lazım ve devletin yanında olmamız lazım. Bugün tabii ki değişen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde milletin oyuyla Cumhurbaşkanımızı seçiyoruz ve dolayısıyla yürütmenin de başı oluyor. Dolayısıyla, onu devlet olarak tanımlamak, bir partiyle özdeşleştirmek... “Artık iktidar tek partinin elinde, dolayısıyla ben devletin yanında olmak zorunda değilim.” dediğiniz zaman, devletin karşısında kim varsa hakikaten milletin de karşısındadır bu. Yani AK PARTİ’yi sevmeyebilirsiniz, zaten onun içindir ki Cumhuriyet Halk Partisi var, onun içindir ki HDP var, onun içindir ki Milliyetçi Hareket Partisi var ama herkes devletin yanında. Az önce Sayın Kalaycı da ifade etti, bu millet 15 Temmuzda hep beraber, hep birlikte teröre karşı veya Türkiye’yi bölenlere mücadele verdi. Onlarca, yüzlerce şehit verdik; şehit vermeye de devam edeceğiz diye düşünüyorum ve...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bizi saymadınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İYİ PARTİ de evet, İYİ PARTİ de. Yani öyle zannediyorum ki Cumhurbaşkanımız sadece AK PARTİ’yi temsil etmiyor o makamda. Tabii ki Genel Başkanımız, AK PARTİ’yi temsil ediyor ama diğer bir taraftan da baktığımızda tüm Türkiye’yi ve tüm partileri temsil ediyor. Dolayısıyla, HDP’ye terör örgütü... Cumhurbaşkanımız şunu söylüyor... HDP’li arkadaşlarımızdan şunu duymak hepimizin de arzusu, 81 milyonun belki de arzusu; PKK terör örgütünü “terör örgütü” diye ifade etmenizi sizden talep etmemiz bence normal bir şey. Nasıl ki “PKK bir terör örgütüdür.” biz diyebiliyorsak, nasıl ki “DEAŞ bir terör örgütüdür.” diyebiliyorsak, nasıl ki “DHKP-C bir terör örgütüdür.” diyebiliyorsak, bütün partiler bunu söyleyebiliyorsa HDP’nin de bunu söylemesini istemek bizim en doğal hakkımız diyoruz. E, siz bunu söylediğiniz zaman -geriye dönüp baktığımızda-Cumhurbaşkanımızın bu ayrımı yapmayacağı kanaatindeyim.

Yani Sayın Hocam, sizi tabii ayrı tutmaya çalışıyoruz, sizin geçmişiniz belli, durduğunuz yer de belli ama söylemlerinizde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Partimizi temsil ediyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Efendim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Partimizi temsil ediyoruz, Allah Allah ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Partinizi temsil ediyorsunuz da partiye saygımız var ama HDP...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Partimizin kurucusuyuz, partimizin milletvekiliyiz, neden bahsediyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, çok net bir şey söylüyorsunuz ya. Burada HDP’den biz “PKK bir terör örgütü...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, sizin gibi düşünmek zorunda mıyız?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, bir terör örgütü var mı Türkiye’de şu anda? Benim gibi düşünmek zorunda değilsiniz ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ayrı partilerdeyiz, ayrı düşününüz. Siz kendi fikirlerinizi söyleyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, kifayetimizakere.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizim gibi düşünmeyin, bizim gibi düşünmek zorunda değilsiniz ama bir terör örgütüne de “terör örgütü” denmesini bizim de sizden talep etmemiz kadar doğal bir şey yok, siz de bizi saygıyla karşılayın.

BAŞKAN – Arkadaşlar, size özel seans yapacağım bunun için. Pazartesi günü saat onda toplanalım bunun için.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, sizler de bizim talebimize saygı gösterin yani o kadar basit, biz de bunu istiyoruz sizden, fazla bir şey istemiyoruz.

783 bin kilometrekare birdir, bütündür, bölünmez bir Türkiye’dir diyorum, teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Keşke Yunan kazansaydı.” diyeni de devlet destekliyorsa, ben de o anlayışı kabul etmek zorunda değilim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlamadım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O adamı getirip de o adamı ziyaret eden Diyanet İşleri Başkanı yapıyorsa olmaz. Bu ülkü birliği...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kim? Anlamadım ben.

BAŞKAN – Kadir Mısıroğlu’ndan bahsediyor efendim, neyi anlamadınız?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir devlette ülkü birliği olur, devlet birliği olur; o ülkü birliği bir devlette yerleşmişse, o devletin kurumları da ona karşı değilse ben de desteklerim. Onun için...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Kuşoğlu, saygı duyuyorum düşüncenize ama şu var: Sayın Kuşoğlu...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Keşke Yunan galip gelseydi.” diyeni Diyanet İşleri Başkanı yapıyorsak olmaz bu iş, onu destekliyorsak o devlet birliği, ülkü birliği olmaz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, bu...

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

Teşekkür ediyorum, kapattım konuyu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu konulara girersek de sonu olmaz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir cümleyle ifade etmek istiyorum...

BAŞKAN – Sonu yok, yok, cümle falan yok, artık yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Kuşoğlu, saygı duyuyorum fikrinize ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Moskof kazansın.” “Yunan kazansın.”, bilmem kim kazansın; devletin en tepesinde otursun, olmaz bunlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir yazarı ziyaret etti diye eleştiriyorsunuz ama HDP’yi de bir eleştirmeniz lazım.

CAVİT ARI (Antalya) – Birini ziyaret etmedi, bir zihniyeti ziyaret etti.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onu eleştirdiğiniz gibi HDP’yi de eleştirin.

CAVİT ARI (Antalya) – Onları zaten eleştiriyoruz, merak etme.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, siz buyurunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, ben sizden ve bütün Komisyon üyelerinden ve Sayın Uğur Aydemir Bey’den de rica ediyorum; biz eğer her konuyu kendi kulvarında tartışmazsak hiçbir şeyi tartışamayız. Çok önemli konular bunların her biri ama bunları lütfen kendi kulvarında tartışalım. Aksi hâlde hiçbir konuda ilerleyemiyoruz, burası Genel Kuruldaki grup başkan vekillerinin, o aşıkların atışma şeyine benzemeye başlayacak yani. Aşağısı neden etkin çalışmıyor? Çünkü, bu, ortaokul, ilkokuldaki münazaralara döndü grup başkan vekillerimizin; ormanlar mı değerli, ağaçlar mı?

BAŞKAN – Hay çok yaşayın siz Sayın Tatlıoğlu.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Onun için, lütfen, hepimiz, bu konuda -ben de dâhil- biraz daha kendi kulvarında tartışalım ve bu şeye geçelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – En son sadece Sayın Katircioğlu’ndan son cümlesini alacağım, bu işi bir kapatacağım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Usulle alakası yok bunların Başkanım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bunların alakası yok, evet.

BAŞKAN – Var, var, bunlar usul. Ben onun neden usul olduğunu da anlatacağım size şimdi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, bakın, bu konudaki tartışmamız bile esasında nasıl farklılaşmış olduğumuzu anlatıyor. Yani biz “bölünme” derken siz başka bir şey anlıyorsunuz, ben başka bir şey anlıyorum; zaten problem bu. Yani buradaki mesele... Ayrılıklarımız fikirlerimiz üzerinden olsa amenna, fikirleri tartışırız, kabul ederiz, etmeyiz, ikna ederiz, etmeyiz fakat ayrılıklarımız değerler üzerinden.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hangi değerler Hocam?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Mesela şu: Adalet ve Kalkınma Partisi ne diyor veya Tayyip Erdoğan ne diyor? “Ben, dinî bir kuşak yaratmak istiyorum.” diyor, öyle değil mi? Yani...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dindar.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – “Dindar bir nesil yaratmak istiyorum.” diyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Öyle bir şey demiyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, olabilir böyle bir iddiası olabilir bir partinin ama bir başka parti de diyor ki: “Hayır, ben dindar nesiller yetiştirmek istemiyorum, ben, daha bilimsel düşünen insanların olduğu bir...”

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – “Dindar” demek...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bakın arkadaşlar, burada...

BAŞKAN – Arkadaşlar, durun yahu bir müsaade edin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, bakın, bu farklılıklar...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Burada bir fikir var, burada bir değer yok ki.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Değer var ama öyle demeyin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Garo Bey de Hristiyanlara...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir sabredin yahu bir müsaade edin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika arkadaşlar.

Yani dindar bir nesil yaratmak ile bilimsel bir nesil yaratmak arasında bir değer farkı vardır, fikir farkı değildir bu. Ve ben size şunu söyleyeyim: Yani bunların arasında uzlaşma üretmek de çok mümkün değildir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür edeyim mi?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla da bir daha altını çizeyim “bölünmüşlük”ten kastettiğim, kültürel kimliklerimizle ilgili bölünmüşlüktür. Bunu siz görmüyorsunuz, bunu kabul etmiyorsunuz ama mesela 15 Temmuzla söyledi Mustafa Bey, ben size söyleyeyim, 15 Temmuzla ilgili 81 milyon aynı şeyi düşünmüyor. Önemli bir kesim burada “Adalet ve Kalkınma Partisinin bir şeyi var” diye düşünüyor, bu da bir gerçek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok ayıp!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hocam, senin dediğinin karmasını yaptılar: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neyi var? “Bir şeyi”den çok şey çıkıyor Sayın Hocam, Adalet ve Kalkınma Partisinin neyi var?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Yani Sayın Katırcıoğlu, normalde, buradan herhangi bir şekilde milletvekillerimizin konuşmalarına müdahale etmiyorum ama şunu söylemek istiyorum yani konuşmanızdan şöyle bir anlam çıktı: Yani dindar bir neslin bilimsel ve realist bir düşünceye sahip olamayacağı gibi bir varsayımda bulunuyorsunuz. Bu, kabul edilebilir değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gaziantep’te olacak öyle bir şey.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – “Olamayacağı” gibi bir şey yok, nereden çıkarıyorsunuz?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Başkan, aynı şeyi siz yapıyorsunuz, başka bir tartışma açıyorsunuz, yapmayın.

BAŞKAN – Hayır, özellikle yapıyorum efendim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bu konuda bizim de konuşmamız lazım.

BAŞKAN – Müsaade edin. Özellikle yapıyorum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Biliyorum, farkındayım da...

BAŞKAN – Müsaade edin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bence bir gündem yapın, bunu tartışalım.

BAŞKAN – Hangisini?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu konuları.

BAŞKAN – Hangisini?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu konuları.

BAŞKAN – Çünkü siz bir başlık altında yüz tane ayrı konuyu tartıştınız burada. En sonunda geldiniz, aynen Cumhuriyet Halk Partisinin 15 Temmuz söylemini “Kontrollü darbe midir, değil midir?”i HDP’nin ağzından da duymuş olduk.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, bunların konuşulduğunu söylüyorum ama.

BAŞKAN – Yani mesela ben diyeceğim, bu paralellik ne? Alın size yeni bir tartışma konusu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, şimdi yapma ama! Söz istiyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Başkan, “paralel” dediniz, başka bir konu oldu.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER(Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ(Devam)

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1520) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz Sayın Kuşoğlu'nun.

Buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; yeni bir torba kanunu tartışıyoruz. Usulle ilgili görüşmeler sırasında birçok arkadaşın ifade ettiği gibi aslında içeriğiyle ilgili birçok madde hiçbir partinin hiç itiraz etmeyeceği maddeler, dolayısıyla sorun yok ama şöyle de bakalım: Şimdi, genel gerekçeyi okuyun: “Ülkemizdeki yeni ekonomik gelişmelere uyum... Yeni ekonomik gelişmeler...” Yeni ekonomik gelişmeler krizle ilgili. Bu krizle ilgili hangi madde var? Bu krizi çözen, bu krizle ilgili çözüm üreten bir madde görebildiniz mi burada? “Ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi... Ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi...” Hangi ekonomik program hedeflerinin? Biz daha yapmamız gereken, biliyorsunuz, On Birinci Kalkınma Planı'nı bile yapmadık.

BAŞKAN – Çandarlı Limanı'nı büyüterek ihracata, dış ticaretimize katkıda bulunacağız yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani o zaman kalkınma planları falan olmadan da bütün bunlar yapılabilir demektir. Hangi kalkınma planına uygun, hangi ekonomik programa uygun bütün bunlar? Yani devletin bir bütünlüğü vardır. Biraz önce o tartıştığımız konu; devletler somut hâle gelince kamu kuruluşlarıyla, yaptıklarıyla, belgeleriyle somut hâle gelirler, onlar da ekonomiyle ilgili olarak şimdi bizim 5018 sayılı Kanun'umuzdur, SPK'ye kadar uzanan, vergi kanunlarına kadar uzanan mali mevzuatımızdır ve programlarımızdır, ta kalkınma planlarından başlayarak, Hükümet yok artık ama Hükümet programlarıdır geçmişte, ondan sonra, orta vadeli programdır, mali plandır; bütün bunlarla uyumlu olmaları gerekir. Böyle bir şey söz konusu değil. “Ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi...” Bir ekonomik program yok, hedefleri de yok.

“Vergide adalet, vergi rekabeti, basitlik, etkinlik, verimlilik ilkeleri çerçevesinde...” “Vergide adalet, vergi rekabeti, basitlik, etkinlik ve verimlilik ilkeleri” deyince, hangisiyle ilgili, hangi madde bunlarla ilgili değerli arkadaşlarım? 2019'da, yanlış hatırlamıyorsam, 150 küsur milyar liralık bir vergi harcaması söz konusu yani istisna ve muafıklarımızın toplamı 150 milyar lirayı aşıyor 2019 için. Peki, burada söz konusu olan gelir ve kurumlar vergisi ne kadar? Gelir vergisi 2019 için 172 milyar –tevkifatlar dâhil, çoğu da tevkifatıdır, gelir vergisinin beyana dayanan kısmı 10 milyar lira civarındadır- kurumlar vergisi de 74 milyar. Gelir vergisi tümüyle 172, kurumlar vergisi 74, bizim bunlarla ilgili istisnalarımız 150 milyara ulaşıyor. Nerede vergide adalet? Nerede vergi rekabeti, basitlik vesaire? Bunların bir anlamının olması lazım.

“Bazı güncellemelerin yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.” Yani bunlar sadece seçime yönelik yatırımlar ama bunların bir getirisi olduğunu da düşünmüyorum.

Asıl bir diğer üzülmemiz gereken tarafı da şu güzel çarşaf kâğıtlarda Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin “vazgeçilen gelir tutarı” ve “tahmini gelir tutarı” bölümünde hiçbir şey olmaması. Yani bir şeyler yapıyoruz, sonuç olarak Hükümetten gelen –Hükümet de yok ama- yürütmeden gelen bir öneri bu, o doğrultuda bir iş yapıyoruz seçime yönelik olarak ama ne kadar bir gelirden vazgeçtiğimiz ya da ne kadar gelir elde edeceğimiz burada söz konusu değil, bunları bilemiyoruz. Bu, maalesef, hakikaten bir ciddiyetsizliktir herkesin kabul edeceği gibi. Hâlbuki bir anlamının olması lazım bu yaptığımız için.

Bakın, teklifte “İşsizlik kapsamında verilen tazminatlara uygulanan gelir vergisi istisnasının kapsamına açıklık getirilmekte...” Hatırlıyor musunuz, biz geçen sene, 2018’in başında bir torba kanun görüştüğümüzde, orada vardı; ikale sözleşmesi, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi gibi sözleşmelerle ilgili bir düzenleme yaptık. O zaman da söyledik, bunların daha geniş tutulması lazım, şu anda yürütülmekte olan işlerle ilgili de olması lazım dedik; itiraz edildi, kabul edilmedi. Şimdi getiriliyor, geriye yönelik olarak, bunlarla ilgili olarak ret ve iade yapılabilecek, bunların vergileriyle ilgili olarak ret ve iade yapılabileceğini söylüyoruz, yeniden kanun çıkarıyoruz. E geçen yıl bütün bunları hatırlattık, yanlış olacağını, doğru olmayacağını -tutanaklarda var- söyledik. Hiçbir şekilde dikkate alınmadı, şimdi yeniden, ikinci bir iş olarak geliyor, yapılıyor. Bu, sadece burası için ikinci bir iş değil, bürokrasi için de ikinci bir iş olacak. Madem bunu yapıyorduk, öyle bir şey yapıyorduk bu sözleşmelerle ilgili, ikale ve karşılıklı sonlandırma sözleşmesiyle ilgili, tazminatlarla ilgili, o zaman yapmamız gerekirdi. Neden yapmadık da şimdi yapıyoruz?

“Vergiye uyumlu mükelleflerin vergi indiriminden faydalanması kolaylaştırılmaktadır.” Yani ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Şimdi, bu, vergiye uyumlu mükellef de kalmadı artık, kimse vergiye uyumlu olmak da istemiyor, vergi vermek de istemiyor, bu haksızlığa düşer olmak da istemiyor. Yani vergi almasını beceremeyen bir devlet var artık. Devlet, vergi almasını beceremiyor; bu hâldeyiz. Bunlar da zorlamayla gelmiş maddeler maalesef. Bir vergi reformu dahi yapamadık, vergi almasını maalesef beceremiyoruz. Hâlbuki bir devlet vergi almasını beceremiyorsa devlet olma niteliğini önemli ölçüde kaybetmiş demektir. Biraz önce söyledim, vergi harcaması yani muafiyetlerimiz asıl aldığımız verginin, beyana dayanan verginin kat kat üzerinde.

İstikrarı sağlamak istiyorsak mali kurallara uyacağız, mali mevzuata uyacağız, mali disipline uyacağız, bir gelir gider hesabı yapabileceğiz. Hiçbir şekilde gelir gider hesabı yapmamışız, ne olduğunu bilmiyoruz, ne getirdiğini bilmiyoruz, ne götürdüğünü bilmiyoruz bu maddelerin; ondan sonra da kanun yapmaya çalışıyoruz. Bir anlamı yok ki bunların. Bazı maddeler var: Ülkemizde oynanacak olan 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarında burada oynanacak olan maçlarla ilgili ya da gelecek olan kulüplerin forma satışlarıyla ilgili vesaire, bütün gelirlerle ilgili muafiyet getiriyoruz KDV, gelir ve kurumlar vergisiyle. Biz müstemleke memleket miyiz? Allah aşkına, biz müstemleke memleket miyiz? Bu finaller İngiltere’de Londra’da oynandığında, Almanya’da oynandığında vergi alınıyor.

BAŞKAN – Aday bütün ülkelerden bu taahhüdü istedi UEFA ve hepsi verdiler.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiç sanmıyorum.

BAŞKAN – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu şekilde değil.

BAŞKAN – Öyle, öyle...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sonuçta bütün bunlardan vergi alınıyor, onları görmemiz lazım Sayın Başkanım. Eğer öyleyse...

BAŞKAN – Bu final için bütün aday ülkelerden bu konuda taahhütname istediler ve sadece de bilet gelirleriyle ilgili olarak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Görelim onları.

CAVİT ARI (Antalya) – Örnek varsa görelim Başkanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz birçok konuyla ilgili olarak bütün...

BAŞKAN – Tabii ki yani UEFA’dan isteyelim biz yazılı olarak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Ama böyle yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani resmî kurumlarımızın yaptığı yazışmaları, UEFA'nın bu konuyla ilgili bize gönderdiği yazıları görelim.

BAŞKAN – İsteyelim. Kim var burada Gençlik ve Spor Bakanlığından?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Genel Müdür var burada.

BAŞKAN – UEFA'nın bu konudaki talebini ve o belgeleri de alalım, gelir vergisi ve kurumlar vergisine ilişkin olanı.

Buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 7'nci maddeyle ilgili olarak zaten madde üzerinde ayrıca duracağız.

BAŞKAN – Geniş geniş duracağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geniş olarak, evet. Çok sıkıntılı bir madde. Böyle bir düzenlemenin yapılmaması, aceleye de getirilmemesi lazım kesinlikle.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'de bir sorun var, sıkıntı var. Evet, seçim öncesindeyiz, bazı önlemleri almakta Hükûmet zorluk çekiyor -"Hükûmet" diyorum alışkanlıkla da yine- iktidar ya da yürütme erki zorluk çekiyor; sıkıntıları var, bir radikal önlem getirmekte sıkıntıları var. Bunu anlayabiliyorum ama bu yaptığımız torba kanunlarla getirdiğimiz anlayışla bu iş devam ederse çok büyük maliyeti olacak Türkiye için, biraz önce tartıştığımız bu devlet için çok büyük maliyeti olacaktır. Bu "devlet" dediğimiz kavram sadece belli olaylara has mı, ideolojik tarafı olan bir konu mudur? Somutlaşır devlet, devlet dediğinizin somutlaşması gerekir. Devletin böyle bir sıkıntısı varsa, toplumun böyle bir sıkıntısı varsa bununla ilgili somut tedbirlerin alınması lazımdır. Eğer memleketinizi seviyorsanız, milliyetçiyse bu milliyetçiliğinizi ekonomik olarak göstermeniz lazımdır. Şimdi, burada "seçim var" diye gerekeni yapmayı bazı şeyleri erteliyorsak ve bu yarayı çok daha büyütür hâle getiriyorsak, kolun, bacağın kesilmesi noktasına getiriyorsak bu milliyetçilik, bu devletseverlik, bu vatanseverlik değildir. Bunu da ifade edeyim maalesef.

Vergilerle ilgili olarak bazı şeyler getirilmiş, "Yapın." denmiş. O zaman esnafın, iş dünyasının çok farklı talepleri de var Sayın Başkanım. Diyor ki: "Ticari kiralamalarda vergi tevkifatları kaldırılın." Kendisine göre haklı. Bunları da o zaman yapalım. Niye bunlar sadece belli konularla sınırlandırılıyor? Birçok şey var.

BAŞKAN – Önerin yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öneririz, çok daha farklı konular var. Mesela, geçen sefer aflare ilgili olarak önerdik, farklı konular vardı, onların affı söz konusu olmadı. Sadece vergi ve sosyal güvenlik primleriyle ilgili afları gündeme getirdik ama yabancıların çalıştırılmasıyla ilgili kesilen idari para cezalarıyla ilgili afların bile gündeme gelmesi söz konusu olabilecekti. Bir eşitsizlik yarattık, birçoğunu affettik, birçoğunu da affetmedik. Bu tür işlemler yapıyorsak hepsini birlikte yapmamız lazım.

Sonuç olarak şunu söyleyeyim: Bu tür torba kanunlar, bu tür pansuman tedbirler, bu anlayış sonuç olarak Türkiye'yi IMF kapılarına götürecektir ve böyle bir ekonomik krizde tedbirlerin alınmaması, Türkiye'yi büyük sıkıntılara sokacaktır, çok büyük maliyetler getirecektir Türkiye'ye. Sonuç olarak, biz gerekeni yapmıyoruz, yapılması gerekenleri yapmıyoruz; pansuman tedbirlerle, aspirin tedbirlerle günümüzü kurtarmaya, seçime bir şekilde ulaşmaya çalışıyoruz. Peki, seçimden sonra ne

olacak? Seçimden sonrasını düşünen var mı? Yazık günahdır bu ülkeye, bu devlete. Eğer gerçekten vatanseversek, devlet diyorsak, devlet dediğimiz zaman içimiz titriyorsa bu ülke için, o zaman bu tarafını da düşünmemiz lazımdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, öncelikle, burada Rekabet Kurumunu ilgilendiren önemli maddeler var. Eğer mümkünse... Rekabet Kurumundan görüşü bizler konuşmalarından mı alacağız; yoksa maddelerde, ilgili maddede gelecek mi?

BAŞKAN – Maddelerle ilgili... Rekabet Kurumu da burada zaten, Başkan Yardımcımız burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Sayın Başkan, o zaman, ben, tabii, torba yasa olduğu için madde madde eleştirilerimi söyleyeyim.

BAŞKAN – İsterseniz buradaki bürokrat arkadaşlarımızı da bir tanıyalım siz başlamadan önce.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İyi olur, kim var, kim yok.

BAŞKAN – Bürokratlar sırayla kendini tanıtsın lütfen.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sizinle, kurumlardan gelecek temsilcilerin belli bir düzeyde olması konusunda konuşmuştuk.

BAŞKAN – Öyle zaten dikkat ediyorsanız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Hazine ve Maliye Bakanlığı benim dikkatimi çekti. Hazine ve Maliye Bakanlığı...

BAŞKAN – Zaten Hazine ve Maliye Bakanlığı, her zaman, sürekli olarak, uzman seviyesinde Komisyonumuzda temsil ediliyor. Aynı zamanda, eskiden Kalkınma Bakanlığı gelirdi biliyorsunuz, şimdi Strateji ve Bütçe Başkanlığı burada sürekli temsil ediliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Temsil ediliyor mu Strateji ve Bütçe Başkanlığı?

BAŞKAN – Tabii, tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle: Hazine ve Maliye Bakanlığının gelir uzmanı, uzman yardımcısı seviyesinde temsil edilmesini de doğru buluyor musunuz?

BAŞKAN – Gelir İdaresi Başkan Vekili var burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki.

Sonuç olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığıyla da ilgili...

BAŞKAN – Gelir İdaresi işte, Hazine ve Maliye Bakanlığı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, talebimi şu anlamda ilettiğim: Sonuç olarak, önemli bazı görev zararı yazdırabilecek vaatlerde bulundu Sayın Cumhurbaşkanını ve bu konuda da...

BAŞKAN – Bu, teklifin konusu değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, öyle olsun.

Sayın Başkan, teşekkür ederim tekrar. Ben torbayla ilgili görüşlerimizi söylemek istiyorum arkadaşlar.

Öncelikle, 1'inci maddeyle ilgili olarak... Sayın Cemal Öztürk, siz, ev işçilerini "ev hanımı" olarak mı tabir edersiniz? Yani toplumda genel olarak böyle tabir edilir, "ev hanımı" denir ve kadınlar eve hapsedilir. Zaten uyguladığınız bütün politikalarla da kadınlar evde kalsın istiyorsunuz AK PARTİ olarak. Onların "ev hanımı" olarak tabir edilmesini normal mi buluyorsunuz?

BAŞKAN – Hanımefendi oldukları için, başımızın tacı onlar. Rabb'im onları var etsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, biz de beyefendiyiz, eyvallah, bu başka bir şey ama yani siz de ev beyi olun o zaman Sayın Başkan, niye ev beyi olmuyorsunuz?

BAŞKAN – Ben bey olabilsem ev beyi de olurum ama işte beylik bize düşmüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani ev beyi olun, siz de gidin, evde yemek yapın, ütü yapın, çamaşır yıkayın, siz de ev beyi olun.

BAŞKAN – Siz yapmadım mı zannediyorsunuz? Ben ikiz çocuk babasıyım, bu dediklerinizin hepsini yaptım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama ev beyi olun Sayın Başkan, ev beyi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bizim geleneğimizde erkeklere "han" denir, hanımlara da "hanım" denir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hanımlara mı? Kadınlara.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kadınlara "hanım" denir; "han, hanım" oradan gelir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, bu hanım, kadın nedir; bunu bile ayırıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, mesele şu arkadaşlar...

BAŞKAN – Alın, bir tartışma konusu daha.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar yani zaten kadınların sonuç olarak bir dezavantajlı durumu var.

BAŞKAN – Bayanların mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kadınların.

Kadınların ekseriyeti maalesef eve hapsedilmek isteniyor; yalnızca çocuk baksınlar, yemek yapsınlar, ütü yapsınlar, eve hizmet etsinler ve ev hanımı olarak kalsınlar isteniyor ve sizin gerekçenizde de gördüğüm kadarıyla...

BAŞKAN – E, kötü mü olur mu? Bakın, Emine Hanım burada olmazdı, evinde işinde gücünde olurdu.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yok, ben çok mutluyum burada olmaktan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, siz evde olsaydınız da eşiniz keşke başkan olsaydı daha iyi olurdu.

Sayın Cemal Öztürk, o konuda sizi eleştiriyorum. Yani bizim önerimiz eğer ki yazılması gerekiyorsa "ev işçisi" olarak yazılması, bunun da erkeği, kadını olmaz. Evde olan erkek de var, işsiz olan erkek de var, evet ama çok küçük bir azınlık.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Siz kadınları işçi olarak mı görüyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ev işçileri, evet. Ev emeği vardır, ev işçiliği vardır, ev emeğidir bunlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Burada patron yapıyoruz biz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Ev emeği, ev işçiliği” olarak tanımlayabiliriz bunları, öyle öneriyorum Sayın Cemal Öztürk. Bu maddeyle ilgili desteğimiz var, onu söyleyeyim, elbette desteklenmesi lazım ama madde geldiğinde konuşacağız.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu teklifimizde patron.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Ev kadını” diye mi önerdiniz?

BAŞKAN – “Ev kadını, sokak kadını” nasıl bir tanımlama, böyle bir şey mi olur yani? Yüzyıllardır bu, bak, Sayın Öztürk açıkladı, biz de öğrenmiş olduk, hanlık, hanımlık oradan geliyormuş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyse biz eleştiriyoruz, “ev emeği, ev işçiliği” olarak değiştirilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN – Aldık, kabul ettik biz de.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diğer konu: Bu vergiye uyumlu mükellefler konusunda yeni bir madde getirilmiş, önemli. Ancak Sayın Başkan son vergi affında ilk 2 taksitini yerine getiremeyen mükelleflerin oranı yüzde 50, hem SGK yapılandırmasında hem de diğer vergi yapılandırmalarında yüzde 50 ilk 2 taksitini yerine getirememiş ve vergiye uyum konusunda vergi aflarının başarı getirmedığını ve vergi konusunda gerçekten yapısal bir tedbire ihtiyacımız olduğunu burada Komisyonun kayıtlarına da düşmek istiyorum.

Diğer bir konu, bu sinema biletleri konusu, e-bilet konusu, buraya gelmiş.

Değerli arkadaşlar, bakın, dün Kültür Komisyonunda, Sayın Başkan, haberiniz var mı, bilmiyorum bu konuda bir...

BAŞKAN – Haberim yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Yapmayın. Dün Kültür Komisyonunda Yılmaz Erdoğan paketi geçti ve orada sinema biletleriyle ilgili, sinemayla ilgili yapısal bir tedbir Komisyondan geçti. Neden bu maddeyi oradan önce geçirmediniz bir alt komisyon olarak? Yani oradan geçseydi.

BAŞKAN – Cemal Bey, niye öyle yapmadınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cemal Bey, niye öyle yapmadınız? Haberiniz var mı sizin oradan Yılmaz Erdoğan paketi geçtiğinden?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Efendim, haberim var.

BAŞKAN – Bu e-belge ve e-bilet olduğu için bizim Komisyonun...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama alt komisyon olarak orada görüşülebilirdi dün ve sonra buraya gelebilirdi, dün toplanmış sonuçta Komisyon.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Zaten teklifin yaklaşık 5 maddesi Vergi Kanunu’yla ilgili.

BAŞKAN – Sayın Cemal Bey, bu teklifinizde yani bu maddeye ilişkin söylüyorum, bu da geriden gelen bir madde aslında, zaten fiili olarak şu an bu uygulanıyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Görüşülebilirdi, ben onu aslında...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizim Plan ve Bütçeyi ilgilendirdiği için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çünkü dün toplandı Komisyon Sayın Cemal Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Geçtiğimiz cuma yani bir hafta oldu, sanıyorum bu Komisyonda bizden sonra bu görüşüldü yani dün görüşüldü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dün görüşüldü Cemal Bey.

BAŞKAN – Tabii, siz on gün önce verecektiniz bu teklifi, doğru.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Olmaması bir eksiklik değil ama olsaydı da olurdu yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır yani komisyon başkanlarının bir iletişimi yok mudur yani “Orada şu torba görüşülüyor, orada paket görüşülüyor” diye. Tam da ilgili konuda bir madde orada görüşülürken...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, ben müneccim değilim ki nereden bileyim, Sayın Öztürk tutacak da buna ilişkin vermiş olduğu teklifin içerisine böyle bir madde koyacak, ben dün elime gelince gördüm.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, işte bu da bir eksiklik, bu anlamda söylüyorum yani komisyonların birbirleriyle iletişim hâlinde olması lazım, orada sinemayla ilgili bir torba görüşülürken burada sinemayla ilgili maddenin orada görüşülmeden burada görüşülmesi hatadır.

BAŞKAN – Peki, tamam. Yani bütünlük arz ediyor mu oradaki maddelerle?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette yani orada tam da bununla ilgili...

BAŞKAN – Ne, tam da ne var orada, içeriğinde?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani sinemada işte bu salon sahiplerinin hâkimiyeti, tekelleşmesi, bilmem nesî, şu bu konularının burada bununla ilişkisi var, e-bilet meselesi de bununla ilgili. Niye e-bilet yapılıyor? İşte kaçak bilet kesilmesin, sinemalar bu konuyla ilgili suistimaller yapmasın diye herhâlde e-bilet yapılıyor.

BAŞKAN – Zaten kullanılıyor, şu an var. Oradaki kavga; mısır 15 lira, film 5 lira, yakında sucuk ekmek gelir; 8,5; kırk beş dakika...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yarım saat reklam.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Vergi kayıtlarında belge olarak kullanılmasıyla ilgili bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru ama bütünlük arz ediyor oradaki görüşülen torbayla ilgili.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kanunlar zaten iç içe geçmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonuç olarak: Cemal Bey, alt komisyon olarak orada görüşülebilirdi dün, onu söylüyorum.

BAŞKAN – Şu anda zaten hâli hazırda da internet üzerinden girip de diyelim ki bir sinema bileti aldığımızda, sizin e-mail adresinize veyahut da mesaj olarak telefonunuza faturanız da geliyor. Yani şu an uygulama var, herhâlde biraz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, şöyle bir durum var arkadaşlar: Sinema sektöründe ciddi bir tekelleşme var Cemal Bey, bunu biliyorsunuz. Bir grup, sanıyorum, pazarın yüzde 80'ine hâkim, yanlış biliyorsam düzeltin lütfen, Rekabet Kurumu herhâlde bununla ilgili bilgi verecektir, bu madde geldiğinde görüşeceğiz. Bir grup bu kadar sektörü ele geçirmişken eğer ki biz e-bilet uygulamasına geçsek ve düşünün ki “Altı ay içinde bunu yapacağız.” zorunluluğu getirirsek -hepimizin yerinde sinemalar var bu tekellere karşı direnen- e-bilet uygulamasına geçmek için ciddi bir yazılım ve altyapı yapmak gerekiyor, yok onun “application”ını yapacaksınız, yok bilmem ne sistemini kuracağız. Diyelim ki 100 bin dolar yatırım yapmanız gerekiyor bununla ilgili, o ufacak sinema salonları bununla ilgili nasıl yatırım yapacaklar, yapamazlarsa ne olacak? İflas edecekler, o tekelleşme daha da büyüyecek. Yani bunun bütün konsültasyonlarını düşünmemiz lazım. Eminim ki Rekabet Kurumu bu maddeyle ilgili bilgi verdiğiinde...

BAŞKAN – Bu bir seçenek olarak var, yapmayın, “Bunu illa böyle yapacaksın.” demiyor ki bir seçenek olarak ortaya koyuyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani ben bunun ikincil mevzuatının nasıl olabileceğini, o tekellerin, o kartellerin nasıl bastıracaklarını çok iyi tahmin ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Kimse kimseyi böyle bir anlamda zorlayamaz, burası muz cumhuriyeti mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ayrıca da sinema sektörü de şöyle bakıyor, Yılmaz Erdoğan şöyle söylüyor: “Arkadaş, ben kaç bilet kesildiğini bilmiyorum, promosyon bilet dağıtılıyor. Kayıtlı olsun ki ben de bileyim kaç para alacağımı.” Yani bu anlamda bunun artısını, eksisini düşünmemiz lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yılmaz Erdoğan, yanlış mı söylüyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru söylüyor bir yandan ama doğruyu nasıl bu tekelleşmeye de yol açmayacak şekilde formülize edeceğimizi bizim bulmamız gerekiyor.

BAŞKAN – İyi de tekelleşmenin bununla ne alakası var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var, var, çok alakası var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hiçbir alakası yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teknoloji elbette iyi bir şey ama karteller de bu teknolojiyi çok iyi kullanıyorlar ama diğerleri kullanamadığı için geri kalıyorlar ve tekeller hepsini yutuyor, bütün pazarı yutuyor Sayın Başkan.

Diğer bir konuya, 7’nci maddeye geleyim. Sayın Başkan, dün Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki, bakın, aynen cümlesinden okuyorum: “Deniz kenarlarını, orman alanlarını betona çevirme gayretinde olanlar var.”

BAŞKAN – Cemal Öztürk gibi!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cemal Öztürk gibi.

Şimdi, Sayın Cemal Öztürk, vallahi, tam zamanlama çok manidar yani herhâlde size laf attı Sayın Cumhurbaşkanı. Siz ciddi anlamda deniz kenarlarını, orman alanlarını betona çevirme gayretindesiniz Sayın Cemal Öztürk bu getirdiğiniz maddeyle.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama biraz önceki konuşmalarınızla tam 180 derece zıt bir konuma düşüyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Biraz önce deniliyordu ki: “Bu kanunlar şeyden geliyor, külliyeden gönderiliyor.” deniliyordu, demek öyle değilmiş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vallahi, şöyle oluyor: Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı hem iyi polis oluyor hem kötü polis oluyor. Sayın Cumhurbaşkanı üç yıldır diyor ki: “Ya arkadaş, bu deniz kenarlarını betona çeviriyorsunuz. Kentimize ihanet ettik.” Ya, ben havalimanından iniyorum İstanbul’da, hepimiz sahil yolunu kullanın Allah’ınızı severseniz, sahil yolunu kullanın, Yenikapı’ya kadar gelin.

BAŞKAN – Böyle giderse bu hafta sonu kullanamayacaksınız; cuma, cumartesi, pazar çalışacağız böyle devam ederse.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, sahil yolundan yani başlayın Yeşilköy’den ta Zeytinburnu’nun sonuna kadar gidin bakalım. Ya, denizi göremiyorsunuz, yeni surlar yapılmış durumda. Ya hem Cumhurbaşkanı bunu söylüyor hem de binalar patır patır çıkıyor. Deniz göremiyoruz yani rüzgâr alanımız kesilmiş durumda ve Kıyı Kanunu’na tamamen aykırı bir şekilde 30 katlı, 50 katlı binalar yapılıyor. Hem Cumhurbaşkanı bunu söylüyor hem de bir yandan onay veren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. Nasıl oluyor bu Sayın Cemal Öztürk?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Anlatacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çevre ve Şehircilik Bakanlığına diyor ki: “Yıkacaksınız.” Çevre ve Şehircilik Bakanlığının attığı imzalarla kıyıya inşaatlar yapılıyor ve siz şimdi, getirmişsiniz, diyorsunuz ki: “Kıyıya inşaat yapacağız.” Bir de çok ilginç, Cumhurbaşkanı bunu söylerken... Van, Ahlat’la ilgili krokiye bakın hepimiz lütfen, Bitlis Ahlat’ta, bir kroki getirmiş Sayın Cemal Öztürk. Sayın Cemal Öztürk Van Gölü’nün kenarına –Vanlılar “deniz” derler oraya, “Van denizi” derler, biliyorsunuz- Van denizinin yanına bu krokiye ne yapılacak? Ben söyleyeyim size: Sayın Cumhurbaşkanının köşkü yapılacak arkadaşlar, saray yapılacak yani Van Gölü’nün kenarına... Sayın Cumhurbaşkanı dün dedi ki: “Deniz kenarlarını betona çevirme gayretinde olanlar var.” Bugün Sayın Cemal Öztürk böyle bir torba getiriyor ve Sayın Cumhurbaşkanının sarayı oraya yapılacak arkadaşlar. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu? Sayın Cemal Öztürk, siz, ne yapılacağını biliyor musunuz oraya? Basına düştü. Biliyor musunuz, ne yapılacak?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Resmî tesis yapılacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Resmî tesis” nedir?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Üniversite...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşte, devlet böyle yaparsa millet ne yapsın? Devlet böyle yaparsa millet de gider, kıyıları kapatır, otel yapar, ev yapar, onu yapar, bunu yapar. Bir gün de siz yine imar affı çıkarırsınız, onlar da affa girer.

Sayın Cemal Öztürk, yani ben Komisyon üyelerinin Sayın Cumhurbaşkanının dünkü beyanatından sonra da bu maddeye cevaz vermeyeceğini umut etmek istiyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Komisyon üyelerini ikna edeceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ve Kıyı Kanunu’na... Sayın Cemal Öztürk, Kıyı Kanunu’nun bir lafzı var –diyor ki- kıyıları korumak için gelmiş bu Kıyı Kanunu. Buna, tamamen aykırı bir madde getirmişsiniz ve Anayasa’ya da aykırı aynı zamanda. Bu çerçevede ben bu maddenin savunulamayacağını düşünüyorum. Umarım ki dünkü açıklamasından sonra Sayın Cumhurbaşkanı da Van denizinin kenarına saray yapmaktan rücu eder, umut ediyorum, buradan da kendisine çağrı yapıyorum.

Değerli arkadaşlar, diğer bir konu, LPG dağıtıcı şirketlerle ilgili bir madde. Yine, Rekabet Kurumu Başkan Yardımcısına burada çağrı yapıyorum, bu konuda da görüşlerinizi merak ediyoruz. Sektörü nasıl etkileyecek? Bu konuda bilgi verirseniz seviniriz.

Diğer bir konu, asgari ücret desteği. Şimdi bu asgari ücret desteğini biz artık her yıl uzatır olduk. Neden? Çünkü kriz devam ediyor arkadaşlar. Asgari ücret enflasyon oranında artırıldı ve iş piyasasının beklentileri var. Arkadaşlar, bu bir bağımlılık yarattı yani asgari ücret desteği bir bağımlılık yaratmış durumda ve dikkat edin -bu torbada da var- teşvikleri hep yükseltiyoruz. İş piyasası devletten şunu bekliyor: “İşsizlik sigortası primini düşür, sigorta primini düşür, teşvikleri uzat.” Arkadaşlar, bakın, bu yolun sonu inanın, yeni krizlerin habercisi. Yani, kamu kaynaklarına şu anda... Evet, kamu biraz rol almalı krizin çözümünde ama bu, bir bağımlılığa dönerse önünde sonunda bu, dönüp mali disiplini vurur ve vuracaktır. Nitekim, geçen dönem, seçimden önce biliyorsunuz, bu yönde bazı adımlar attık; önünde sonunda geldi, doları 7 liraya fırlattı, faizleri 30’a fırlattı, döviz yükseltti, enflasyonu yükseltti. Bu, bir sarmala soktu. Bu anlamda bu tip adımların bir bağımlılığa dönüşmemesini Sayın Cemal Öztürk, öneririm. Yani bununla ilgili de Komisyonumuzun yapısal tedbirler almasını öneririm Sayın Başkan. Dikkat edin, hep teşvik, teşvik; yok, asgari ücret indirimi, yeni teşvikler. Bunların hepsi bağımlılığa dönmüş durumda. Bu tip bağımlılıkların önüne geçecek olan şey yapısal tedbirlerdir. Bu konuda Komisyonumuzun çalışmasını hassaten öneriyorum.

Diğer bir konu, bu UEFA'yla ilgili Sayın Başkan. Süper Kupa finaline biz kurumlar vergisi ve KDV istisnası vereceğiz. Şunu soruyorum ben, kimse buradan Spor Bakanlığından mı yetkilimiz var, bilgi verecek olan...

BAŞKAN – Var var burada, ben de veririm bu konuda bilgi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Galiba bir taahhütte bulunmuş bununla ilgili ve diğer ülkeler de vermiş ancak daha önce yapılan organizasyonlarda –dört yılda 1 yapılıyor bu uygulama- diğer ülkeler de bu istisnayı vermişler mi? Bir önceki yıl nerede yapılmıştı, bir önceki yıl neresi yapmıştı, Almanya mı yapmıştı?

BAŞKAN – Süper Kupa finali.

Nerede yaptılar, bilmiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – En son neresi yaptıysa son birkaç organizasyonu...

Sayın Spor Bakanlığı temsilcisi, şunu soruyorum: Son on yıldır yapılan organizasyonlarda hangi devlet bu istisnayı vermiş, KDV ve kurumlar vergisi istisnalarını vermiş?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Muş bizi bilgilendirdi ama bir de doğrudan buradan alalım.

BAŞKAN – Sayın Muş size bilgi mi verdi? O nereden biliyormuş?

GAROPAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cemal Öztürk, son on yıldır hangi devlet bu organizasyonlarda bu istisnaları verdi veya vermedi, siz bunu biliyor musunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Elde ederiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Lütfen, bunları elde ederseniz... Çünkü bir tek vermiş olan biz olmayalım bunu. Hani, “Biz verdik.” diye bu organizasyon bize mi geldi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama teklifi hazırlarken şu bilgiyi aldık: Türkiye Futbol Federasyonu, UEFA'ya bu taahhütlerde bulunmuş çünkü diğer talip olan bütün ülkelerin taahhütleri var.

BAŞKAN – UEFA bütün ülkelerden ana kriter olarak bu taahhüdü istemiş.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama tabii, bunu biz 2019 ve 2020 için biliyoruz. Diğerleri için de bilgiyi isteyelim, arkadaşlar getirsin. Bu taahhüdü vermeden UEFA böyle bir şey vermiyor.

BAŞKAN – Yalnız, bakın, burada şunu karıştırmayalım: Tabii ki KDV doğası gereği ihracatsa zaten orada bir muafiyet var, orada söz konusu şey değil. Burada da biliyorsunuz, UEFA'nın organizasyonlarında statlarının koltuk gelirleri, stat gelirleri direkt olarak UEFA'ya gidiyor ve UEFA ondan sonra da zaten bunu belli oranlarda kulüplere dağıtımını yapıyor ve bütün bu tarz şampiyonaların düzenlenmiş olduğu yerlerde herhangi bir şekilde bir vergiymiş, bununla, bununla, mevzuatla da uğraşamayacakları için bu taahhütleri aldıkları ifade ediliyor. Belki geçmişte buna benzer, yapmış oldukları bazı ülkelerde herhâlde bir sıkıntı yaşadılar ki bu sezon için aday bütün ülkelerden benzer taahhüdü istedikleri anlaşılıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiçbir şekilde vergi almamak diye bir taahhüt olmaz Sayın Başkanım, onlara bakalım, ne istendiğini görelim, biz de aynı paralelde...

BAŞKAN – “Hiçbir şekilde” değil ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütün vergileri sıfırlayan bir taahhüt olmaz.

BAŞKAN – Niye?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütün vergilerin sıfırlandığı bir şekilde bir taahhüt bulamazsınız.

BAŞKAN – Ne olur? Bulursunuz, niye bulamayacaksınız?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu vergi her hâlükârda alınacak diğer ülkelerde, kendi ülkesinde, ana ülkede.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kendi ülkesinde alınacak.

Yani ikili ülke anlaşmaları yok mu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu hangi ülkenin şirketiyse gelecek, hizmet verecek, o ülkede vergi verecek, bir de burada vergi verecek.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Vergiyle ilgili konu gelecek de onun için söylüyorum. Şimdi, burada esasında baktığımızda çok mantıklı bir şey ama biz Dünya Kupası'na 2 defa talip olduk, herhâlde böyle bir şey isteseydi, UEFA'ya da talip olduk...

BAŞKAN – O zaman da verdik demek ki verdik de alamadık.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – O zaman verseydik bir daha ne ihtiyaç var, bu kanunu çıkardıysak...

BAŞKAN – Buyurun.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Efendim, talip oldunuz, önce taahhüt alıyorlar, verildiğinde o taahhüde ilişkin o yasal düzenlemeyi bekliyorlar. Eğer biz Dünya Kupası'nı da almış olsaydık o zaman yasal düzenleme yapılacaktı.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Neden almamış ama? 2 defa...

BAŞKAN – Vermediler ki alalım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Şimdi verdiler mi de yapıyoruz?

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Evet, verildi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Süper Kupa finali yaptık Cemal Bey. O zaman verdik mi?

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Açıklama getireyim ben.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Final yaptık, Şampiyonlar Ligi finali yaptık. Bakın, özür dilerim, bir bilgi karışıklığı var. Beyefendiye de teşekkür ederiz, hani doğrudan kendi konusu olmamasına rağmen, tahmin ediyorum ama biz daha önce Şampiyonlar Finali yaptık İstanbul'da, Liverpool ile Milan arasında. Şimdi burada bir karışıklık...

Bu madde itiraz edilecek bir madde değil, bu maddeler, özellikle KDV, zaten ihracat sayılıyor ama temel olarak şöyle bir karışıklık var: Yani bu, gerçekten genel bir uygulama da Türkiye bu zamana kadar bunu ihmal mi etti yoksa Türkiye bunu alabilmek için ilave bir teşvik mi veriyor? İlave teşvik de verebilir, bunu da anlayışla karşılarız.

Diğer taraftan, vergi tekniği açısından da şöyle bir şey var: UEFA zaten Avrupa Birliği ve bizim bütün bu ülkelerle bizim vergi anlaşmalarımız var yani bunlar dar mükellef. Otomatik olarak bunlarda zaten çifte vergilendirme kalkıyor. O nedenle, sadece şurası... Bu da makuldür, biz bunu destekleriz Sayın Öztürk "Evet, yok böyle bir uygulama ama biz teşvik olsun, bunu alalım diye veriyoruz." gibi bir gerekçe bile bizim için makuldür ve bu maddeyi destekleriz ama biz sadece açıklık, vuzuh bulsun diye...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben madde geldiğinde açıklama yapmak istiyordum ama madem konu açıldı... Şimdi bana verilen bilgiye göre, bu, sadece 2019 UEFA Süper Kupa finali için, bir de 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi finali için münhasıran verilmiş bir gelir vergisi ve kurumlar vergisi istisnası. Ama kime bu? Katılacak olan 4 tane kulüp olacak buraya, finalde ilk 4 kulüp oynayacak. UEFA bu yayın sırasında, koltuk satımı sırasında... Ki bu, tamamen UEFA'nın organizasyonu olduğu için böyle bir taahhütte bulunmuşuz bunu alabilmek için, diğer ülkeler de bu taahhütte bulunmuş, talip olan ülkeler ama Türkiye'ye verilmiş ve kararlaştırılmış. Şimdi ise biz bununla ilgili kanuni düzenleme yapıyoruz, olay bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Verildi mi Türkiye'ye bu?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tabii, Türkiye'ye verildi, yapılacak, kararlaştırdı UEFA ama böyle bir taahhütte de bulunduk. Şimdi o taahhüt gereği kanuni düzenleme yapıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Taahhüt nedir? Onu da görmemiz lazım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Taahhüt şu: Bu organizasyona katılacak olan ki 4 kulüp olur bu, 2 tane final olacağına göre, final oynayacak 2, 2; Biri 2019'da, biri 2020'de. "Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişiliklere bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların..."

BAŞKAN – O KDV.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – "...bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifalarında katma değer vergisinden istisna tutulması."

BAŞKAN – O değil, biz onu tartışmıyoruz. Siz bir sonraki, 12'nci maddeye bakar mısınız?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, UEFA'yla ilgili konuşmuyor muyuz yani?

BAŞKAN – Evet, işte, oraya gelin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kendi teklifi, yapmayın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kendi teklifi ya.

BAŞKAN – Tamam, Allah Allah, ben de hatırlatıyorum ya; biz de bostan korkuluğu muyuz burada?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tamam. Şimdi burada da bu 6'ncı maddeyle ilgili olan konu, bu 6'ncı madde katma değerli ilgiliydi; bu ise, 12'nci madde ise kurumlar vergisiyle ilgili.

BAŞKAN – Tartıştığımız bu, bunu konuşuyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kurumlar vergisiyle ilgili bu da yani bunun farkı ne onun Başkanım?

BAŞKAN – İkisinin arasında çok fark var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Aynı şey, gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutuluyor, 6'ncı madde katma değer vergisinden muaf tutuyordu. Tabii, bu, katılan kulüplerle ilgili, yoksa dışarıda yaptıkları işlemlerden herhangi bir vergi muafiyeti yok gelen kulüplerin, yöneticilerinin, çalışanlarının...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tek kulüpler değil sanıyorum, UEFA'ya biz bu muafiyeti veriyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Elbette UEFA'ya veriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani kulüplere vermiyoruz, UEFA'ya veriyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yok, yok; UEFA'ya değil.

BAŞKAN – UEFA'ya, UEFA'ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – UEFA’ya veriyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, UEFA ve organizatör şirketlere veriyoruz, ikisine de.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kulübe diyor da Cemal Bey, ondan dolayı diyorum ben.

BAŞKAN – UEFA ve organizatör şirketlere.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kulüplerle ilgisi yok.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Bunu biz bekleyelim Sayın Başkan, arkadaşın gelip açıklamasını bekleyelim.

BAŞKAN – Nerede genel müdür? Arkadaş, nereden geliyor ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kulüplerle ilgisi yok Cemal Bey, UEFA ve organizasyon şirketleriyle ilgili.

BAŞKAN – Arkadaşlar, 2 maddenin de çıkarılmasına ilişkin yazın, önerge hazırlayın, hazırlayın önergelerini kanun metninden çıkarılmasına ilişkin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bir dakika, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yani ilgili kurumlar kendi işlerine sahip çıkmıyorlarsa, burada temsilci buldurmuyorlarsa benim yapabileceğim bir şey yok Sayın Öztürk, kusura bakmayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Temsilci var.

BAŞKAN – Nerede var? Nerede genel müdür?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Madde sırası geldiğinde ilgili açıklamayı zaten yapacağız ama...

BAŞKAN – Efendim, geneli üzerinde konuşuyoruz, burada olmak zorunda herkes. Öyle şey mi olur?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben geneli üzerinde şu açıklamayı yapayım, Gelir İdaresi Başkanlığından gelen notu ben size aktarayım: “UEFA Avrupa Ligi Süper Kupa finali 2019’la bağlantılı olan medya hakları ya da diğer ticari haklar, özellikle pazarlama haklarının satışıyla bağlantılı herhangi bir seviyede veya gelirden Türkiye’de uygulanabilir olan mevcut düzenlemelerle uyumlu kurumlar vergisi ya da gelir vergisi ve diğer doğrudan vergilere tabi tutulmayacaktır.” Yani bizim teklifimizin şeyi bu. Çünkü burada hem gelir vergisi hem kurumlar vergisi ve bütün vergilerle ilgili.

Şimdi, tabii, Spor Bakanlığı bunun ilgili tarafı olabilir ama teklif doğrudan Gelir İdaresini de ilgilendiriyor, dolayısıyla Gelir İdaresinden arkadaşlar zaten burada, onlardan aldığım açıklamayı yapıyorum. Fakat bu, her şeyden önce, Türkiye’nin tanıtımı açısından önemli bir organizasyon. Biraz önce sordunuz: “Niye Dünya Şampiyonası’nı alamadık, niye Dünya Kupası’nı alamadık, olimpiyatları alamadık?” Ülkeler arasındaki rekabeti hepimiz biliyoruz ve bunun hangi şartlarda da yapıldığını takdir edersiniz ama biz madem hem Süper Kupa finalini hem de UEFA finalini Türkiye’ye alabilmiş -bu da ciddi lobilerle olmuş- tabii ki şimdi de bunun hukuki olarak vergisel düzenlenmesini yapıyoruz. Ülkemiz açısından son derece faydalı bir iş yapıyoruz, buna inanıyorum. Yoksa, ayrıntılarda boğulmayalım derim ben.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Öztürk, burada zaten bir problem yok.

BAŞKAN – Size cevap kısmında zaten söz vereceğim, başka türlü yürüyemeyeceğim.

Bitti mi Sayın Paylan sizin geneli üzerindeki değerlendirmeleriniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim bitti, evet.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Toplumun birçok kesimine yönelik olumlu düzenlemeler getirdiğini düşündüğümüz teklifin geneli üzerinde değerlendirmemizi arz edeceğim. Geneline ilişkin düşüncemiz, olumlu buluyoruz. Bununla beraber, maddeler geldiği vakit her maddeyle ilgili tereddüt ettiğimiz konularda düşüncelerimizi ayrıca arz edeceğiz.

Burada geneli üzerinde sadece bir konuya dikkat çekmek istiyoruz, o da teklifin ana omurgasını oluşturan 10'uncu madde, asgari ücret teşvikiyle ilgili madde. Burada şöyle bir endişemiz var: Mevcut uygulamada teşvikten yaralanma kriterleri bakımından aylık ücret miktarı geçmiş yıllar ile bir önceki yıl brüt asgari ücretin toplu iş sözleşmesi uygulanan iş yerlerinde 3 katı, diğer yerlerinde ise 2 katı uygulanmıştır geçen yıl. Bu rakam 2018 yılında toplu iş sözleşmesi uygulanan iş yerleri için 5.100, diğer iş yerleri için ise 3.400 Türk lirası olmuştur. Kanun teklifinde ise toplu iş sözleşmesi uygulanan iş yerleri için 2018 yılı brüt asgari ücretin 3 katı olan 6.090 lira, uygulanmayan iş yerleri için ise brüt asgari ücretin 1,5 katı olan 3.060 liranın altında ücret alan işçilere yönelik düzenleme yapılmıştır. Bu kanun teklifiyle bu şekilde yasalaşırsa toplu iş sözleşmesi uygulanmayan iş yerlerinde çalışan yaklaşık 1,5 milyon işçi için asgari ücret teşviki alınamaması gibi bir durum ortaya çıkabilecektir. Bu belki sehven yapılmış olabilir ya da eğer bilerek yapıldıysa bir önceki yıl uygulamasına göre, bunun izahını bekleriz kanun teklifini veren arkadaşlarımızdan. Bunu hatırlatmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, buyurun lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri; şimdi bu torba kanunla ilgili, 18 maddelik kanunla ilgili aslında dün istişari bir toplantı yaptık, bilgilendik ama şöyle bir durum ortaya çıkıyor: Tahmin ediyorum, hem bu sistem değişikliğimiz hem de teknolojik gelişmeler aslında yürütme yasama ilişkisini de etkiliyor; belki çok farkındayız, belki değiliz, bilemiyorum. Dolayısıyla bürokrasi, yürütme ve yasama ilişkisi hızlı ve etkin olmak zorunda. Mesela, artık bu tür ihtisas komisyonları daha uzun ve daha detaylı çalışmalı, belki Genel Kuruldaki çalışmalar daha kısa ve etkin bir şekilde yürütülmeli çünkü gerçekten bilgili bir tartışmaya ihtiyaç var ve de sizin de haklı olarak sinirlendiğiniz gibi, bürokrasinin bu konuda zamanında yer alıp destek vermesi lazım. Bunu özellikle geneliyle ilgili konuşurken önemsedığımızı belirtmek istiyoruz.

Biz, ayrıca, bu vergi konusunda yine görüşümüzü bir defa daha vurgulamak istiyoruz. Bu vergi artık kanunlara sığmıyor yani hakikaten yakında Gelir İdaresi Başkanlığı bile artık nelerin olduğunu unutacak yani bunlar da bıktı, yoruldu; uygulamacılar bıktı, yoruldu. Ya derli toplu bir reform ihtiyacında birinci derecede yargıya, ikinci derece vergi geliyor.

Yine burada benzer şeyler var, biz bunların çoğuna katılıyoruz. Yani bu maddelere geçtiğimizde olumlu oy vereceğimiz bazı maddeler var, tabii ki 7'nci madde gibi, bazılarında da radikal olarak karşı olduğumuz bazı maddeler de var.

Ayrıca Sayın Aksu'nun belirttiği konuyu bir daha da vurgulamak istemiyorum ama gerçekten, bir ihmal olarak burada gözüküyor teknik bir çalışma yapıldığında, sanki böyle dışarıda tutulmuş bir grubun varlığı ortaya çıkıyor. Bu konunun herhâlde tarafınızdan tekrar değerlendirilmesi gerekiyor.

Bir de bu LPG konusunda da hakikaten biz bu Rekabet Kurumunun görüşünü almak isteriz.

Hayırlı olsun, maddeler geldiğinde de madde madde görüşlerimizi bildireceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Rekabet Kurumunu ilgilendiren konularda arkadaşlarımızın sordukları soruların cevabını alalım sizden.

Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Değerli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Sayın Milletvekilimiz Garo Paylan'ın bir sorusu olmuştur -onunla ilgili- elektronik belge düzenlenimin ilgili sinema sektörünü nasıl etkileyeceğine ilişkin.

Burada biz maddeyi incelediğimizde maddeye sadece bir ibare ekleniyor veya “elektronik belge düzenlemek suretiyle” diye bir olanak sağlanıyor aslında. Burada bir opsiyon olarak getirildiği için, bu zorunlu bir şart da olmadığı için, bunun etkileri tabii etki analiziyle ölçülecek şeyler, dolayısıyla şu aşamada firma davranışları açısından bunun nasıl olacağını öngörmek çok mümkün değil. Dolayısıyla hani bu bir seçenek olarak sunulmuş ve daha ziyade, Rekabet Kanunu'ndan ziyade belediye gelirleriyle ilgili ve vergi düzenlemesi olarak karşımıza çıkıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sektördeki durumu söyler misiniz?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Sektördeki durum... Tabii, başka bir kanunla ilgili bir düzenlemede daha önceki günde sizlerin de bahsettiği komisyon toplantısında sektörle ilgili bir toplantıya katılım sağlandı kurumumuz tarafından. Dolayısıyla, burada öyle bir madde olmadığı için onu burada...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan Yardımcısı, şimdi bir şey yapıyoruz, bakın, LPG dağıttım...

BAŞKAN – Oraya geliyor, daha gelmedi, sinemada daha.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sinemayla ilgili sektördeki durumu söyler misiniz?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Bizim 2016'da yayınlamış olduğumuz bir sektör raporumuz var sinemayla ilgili. Bu sektör raporu birçok alanda bu alana ışık tutuyor. Yani bu “web” sitemizden de ulaşılabilir, erişilebilir durumda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sinema sektörünün durumunu söyler misiniz?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Sektördeki durum... Bize 2011'de bu devralmayla gelen bir dosya vardı, Esas Holdingden Mars Grubuna geçti sonrasında. Bizim kurumumuz bazı taaddütlerle izin verdi buna. Yani belli illerde bazı salonların elden çıkarılması suretiyle bu devir gerçekleşti.

Şimdi, sektördeki duruma baktığımızda, bilet satışları açısından ve bilet sayıları bakımından pazar payları değişkenlik gösterebiliyor ama “Sektörde hâkim durumda diyebileceğimiz bir firma hangisidir?” dersek şu an Mars Sinema Grubunu söyleyebiliriz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mars yüzde kaçına hâkim sektörün?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – O rakamları hâkim durum göstergesi olarak kabul edebiliriz yani yüzde 50'nin üzerinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüzde kaç?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Oran nedir?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Genellikle şöyle, bu oran piyasa yapısına göre değişebilir, yüzde 40 da olabilir, yüzde 50 de olabilir. Bazı durumlarda yüzde 90 pazar payına sahip olsanız bile...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sektörde nedir hâkimliği?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Marsın hakimliği nedir?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Özür dilerim, pardon yani sinema sektöründe “hâkim grup” diye bilmemiz için oran nedir?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Pazar payı da tek başına bir gösterge değil sayın vekilim. Pazar payı önemli bir gösterge ama pazar payıyla birlikte rakiplerinden bağımsız fiyatlayabiliyor mu, bazı parametreleri belirleyebiliyor mu? Biz buna bakıyoruz hâkim durum analizinde.

Şimdi, bu son konularla ilgili, dediğim gibi, 2016’da bizim bir raporumuz var. O raporda bu sinema sektörü üç aşamadan oluşuyor: Bir yapımcı ayağı var, dağıtımçı kısmı var ve bunun gösterim kısmı var. Dolayısıyla, biz buraya baktığımızda piyasada bir dikey bütünleşme söz konusu. Gösterim alanlarının da bir yapımcılar ayağı var, orada bazı yapısal sorunlar var. Biz onlara işaret ettik, ben çok uzun uzadıya –müsaade ederseniz- ona girmeyeyim ama o sektör raporunda biz bazı şeylere işaret ettik. Şu anki durumla ilgili yaşanan bizim de takip ettiğimiz yapımcılarla...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Şuna bir cevap verebiliyor muyuz? Yani, bu sektörde rekabeti bozucu bir durum var mı? Yani şu an bu hâkim durumda biri var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani yüzde kaçtır? Bu rakamı söyleyin.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Rakamı da önemli değil, var mı? Yoksa Rekabet çalışıyor mu?

BAŞKAN – Rekabet çalışıyor ki herhangi bir şekilde, bu anlamda bir müdahale ve soruşturma yok.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Şu anki konu, yapımcılar ile dağıtıcı firma arasındaki konu çok yeni bir konu, bize intikal eden bir başvuru yok. Dolayısıyla bizim herhangi bir şekilde şu an bahsettiğimiz bir süreç yok.

BAŞKAN – O konunun rekabetle de alakası yok zaten yani sizin kurumunuzu da ilgilendiren bir tarafı yok.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Dolayısıyla hani “Siz şu aşamada ne yapıyorsunuz?” dersanız bize intikal eden bir şey yok şu aşamada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Marsın hâkimiyetinin yüzde kaç olduğu söyleyebilir misiniz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir şey sorabilir miyim?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Tabii, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ön araştırma yaptınız mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Katırcioğlu, müsaade eder misiniz, Sinema Genel Müdürümüz de burada, bir de onu dinleyelim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şu soruyu bir bitirmiş olayım.

Yani Marsın hâkim durumda olduğu bir gerçek, bunun tartışılır bir tarafı yok, söylediğiniz ayrıntılara bakılabilir ama bence Rekabet otoritesi resen bir ön soruşturma açması lazımdı bütün bunlar ayyuka çıkana kadar. Yani özellikle sinema salonlarının tekelleşmiş olduğu çok açık bir gerçek yani.

BAŞKAN – Ben katılmıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 40 liraya bilet satılıyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yok, öyle, öyle, emin olabilirsiniz.

BAŞKAN – Ne kadar sektörün içerisinden geliyorsunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, ben bu Rekabet Yasası'nı hazırlayanlardan biriyim.

BAŞKAN – Rekabet Yasası'nı hazırlamanız ayrı, o sinema sektörünü biliyor olmanız ayrı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sinema sektöründe de bilirim, bilirim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilet kaç para Sayın Başkan? 40 liraya sinemaya gidiliyor.

BAŞKAN – En son ne zaman gittin kardeş, sen sinemaya? Sen en son nerede gittin?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sinema salonları arasında rekabet yok, ben size söyleyeyim.

BAŞKAN – Kardeşim, senle aramızdaki fark şu: Sen ya Zorlu'da gidiyorsun, ya İstinye Park'ta gidiyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen nereye gidiyorsun?

BAŞKAN – Bizim gibi Maltepe'de, Pendik'te, Üsküdar'da gitmiyorsun ki.

En son ne zaman gittin, ne bileyim yani Altıyol'da en son ne zaman sinema salonuna gittin?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben gittim, ben.

BAŞKAN – Sinema Genel Müdürü, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekillerim; hepimize saygılarımı sunuyorum.

Belki birkaç rakamı sizlerle paylaşarak konuya başlamam önem arz ediyor.

Ülkemizde yaklaşık 2.900 salon var, bunların 900 civarındaki salonu Mars Gruba ait, 908, 909 salon; takriben yüzde 33'ü, yüzde 34'ü Mars Grubunun. Geçtiğimiz sene itibarıyla yine yaklaşık toplam 70 milyon bilet satışı gerçekleştiriliyor ülkemizde; bu oranın da yine takriben 29-30 milyonu Mars Grup tarafından Marsın sinemalarında satılan bilet sayısı, o da takriben yüzde 40, yüzde 42 mertebesinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ciro?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Ciro olarak da...

BAŞKAN – Bir dakika ya...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Coğrafi tanımı yapılması lazım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Yok, şöyle: Rekabet konusunda benim uzmanlık alanım itibarıyla sonuç cümlesini kuracak kişi ben değilim, ben rakamları sizlerle paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, peki size bir şey söyleyeceğim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Sizin Mars Grubunun bütün ticari sırlarını Sinema Genel Müdürü olarak burada kamuya açık bir şekilde...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Piyasa bilgileri bunlar.

BAŞKAN – Piyasa bilgileri değil, olur mu efendim, nerede piyasa bilgileri? Cirosuna varana kadar söylüyorsunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Piyasa bilgileri, onun kârlılığıyla alakalı değil.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Yok, efendim, şöyle...

BAŞKAN – Sayın Rekabet Kurumu Başkan Yardımcım, bu rekabete aykırı bir unsur oluşturuyor mu verilen bu bilgiler?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Sayın Başkanım “Rakam değişiyor.” dememin nedeni o, bunlar ticari sır.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ticari sır olur mu efendim bunlar? Yani piyasada kaç milyon bilet satılıyor ve bunun hangisi hangi firmalar arasında; bunu yayımlıyorlar zaten.

BAŞKAN – Net ticari sır.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Ben pazar payını söylüyorum, toplam rakamları, kümülatif rakamları kastetmiyorum ama “Mars Grubunun ya da rakibinin pazar payı ne kadar?” diye sorarsanız, biz bunu kararlarımızda da çıkıyoruz ticari sır olma gerekçesiyle. Dolayısıyla, bu bilet sayısı bakımından ve bilet üzerinden elde edilen gelirler bakımından pazar payı değişkenlik gösterebilir, birbirine yakındır bunlar. Ama, rakipler açısından pazar payı stratejik bir bilgi olduğu için...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, otomotiv sektöründe pazar payları virgüline kadar biliniyor yani bunlar artık bugün herkesin eriştiği şeyler ya. Kapatalım o zaman, hiç konuşmaya gerek yok. Hatta sinema bile sır oluyor sektörler arası, böyle bir şey olur mu ya? Buna kim karar veriyor, bunun ticari sır olmasına? Hukuk diye bir şey var ya. Böyle bir şey olur mu? Siz, TOFAŞ ne kadar satıyor, otomotivde ne kadar pazar... Bunu hepimiz biliyoruz, erişebiliyoruz. Beyaz eşyada ne kadar Vestel’in, ne kadar... Bunlar biliniyor. Bunlar üzerinden yorum yapılarak bir şeye erişiliyor; akademik dünya, yasama organı, bunlar üzerinden gidiliyor.

BAŞKAN – Efendim, bunu yaparken bir firma ismi zikretmeden bu konuşmayı yapmış olsanız, malumu ilan etmenin bir anlamı yok. O zaman böyle bir soruda araya ben girip de “Ticari sırları niye ifşa ediyorsunuz?” demezdim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ticari sır değil efendim, bugün artık ticari sır değil. Bugün bunların daha detaylarını, bastığımız zaman biliyoruz ya.

BAŞKAN – Ama şunu söyleyeyim: Sizin yüzde 34’üne sahip olmanız da tekel oluşturduğunuz anlamına gelmiyor.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ayrı bir şey, bu ayrı bir şey.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya arkadaşlar, coğrafi olarak salon sayısını vermeniz lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Salon payına göre öyle ama ciroya göre yüzde 60.

BAŞKAN – Salon payını söylüyorum ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ciroya göre bakın, yüzde 60.

BAŞKAN – Canım, yüzde 60’ın içerisinde ne kadarlık kısmı bunun mısırdır?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Maddeyi mi tartışıyoruz?

BAŞKAN – Yok, yok, geneli tartışıyoruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Sayın Başkanım, bu rakamların tamamı zaten basına yansımış, Mars Grup tarafından da dile getirilen rakamlar. Box Office’den de bu bilgileri görebiliyoruz ama onun ötesinde rakamlar bizde de yok. Onlar, gerçekten ticari bilgileri, yapmış olduğu hasılat tutarlarını Bakanlıkla paylaşmıyorlar.

BAŞKAN – Yani siz bir tekelleşme olduğuna inanıyor musunuz Sinema Genel Müdürü olarak?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Yani o, Rekabet Kurumunun uhdesinde olan bir durum.

BAŞKAN – Olur mu canım, Allah Allah, size soruyoruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Şöyle, “Hâkim durumda mıdır?” sorusuya bu, tekelleşmenin ötesinde, hâkim durumdadır Mars Grup.

BAŞKAN – Evet, neye hâkim durumda?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Ya, bütün piyasa içerisindeki durumuna baktığınız zaman, bir hakimiyet söz konusu.

BAŞKAN – Peki, bu 2.900 salonda kaç oyuncu var sektörde?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – 10’un üzerinde sinema salonu işletmecisi var.

BAŞKAN – 2.900 sadece 10 işletme arasında mı dağılıyor?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Yok, Anadolu’da çok fazla işletme var ama 10 grup esas itibarıyla hâkim grup yani.

BAŞKAN – 10 grup yüzde kaçına sahip?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Geri kalan yüzde 34’ün dışında yaklaşık yüzde 60’ı o 10 grubundur.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, bakın, hâkim durumda olmak yasa bakımından suçlu bir durumu ima etmez. Hâkim durumu kötüye kullanmak dediğimiz kavram burada. Dolayısıyla da o, Rekabet Kurumunun işidir, onun öyle olup olmadığının tespiti ama dediğiniz gibi, çok çıplak gözle baktığımızda, sözünü ettiğiniz grup, özellikle sinema salonlarında ve özellikle büyükşehirlerde...

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, ben başka bir şey söylüyorum. Bakın, siz hep bir noktadan gidiyorsunuz. Burada, şuna bakacaksınız: 11 işletme, salon kapasitesinin yüzde 90’ına sahip.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, öyle bir şey demedi.

BAŞKAN – Olur mu, olur mu canım?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Tamam, 11; doğru söylüyor.

BAŞKAN – 11 firma yüzde 90’ına sahip.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neyin yüzde 90’na?

BAŞKAN – Salonun yüzde 90’ına, cironun da neredeyse herhâlde yüzde 98’ine sahiptir yani 11 grup.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Salonun yüzde 90’ı koltuk sayısı falan da bağlantılı yani. Bu Mars Grup nerede? AVM’lerde hizmet veren, AVM’lere ait olan tüm Türkiye’de hangi kurum?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI SİNEMA GENEL MÜDÜRÜ ERKİN YILMAZ – Oransal olarak, zaten netice itibarıyla, salon sayısı itibarıyla Mars olması hasebiyle AVM’lerde de doğal olarak, tabii ağırlıklı olarak Mars Grubun sinemalarını görmekteyiz.

BAŞKAN – Netice itibarıyla, efendim, niye böyle bir şey yapıyorsunuz yani? Niye kendiniz bir yorumla ortaya çıkıyorsunuz? Neden sadece bir firma üzerinde bir tartışma yürütüyorsunuz?

Netice şudur: 11 tane grup salonların sayısal olarak yüzde 90'ına sahiptir. Belki bu yüzde 90 sahipliği koltuk sayısına geldiğinizde bu oran belki yüzde 80'lere doğru gerileyebilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ciroya geldiğinde...

BAŞKAN – Ciroya geldiğinde de yukarıya çıkıyor. Çünkü diğerleri daha ucuz, Anadolu'ya yayılıyor. Orada 10 liraya gidiyorsunuz sinemaya, 15 liraya gidiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 8 liraya, 10 liraya.

BAŞKAN – 8 liraya sinema kalmadı. Benim ilçemde bile 8 lira değil sinema yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öğrenci.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Piyasadaki firmaların sayıları kendi başına...

BAŞKAN – Üstat, başka bir şeyi tartış, yani benim ilçemde benim çocukluğumda 4 tane sinema vardı, şimdi bir tane sinema yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Yani nereden nereye geldik. Eskiden belki bu 2.900 dediğiniz salon 12.900'dü.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani bunun ne önemi var bu tartışmada?

BAŞKAN – Var, bu tartışmada önemi var. Yani sürekli olarak bu grupları eleştiriyoruz ama bu gruplar gelip de ellerini bu taşın altına koymamış olsalardı, siz bu sektörü tamamen öldürecektiniz; 2.900 salon dediğiniz belki 600-700 sinema salonuna sahip olacaktınız Türkiye'de, onun ötesi olmayacaktı. Ben bunları yaşadım canım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O başka bir şey.

BAŞKAN – O başka bir şey.

Yani yatırım yapıyorlar, işi geliştiriyorlar diye “Vay, sen nasıl yatırım yaparsın, nasıl işi geliştirirsin, nasıl büyürsün!” Başkalarına aynı imkânı vermiyor muyuz? Yani bir başka firma çıkıp yani Erol Katircioğlu çıkıp kendi sinema grubunu kurmaya kalktığı zaman karşı mı çıkıyoruz biz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, kim eleştiriyor bunları?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Anladım ama Mars Grubu eğer sinema salonlarının yüzde 60'ın sahipse...

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, neyse, geneli üzerindeki görüşmelere devam edelim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size en son söz vereceğim Sayın Öztürk, en son size. Görüş, eleştiriler için en son.

Evet, geneli üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

Evet, Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vallahi bir ara ben de artık herhâlde geneli bıraktık, maddelere geçtik dedim.

Ben sözlerime başlamadan önce...

BAŞKAN – Siz beni çok eleştirirseniz, ben de sizi konuşturmamak için, böyle bekletmek için bir manevra yaparım.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bizler yapıcı eleştiriler yapmaya çalışıyoruz burada, yoksa kesinlikle çalışmalarını engellemeye değil.

Bugün 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü. Ben öncelikle burada bulunan ve bulunmayan tüm emekçi gazetecilerimize, zor koşullar altında verdikleri emeklere, çalışmalara önce teşekkür ediyor ve günlerini kutlamak istiyorum.

Aslında usul üzerine konuşurken bu torba yasanın genel olarak ruhundan biraz bahsetmek istiyorum. Usul üzerine konuşurken de bu çalışmanın, teklifin buraya çok da hazırlık yapılmadan, hazırlıksız geldiğine değinmişim.

Öncelikle tabii Sayın Öztürk'e emeklerinden dolayı teşekkür ediyoruz. Bir çalışma yapılmış, getirilmiş fakat belirttiğim gibi yani yeterli veri olmaması, birtakım durumların öngörülememesi, böyle tahmini gelir tutarı, vazeçilen gelir tutarı gibi, bunlar çok büyük eksiklikler aslında bu teklifle ilgili.

Bir de ben artık teklif geldiği zaman şöyle bir düşünceyle bakıyorum bu kanun paketlerine diyeyim: Acaba ne var içinde, niye geldi bu teklif? Şimdi incelediğimiz zaman bizim çok da hani, evet, belki itiraz etmeyeceğimiz maddeler var içerisinde; esnafın, işte vatandaşın lehine görünen. Özellikle 1'inci madde, yani eleştirilebilir madde üzerinde konuşulurken, belki ufak tefek şeyler ama hani karşı olamayız tabii ki yani üretim yapan emekçilere -burada yine "ev kadını, ev hanımı" tanımına girmeyim ben- birtakım kolaylıklar getirilmesi güzel şeyler, içinde birtakım olumlu maddelerin oluşu güzel şeyler. Ancak, yine genel olarak baktığımızda, bunların aslında çok da birbiriyle uyumlu olmadığını görüyoruz. Yani, şu an Genel Kurulda görüşülen 71 maddeye bütünsel olarak şöyle bir bakalım, daha önce görüştüğümüz 10 küsur maddelik yine bir torba teklifi vardı, bugünkü görüşülen 18 madde... Yani biraz aslında seçim öncesi alelacele getirilmiş, işte -vatandaşın, halkın- kriz ortamının etkilerini azaltmak için getirilmiş birtakım düzenlemeler gibi görünüyor. Amacına ulaşacak mı? Amacına çok ulaşacağını da çok düşünmüyorum açıkçası çünkü çok alelacele, çok da üzerinde düşünülmeden getirilmiş. Asgari ücret desteğinin örneğin 2019 yılında da devam ettirilmesi; tamam, devam ettirelim asgari ücret desteğini, işverenlere bir kolaylık, en azından çalışanlara. Ama hâlâ işverenler işten eleman, personel çıkarmaya devam ediyor. Bunlar tek başına yeterli değil. Vergiden muafiyet... Yani küçük küçük dokunuşlarla bu iş olmaz.

Bir de şu soruyu sormak lazım diye düşünüyorum: Örneğin, üç ay sonra seçim olmasaydı acaba bu teklifte bu maddelerin hepsi bir arada olur muydu, böyle hızlı bir şekilde önümüze gelir miydi, biz şu anda bunları tartışıyor olur muyduk? Bu sorunun da bir sorulması gerekiyor, kendimize bunu da soralım. Hiç sanmıyorum. Bugüne kadar hep bizim de önerdiğimiz birçok düzenleme varken şimdi bunların böyle patır patır getiriliyor olması, yine seçim öncesi seçime dönük birtakım yatırımların işareti olarak görünüyor.

Yine, eğer bu kanun teklifinin içinde şu 7'nci madde olmasaydı biraz daha masum görünebilirdi diye düşünüyorum bu teklif. 7'nci maddeye baktığımız zaman, özellikle Kıyı Kanunu'yla ilgili. Tabii, iki boyutu var bunun. Madde içeriğine çok girmek istemiyorum, Kıyı Kanunu'na aykırı bir muafiyetten bahsediliyor burada. Öncelikle tabii bu, başlı başına tartışılması gereken bir konu. Diğeri de bahsedilen bölgelere baktığımızda, hakikaten, Bitlis Ahlat'a baktığımızda karşımıza yine Cumhurbaşkanı yerleşkesi, köşkü çıkıyor. Şimdi, arkadaşlar, olmuyor işte bu. Yani her torba kanunun, her teklifin içinde karşımıza Cumhurbaşkanıyla ilgili bir şey çıkıyor, o zaman da bu teklifin ruhu gerçekten zedeleniyor. Zaten torba olmasını eleştiriyoruz, bir de bu torbanın içinde kaşıkla verip kepeçle alma unsurlarını görüyoruz. O zaman yine ben de sorarım: Belki de bu teklif sadece bu madde geçirilsin diye mi getirildi? Bir bakıyoruz bir torbanın içine Boğaziçi kıyılarıyla ilgili bir düzenleme getiriliyor;

bir bakıyoruz, Rize, Bitlis Ahlat, İzmir Çandarlı işte liman düzenlemeleri, üniversite yerleşkeleri falan filan. Belki Bitlis Ahlat olmasa biraz daha masum tartışılabilirdi. Ben çok iyi niyetli bakmıyorum bu maddeye ve kesinlikle bu maddeye olur vermeyeceğimizi belirtmek istiyorum.

Diğer konulara gelecek olursak, biraz önce de değindim, gelir vergisi istisnasının kapsamının açık hâle getirilmesi, vergi indirimlerinden faydalanılması; bunlar artık -nasıl diyeyim- bir planı, projesi olmayan, bir programı olmayan, stratejisi olmayan düzenlemeler. Yeterli olmayacak, belki önümüzde yine yeni düzenlemeler getireceksiniz. Fazlasıyla konuştuk usul üzerine konuşurken de bu konuyla ilgili, çok da fazla uzatmak istemiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerinde konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Öztürk'e söz vereceğim ama Sayın Öztürk'e söz vermeden önce Spor Genel Müdürümüzden isterseniz o konuda da bilgi alalım, ondan sonra Sayın Öztürk diğerlerini cevaplasın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Rekabet Kurumunda maddelerde görüş isteyecek miyiz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Maddelerde alacağım tabii.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Sayın Başkanım, 2019 UEFA Futbol Şampiyonası ve 2020 Şampiyonlar Ligi Şampiyonası ülkemizde oynanacak. İki yıl önce adaylık sürecini Türkiye Futbol Federasyonu yürüttü. Konu şudur: İki yıl öncesine kadar adaylık süreci değil de UEFA'nın şehir atamasıyla bu şampiyonalar Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yapılıyordu yani bir ülkeyi belirliyor UEFA, bu ülkede organizasyon gerekli şartlar yerine geldiği zaman yapılıyordu. Adaylık sürecinin başlatılması ve bu 2 şampiyonanın bir süreçle tıpkı Avrupa Futbol Şampiyonası gibi, tıpkı Dünya Futbol Şampiyonası gibi bir süreçle hâle gelmesiyle UEFA ülkelerden çeşitli garantiler istemeye başladı. Bu garantiler, adaylık sürecinde diğer rakiplerinize karşı bir avantaj elde etme adına gerekli olan garantiler ve zorunlulukları olan garantilerdi. Bugün Komisyona sunulan teklif içerisinde yer alan hâliyle vergi muafiyeti ve KDV muafiyeti garantisi vermek bir zorunluluk değil ama adaylık süreci içerisinde rakip olduğunuz ülkelere karşı bizim ülkemizin bir avantajı olarak yer aldı ki hem 2019 UEFA Futbol Şampiyonasını, daha önce 2009'da Saraçoğlu Stadi'nda oynanmış olmasına rağmen ikinci kez, hem 2020 Avrupa Şampiyonlar Ligi Kupası'nın finalini 2005 yılında Olimpiyat Stadi'nda oynanmış olmasına rağmen ikinci kez almamızda bir artışı olmuştur, katkısı olmuştur. Adaylık süreci içerisinde ilgili bakanlarımızın kendi alanlarıyla ilgili taahhüt imzaları adaylık dosyasının içerisinde mevcuttur. Madde görüşmeleri sırasında bu garantileri ve yazışmaları da arz edeceğim, Futbol Federasyonundan bunları talep ettik.

BAŞKAN – Bir şey soracağım Sayın Genel Müdürüm.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Buyurun.

BAŞKAN – Şöyle bir bilgi gelmişti bize sorduğumuzda: Bu şampiyona ya da finali kendi ülkelerinde oynatmaya aday bütün ülkelerden UEFA'nın bu taahhüdü istediğine dair bir bilgi gelmişti, o yanlış bir bilgi o zaman?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Doğru efendim, ister ama verip vermemek ülkenin kararı.

BAŞKAN – O ayrı bir şey.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Adaylık dosyası içerisinde talep edilen, sunulan şartlardan bir tanesidir.

BAŞKAN – Bizim daha önce aday olduğumuz yerlerden de hep istediler mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Efendim, 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'na, malum, 9 ülke ve 10 stadla ülkemiz aday olduğunda istenmişti, geniş şampiyonaya, 24 ülkenin katılacağı. Buradaki final müsabakalarıyla alakalı tekrar arz ediyorum: İki yıl öncesine kadar yani bu şampiyona Türkiye'ye verilene kadar ülkeler atamayla belirleniyordu yani bir adaylık dosyası hazırlığı vesaire yoktu, bir yarışma yoktu; dolayısıyla yarışmada avantaj sağlama adına.

BAŞKAN – İlk defa başladı o zaman.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Evet efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN – Nasılsa madde üzerinde konuşacağız.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sözümlü bir tamamlayayım ben.

BAŞKAN – Peki.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Çok teşekkür ederim. Konu gayet açık, net ama dediğiniz gibi değil, bizim tahmin ettiğimiz gibi. Yani, bu, bize verilsin diye bir nevi Türkiye'yi öne geçiren bir adım, UEFA'nın bütün ülkelere "Bunu yapacaksınız." dediği ve yapılan bir şey değil. Biz bunu destekliyoruz yani destekleyeceğiz buna rağmen. Tek sıkıntısı şu: Bu taahhüt edilmiş, sayın bakanlarca Türkiye nezdinde yasamadan bağımsız taahhüt edilmiş. Biz bunun arkasında dururuz ama yaparken bu tür gerekçeyi gerçekten doğru anlamak hepimiz için doğru karar vermeye de neden olacaktır, yoksa hepimiz bir şeyler söylüyoruz burada; Sayın Öztürk de AK PARTİ Grubu da hepimiz sağlıklı bilgi olmayınca bir şeyler türetiyoruz, o da yanlış oluyor.

Ben çok teşekkür ediyorum. Bu maddeyi destekleyeceğiz biz.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Efendim, ben bilgi arz etmek için sabah Komisyon başladığından itibaren buradaydım ama 6'ncı ve 12'nci madde olduğu için Bakanlığa bir gittim. Talihsizlik oldu. Özür diliyorum efendim.

BAŞKAN – Yok, yok, hiç sıkıntı yok Sayın Genel Müdürem.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdüre de açıklamaları için. Zorunluluk olmaması tabii çok önemli, daha önce belirtildiği şekilde değilmiş Sayın Öztürk. Yani benim konuşmamda söylediğim gibi, bu, Almanya'da, İngiltere'de yapılsa böyle bir muafiyet söz konusu olmayacak. Bu, bizim gibi ülkeler için avantaj elde etmeye yönelik bir şey, bu konuda karar verelim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Belirttiğiniz gibi, avantaj elde etmeye yönelik yani zorunluluk hiç kimse... Bu organizasyonu almak zorunda da değiliz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bunu bir Almanya, İngiltere avantaj elde etmeye yönelik “Ben vergimden taviz vermem.” diyor. Siz verginizle ilgili, ülkenizin egemenliğiyle ilgili taviz veriyorsanız verirsiniz, o ayrı bir konu ama o ülkeler vermiyor bu tavizi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Kuşoğlu, o organizasyonu almak zorunda değil ki böyle bir zorunluluk olsun ama bir reklamdır, efendim, Türkiye’nin tanıtılmasıdır, ekonomik katkısı da olacaktır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütün ülkeler için böyle bir durum söz konusu değil, bütün ülkeler bunu yapacak değil; o ülkeler yapmıyor, bizim ülkemiz yapıyor, avantaj sağlıyor. Muhtaç mıyız?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değiliz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi bir şey sormak istiyorum Sayın Genel Müdüre: “Organizasyonda görevli diğer tüzel kişilerden, iş yeri merkezi Türkiye’de bulunmayanlar...” Organizasyonda görevli diğer tüzel kişilikler nelerdir? Yani burada gördüğüm UEFA’ya böyle bir muafiyet tanıyoruz, katılımcı futbol kulüplerine böyle bir muafiyet tanıyoruz, bir de “organizasyonda görevli kişiliklere” diyor. Nedir bu başka tüzel kişilikler?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Yayıncı kuruluş...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Yayıncı kuruluşlar var.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Ama UEFA’nın, ama kulüplerin kendi özel güvenlik...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özel güvenlik kurumları var.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Reklam şirketleri, ürün satışları ve benzeri konular.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Destekleyici kuruluşlar da var o zaman.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRÜ MEHMET BAYKAN – Evet, doğru. Sponsorlar da var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sponsorlar da var. Maliye Bakanlığı bu ayrımı yapabilecek mi? Biraz uygulamada zor yaparsınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ben de bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Böyle gidersek maddelere geçemeyeceğiz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddelerde sorarsın artık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam maddelerde sorarım.

BAŞKAN - Sayın Öztürk, açıklama olacak mı?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım, ben de birkaç açıklama yapayım ama maddelerde geniş açıklamayı yapacağım.

Değerli arkadaşlar, bu Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’mizi ben açık söyleyeyim ciddi şekilde hazırladım. Yani belki konu farklı yerlere gittiği için, beklentilerinize gerektiği kadar cevap vermemiş olabilir ama farklı 11 tane kanun var burada.

Biraz sonra belki bir önergeyle sanıyorum 14'üncü madde çıkarılacak çünkü aşağıda görüşülmekte olan 71 maddelik kanun teklifimizle örtüşen bir madde. Dolayısıyla oraya bir gönderme yapacağız ve o maddeyi çıkarma teklifi gelecek gibi gözüküyor.

Tabii, bunlar ekonomik hayatımızı, sosyal hayatımızı yakından ilgilendiren konular ama farklı 11 tane kanun olunca her biriyle ilgili ben bürokratları çağırdım, saatlerce toplandık, akşam on bire kadar da yine toplandık, çok detaylı bilgiler aldım, zaman olsa da bunları gerek ben gerekse de ilgili arkadaşlar size aktarsalar, inşallah maddeler geldiğinde bunları görüşlerinize, sizin isteklerinizi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cemal Bey, bürokratları bizim de çağırma yetkimiz var değil mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Elbette var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz nasıl çağırıyorsunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kanun teklifi sahibi olarak ben ilgili bakanlığa bilgi göndererek “Böyle bir kanun teklifi hazırladım, bununla ilgili detaylı bilgi istiyorum.” dedim ve geldiler bana detaylı bilgi verdiler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bakanlıktan talep edince geliyorlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tabii.

CAVİT ARI (Antalya) – Biz çağırsak gelirler mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kanun teklifiniz olursa bilemem, o benim konum değil.

CAVİT ARI (Antalya) – Selam vermiyorlar ya!

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben bilmiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, siz hangi aracılıkla çağırıyorsunuz, doğrudan mı arayarak çağırıyorsunuz?

CAVİT ARI (Antalya) – Selam vermeye korkan, hangi bilgi vermeye gelir?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Türkiye Büyük Millet Meclisi sunulduktan sonra size bu kanun teklifi gittikten sonra artık süreç başlamış oluyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dün gece mi geldiler?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar, şimdi ayrıntıları bilmiyorum, söylerim zaman açısından ama ben tereddüt ettiğim konularda...

BAŞKAN – Üzüm mü yemek istiyorsun, bağcıyı mı dövmek istiyorsun Garo ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bu arkadaşları, bürokratları çağırdım diyor.

BAŞKAN – Yaptığın şey... Yapma... On gün önce Sayın Öztürk'ün bu teklifi hazırды, on gün önce de verebilirdi, bir aydır üzerinde çalışıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yok, bizim de kanun tekliflerimizi var biz de çağırabiliyor muyuz?

BAŞKAN – Çalış sen de. Canım, Allah Allah, mecbur değil ki! Sen bir milletvekili olarak bir kanun teklifi istiyorsan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hazır, verdim, Başkanlıkta onlarca teklifim var.

BAŞKAN – Müsaade et, bir dakika müsaade edeceksin. Yürütmeden de ilgili bürokrat arkadaşların da bilgisine ihtiyaç duysan, tabii ki yardım ederler, niye etmesinler?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Deneyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Dene.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi bu etki analiziyle ilgili çalışma yaptık, bazı yerler boş kalmış, dediğiniz doğru bilgi yok çünkü henüz biraz önce Enerji piyasasından arkadaşımız da anlattı bunu, etkilenecek kullanıcı sayısı bilinmediği için burada (-)'ye geçilmiş, maddelerde de bunları açıklayacağız ama neticede bu kanun teklifimizin zaten yürürlük ve yürütme maddesi hariç kalan maddelerin -ki 15 madde kalıyor- bunların her birisi ekonomik hayatımıza, sosyal hayatımıza, insanımızın hayatına doğrudan etki edecek konular ama farklı 11 kanun maddesinde değişiklik olduğu için hakikaten çok geniş çaplı inceleme ya da açıklama ihtiyacı doğuyor. Ben maddeler geldiğinde uzman arkadaşlarla birlikte açıklamaları yapacağım.

Ben teşekkür ediyorum hepinize.

BAŞKAN – Değerli üyelere teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 14.42****BAŞKAN : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****BAŞKAN VEKİLİ : İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ : Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP : Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – 28’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine “işyeri açmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Evet, ev kadınlarının ürünlerini internet yoluyla da 30 bin liraya kadar vergi muafiyeti tanınarak satmalarına imkân veren bir düzenleme.

Madde üzerinde söz talebi? Var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama önce bir bilgi vermeyecek mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Önce bir açıklama...

BAŞKAN – Yani konuşuldu diye ben.

Peki, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, internet satışları hâlen iş yeri olarak kabul ediliyor dolayısıyla muafiyetten de yararlanamıyorlar. Asgari ücretin bir yıllık tutarını aşmayan satışlarda özellikle ev hanımlarına imal ettikleri ve internet üzerinden sattıkları eşyalar için esnaf muafiyeti getiriyoruz kanunla.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi düşünün ki siz yarın öbür gün milletvekilliğini bırakacaksınız artık -son döneminiz belki de- ve ev erkeği olacaksınız. Siz evde diyelim ki baklava yaptınız ve bunu internette satışa sundunuz. Siz ev hanımı olmadığınız, ev erkeği olduğunuz için bu yasa kapsamında olmayacak mısınız?

BAŞKAN – Olmayacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur mu bu böyle şey? Kadınlara özel yasa çıkar mı?

BAŞKAN – Kadınlara pozitif ayırım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – “Özellikle ev hanımları” diyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama bakın, ev hanımı diye açıklıyor. Şimdi, evde olan erkekler de var. Öyle değil mi arkadaşlar?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddede öyle bir ayırım yok. Burada “özellikle” ifadesi sadece bir vurguya atıf yapıyor. Yoksa erkekler de bundan yararlanabiliyorlar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Durum tespiti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama işte o zaman gerekçeyi bu şekilde yazmamamız gerekiyor. Yani “evde ev işçilerinin, evde olan, evde imalat yapan vatandaşlarımızın” desek, değil mi? Niye “ev hanımı” diyoruz arkadaşlar? “Evde üretim yapan vatandaşlarımızın” desek, “Bunlar internet üzerinden satsalar.” desek. Niye yalnızca kadınlara bunu ev hanımı, eve kadını hapsedmek üzerine biz de bir tanım koyuyoruz ki Sayın Cemal Öztürk? Evde imalat yapan, üretim yapan vatandaşlarımızın internet üzerinden bu ürünlerini asgari ücretin yıllık brüt tutarı kadar satışları konusunda muafiyet getirmek ne olur? Ne fark eder? Yani böyle tanımlarsak daha doğru...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kanunda yazmıyor ki öyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya tamam da gerekçesinde yazıyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama açıklama o.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama olur mu öyle şey yani? Kanunlar gerekçeleriyle bütündür Sayın Vekilim. Yani insanlar anlamadıkları zaman gerekçeye bakarlar kanunun hatta mahkemeler dahi gerekçelere bakıyorlar hatta bu Komisyon tutanaklarına bakıyorlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şey var burada: Sadece internet ortamına açıyorlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Komisyonun tutanaklarına bakarlar mahkemeler değil mi Sayın Başkan? Yeri gelir, bunlar nasıl tartışılmış, nasıl, neye “evet” demiş vekiller diye, böyle bakarlar.

BAŞKAN – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben konuşmamı uzatacağım çünkü arkadaşlar gelinceye kadar topu çevirmem gerekiyor yoksa siz maddeyi oylarsınız. Olmaz yani.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddeye karşı mısın, değil misin?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, maddeye karşı değilim, destekliyorum ama bazı eleştirilerim olacak.

Bir, bu tanımı “vatandaşlarımız”, “evde üretim yapan vatandaşlarımız” olarak gerekçeye dercetmemizi öneriyorum Sayın Cemal Öztürk. Bu konuda eminim eşiniz de destek verecektir size. Belki siz de yarın baklava yaparsınız, satarsınız evde. Siz de kendi adınıza bir internet sitesi açarsınız. Yani bu anlamda siz de bundan faydalanın, bütün vatandaşlarımız faydalansın, kadınlar-erkekler olarak ayrılmayalım.

Diğer bir konu Sayın Cemal Öztürk, şöyle bir kaygım var: Bunu tabii ki... Maliye Bakanlığından arkadaşlarımızdan burada henüz kimse yok galiba.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Gelir İdaresi Başkan Yardımcımız buradaydı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Ben sizin üzerinden sormuş olayım, size sormuş olayım.

Sayın Cemal Öztürk, şimdi, bu internet üzerinden biliyorsunuz gerçek kişiler üzerinden tabii ki banka hesapları açılması gerekiyor, bildirim yapılması gerekiyor ancak bir evde pek çok vatandaşımız olabiliyor ve çeşitli isimlerde... Diyelim ki bu sınırı aşmamak için... Yani zaten kolektif üretim de

yapılabilir burda biliyorsunuz. Bir mantı üretiliyorsa, 5 kişi, 6 kişi bir arada üretiyor. 5, 6 tane banka hesabı açılabilir ve 5, 6 tane internet sitesinde yer açılabilir ve oradan bu haddi aşmamak için kötüye kullanımlar da olabilir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yıllık kazancı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlıyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hepsinin toplamını alıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır... Düşünün ki 10 tane akraba bir araya geldiler, 10 tane ayrı hesap açtılar.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Varsın, ona ihtiyacı varsa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eyvallah. Bir şey değil diyorum da. Yani sonsuz sayıda bunu çoğaltabilir bu muafiyet anlamında. Burada kötüye kullanılma riski var mıdır Sayın Cemal Öztürk? Bunu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Onlar ev işçisi olmuyor mu öyle olunca?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onlar da ev işçisi olmuş oluyorlar tabii ki ama...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aynı adreste yapamazlar ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye yapamamışlar?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Adresin farklı olması lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur mu öyle şey? Niye?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İkametgâhı nereye gösterecek?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynı adreste oturan 10 kişi var. Ama her bir kişiye 35 bin lira muafiyet veriyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vergi dairesi uyumuyor ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur mu ama? Aynı evde imalat yapılıyor, 10 kişi de orada çalışıyor. 10 kişi ayrı ayrı muafiyet sahibi mi olmuş olacak? Öyle olmuş olacak bu yasayla.

BAŞKAN – 10'u da bu işi üretiyorsa niye olmasınlar?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eyvallah Sayın Başkanım, bir şey demiyorum.

BAŞKAN – Ayrımcılık niye yapıyorsun? Anayasa'ya bile aykırı ayrımcılık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben ayrımcılık yapalım demiyorum.

Sonuç olarak, kötüye kullanma riski yani... Burada patron yine bir kişi olabilir, bu işi büyütebilir yani. Diyelim ki bir ev işi, daha büyük bir atölyeye çevirebilir. Bütün para bir kişiye akar ama ayrı ayrı isimler kullanılabilir ve kötüye kullanma olasılığını nasıl bertaraf ederiz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Yani şunu mu anlamam lazım? Normal, 10 kişi şu an dediğiniz ölçekte bir evin içerisinde birleşip aynı ikametgâhta bu satışları...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama tek bir kişi parayı alıp diğerlerine yalnızca 50 lira verebilir.

BAŞKAN – Müsaade edin... Başka bir şey soruyorum ben.

Şu an çizmiş olduğunuz çerçeve içerisinde, bu arkadaşlar bir evin içerisinde üretim yapıp ayrı ayrı satıp gene 30 bin lira her biri ayrı ayrı muafiyete sahipler mi, değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sahipler.

BAŞKAN – Peki, bunu bir de “İnternet ortamı üzerinde de yapabilirsiniz.” demek bu işi neden çoğaltsın?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle diyorum Sayın Başkan, burada kötüye kullanım şu şekilde oluyor: Siz Kapalı Çarşı’ya gidin, kaçak çantalar satılır.

BAŞKAN – Üstat, sen benim yaptığımı yapıyorsun. Ben de sorduğunuz sorulara istediğim cevabı veririm, sen de benim sorduğum soruya istediğin cevabı verirsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben anlatayım ama.

Şimdi şöyle oluyor: Maliye orayı basıyor, kaçak çantaları yakalıyor. Amca oğlunun üzerine bir daha dükkân açıyor, ondan sonra onu yakalıyor. Öbür amca oğlunun üzerine bir daha açıyor. Bu böyle gidiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hepsi de birbirini ihbar eder sonra.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu bilmem.

Yani burada da bu kötüye kullanımın önüne nasıl geçilebilir diye bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Ben başka bir şey soruyorum: Şu anki mevcut hâliyle evde bu üretim yapılıp ayrı ayrı şahıslar üzerinden muafiyet sağlanması için her biri 30 biner muafiyeti sağlayabilecek şekilde bu satışları zaten yapabiliyor mu şu anda?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru, yapabiliyor.

BAŞKAN – Biz sadece bu satışın yapılmasını biraz daha kolaylaştıracak, internet ortamındaki satışları da iş yeri kapsamından çıkararak, 30 bin liraya kadar bir kapsam genişletmesi yaparak evde üretimi destekleyen bir düzenleme yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, peki, bunlar mükellef olmayacaklar mı Sayın Cemal Öztürk, bunu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Bunlar tabii ki mükellef olacaklar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, mükellef olacaklar, faturaları olacak, beyanname verirken bu muafiyetten faydalanmış olacaklar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Paylan, şimdi, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 9’uncu maddesinde sadece bir değişiklik yapıyoruz. Bu işlemler internet üzerinden yapıldığı zaman eskiden bu muafiyetten yararlanamıyorlardı, şimdiki getirdiğimiz düzenleme sadece buna bir ek yapıyor, internet üzerinden de yapılırsa muafiyetten yararlanıyorlar.

BAŞKAN – Gene aynı muafiyetten yararlanmalarını sürdürebiliyorlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, sürdürebiliyorlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, KDV muafiyetleri var mıdır?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani yeni bir kanun ihdas etmiyoruz, var olan kanuna... Teknolojinin gelişmesi suretiyle şu anda fiili bir durum var, evde üretiyorlar ama bunu internetten satarsa vergi daireleri diyor ki: “Sen tacir hükmüne giriyorsun, bunu vergilendireceksin.” Bunu, internetten yapılan satışı da muafiyet kapsamına alıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – KDV muafiyeti var mı?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Var, KDV de var, bütün vergilerden muaf ama sizin dediğiniz...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten muaf.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, fatura kesecek ama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kesmiyor, muaf.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl fatura kesmiyor? İnternet üzerinden satış yapıp bankaya...

BAŞKAN – Fatura kesiyor canım, niye kesmesin? Fatura kesiyor ama muaf, KDV'yi göstermiyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Fatura kesmiyor, fatura yok burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bakın, bankadan ödeme alacak. Yani diyelim ki 200 liralık mal sattı, bankadan ödeme alacak. KDV'siz fatura kesme yetkisi var mı, bunu soruyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, arkadaşlar, evde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gider pusulası var, şey var. Gider pusulası kesecek karşı taraf.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur mu Başkan? Fatura kesecek.

BAŞKAN – Ben bunu belgelendirmekten bahsediyorum, ne olduğu önemli değil ki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gider pusulası kardeşim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gider pusulası değil, gelir pusulası.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gider pusulası kesecek.

BAŞKAN – Yani resmi bir evrakla bu satışın belgelendirilmesi ve Maliyenin takibidir burada söz konusu.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Efendim, belge düzenleme zorunluluğu yok bunların.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, bakın... Hayır, bakın, şimdi...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Belge düzenleme zorunlulukları yoktur. Şimdi açıklayayım: Evlerde imal ettikleri ürünler için...

BAŞKAN – Belge düzenleme zorunlulukları yoksa takibini nasıl yapacaksınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl takip edeceksiniz 35 bin lirayı aştığını?

BAŞKAN – Nasıl takip ediyorsunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, internette yapılan satışlar...

BAŞKAN – İnterneti bırakın ya, şu an mevcut hâle gelin Sayın Öztürk. Şu anda da bu muafiyet var mı 30 bin liraya kadar? Var. Peki, bu 30 bin mi, 35 bin mi, 40 bin mi, nasıl biliyorsunuz? Evden satışta limit yok mu yani?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAN KASIM – Limit yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şu an limit yok. Peki, evden satışta limit olmayan bir yere limit getirip vatandaşın işini mi zorlaştırıyor Sayın Öztürk şimdi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sadece satın aldıkları malzemelerle ilgili belgeleri muhafaza etme ve istenildiğinde ibraz etme zorunlulukları var, yükümlülükleri var.

BAŞKAN – Ne var dediniz, bir daha söyler misiniz, ne zorunluluğu?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Satın aldıkları malzemelere ilişkin belgeleri muhafaza etme. Çünkü o 30 bin lirayı ya da asgari ücret tutarının 12 katını –bir yıllık- geçmeme şeyi dikkate alınacağı için istenildiğinde bunları ibraz etme zorunluluğu var. Onun dışında, mükellefiyet tesis etme, defter tutma, belge düzenleme, beyanname verme, işe başlamayı bildirme gibi yükümlülükleri bulunmuyor.

BAŞKAN – Peki.

Bir açıklama da sizden alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Mevcut madde, Gelir Vergisi Kanunu'nun 9'uncu maddesinin (6)'ncü bendi. Mevcut hâliyle madde, evde büyük makine kullanmaksızın yani evde kullanılabilen aletlerle yapılan ürünlerin iş yeri olmaksızın satışı hâlinde bu işi yapanların vergiden muafiyetini öngörüyor. “Vergiden muaf esnaflık” kavramının ise içeriği şudur: Evet, vergiden muaf esnaf defter, belge düzenleme yükümlülüğüne tabi değildir, onların satışlarına ilişkin de katma değer vergisi istisnası vardır. Onlardan mal alanlar eğer Gelir Vergisi Kanunu'na göre mükellef olan kişiler ise...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Limitsiz mi muafiyet?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Evet yani vergiden muaf esnaf iseler. Bunlardan mal alanların eğer ticari kazanç gibi mükellefiyetleri varsa gider pusulası düzenleyerek o alışlarını belgelerler, vergiden muaf esnaftan olan alışlarını. Mevcut düzenlememizde, tabii, şöyle bir şey var...

BAŞKAN – Ben başka şey soruyorum bakın, sizin mevcut düzenlemiş hâlinizde herhangi bir üst limit bulunmadığı için, sizin, herhangi bir şekilde bir sınır olmadığı için, herhangi bir şekilde satışın belgelenmesine ihtiyacımız yok. Ama eğer siz buna bir üst sınır getiriyorsanız bu üst sınırın aşılıp aşılmadığını kontrol edebilmeniz açısından bu satışları mutlaka bir şekilde belgelemeniz lazım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Sayın Başkanım, vergiden muaf esnaf belgesi diye bir belge var. Mevcut hâliyle bu, zorunluluk teşkil etmiyor; isteyen vergiden muaf esnafın vergi dairelerine başvurmak suretiyle alacakları bir belge.

BAŞKAN – Siz bu 30 bin lira sınırı getiriyor musunuz bu yeni yapmış olduğunuz düzenlemeyle?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Sadece internet satışlarına mahsus bir sınır getiriyoruz.

BAŞKAN – Tamam. Peki, bunun bir şekilde belgelenmesini aramayacak mısınız?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Şöyle ki Sayın Başkanım: Bir genel tebliğ düzenlemesi olacak tabii bu kanun geçtikten sonra. O tebliğ düzenlemesinde, bu tarz satışların belgelenmesine matuf yetki kullanılarak düzenlemeler yapacağız.

BAŞKAN – Ha, işte onu söyleyin zaten, onu söyleyin.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Mutlaka tabii ki ispat vesikası olarak kullanılacak bir düzenleme tesis etmemiz gerekecek.

BAŞKAN – Peki, ikinci soru: Bu 30 bin lira internet ve evden doğrudan satışların da hepsinin bütününe bir üst limit mi olacak yoksa sadece internet satışlarıyla ilgili mi bu limiti getireceksiniz?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Sadece internet satışlarına getirilen bir limit.

BAŞKAN – Anladım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kanunda öyle değil ki hepsi var.

BAŞKAN – Düzenleme böyle mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Düzenlemede şöyle diyor: “...yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı ilgili yıl içinde geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar...” Yani ilavemiz bu. Yani daha önce bu satışlar yapılıyordu ama son yıllarda internet üzerinden de yapılmaya başlandı. Şimdi, biz bu internet üzerinden yapılan, evden üretilen ürünlere muafiyet getiriyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Geleneksel muafiyet devam ediyor mu?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Geleneksel muafiyet devam ediyor, ilave olarak interneti de getiriyoruz.

BAŞKAN – Tamam, “veya” demişsiniz orada, ona baktım şimdi.

Evet, sadece internet üzerine açıyorlar. İnternete 30 bin lira maksimum bir sınır getiriliyor, bir tavan ama bunun takibini yapabilmeleri için mutlaka, nasıl bir belge düzeni, nasıl bir belge, evrak düzeni tutacaklarını da bir düzenlemeyle, bir ikincil düzenlemeyle belirleyecekler.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Bir dakika, Sayın Kuşoğlu’nun bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu maddeyle ilgili olarak etki analizinde “Esnaf muafılığından faydalanan ve bunlardan internetten satış yapanlara ilişkin net bir veri bulunmamaktadır.” denmiş. Vazgeçilen gelir tutarı da belli değil.

Tartışıyoruz ama aslında, bu, sadece seçime yönelik olarak getirilmiş, ne olduğu belli değil, uygulaması belli değil. Bu çıktıktan sonra da ne olacağı belli olmayan bir madde. Çok fazla uğraşmamıza gerek yok. Bu kadar yani.

BAŞKAN – Peki, o zaman maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nedir bu? Uygulaması yok, şeyi yok, sonrası yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aslında bu, “seçime dönük...” Bu, seçime dönük olan bir şey değil yalnız Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ya, “seçime dönük” dediniz, şimdi ben dayanamayacağım “seçime dönük” deyince Başkanım ya! Yapmayın ne olur ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kayıt altına alıyoruz bunları, bir avantaj sağlamıyoruz bence.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım yani oyladık ama bu, seçime yönelik değil çünkü bu, var olan bir maddeye teknolojik imkânları getiriyoruz, internetten yapılan satışları...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ya bu nasıl bir şey? Var olan bir madde bu, zaten yıllar evvel getirilmiş, kazanılmış hak bu. Yapmayın!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, bir soru sorabilir miyim?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Esnaf muafılığından faydalanan, bunlardan, internetten satış yapanlara ilişkin net bir veri bulunmamaktadır. “Ne biliyoruz ne de bundan sonrasını bileceğiz.” diyor.

Ne diyoruz? Ne için getiriyoruz Allah aşkına Ayşe Hanım? Sizin anladığımız varsa ben de kabul edeyim.

BAŞKAN – Bakın ben şunu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Ne şu andaki durumunu biliyoruz ne de bundan sonrakini bileceğiz.” diyor.

BAŞKAN – Bülent Bey, bir müsaade ederseniz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne bu? Ne diyebilirim, başka bir yorumu var mıdır bunun?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – “Seçime dönük” demeniz çok haksızlık.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, değerli arkadaşlar, aslında bu, AK PARTİ veya Hükûmetin veya düzenleyicinin, bizim lehimize olan bir düzenleme değil. Şimdi, Sayın Daire Başkanımız, esnaf muafiyeti var mı? Var. Esnaf muafiyetinde bir üst sınırlama var mı satışlarda?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Yok.

BAŞKAN – Yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok. Şimdi, biz diyoruz ki bu arkadaşlarımıza: “Hiçbir şey değiştirmiyoruz, sadece internet satışını açıyoruz.” Niye üst sınır getiriyoruz? Niye ihtiyaç duyduğunuz buna?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – Şöyle...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten sınır yok. Şimdi, AK PARTİ'nin lehine olan bir şey değil bu. Bu, esnaf muafiyetini ortadan kaldıran bir düzenleme yani bizim aleyhimize olan bir şey bu. Sayın Kuşoğlu söylüyor ama yani...

BAŞKAN – Yok yok, esnaf muafiyetini kaldırmıyor “internet üzerinden satışları veya...” olarak... İnternet üzerinden satış yaparsa onun da maksimum 30 bin liraya kadar olan kısmı muafır diyor. Esnaf muafiyetine artı yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi arkadaşlar, esnaf muafiyetinde internet üzerinden satmıyorum, 100 milyarlık satış yaptım, bir sakıncası var mı?

BAŞKAN – Olabilir, yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Deftere tabi tutuyor muyuz?

BAŞKAN – Yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, burada üst sınır getirmekle amacınız ne?

BAŞKAN – Getirmiyoruz, internete getiriyoruz sadece.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, neden ama getiriyoruz internet satışına?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAAN KASIM – İnternet üzerinden satışlarda şu an 1 liralık bile satış yapsa vergiden muaf esnaflığını kaybediyordu, onu engellemeye matuf bir düzenleme.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O zaman esnaf muafılığı diye bir şey kalmayacak yarın öbür gün, oraya doğru gidiyor bu iş, değil mi? Yani sanal ortama doğru kaydığımız bir durumda... Bence bunu bir daha düşünsük iyiydi yani.

BAŞKAN – Siz iyi bir mali müşavirdiniz ama Mecliste çok zaman geçirdiniz anlaşılın yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, Sayın Başkanım, tabii, esnaf muafiyeti önemli. Bilhassa kaybolmaya yüz tutmuş meslekler için bir avantajdı bu, bunu korumaya çalışıyorduk. Sanal ortam, şu anda internet ortamı da Türkiye’de veya dünyada geliştiği için, buraya doğru herkesin yönelmesi normal. Ama bir üst sınır koyduğumuz zaman yine bunların önünü kapatıyoruz gibime geliyor benim.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, önümüzdeki günlerde tekrar bir teklifle gelip “Ya, bu yıllık brüt tutar da yetmedi, biz bunu üç yıllık brüt tutar yapalım.” gibi bir yaklaşımınız olacak mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, olabilir.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şu an öyle bir şey yok çünkü asgari ücret sürekli zaten her yıl şartlara göre yükseliyor. Bu, asgari ücrete bağlı olduğu için yeni bir düzenlemeye gerek olmayacak. Zaten burada getirilen, sadece internet ortamı ilave ediliyor. Var olan bir muafiyete, internetteki fiili bir durumu yasal hâle getiriyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, onaylanmış, geçmiş maddeler üzerinde konuşmayı ne kadar çok seviyorsunuz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ne zaman onaylandı? Onaylandı mı?

BAŞKAN – Tabii, geçti. Evet ama neyse.

Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Kayıtlara geçsin, biz bunun lehindeyiz ama şöyle bir şey çok içimi acıtıyor, Kuşoğlu söyledi: Ya, bu bir vergi harcaması değil mi? Bir devlet vergi harcamasını tahmin edemez mi ya? Yanlış bile olsa, aradaki fark açık bile olsa tahmin etmeli ya. Bu bir vergi harcaması. Yani siz almıyorsunuz, harcıyorsunuz. Yani demeli ki: “Ben bunu yapmakla şu kadar milyon lira bir vergi kaybı bekliyorum.” Yani bunlar, hakikaten kanun yapma kalitemizin nerelere düştüğünün çok açık göstergesi. Biz buna olumlu oy kullanıyoruz ama kanun yapma kalitemizin nerelere düştüğünü gösterme açısından... Hele ki Türkiye’de Maliye, çok geleneği olan bir kurum. Oturup bununla ilgili bir saat uğraşılrsa buraya bir şey yazılır aşağı yukarı. Çünkü internet satışının Türkiye’deki gelişimi belli, dünyadaki gelişimi belli. Böyle bir şey olur mu arkadaşlar, lütfen ya! Yani bu işi de ben şuna bağlıyorum, bakın...

BAŞKAN – Özetle, öneriniz ne?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Buraya bir şey yazılsın efendim, tahmin olsun bu. Bilelim yani. Biz de devletimizin ne kadar bir vergi harcaması yaptığını bilelim. Ben buradan, lütfen, bakın... Buna “evet” diyen AK PARTİ ve MHP; biz de “evet” diyoruz. Yani bürokrasi âdeta, bu kanunu hazırlayanlar giderek bu Komisyonun ve buranın beyinlerdeki önemini azaltıyorlar.

BAŞKAN – Ne yazalım?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Yazın efendim. Koskoca devletin bir tahmini olmaz mı?

BAŞKAN – Etki analizine yazın diyorsunuz?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Evet, tabii, bilelim bunu konuşurken. Yani kanuna demiyorum. Ama burada buna “evet” oyu veren insanlar, bununla devletin ne kadarlık bir vergi kaybı veya vatandaşına ne kadarlık bir vergi muafiyet alanı tanıdığını bilsin.

BAŞKAN – Sıfır.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Olur mu efendim sıfır ya!

BAŞKAN – Sıfır.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ne demek sıfır ya!

BAŞKAN – Şöyle: Şu an, 9’uncu maddeye ilgili olarak zaten siz, herhangi bir üst limit olmadan evde yapılan ürünlerin ticari ürün hâline getirilip satılmasında bir muafiyeti zaten üst sınır olmadan getirmiş vaziyettesiniz. Bu yapmış oldukları düzenlemede internete de açışta böyle bir üst sınır koymaları aslında 9’uncu maddenin ruhuna aykırıdır, buradaki bu üst sınırın da kaldırılması lazım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, bakan, yine benim dediğimi siz kuvvetlendiriyorsunuz. Bütün hepsi bir vergi harcaması ya bunların, hepsi, o sizin dediğiniz de vergi harcaması. Siz limit getirmekle, Sayın Uğur Aydemir’in dediği “Bu muafiyeti kaldırıyor sunuz” sözüne söylüyorsunuz ama...

BAŞKAN – Öyle söylemiyorum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – ...normalde biz bu esnaf muafiyetliğiyle ve bunu da dâhil ederek ne kadar bir vergi harcaması yapıyoruz? Bir tahmin...

BAŞKAN – Yani onun, Gelir İdaresinin herhâlde...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Tabii ki tahmini olmaz mı ya? Vergi harcaması diye bu kadar kitap var, kendileri verdiler bu Bakanlığın bütçesinde vergi harcamalarımız nelerdir diye. Lütfen ya, bilelim. Ben de diyeyim ki “Milletim adına ‘evet’ dediğim bu maddede bizim şu kadar vatandaşımıza böyle bir vergi harcamamız vardır.” diyeyim.

BAŞKAN – Peki, şöyle söyleyeyim: Bu, evde üretilip satılan ürünlerin millî gelire katkısının ne olduğunu düşünüyor Gelir İdaresi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Gelir İdaresinin böyle bir şeyi yoktur.

BAŞKAN – Nasıl yoktur?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben onu istemiyorum, bana bakma, ben başka bir şey istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, niye yoktur, anlamadım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Elimde böyle bir bilgi yoktur yani. Bilmiyorum, var mı?

BAŞKAN – Yani hayır hayır, ben bilgin olup olmadığını söylemiyorum. Böyle bir veri tabanını oluşturacak bilgi ve belge tutma zorunluluğu olmadığı için zaten bunu yapması mümkün değil. Ama eğer bunu bilmek istiyorsak da bununla ilgili düzenlemeyi yaparken de bununla ilgili bir şeyin de yapılıyor olmasında fayda var diyorum, başka bir şey demiyorum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Çok doğru ya.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Onda mutabıkız.

BAŞKAN – Ne güzel, siz de mutabıksanız mesele yok.

Evet, Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Başkanım, kısa bir soru soracağım.

Bir, “...internet ve benzeri elektronik ortam...” diyoruz benzeri elektronik ortam ne var? Onu soracağım.

Bu limit konusunda da şöyle bir düşünce var: Yani istismara açık bir hâl olduğu için acaba denetleyemez miyiz? Yani fabrikada üretilen, internette satarlarsa bunu yakalamam da zor olur diye herhâlde. Yani öyle, tedbiren getirilmiş bir düzenleme gibi geldi bana. Bilmiyorum, başka bir maksat var mı. Yani fabrikada üretilen, internette sat.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – O her durumda yasak zaten, panayırda da satamazsın fabrika ürününü.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani limitin ben öyle bir gerekçesi var gibi düşündüm.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Başkanım, hemen ben iki cümle söyleyeyim, sayın milletvekili ondan sonra cevap versin.

BAŞKAN – Buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Şimdi, zaten bu ürünlerin üretim şartları kanunda belli, işçi kullanmaksızın, profesyonel makine kullanmaksızın... Yani bir kadının evde işçi çalıştırmadan, profesyonel teçhizat kullanmadan üreteceği mantı limiti nedir? 300 milyon değerdir yani bu ayda, 300 bin lira değerdir, 300 bin liralık bir satış getirmez bu. Zaten bu belligen buna üst limit koymanın ben çok gerçekçi olmadığını düşünüyorum. Yani bunun üst limit kısmının kaldırılması lazım. Ha, aksini yapanlar olmaz mı Sayın Kalaycının dediği gibi? Olabilir ama onu da suistimal edenler zaten fabrikasyon üretimi artık kendilerini başka türlü bir denetimle takip ederek... Yani internetten takip etmek bunu daha kolay çünkü internet satışı daha göz önünde bir satış. Panayır satışı ufak bir satış, fuar satışı ufak bir satış. Burada takip edileceğini düşünüyorum. Üst limitin, bu rakamın az olduğunu en azından söylemek isterim.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben de bu maddeyle ilgili bir şey söyleyeceğim: Şimdi, biliyorsunuz, Türkiye’de birçok sivil toplum kuruluşu var, özellikle kadın girişimciliğini özendirmek üzere faaliyette bulunan. Dolayısıyla bu madde öyle bir çerçevede değerlendirildiği vakit bu üst limit meselesinin biraz daha yukarı itilebilmesinin daha mümkün olacağını düşünüyorum. Kaldı ki internet üzerinden satışlarla ilgili olarak çıkarılacak olan yönetmelik de sanıyorum, bu işi izleme bakımından yani hangi sınırı aşacağını izleme bakımından kullanılabilir bir araç olacak. Dolayısıyla da bence oradan çok ciddi bir problemimiz de olmaz gibi geliyor bana. Onun için de bu, 30 bin civarındaki üst limitin daha yukarıda bir yerde tutulmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Kadınların özellikle internet üzerinden, ürettiklerini satabilme ve böylelikle bir girişimci rolü üstlenmesinin yararlı olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Müsaade ederseniz ben bir şey söyleyeyim: Bu son derece doğru bir nokta Sayın Katircioğlu. Zaten Aile ve Çalışma Bakanlığının kadın girişimciliğini artırmak üzere yakın zamanda devreye sokacağı bir proje var.

Zaten bu projede bir altyapı olarak değerlendirmek istiyorsunuz değil mi bu düzenlemeyi Nurcan Hanım? Nedir o proje? Ön tarafa gelir misiniz Nurcan Hanım, bize biraz bilgi verir misiniz?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bu, limitle ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Peki, siz onu söyleyin.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Şimdi, şöyle bir şey: Biz, tabii, hep mantı ve örtü üzerinden gidiyoruz ama değeri yüksek ürün, atıyorum, bir kuyum işi de yapabilir kadın yani kuyum, örgü işi, öyle bir iş de yapabilir. O zaman bu limitler çok komik kalır hakikaten. Yani atıyorum, Trabzon...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ama o altın ticaretine giriyor.

BAŞKAN – Kuyum yok ama şey var...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hayır hayır, altın ticareti demeyim de hani gümüş böyle, takı tasarım işleri var. Tasarım işlerinde fiyat belirlerken göreceli belirlersiniz, “tasarım” dersiniz ve göreceli ve bir fiyat belirlersiniz. Aslında kastettiğim tam da bu. Bunu göreceli bir fiyatla yani o ürünü 1 liraya da satarsınız, 15 liraya da satarsınız tasarım olduğunu öngördüğünüz zaman. O zaman bunu, tasarım bir takıyı ya da tasarım bir giysiyi mantı gibi değerlendiremezsiniz. O anlamda, fiyatların çok gerçekçi olmadığını ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet Sayın Nurcan Hanım...

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Başkanım, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Ticaret Bakanlığının da içinde olduğu bir proje hazırladık biz burada, evde yapılan ürünlerin internetten satışıyla alakalı ama takdir edersiniz ki kadınlarımıza ya da evde çalışmak isteyen gençlerimize vergi mükellefi olmaları gerektiğini söylediğimizde biraz kaçındılar bundan. Biz de böyle bir limit olmasının başlangıç açısından olumlu olacağını düşündük. Bu limitin üstünde olanlar da zaten vergi mükellefi olacak. Bizim amacımız zaten kadın girişimciliğini desteklemek. Belli bir süre sonra da bu kişiler eğer başarılılarsa, yılda 35 bin liradan fazla satış yapabiliyorlarsa vergiye tabi girişimci olsunlar, işlerini daha genişletsinler amacıyla biz böyle bir limit önermiştik baştan da, biraz da rekabet eşitliğini de bozmasın diye çünkü internet satışta, Gelir İdaresindeki arkadaşlarımız daha iyi bilir, daha net kontrol edebiliyorlar.

BAŞKAN – Ürüne ve pazara karşılıklı olarak ulaşım çok daha kolaylaşıyor.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Ama hani 35 binin üstü de vergi mükellefi olsun, girişimci kadın ya da erkek olsun.

BAŞKAN – Çok mantıklı.

Teşekkür ediyoruz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bu da bir perspektif.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cemal Öztürk, bu esnaf muaflığından faydalanan kaç kişi olduğu bilgisi burada yok. Belki Gelir İdaresinde bu bilgi vardır. Bu bilgiyi rica ediyorum.

İkincisi, değerli arkadaşlar, düşünün ki mantı yapıyor birisi evde, 35 bin lira cironun herhâlde bir yarısı en az maliyetidir yani et alacak, hamur alacak, şunu alacak, bunu alacak.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Gıdada yarıdan fazla değildir ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyse ama en az yarısı maliyetidir, oradan vuralım yani sizin dediğiniz gibi, takıdan vazgeçelim. Geriye kalıyor 15-16 bin lira, aya vursanız 1.200-1.300 liralık bir gelir. Bu limitte bütün partiler mutabık Sayın Başkanım, bu limiti en azından asgari ücretin 2 katına yükseltelim başlangıç olarak deriz, başlangıç olarak en azından 2 katına yükseltelim asgari ücretin, yıllık brüt gelirinin. Böylece daha çok vatandaşımız bundan faydalansın, daha rahat etsin, korkmasın bir anda “aşıyorum” deyip hülle yapmasın, başka birisi üzerine daha hesap açmasın. 2 katı bence başlangıç için makuldür. Sayın Cemal Öztürk, sizin de görüşünüzü merak ediyorum. 2 katı yapalım, en azından 1 katı maliyeti olur, 1 katı da o kişinin kazancı olur diye düşünüyorum. Böyle hep beraber takdir edelim derim.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, tabii, ev hanımlarımızın ekonomiye katılması ve birtakım gelirler elde edilmesi yönünde çıkarılmış bir kanunla kolaylık sağlıyoruz ama tabii, kanunların delinme riski de var yani kötüye kullanma riski de var. Ben tabii, şurada şunu düşündüm: Burada biz bu internet üzerinden satışların veya normal satışların ne kadar olduğunu nasıl kontrol edeceğiz? Şöyle bir şey, diyelim ki ben bir ev kadını gibi davranıyorum ve bir yerlerde üretiriyorum ve ona satıyorum. Mesela, devlet bunu nasıl kontrol edecek? Burada bunların...

BAŞKAN – İkincil düzenleme yapacaklarını ifade ettiler.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Söyledi ama şimdiye kadar mesela bunları takip etmediklerini de söyledi yani bu insanları takip etmediklerini.

BAŞKAN – Biz de “edin” diyoruz zaten, “Şimdi edin” diyoruz yani.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, Sayın Paylan’ın dediğine katılıyoruz ama tabii, bazı ürünlerde diyelim ki maliyet yüzde 50 olur, bazılarında yüzde 75 olur, bazılarında da yüzde 25 olur. Bu kişiler vergiden muaf olsunlar ama girdilerini ve çıktılarını da tutsunlar o zaman yani Maliye bunları kontrol etsin. Kötü niyetle kullanılma ihtimaline karşı da devletin gerekli tedbirleri alması gerektiğini ben düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben bir açıklama yapayım Başkanım.

2018 Ekim ayı itibarıyla, oturdukları evlerde el emeği ürün imali ve satışı yapıp Gelir Vergisi Kanunu’nun 9’uncu maddesinin (6)’ncı fıkrası itibarıyla, esnaf vergi muafiyeti belgesi alan mükellef sayısı 32.989 kişi, Ekim 2018 itibarıyla.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kadın sayısı...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu kadın olur, erkek olur, burada ayırım yok ama bu TÜİK’ten alınan şey, Gelir İdaresinin vermiş olduğu bilgi ama TÜİK’ten almışlar. Düzenlemeye ilişkin yapılacak prosedürü, uygulanacak yöntemi de Gelir İdaresi kendisi belirleyecek. Biz burada sadece olaya “İnternet üzerinden yapılacak.” ibaresini koyuyoruz çünkü fiili bir durumu yasal hâle getiriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2 katına çıkarma önerisine nasıl bakıyorsunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, o tartışılır tabii, onu ben şu anda...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teklifi siz getirdiniz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Öneriyi ben getirdim ama bunun etki analizini yapmak lazım. Soruyorsunuz ki ne kadar vergiden vazgeçeceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çalışalım o zaman.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu sonra, işte, Hazine Bakanlığının ihtiyaç duyduğunda...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan “Hiç etkisi yok, sıfır.” diyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Etkisi sıfır değil, şu anda biz fiili bir durumu yasal hâle getiriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Koskoca Başkan...

BAŞKAN – Etkisi sıfır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan “sıfır” diyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya, etki analizi yok elimizde ama fiili bir durum var arkadaşlar. İnternette yaptığı zaman bu satışı...

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Öztürk; bunun etkisi sıfır. Şu an zaten satabiliyorsunuz ve vergi muafiyetiniz var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama şöyle bir durum oluyor, bakın...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Olaydan vazgeçmiyor yani.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu insanlar bu yaptıkları ürünleri elden satarlarsa esnaf muafiyeti tamam.

BAŞKAN – Tamam.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama internette yaptıkları zaman mükellef oluyorlar.

BAŞKAN – O zaman internette zaten yapmazlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama biz bir üst sınır getiriyoruz, internette yaptıkları satışa da üst sınır koyuyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Cemal Öztürk, düşük, çok düşük yani bu rakam.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani düşük de olsa bu bir ihtiyaç. Şu anda fiili bir durumu yasal hâle getiriyoruz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Şöyle yapsak, Bakanlığa yetki versek, biz hani rakamı burada belirlemesek de ölçüyü.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Rakam zaten asgari ücret, sürekli değişiyor, biliyorsunuz bu yıldan yıla değişiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Asgari ücret simit parası Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – “Asgari ücretin, brütün tavanı” diyoruz, bu da 30.700 lira bir rakam ediyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Düzenleme yetkisi olsun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Olabilir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Eğer kadınları özendirmek gibi bir mesele varsa o zaman yükseltelim bu rakamları, nedir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2 katı...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kanunla belirlemeyelim üst sınırı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Arkadaşlar, konuyu bağlamından götürmeyelim. Yaptığımız iş sadece, var olan bir kanuna teknolojik gelişmelerle var olan bir durumu ilave ediyoruz. Öteki, Türkiye'nin çalışma politikasıyla, vergi politikasıyla ilgili bir kanun. Biz toptan, gerek Gelir Vergisi Kanunu'nu gerek Kurumlar Vergisi Kanunu'nu değiştirdiğimizde bunları konuşuruz ama şu anda bizim teklifimizde eski köye yeni âdet getiriyoruz, yeni bir kanun ihdas etmiyoruz; var olan bir kanuna teknolojik gelişmelerle bu insanların bu haktan mahrum olmamasını getiriyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Orada limit yok ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Orada limit yok, burada limit de çok düşük, bir dengesini kuralım diyoruz. Bir yerde limit yok, bir yerde çok düşük.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cemal Bey, bu alanda hiç vergilendirilmiş kimse söz konusu olmuş mu, vergilendirilmiş birisi söz konusu mu internette yaptığı satışlar dolayısıyla? Yok.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Önümde öyle bir bilgi yok ama elbette var ki böyle bir ihtiyaç hasıl oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, hiç şimdiye kadar böyle bir şey söz konusu olmadı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Küçük esnaf muafı diye, kanunumuzda bir madde var biliyorsunuz, küçük esnafarla ilgili bu.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Instagram'dan satış çok oluyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nilgün Hanım gidecek, kadınlara diyecek ki: “Size muafiyet getirdik.” diye anlatacak. Zaten vardı, zaten uygulamada vardı bu.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, bakın, o değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O, o.

BAŞKAN – Evde bu üretimi yapabiliyorlar ama pazara ulaşmak ve satmak noktasında sıkıntı çektikleri için elektronik ortamda bunun satışı çok daha rahat ve kolay olabileceği için bunlara...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, kim sıkıntı çekmiş Sayın Başkanım? Kimsenin böyle bir sıkıntı çektiği yok, vergilendirildiği yok.

BAŞKAN – Var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle bir sıkıntıdan haberimiz yok.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama şikâyet var.

BAŞKAN – 33 bin vatandaşımız burada sıkıntı çekti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, böyle bir problem olmamış şimdiye kadar.

BAŞKAN – Var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nereden çıktı?

BAŞKAN – Var, ben şahidim, size 50 tane de örneğini veririm, var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok böyle bir problem. Maliye Bakanlığına intikal etmiş böyle bir problem yok.

BAŞKAN – Ben şöyle söyleyeyim, yaklaşık 2004 senesinde...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 32.989 kişi belge almış.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onlar belge alabiliyor defterdarlıklara müracaat ediyorlar Kültür Bakanlığıyla birlikte, onlara veriliyor.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama bu kişiler eğer bu işlemleri internette yaparlarsa bu haklarını kaybediyorlar yani muafiyetlerini. Şu 32.989 kişiden bir işi internette satış yaptığı an bu haktan mahrum oluyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama dediğiniz gibi, zaten uygulamada bir problem olmamış, hakkıyla ilgili bir sıkıntı söz konusu olmadı şimdiye kadar, olmamış.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bu, olmayacağı anlamına gelmez ki.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ama şikâyetler...

BAŞKAN – Ben şunu mu anlıyorum: Yani sizin düşünceniz, bu düzenlemenin sadece ve sadece seçime yönelik olarak yapıldığını düşünüyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet evet, hiç gereksiz, bu aceleyle getirilecek bir düzenleme olmaması lazım.

BAŞKAN – Peki, seçime yönelik olarak yapılıyor olmuş olması, velev ki doğru olduğunu kabul edelim...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ayşe Hanım ile Nilgün Hanım gidecekler, diyecekler “Sizlere böyle bir muafiyet getirdik” diye anlatacaklar güzel güzel vallahi.

BAŞKAN – Ayşe bacım ile Fatma bacımın hakkını elinden mi almak istiyor Cumhuriyet Halk Partisi, ha?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onlar da inanacak. Hâlbuki zaten vardı, zaten ihtiyaç yoktu.

BAŞKAN – Yani millete karşı mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz güzel güzel anlatacaksınız “tamam” diyeceksiniz, siyaset yapacaksınız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ettim.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben bir soru sormak istiyorum. Sizin de bahsettiğiniz tam da aslında işte onu sormak istiyorum, “Ayşe bacı ile Fatma bacı...” Şimdi bu internette satış olayı teknolojiye erişim ve bir bilgi birikimi de gerektiren bir şey yani öyle hadi bu hakkı verdik bütün evde üretim yapan kadınlar...

BAŞKAN – Siz nerenin milletvekiliydiniz ben unuttun birden? İstanbul muydu?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Tabii, siz Anadolu’da insanlarımızın köylerde ne kadar teknolojiye ulaştığının farkında değilsiniz yani.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Köyde kadınlar internette pasta satıyorlar.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Tamam, işte bununla ilgili böyle bir elimizde veri var mı? Tam da ben bunu sormak istiyorum. Yani bu gerçekten suiistimal edilmemesi anlamında da burada bu maddedeki yapılan değişikliklerle ki tabii ki destekliyoruz yani desteklememek söz konusu değil, hani onun altını çizeyim ama faydalanması istenen kitlenin özellikle teknoloji ve internete erişim ve bilgi birikimiyle desteklenmesi konusunda bir ölçüm, veri var mı? Bir çalışma olacak mı? Yani Bakanlık bu konuda da bir çalışma yapacak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ - Başkanım, teşekkür ederim. Belki söz almakta geciktim.

TOBB bünyesinde Kadın Girişimciler Kurulumuz var yaklaşık 7 bine yakın kadınıımız girişimci olarak bu kurulda faaliyet gösteriyorlar. Ev kadınlarının hem üretime katılması hem de ev ekonomisine katkı sağlanması noktasında bir proje geliştirelim düşüncesi hâsıl oldu. Öncelikle geleceği yazan kadınlar konusunda, belli bir eğitimde olanlara hem kodlama hem de diğer dijital konularda eğitim veriliyor. Bunun yanı sıra el becerisi olan, evde üretim yapabilen kadınlarımıza da ürettikleri malları satmaları ev ekonomisine katkı sağlamaları için bir proje geliştirdik. Projeyi Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığımız ve Ticaret Bakanlığımızla birlikte yapacağız. Başkanım, yaklaşık 4-5 büyük internet platformuyla da görüştük. Onlardan da isteğimiz şu oldu: Kadınlarımızın üreteceği bu mamullerden komisyon almadan, sıfır komisyonla bunların pazarlanmasının sağlanmasıydı, onu da sağladık. Fakat evde üretilen ürünlere ilişkin olarak pazarda, evinde sattığında muafiyet vardı. Fakat internete ilişkin -yani gelecekte ve geçmiş kanunlarda düşünmek mümkün değildi- internet ortamında olduğu anda bunların vergilendirilmesi söz konusu olacaktı.

BAŞKAN – Nerede yazıyor bu, hangi kanunda yazıyor “İnternet ortamında sattıklarında vergilendirilir.” diye?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kanunun ana metninde internet yok. “Şurada, şurada satamaz...”

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ - Maliyenin görüşü o yönde olduğu için Başkanım...

BAŞKAN – Nerede yazıyor? Bir soralım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI NECMİ KESKİNSOY – Tüm hazırunu saygıyla selamlıyorum.

İnternet ortamında iş yeri oluşumuyla ilgili 2013 yılında Gelir İdaresinin oradaki iş yeri tabirine atıfla -o madde Vergi Usul Kanunu- internet ortamında iş yerinin oluştuğuna dair bir görüş oluşturuldu. Dolayısıyla...

BAŞKAN – Görüş ama bu.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI NECMİ KESKİNSOY - Evet.

BAŞKAN – Yasal bir şey değil.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI NECMİ KESKİNSOY - Yani oradaki yasaya mesnediliyor. Biz Vergi Usul Kanunu'ndaki iş yeri...

BAŞKAN – Ama görüşle, yorumla bu işi yapıyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI NECMİ KESKİNSOY - Evet Sayın Başkanım, şöyle bir durum var: Aslında burada etki analizi de sorulurken bunu da izah etmek istiyorum. Şimdi, dolayısıyla burada aslında bu görüş sorulduğu zaman veya kurumlarımızdan veya bakanlıklarımızdan bu konuda böyle bir durum olursa ne ortaya çıkar görüşü geldiği zaman, bu sıkıntı ortaya çıktı. Dolayısıyla iş yeri oluşmakta olduğu için... Çünkü buradaki muafiyetin ana şartı “İş yeri açmaksızın satmak.” tabiri. Dolayısıyla “İnternet ortamı varsa iş yeri de vardır.” ana sistemi bozuyor, ondan dolayı internet ortamına bu düzenleme getirildi.

Teşekkür ederim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yarım kaldı TOBB temsilcisinin sözleri.

BAŞKAN – Evet, devam ediyor zaten. Sonunda size bırakacağım burayı Sayın Emecan, az kaldı.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Sağ olun Başkanım.

Başkanım, illerde her oda bünyesinde kadın girişimciler kurulumuz var. Her ilin kurulu kendi ilindeki yöresel ürünler neler, bunları nasıl geliştirebiliriz, bunları piyasaya uygun hâle nasıl getirebiliriz bunlara ilişkin kadınlarımıza eğitim verecekler. Piyasaya uygun şekilde üretilen bunlar, vergi muafiyeti de sağlanırsa herhangi bir komisyon ödenmeden... Kadınların kendisi internete yüklemeyecekler büyük internet platformlarında herhangi bir komisyon ödenmeden bunların pazarlanması sağlanacak. Amacımız da orta ve uzun vadede bu kadınlarımızın girişimci hâle gelmesi. Zaten o hâle geldikten sonra da her türlü mükellefiyeti olacak. Ama muafiyet miktarının artırılmasını biz de arzu ederiz eğer uygun görülürse.

Teşekkür ederim Başkanım.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bir de yasada bir kelimeyle ilgili bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Keşir, buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Yani ben fazla demokratik olmaya başladım, herkes söz istemeden söze girmeye başladı. Bu son olsun.

Buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Çok teşekkür ediyorum sağ olun Başkanım.

“İnternet ve benzeri elektronik ortamlar...” bir kafa karışıklığı yarattı. İnternet sitesi ve benzeri elektronik... Aslında internetin dışında başka hangi elektronik ortam var? İnternet zaten bir araç. Aslında platform dediğiniz şey internet sitesi. Yani “İnternet sitesi ve benzeri elektronik ortamlar...” şeklinde yasa metninde de bir metin hatası olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İnternet sitesi olmaz, web sitesi olur.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ya da web sitesi.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bir platform hazırlanıp bu platformdan yararlanma...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Şimdi Instagram da elektronik ortam, internet ortamı mesela Instagram, Facebook öyle.

BAŞKAN – Bunların hepsi internetten faydalanır. İnternet bağlantınız olmazsa ne Facebook ne Twitter ne Instagram hiçbirinde iş yapamazsınız.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hayır Başkanım, ona itiraz etmiyoruz. Metindeki itiraz o değil, “benzeri elektronik ortam” nedir o zaman?

BAŞKAN – Benzeri elektronik ortamın ne olduğunu ben de merak ediyorum.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – İşte onu merak ettiğimiz için söylüyorum.

BAŞKAN – Onu sorun, ben de merak ediyorum.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Onu soruyorum yani internet...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Telefonla satış olur mu?

BAŞKAN – Telefonla satışı kapsamıyor.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – “...ve benzeri elektronik ortam” kavramı biraz kafa karışıklığı yarattığı için söz aldım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Bunu değerlendirelim. Hakikaten, Gelir İdaresinin görüşü ne bu 2 asgari ücret yıllık brüt tutar denilmesi? Bu konuda bir görüş var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI NECMİ KESKİNSOY – Yok.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Teklif sahibi olarak biz görüşümüzde ısrarlıyız. Teklif sahibi olarak brüt asgari ücretin yıllık tutarını tavan tutuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teklifiniz Komisyona geldikten sonra sizden çıktı, bunun sahibi artık Komisyon. Komisyon istediğini yapar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Komisyon 1’inci maddeyi oyladığına göre, artık bu sizin uhdenizdedir, doğru.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlar ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen işe başlatmama tazminatı;”

BAŞKAN – Madde üzerine bir açıklama alalım Sayın Öztürk.

Buyurunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddeyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun tazminat ve yardımlarda istisna uygulamasını düzenleyen 25/(1)'inci maddesinin hükmü değiştiriliyor, bu konuda açıklık getiriliyor daha doğrusu. İşsizlik kapsamında ödenen ve Gelir Vergisinden istisna edilebilecek tazminatlara kanun isimleri zikredilerek açıklık getirilmektedir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesinin ikinci fıkrasının (I) numaralı bendinde yer alan "10 Türk lirasına" ibaresi "250 Türk lirasına" şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende "ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz." ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Vergi kanunları gereğince, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması halinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden onbeşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla bu şart ihlal edilmiş sayılmaz."

BAŞKAN – Kısa bir açıklama...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Burada da vergiye uyumlu mükelleflere sağlanan vergi indiriminin şartlarını yeniden düzenliyoruz. Biliyorsunuz vergiye uyumu, bazen mükelleflerimiz unutarak dalgınlıkla olabiliyor... Mesela eskiden pul vardı şimdi pul yapıştırılıyor mu bilmiyorum hâlâ dilekçelere. Damga vergisi vardı, damga vergisini unuttuğu için de vergi dairesi diyor ki: "Sen zamanında vergini yatırmadın dolayısıyla bu haktan yararlanamazsın." Bu da bir haksızlığa neden oluyordu. Burada bu yapılan düzenlemeyle her bir beyanname itibarıyla bu 10 lirayı 250 liraya çıkarıyoruz. Özellikle vergi kanunları açısından mükelleflerimizin özellikle uyumlu mükelleflerin bir mağduriyete uğramaması için bir düzenleme yapıyoruz burada.

BAŞKAN – Yalnız ben yanlış mı anladım, bu, şu demek: Beyannameye gösterilmesi gereken bir vergi beyannameye gösterilmediği takdirde, bu muafiyetinizi kaybediyorsunuz. Bu sadece beyannameye gösterilen ancak eksik ödenen tutarlara ilişkin bir düzenleme değil mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Buna bir gün de veriyoruz, on beş günlük bir süre de veriyoruz ama Gelir İdaresi Başkan Yardımcımız bir açıklama yapsın.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; vergiye uyumlu mükellef maddemizin ana unsuru, mükelleflerin beyanda buldukları döneme ilişkin yıl dâhil toplam üç senelik beyannamelerini -bu her ay verilen KDV muhtasarlara da dâhil- zamanında vermeleri ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri de zamanında ödemeleri koşuluna bağlı.

BAŞKAN – Tam olarak.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAK KASIM – Bu kural hiçbir şekilde esnetilmemiş tek istisna parantez içinde, mevcut metinde "10 liraya kadar yapılan eksik ödemeler ihlal sayılmaz." diye bir hükmümüz var. İlk defa da bu uyumlu mükellef indiriminden 2018 yılında verilen beyannameler itibarıyla yararlanıldı ve bize yansıyan, çok sayıda mükellefin özellikle beyannamesini verip damga vergisini vermediği örnekler yaşadık yani o damga vergisi tutarı da yaklaşık 40 lira civarı.

BAŞKAN – Damga vergisi tutarı beyannameye gösterilmiş mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAN KASIM – Tabii, o beyannamenin tahakkuk eden vergilerinden biri.

Dolayısıyla o 10 lirayı ödemediği için ihlal durumuna düşen pek çok mükellefimiz oldu. Bu yaklaşık 290 bin civarında bir mükellefe tekabül ediyor yeni yaptığımız analize göre. Yani bu 10 lirayı 250 liraya çıkarırsak yaklaşık 300 bine yakın bir mükellef daha yararlanma hakkına sahip olacak.

Bir de diğer bir düzenleme daha var maddede, o da Katma Değer Vergisi Kanunu'ndaki tecil-terkin müessesesi. Bu müessesenin de özü, üretici ihraç etmek üzere malını bir dış ticaret şirketine teslim eder, satar, hesaplanan katma değer vergisini beyannamesinde gösterir, onun vergisi tahakkuk eder ama üç ay içinde teslim edilmesi koşuluyla o vergi tecil edilir yani tahsil edilmez. Üç ay içinde teslim ettiği ihracatçı malını ihraç edemezse biz gecikme zammıyla o tahakkuk eden vergiyi alıyoruz. Dolayısıyla bir geç ödeme durumu söz konusu olabiliyor. Yapılan düzenlemeyle diyelim ki o üç ayın sonundan itibaren on beş gün içinde o üç ay önce tahakkuk eden katma değer vergisi zamanında yani on beş gün içinde ödenirse “uyumu bozmayan” şeklinde hüküm dercedilmiş durumda kabul görürse.

BAŞKAN - Bir soru: Diyelim ki beş ay sonra 250 liraya kadarını değil de 300 liraya kadarını ödeyemeyen 300 bin mükellefiniz daha oluştu, bu sefer bunu 500 liraya mı çekeceksiniz?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAN KASIM – Takdir Meclisindir Sayın Başkanım yani kanun metni sonuçta.

BAŞKAN – Öyle mi yapacaksınız Cemal Bey?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Soruyu anlamadım ben.

BAŞKAN – Soru çok net.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tekrar eder misiniz Başkanım?

BAŞKAN – Şu an 300 bine yakın mükellef, 250 liraya bu rakam yükseltildiğinde bu muafiyetlerden faydalanabilir hâle gelecek açıklaması geldi. Diyelim ki bir altı ay sonra bu 250 lira 400 liraya çekildiğinde bir 300 bin kişi daha bundan faydalanabilir hâle gelecek gibi bir açıklama, bir gerekçe olursa biz bunu bin liraya mı, 500 liraya mı çekeceğiz diye soruyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, 400 liraya niye çekiyoruz ki şu anda 250 lira diyoruz.

BAŞKAN – Daha önce de “10 lira” demiştiniz, bugün niye 250'ye çekiyorsunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayat dinamik, o zaman enflasyon...

BAŞKAN – Tamam üç ay sonra hayat dinamik olmayacak mı?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Üç ay sonra olmaz, belki üç yıl sonra olabilir Başkanım. O günkü kanun yapımcıları ona muhataptır, bugün için bizim öngörümüz 250 lira.

BAŞKAN – Ben şunu soruyorum, demek ki kendimi ifade etmekte zorlanıyorum. Yani bu rakamları artıra, artıra, artıra nereye kadar gideceğiz? Onu sormak istiyorum. Neticede her mükellef burada en fazla ödeyemeyeceği tutarın 10 lira olduğunu bilmiyor muydu ve bunu ödemezse muafiyetliğini kaybedeceğini bilmiyor muydu? Biliyordu değil mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KAAN KASIM – Evet.

BAŞKAN - 300 bin kişinin sehven olması çok inandırıcı değil. Yarın bir gün bu, sizi artarak 250, 500, 750, bin sizi kademeli olarak yukarıya çıkmaya zorlayacak. Yani bir kapıyı açtığımızda bunun arkası gelmiyor anlamında söylüyorum, başka bir şey değil.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu tartışılır Başkanım, bu sistem sorunu ama bugünkü bizim teklifimizde...

BAŞKAN – Siz cenazeyi kaldıralım diyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - ...şu anda kadar vergi indirimi, bu işte yararlanılan tutar 66 milyon 860 bin lira gibi bir indirim oluyor.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cemal Öztürk, vergiye uyumlu mükellef sayımız nedir? Bunu merak ediyorum. Yani mükelleflerimizin yüzde kaçını vergiye uyumlu? Biliyorsunuz, geçen sene buraya Sayın Naci Ağbal getirdi, vergiye uyumlu mükelleflere bir yüzde 5 indirim de geçirmiştik. Bunun etkisi ne kadar oldu? Vergiye uyumlu mükellef sayısını geçen yıldan bu yana artırdı mı? Çünkü vergi affı düzenlemelerinde arkadaşlar -içinizde mali müşavirler de var biliyoruz, Uğur Aydemir burada yüzde 50'si neredeyse vergi affında ilk 2 taksitte döküldü. Yani ilk 2 taksitini ödeyemedi ve o yüzden de ocak ayının sonuna kadar yeniden bir vergi affı getirdik. Bu vergi affları birbirini hep tazeliyor ve vergi ahlakını bence bozuyor. Bu anlamda vergiye uyumlu mükellefler konusunda ne kadar başarılıyız diye Sayın Cemal Öztürk, size bir soru soruyorum.

Bir de düzenlemenin açıklamasında Sayın Cemal Öztürk “10 lirayı 100 lira yapıyoruz.” demişsiniz orada bir hata var. “Düzenlemenin konusu” diye dağıttığınız metinde 10 lirayı 100 lira yapıyoruz demişsiniz, orada bir kafa karışıklığı olmasın, onu arkadaşlar siz düzeltin lütfen.

Bu konuda bir bilgi verirseniz sevinirim, teşekkür ederim.

Ne kadar başarılıyız ve ne yapmamız lazım? Bence onu tartışmamız lazım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 2018 yılında verilen beyannamelere göre vergiye uyumlu mükellef sayısı: Gelir vergisinden yararlanan mükellef 33.964, basit usulde vergi mükellefi 7.519, kurumlar vergisi mükellefi ise 15.352 olmak üzere toplam 56.835 mükellefimiz vergiye uyumlu mükellef kapsamında değerlendirilmiştir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. 4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 89- 27/3/2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar üzerinden tevkif edilerek tahsil edilen gelir vergisi, hizmet erbabının düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla 213 sayılı Kanunun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilir.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere vazgeçilen davalarla ilgili olarak yargılama giderleri ve vekâlet ücretine hükmedilmez.

Hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunan iade talepleriyle ilgili olarak bu madde hükmü uygulanmaz.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aşağıda torba görüşülüyor Sayın Başkan. Benim maddem var, Erol Bey'in de var, Bülent Bey de geldi. Ya bir ara verin.

BAŞKAN – Kalan sağlar benimdir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan olmaz ki ama.

BAŞKAN – Fazla demokratik gittim ben, çok uzadı bu iş, çoktan bitmesi gerekirdi zaten.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir yarım saat ara verin.

BAŞKAN - Madde üzerine bir açıklama alabilir miyiz lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, eğer şey yaparsanız hakkımızı helal etmeyiz söyleyeyim, hızlı hızlı geçmeyin, yavaş geçin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu 4’üncü maddemizde, bildiğiniz gibi Yargıtayın bozma sözleşmesi dediği ve iş hukukunda da ikale uygulaması denilen bir konu var. Söz konusu sözleşmelerde, işten ayrılan hizmet erbabına sır saklama yükümlülüğü, rekabet etme yasağı, tüm hak ve alacaklarını aldığına ilişkin taahhüt verilmesi ve dava açılmaması gibi yükümlülükler getirilmektedir. Yine söz konusu sözleşmelerde, işverenler tarafından işten ayrılan veya emekli olan hizmet erbabına ikale sözleşmesi kapsamında kıdem tazminatıyla birlikte veya kıdem tazminatı yerine iş kaybı tazminatı, iş güvencesi tazminatı, ek tazminat, ikale tazminatı, iyi niyet ödemesi, paket ödemesi ve teşekkür ödemesi gibi adlar altında çeşitli ödemeler yapılıyor. Gelir Vergisi Kanunu’nun 25, 61 ve 62’nci maddeleri uyarınca işten ayrılanlara ikale sözleşmeleri kapsamında işverenlerce kıdem tazminatı ödemeleri hariç diğer adlar altında yapılan ek ödemeler ücret kabul edilerek vergilendirilmektedir. Daha sonra çalışanlarca zaman aşımı süresi içinde düzeltme ve şikâyet müracaatıyla söz konusu ödemeler üzerinden kesilen vergilerin iadesi talebiyle mahkemelerde dava açılmaktadır. Açılan davalar ki bugüne kadar yaklaşık 15 bin dava açılmış ve tamamına yakını idarenin aleyhine sonuçlanmıştır. Yersiz olarak kesilen vergilerin iadesiyle birlikte bu verginin vergi dairesine yatırıldığı tarihten itibaren faiziyle birlikte iadesine karar verilmekte, yargılama giderleri ve vekâlet ücretleri de yine idarenin üzerinde kalmaktadır.

Bu ödemeler üzerinden kesilen vergilerin iadesi talebiyle oluşan ihtilaflar idare aleyhine sonuçlandığından, 7103 sayılı Kanun ile 27/3/2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 61/7 ve 25/(7)’nci maddelerinde yapılan değişikliklerle ihale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımların Gelir Vergisi Kanunu’nun uygulamasında ücret sayılacağı ve ödemelere ilişkin istisna uygulaması netleştirilmiş durumdadır. Ancak bu 7103 sayılı Kanun’un yayımı olan 27/3/2018 tarihinden önceki dönemlerde yapılan ödemeler üzerinden kesilen gelir vergilerinin iadesine yönelik olarak çok sayıda dava açılmış ve açılmaya da devam etmektedir. Açılan davalarda yargı organlarınca idare aleyhine verilen kararlar müstakar hâle gelmiştir.

Yapılan bu düzenlemeyle, vatandaşlarla idare arasındaki bu ihtilafların sonlandırılması, idarenin ve yargının iş yükünün azaltılması, bütçeye yük oluşturan faiz, yargılama giderleri ve vekâlet ücreti ödemelerinin önüne geçilmesi amacıyla 27/3/2018 tarihinden önce işten ayrılan hizmet erbabına yapılan ödemeler üzerinden kesilen gelir vergisinin ret ve iadesi sağlanmaktadır. Bu düzenleme yapılmasa dahi davalar idare aleyhine sonuçlandığından ve verilen kararlar müstakar hâle geldiğinden, kesinti suretiyle alınan vergilerin iade edileceği değerlendirilmektedir.

Düzenlemeyle, normalde iade edilmesi gereken faiz dâhil yaklaşık 250 milyon Türk lirasından ödenmeyecek faiz ödemeleri, yargılama giderleri ve vekâlet ücretleri nedeniyle 90 ila 100 milyon lira da tasarruf sağlanması beklenmektedir.

Durumu arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Toplam rakam nedir burada, iade rakamı?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Takriben 250 milyon lira öngörülüyor verilen bilgilere göre bu davaların tamamı ama davalardan vazgeçildiğinde 150 milyon civarında, belki 160 milyon olur, bir ödeme yapılarak yaklaşık 100 milyon ya da 90 milyon tasarruf sağlanacak.

BAŞKAN – Davaların dışında müracaat edenler olacak, onlara da bu iadeler, ödemeler yapılacak. Bu rakam onları da mı kapsıyor? Tamamını kapsıyor herhâlde.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tamamını kapsıyor çünkü zaten bu şeyden önce...

BAŞKAN – Sanki sadece davalardan bu böyleymiş gibi dediniz de onun için soruyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 27/3/2018 tarihinden önceki işten ayrılanları kapsıyor bu yani ondan sonra zaten ödeniyor.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mütekip maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasına “ödeme kaydedici cihaz kullanılarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya elektronik belge düzenlenmek suretiyle” ibaresi eklenmiştir.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu yapılan düzenlemeyle Hazine ve Maliye Bakanlığına biletle girilen eğlence yerlerine ilişkin eğlence vergisinin beyan ve ödeme usulünün ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle belirlenebilmesine ilave olarak elektronik belge düzenlemek suretiyle de belirlenebilmesine imkân verilmektedir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ve 12’nci maddeyi birlikte işleme alacağım.

6’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 40-2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına ilişkin olmak üzere Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişiliklerden işyeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayanlara, bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden istisnadır.

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise bu Kanunun 32 nci maddesi hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna ve iadenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. “

BAŞKAN – 12’nci maddeyi de okutuyorum, birlikte işleme alıp ayrı ayrı oylatacağım.

MADDE 12- 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- (I) 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının Türkiye’de oynanmasına ilişkin olarak Türkiye’de elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişiliklerden işyeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayanlar gelir ve kurumlar vergisinden muafdir. Bu muafiyet, tevkif yoluyla alınan vergileri de kapsar.”

BAŞKAN – Kısa bir açıklama alalım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 6’ncı maddeyle ilgili olarak 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının Türkiye’de oynanmasına ilişkin olarak UEFA Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişiliklere bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifalarıyla bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesna tutulmaktadır 6’ncı maddede.

BAŞKAN – Maddeler üzerinde söz talebi yok.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi atlıyorum arkadaşlar.

8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Teşvik ve Muafiyetleri Kanununun mülga ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“EK MADDE 1- Başkanlık tarafından desteklenen araştırma, geliştirme, tasarım, yenilik, girişimcilik, iş geliştirme, üretim ve yatırım faaliyetlerine ilişkin her türlü süreçte görev yapmak ve mesleki bilgi ve deneyiminden faydalanmak üzere geçici süreyle kamu görevlileri ile alanında uzman kamu görevlisi olmayan diğer kişiler görevlendirilebilir. Bu kapsamda görevlendirilen öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesinde öngörülen aylık tutarın beş katını aşmamak kaydıyla diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın ödeme yapılabilir. Yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar; işin ve hizmetin özelliği, görev yeri, çalışma şartları ve süreleri gibi hususlar esas alınmak suretiyle Başkanlıkça belirlenir. 2547 sayılı Kanuna göre görevlendirilecekler asli görevlerine ait aylık, ücret, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ve diğer mali ve sosyal haklar ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinde öngörülen ödemelerden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanmaya devam eder. Bu maddede öngörülen ödemeden yararlananlara 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre harcırah ödenmez.”

BAŞKAN – Kısa bir açıklama alabilir miyiz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, KOSGEB tarafından KOBİ’lere bağlanan özellikle proje bazlı destek süreçlerinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 38’inci maddesi kapsamında görevlendirilen öğretim elemanlarına 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunu’nun ek 1’inci maddesi gereğince ödemeler yapılmaktaydı. 2547 sayılı Kanun’un 38’inci maddesine göre görevlendirilen öğretim elemanlarına yine bu 38’inci maddede belirtilen üst sınırı aşmamak üzere ödeme yapılmakta ve döner sermaye kısıtlamasından da etkilenmemeleri sağlanmaktaydı. 7/9/2018 tarihli ve 30473 sayılı 3. mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 77’nci maddesiyle 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun’un ek 1’inci maddesinin yürürlükten kaldırılması nedeniyle öğretim elemanı

görevlendirilmesinde ve ödemelerin yapılmasında sıkıntılar yaşanmaktadır, yaşanan sıkıntıların aşılabilmesi için 3624 sayılı Kanun'un mülga ek 1'inci maddesi yeniden düzenlenmektedir. Söz konusu düzenlemeyle öğretim elemanlarının KOSGEB desteklerine ilişkin her türlü süreçte görev almalarının teşvik edilmesi ve proje değerlendirme ve yürütme süreçlerinin daha etkin şekilde gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca öğretim elemanlarının döner sermaye ödemelerinden yararlanmaya eskiden olduğu gibi devam etmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Burada bir atlama mı var diye dikkatinizi çekmek istedim. Şimdi, kamu görevlileri var, uzman olan ama kamu görevlisi olmayan kişiler var, bir de öğretim üyeleri var. Şimdi, yukarıda bunları düzenliyor ama ödeme yapılması noktasında kamu görevlilerine yer verilmemiş. Yani kamu görevlilerine bir ödeme ekstra yapılmayacak, bu anlaşılıyor. Peki, o neden? Haksızlık değil mi? Yani şimdi KOSGEB'de değil de atıyorum bir başka kurumda çalışan herhangi birisi KOSGEB'deki bir projeye dâhil olacaksa ve orada diğer uzmanlar gibi veya öğretim üyeleri gibi orada mesai sarf edecekse kuşkusuz onun da yararlanması lazım bu ekstra ödmeden. Dolayısıyla yukarıda, çalışabilecekler kapsamında 3 grup var, ödeme yapılacaklar kapsamında 2 grup çalışan var, buna ilişkin bir açıklama rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – KOSGEB Başkan Yardımcımız bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Sayın Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – 5 kat tutarındaki ödemenin çok olduğu kanaatindeyiz, bu kadar fazla bir ödeme yapıldığı takdirde liyakate, bilgiye ve birikime önem verilmeyeceğini ve tabiri caizse adamı olan insanların buralarda görevlendirileceği gibi bir durum ortaya çıkacağı endişesi taşıyoruz. Bunun 5 kat değil de 3 kat olarak değiştirilmesinin daha uygun olacağı kanaatindeyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KOSGEB Başkan Yardımcımızdan bir açıklama alalım.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle, Sayın Vekilimiz İsmail Faruk Aksu Bey'in sorusuyla ilgili olarak, burada, görevlendirecek veya çağırılacak olan kamu görevlileri zaten kendi yapmış oldukları kamu görevinin bir parçası olarak yani değerlendirmede görüş, öneri vermek üzere burada bulunuyorlar. Onlar ekstra bir akademik çalışma, ekstra bir zaman harcıyorlar. Kamu görevlileri daha ziyade görüş almak, vermek üzere kurulu olduğu için böyle düşünüldü. Takdir Komisyonumuzundur tabii ki.

BAŞKAN – Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Yani sadece buysa bunda bir yanlışlık var çünkü bizim personel hukukumuzda kendi çalıştığı işin dışında, işte, örneğin yönetim kurulu üyeliği veya çeşitli adlar altında görev yaptığında huzur hakkı benzeri ödemeler vardır. Çok genel bakarsanız “Kamu görevlisidir, devlet memurudur, işi, sekizden beşe kadar çalışmaktır dolayısıyla ister burada çalıştırırım, ister başka bir yerde.” denebilir. Ama böyle denmemiş, kendi asli işinin dışında iş yapanlara huzur hakkı veya benzer adlarla ödemeler yapılmış. Kaldı ki burada şu anda bir öğretim üyesi de yine genel anlamda kamu görevlisidir dolayısıyla buna bir hak sağlanıyor. Burada bir eşitsizlik ve hakkaniyetsizlik var. Ha, ödemede belki farklılaştırma yapılabilir. Ayrıca şu söylenebilir: Kamu görevlilerinin yani memurların daha doğrusu yaptıkları ekstra işlerle ilgili zaman zaman bütçe kanunlarına vesaire konulan hükümlere

göre fazla mesai benzeri aldıkları ödemeler filan vardır. Ama buradaki uygulama tamamen KOSGEB'in bir projesine dâhil olma ve o proje çerçevesinde bir öğretim görevlisi ne iş yapıyorsa onun benzeri işleri yapma. Kuşkusuz buraya rastgele bir kamu görevlisini de çağırmayacaksınız, bu işin uzmanı olan birisini çağıracaksınız aynı zamanda. O sebeple, burada bir eşitsizlik var diye düşünüyorum.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Müsaadenizle bir miktar daha açıklama yapayım, hızlı cevap verdim galiba.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani proje ekibi olsa, onun neticesinde gerçekten, o zaman eyvallah.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Şöyle açıklayayım, biraz hızlı oldu, belki detaylı açıklamadığım için bir yanlış anlaşılmaya sebep verdi.

Şimdi, bizim genellikle projelerimizi değerlendiren bir proje kurulumuz var. Bu proje kurulunun üye yapısı üniversitelerden, ilgili uzmanlardan ve KOSGEB personelinin oluşuyor. Buradaki kamu görevlileri buranın düzenli olarak üyesi olmuyorlar yani bir akademisyen gibi burada tam mesai vererek gelmiyorlar. Burada örneğin ilaç, eczacılıkla ilgili bir proje görüşüldüğünde kendilerini davet edip bu konuda eğer bir itirazları varsa buna dair kısa açıklamalar, kısa görüşler şekliyle oluyor Sayın Vekilim. Yani akademisyenler kadar veya diğer uzmanlar kadar ağırlıklı bir görüş... İyi anladım efendim, bir angarya veya böyle bir ekstra...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Yani görüşüne başvurulmak üzere çağırılan kamu görevlileri o zaman sizin ekstra olarak söylediğiniz.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Evet.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ama bunu işte öyle tarif etsek keşke.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Bu, çok nadir bir uygulama Sayın Vekilim. Bazen şöyle bir talep oluyor: Bu arkadaşlarımızın hani dışarıda bir konuya görüş vermesi için kurumlarından resmî görevlendirme icap ediyor. Bizden kanuni dayanak istedikleri için biz buraya atftta bulunuyoruz, oradan kaynaklanıyor efendim. Ama notumuzu aldık, diğer hususu da değerlendirelim.

Müsaadenizle, sayın vekilimizin sorusuyla ilgili de cevap vereyim. Burada, aslında 5 katına kadar olan rakam üst limit. Yani burada bir akademisyene işle ilgili bizim günlük ödeyebileceğimiz maksimum rakam 931 lira yani hani “5 katı” dediğinizde bu çıkıyor.

Tabii, burada da takdir edersiniz ki bir akademisyene zaman zaman kapsamlı bir fizibilite raporu veriyoruz. Bu fizibilite raporunu incelemesi bir gününü alıyor. Bazen değişik konulara göre, daha hafif olan konularda sabahtan başlayıp akşama kadar 5 ila 10 tane projeyi değerlendirebiliyor, bazen de proje sonrasında, gerçekleşme sonrasında izleme için bir gününü harcıyor. Burada zaten aylık olarak verebileceğimiz en fazla miktar 4.500-4.600 lira gibi bir rakam. Hani bugüne kadar yaptığımız uygulamada bizim tespit ettiğimiz herhangi bir şey olmadı efendim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Efendim, bir şey soracağım: “Uzman” diyorsunuz ama uzmanla ilgili bir tanım yok yani kamu görevlileri için “uzman” diyorsunuz ama uzmanla ilgili tanım yok yani kimdir uzman? Yani bunu ya siz tanımlayacaksınız ya da bir referans...

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Akademisyenler içerisinde...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Hayır, hayır, pardon.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – 2547’de var.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Hayır, hayır, yani onu refere etsinler neyse o uzman. Çünkü mesela, işte mahkemelerin, odaların bilirkişileri gibi var. Refere ederseniz -Sayın Aksu'nun dediği gibi orayı refere edebiliriz veya Sayıştayın böyle bir uzmanı- bir referans olursa şey olur.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, bir şey sormak istiyorum KOSGEB Başkan Yardımcımıza da: Şimdi, siz genelde kamuda mı geçici görevli arkadaşları getiriyorsunuz?

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Hayır.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Nereden, piyasadan mı alıyorsunuz?

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Yani burada akademisyen ağırlıklı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani “akademisyen” dediğiniz zaman piyasadır. O zaman kamu kuruluşlarından geçici görevle getiriyorsunuz görevlendirme usulü?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Akademisyenler üniversitedir yani.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tamam, yani kamu zaten hani özel olanlar var, bir de kamuda olanlar var. Yani nedir, işte, Ankara Üniversitesi bir devlet üniversitesi dolayısıyla oradan alıyorsunuz. Bunları aldığımız zaman bir onay alıyor musunuz, görevlendirme onayı?

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Hayır.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yolluk gelir ve giderlerini siz ödüyor musunuz?

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Hayır.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ödüyorsunuz, doğru mu?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Onun statüsü var, sonunda ben açıklayacağım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Proje kendi çerçevesinde ödüyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İşte onu söylüyorum. Dolayısıyla hani burada zaten karşı tarafa bir meblağ ödeniyor, doğru mu? Yani sorum şu yönde: Genel itibarıyla, zaten 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu bunlara bir ödenek ve yolluk veriyor. Siz bunların haricinde, diyelim ki işte 50 kişiyi getirdiniz, buralarda görevlendirdiğiniz arkadaşlara, görevlendirdiklerinize ekstra bir paye mi vermek istiyorsunuz proje bazlı?

BAŞKAN – Sayın Öztürk, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, bu “uzman” ifadesi genel bir ifade fakat KOSGEB’in kanunla getirdiği bir düzenleme ve KOSGEB’in uygulamalarında genelde bir konuya mahsus olarak temayüz etmiş akademisyenler kastediliyor. KOSGEB bir projeye ilgili, üniversitelere yazı yazıyor, diyor ki: “Bana şu konuda uzman kişilerin listesini gönderin.” Daha sonra, bunların içinden görev vereceği kişiyi tekrar üniversiteye bildiriyor, üniversite 2547 sayılı Kanun’un 38’inci maddesine göre görevlendirme çıkarıyor. Dolayısıyla tabii, bu “uzman” kavramı çok geniş ama KOSGEB’in uygulamalarındaki “uzman”dan maksat, ağırlıklı olarak üniversite öğretim elemanları, zaten kanunda var bu ama KOSGEB isterse başka yerden de konularında bilirkişilik yapabilecek, lisansı olan, doktorası olan ya da akredite olmuş, belgesi olan akredite kişileri de uzman olarak değerlendirebilir. Dolayısıyla kanunun içine uzmanların tanımını dercetmek, koymak, böyle bir şeye ihtiyaç hissetmedik.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, buyurun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ben şu açıdan söylüyorum: Şimdi, ben bu projelerde yer almış bir öğretim üyesiyim. Zaten, öğretim üyeleri hatta kamu görevlileri belli. Sayın Aksu’nun dediği gibi yani uzman tanımını neredeyse orayı bir refere ederseniz bunun böyle savrulmasından kurtulmuş oluruz. Yani bu proje güzel bir proje, yürüyen bir proje zaten veya yürüyen bir uygulama yani bu doğru bir şey ama

bunları böyle askıda bırakırsak yarın bunların çok farklı uygulamalarına geliyoruz. O zaman, sokakta tuttuğunuz adamı da “uzman” diye getirirler, burada bunu yapmamamın yükümlülüğü olur mutlaka. Mesela, bilirkişi. Önceden herkeste bilirkişi ama şimdi bir bilirkişi listesi var, meslek odalarının listeleri var. O nedenle bir yere refere edilmeli.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – KOSGEB Başkan Yardımcımız bu konuya bir açıklık getirsin.

BAŞKAN – Buyurun.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Efendim, şöyle aslında: Yani bu uygulama ilk defa yapılacak bir uygulama değil sizin de ifade ettiğiniz gibi. Buradaki uzman kişiler aslında konularında temayüz etmiş, akademisyen olmayan...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Müdür, ben bunu okudum, dün de tartıştık. Sayıştaydaki uzmana göre veya 2547’ye göre uzman tanımı getirmek çok mu zor? Niçin bunu tanımlamaktan veya referans etmekten uzak duruyorsunuz?

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Efendim, tanımımız var, onu arz edecektim.

Bizim hâlihazırda burada, uzman tanımı, kendi içimizde tanımladığımız, bunların mesleki tecrübeleri, saha tecrübeleri, konuyla ilgili tecrübelerini özetleyen ve bu uzmanlardan kimi kastettiğimiz bir iç tanımımız var. O yüzden, hani “Eskiden beri uyguluyoruz.” diye ona atıfta bulundum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Gönderin buraya o zaman.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kanunun içine koymadık bunu yoksa uygulamalarında var.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Şöyle, Sayın Vekilim, kanunun içinde bu tanımı yapmak yerine, bizim kendi içimizde, burada diğer düzenlemeler yapmakla ilgili yetkimizin içerisinde bu da var. Hâlihazırda kullandığımızı tekrar gözden geçirip, güncel hâle getirip devam edeceğiz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayıştayda var mı böyle bir şey?

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Evet efendim.

BAŞKAN – Şöyle: Sayıştayda ikincil düzenlemede uzmanda aranan vasıfları belirliyor, yönetmelikle belirliyor.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Biz de aynı şekilde planlıyoruz.

BAŞKAN – Burada da aynı şey.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İsmail Bey’in söylediği konu var. Büyük Birlik Partisi Genel Başkanının vefatından dolayı, hatırlarsanız, orada mesela, bir helikopterin kırımı olmuştu. O zaman özellikle istenilen uzmanlık konusu kırımla ilgili bir uzman veya bilirkişi. Şimdi, anladığım kadarıyla bu nitelikleri haiz olan ama siz bunu kanun vasfında değil de yönetmelikle düzenleyecekseniz onu söylersiniz yani sıkıntı değil.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI SALİH TUNA ŞAHİN – Düzenlenmiş hâli var efendim, o yüzden uygulamada.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Öyle zaten.

Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 8'nci madde kabul edildi.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine “Kanun Hükmünde Kararname” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu” ibaresi ve (b) bendine “2'nci maddesinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya 6769 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – 11'inci madde üzerine bir açıklama alalım Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, maddeyle yeni bir istisna getirilmiyor veya istisnanın kapsamı genişletilmiyor. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/B maddesine göre Türkiye'de gerçekleştirilen AR-GE ve yazılım faaliyetleri sonucu elde edilen patent ve faydalı model belgelerine konu buluşların satışı, kiralanması, seri üretimi ve üretim sürecinde kullanılmasından elde edilen kazançların yüzde 50'si gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun mevcut 5/(1) maddesine göre söz konusu istisnadan faydalanılabilmesi buluşla ilgili olarak 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında patent veya faydalı model belgesi alınması ve anılan kanun hükmünde kararname kapsamındaki kişilerden olunması şartına bağlıdır. 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'yla yürürlükten kaldırılmış olup 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nda ilgili mevzuatta 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye yapılan atıfların ilgili olduğu maddeler itibarıyla 6769 sayılı Kanun'a yapıldığına dair düzenlemeler yer almamaktadır. Dolayısıyla mevcut durumda 6769 sayılı Kanun kapsamında patent veya faydalı model belgesi alınan buluşlardan elde edilen kazançlar için anılan istisnadan yararlanılabilmesi mümkün değildir. Maddeyle Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/B maddesinde yapılan değişiklikle 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'yla ilgili kanunun ilgili maddelerine atıflar yapılmak suretiyle 6769 sayılı Kanun kapsamında alınan patent veya faydalı model belgelerine konu buluşlardan elde edilen kazançların istisnadan faydalanması sağlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

11'inci maddeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi kabul etmiştik.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(3) Bu madde kapsamında atanaların Başkanlıkta sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz. Bu şekilde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanı kadrolarına atanalara iş sonu tazminatı ve diğer ücretler ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

(4) Birinci fıkrada öngörülen yabancı dil şartının değerlendirilmesinde, dil yeterliği bakımından YDS'ye denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belge de dikkate alınır.

(5) Birinci fıkrada kapsamında başvuru hakkına haiz olanlara bu fıkranın yayımı tarihi itibarıyla on günlük ek başvuru süresi verilir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde kısa bir açıklama lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddeyle teknik bir düzenleme yapıyoruz.

BAŞKAN – Çok kısa kısa alalım ama açıklamaları.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tamam Başkanım.

Personelin lehine bir düzenleme. 5978 sayılı Kanun’un geçici 3’üncü maddesine eklenmesi teklif edilen fıkralar atamayla birlikte öngörülen gelir kaybının makul bir seviyeye çekilmesi sağlanıyor, iş sonu tazminatı, mesai ücretleri ve benzer diğer ödemelere ilişkin olası hukuki itilafların önüne geçiliyor, ataması yapılacakların başkanlıkta sözleşmeli olarak yıllardır sunduğu katkıların özlük hakları açısında yansımaları sağlanıyor, mevcut uygulamaya yönelik belirsizlikler ve kayıplar nedeniyle başvurmayan personele ek süre verilerek düzenlemenin nihai amacına ulaşması sağlanıyor.

Bir açıklama istenirse Başkan Yardımcımız burada, geniş açıklamayı o yapabilir.

BAŞKAN – Yok, gayet net.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 14’üncü madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 14- 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “memurlara” ibaresi “misyon şeflerine altı aya kadar, memurlara ise” şeklinde, fıkranın ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu süreler Bakan oluruyla aynı süreler için bir kez daha uzatılabilir.”

“İhtiyaç duyulması halinde Bakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile bu süreler tekrar uzatılabilir.”

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1520) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin metinden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 14’üncü madde teklif metninden çıkarılmıştır.

Şimdi, 10’uncu maddeyi işleme alıyorum ve 10’uncu madde üzerinde görüşme açıyorum.

MADDE 10- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 78 - Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2018 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 102 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2019 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2019 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2019 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için bu maddede belirtilen tutarlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas kazanç günlük tutarı 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 203 Türk lirası olarak esas alınır.

Birinci fıkrada belirtilen işyerlerinin tespitinde; 2018 yılı Ocak ile Kasım ayları/döneminde uzun vadeli sigorta kollarından aylık prim ve hizmet belgeleri veya muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile bildirim yapılan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı sayısının ortalaması esas alınır. Ortalama sigortalı sayısı beş yüzün altında olan işyerleri için günlük 5 Türk lirası. beş yüz ve üzerinde olan işyerleri için günlük 3,36 Türk lirası destek sağlanır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda, 2018 yılı Ocak ile Kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından bildirilen sigortalı sayısı ortalamasından daha az bildirimde bulunulması halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2019 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2019 yılı Ocak ile Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hallerinde bu maddenin birinci fıkrası uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması halinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2018 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2018 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin işsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 271 Türk lirası olarak ve 2018 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2019 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkraya uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

2019 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

BAŞKAN - 10’uncu madde üzerinde bir açıklama rica edelim.

Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, bir anda... 15’inci maddedeyseniz, 10’uncu maddeye kadar... Önemli bir konu.

BAŞKAN – Efendim, asgari ücret desteği 100 lira ve 150 lira. Günde 5 lira ve 3,36 kuruş olup 101 ve 250 liralık asgari ücret desteği.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddeyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na eklenen geçici 78’inci madde uyarınca, asgari ücret desteğine 2019 yılında on iki ay olarak devam edilmesi amaçlanmaktadır. Amacımız bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nedir asgari ücret desteği? Bir arkadaşımız izah ederse Sigortadan.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Daha önceki yıllarda aylık 100 lira, günlük 3 lira 33 kuruş asgari ücret desteği veriyorduk. Bu yıl 500 ve üzeri işçi çalıştıran iş yerleri için 3 lira 36 kuruş günlük, aylık 101 lira asgari ücret desteği verilmesi öngörülmekte. 500’ün altındaki iş yerleri için, 500’ün altında işçi çalıştıran iş yerleri için ise günlük 3 lira 33 kuruş 5 liraya çıkarılarak yani yüzde 50 artırılarak aylık 150 lira olarak uygulanacak.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Niçin? Buna gerekçeniz ne?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Üç yıldır değişen bir şey yoktu Sayın Vekilim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçen dönemde ne kadar kişi yararlandı Savaş Bey?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 9,3 milyon kişi.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Bu yıl da bu şekilde yararlanması öngörülmüyor.

BAŞKAN – Yani şöyle: 9,3 milyon kişilik sigorta prim desteği bunlara iş veren işverenlere ödendi.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ne kadar yani?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 13,5 milyar civarında da maliyeti var.

BAŞKAN – Yıllık maliyeti?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, yıllık maliyeti.

BAŞKAN – 2017’de çıkarmıştık bunu asgari ücretteki artışla beraber, sonra 2018’de uzatmıştık, şimdi 2019 yılında tekrar kademelendiriyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Devam ettirmek üzere on iki aya çıkardık.

BAŞKAN – Biraz daha küçük esnafı desteklemek için 500 kriter olduğu için de onlara olan desteği 150 liraya çıkarıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, bunun bir yararı oldu mu? Yani bu gerçekten istihdamı artırdı mı, bunu diyebilir miyiz? Yoksa hiçbir etkisi olmadı mı? Muhakkak ki esnafa bir şeyi olmuştur.

BAŞKAN – İşvereni rahatlattığı kesin tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - İşverenleri rahatlattı ama istihdama bir katkısı oldu mu? Bununla ilgili bir araştırmanız oldu mu?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Sayın Vekilim, şöyle: Başkanımın da dediği gibi, istihdam seferberliği kapsamında 1,4 milyon ilave istihdam sağlanmıştı, bunun mutlaka faydası vardır ama tek başına değil çünkü asgari ücret desteği dışında bizim ilaveten uyguladığımız teşvikler var, sigorta prim teşvikleri. Hangisinin ne kadar tutarda katkısı vardır, açıkçası onu şu anda...

BAŞKAN – Bunu ölçümlemek çok zor ama... Yani şöyle: İşletmeler açısından desteğin tabii ki faydasının olduğu mutlak ama asıl önemli destek işveren payıyla ilgili o yüzde 5’lik destek, değil mi?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Evet.

BAŞKAN – Tabii, o ciddi bir...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Onun ne kadar maliyeti var? TOBB’dan bir açıklama alalım.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Başkanım, uygun görürseniz TOBB’dan dair açıklama alalım.

BAŞKAN – Alacağız tabii ki efendim.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – Başkanım, 2018 yılı Ekim ayına kadar 5 puanlık prim teşviki tutarı 14 milyar 745 milyon lira; 5 puanlık, sadece 5 puanlık.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Niye 3 puan?

BAŞKAN – 3 puan yok, “3 puan” diye bir şey yok, sadece 5 puan var.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ – 3 puan yok.

BAŞKAN – 2008’den beri de devam eden bir destek.

Bir de TOBB’dan bir açıklama alalım.

TOBB GENEL SEKRETER YARDIMCISI CENGİZ DELİBAŞ – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; asgari ücret teşviki ilk olarak 2016 yılında yüzde 30'luk yüksek bir artıştan sonra gündeme gelmişti. Tabii, aslında artışın yüksekliğini biz rakam olarak yüksek bulmuyoruz ama asgari ücretin üzerindeki yüklerden dolayı işverene yüksek geliyor, yoksa çalışanlarımıza çok daha fazla ücret ödemeyi arzu ediyoruz. Asgari ücret teşviki 2017-2018 yılında da devam etti. 2018 yılında dokuz ay süreyle uygulandı, uygulamada esas kriterler vardı. Asgari ücretin üzerinde ücret alanlar da düşünüldü. Bunun sebebi de şuydu: Sosyal yardımlar, fazla çalışma ücreti gibi sebeplerden dolayı teşvik kesilmesin düşüncesi vardı ve bir parametre uygulanmıştı Sayın Başkanım. Toplu iş sözleşmesi uygulanan iş yerlerinde bir önceki yıl asgari ücretinin 3 katı, toplu iş sözleşmesi uygulanmayan iş yerlerinde ise bir önceki yıl asgari ücretinin 2 katıydı. Bu, geçen yıl, toplu iş sözleşmesi uygulanan iş yerlerinde 5.100 lira ve -altındaki ücretlerde- toplu iş sözleşmesi uygulanmayan iş yerlerinde de 3.400 liraydı. Başkanım, bu parametre kanun teklifinde değiştirilmiş. Toplu iş sözleşmesi uygulanan iş yerlerinde 3 katı olarak yani geçen yıl asgari ücrete 2.029'un 3 katı olarak alınmış fakat toplu iş sözleşmesi uygulanmayan göreceli daha küçük iş yerlerinde bu oran 1,5 katına indirilmiş. Dolayısıyla 4.060 lira olması veya 4.090 lira olması gereken rakam 3.060 liraya iniyor. Böylece yaklaşık 1 milyon 300 civarındaki işçiden dolayı, bu destekten KOBİ düzeyindeki işletmeler yararlanamayacak durumda olacaklar. Bunu takdirlerinize arz ediyorum. Eğer geçen yılki uygulamalar devam ederse uygun olur diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Koçer...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, söz vermeyince buradan sözlü olarak size ulaştım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, her iki dakikada bir bastığınızda söz alma şansınız olmuyor Sayın Koçer. Açıyorum, kapatıyorsunuz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Geri aldım söz talebimi.

BAŞKAN – Talebinizi geri çektiniz, peki.

Sayın Tatlıoğlu...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu asgari ücret prim desteği önemli ama yani işin doğrusu istihdam da Türkiye'de çok büyük bir sıkıntı. İşsizlikte tarihî bir zirve var Türkiye'de, cumhuriyet tarihinin en kötü on yılı işsizlikte ve 11,4; 2019 bütçesinin hedefi de 12,3 yani bundan daha kötü.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İş gücüne katılım oranı da yükseliyor sürekli.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Şüphesiz ama bunu oran üzerinden, işsizlik oranı üzerinden ölçüyorlar ve genel standart ölçüm bu. Mutlaka nüfus artacak, nüfusun içerisinde çalışan sayısı da artacak ama siz, çalışanların ne kadarını çalıştıramıyorsunuz; dünyada bununla ölçüyorlar. Dolayısıyla bu primlerin esasında hakikaten ne kadar etkili veya bu kaynakları daha etkili bir yerde -bu, kaynak çünkü, bu da bir vergi harcaması- kullanmak mümkün mü? Bir de bu getirdiğiniz kıstaslarda neye göre böyle bir kıstas getiriyorsunuz? Yani yüzde 50, mesela 300'ün üzerinde çalışan, çalışmayan yani büyüklüğe göre ama bu da doğru mu? Yani eleştirmiyorum, bu açıdan bakmak lazım yani yüzde 50 artırıyorsunuz, 500 sayısı var, 500'ün üzerinde primi artırıyorsunuz, bu doğru bir tercih mi? Yani buna bir baktık mı acaba, bunun sonuçlarıyla ilgili özellikle bürokrasideki arkadaşlarımız çalışmalar

yaptılar mı? “İstihdam seferberliği” dediniz, ekonomi emirle, komutayla yönetilmez. Yani piyasanın kuralı vardır, ekonomiyi piyasa yönetir; siz istihdam artırırsınız ama tarihin en büyük işsizliğiyle karşılaşırsınız. Onun için politik dili bürokrasinin kullanmamasını öneririm.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben geneli üzerinde konuşurken de dikkat çektim, aynı şeyi tekrar hatırlatmak istiyorum: Burada toplu sözleşme düzeni dışında kalan kuruluşlar, küçük işletmeler açısından bir önceki yıl uygulamasına göre daha caydırıcı bir düzenleme yapıldığı görülüyor. Bu da küçük işletmeler vasıtasıyla istihdamı artırma politikamıza da ters düşer gibi görülüyor. Acaba burada bizim fark etmediğimiz başka bir şey mi var? Bir açıklama yaparsanız memnun olurum.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ - Sayın Vekilim, bu hesaplamaları yaptık yani üç yıldır uygulanmakta olan asgari ücret desteği aynı şekilde, aynı şartlarda devam etmiş olsaydı 10,6 milyon çalışana ulaşmış olacaktık, bunu öngörüydük. Maliyetimiz de şu anda size açıkladığımız maliyetin daha aşağısına düşecekti yani 11 milyar 60 milyon lira civarında bir maliyet öngördük ama biz üç yıldır uygulanan aylık asgari ücret desteğini küçük işletmeler için 100 liradan yüzde 50'lik artışla 150 liraya çıkarmış olduk, günlük 5 liraya. Dolayısıyla, yaklaşık yüzde 85'lik kesime hitap edecek bu günlük 5 liralık ücret. Hem daha etkili olacak hem küçük işletmeleri koruyacak hem de daha önceki yıllardan daha fazla katkı sağlayacak. 13,5 milyar liraya çıkarıyor maliyeti, 11 milyar liradan yaklaşık 13,5 milyar liraya çıkarıyor şu andaki teklifteki durum.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – 1 milyon 300 bin kişi dışarıda kalıyor.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ - Evet, 1 milyon 300 bin kişi yararlanamayacak gibi gözüküyor, 9,3 milyon şu anda bizim öngörümüz. 2018'de 9,7 milyonu.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ona rağmen sayı artacak diyorsunuz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sizin hesabınız içerisinde.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ - Evet, bizim maliyet hesabımı öngörülmüş bu şekilde Sayın Vekilim.

Bu şekilde, geçen seneki gibi uygulanırsa ilave 2,2 milyar lira ekstradan yük getiriyor, geçen seneki gibi uygulanırsa 2 katı olarak.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tamamı kapsama alınırsa.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ - Yani 13,5 milyar liralık maliyet 15,7 milyar liraya çıkıyor yaklaşık.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 1,5 katına çıktığı için mi?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ - 2 katına çıkarırsak 15,7 milyar liraya çıkıyor, 1,5 katı da şu anda 13,5...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğerini niye 3 katı yapıyoruz yani orada sendikalı olma avantajı mı var?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAVAŞ ALIÇ - Ücretler yüksekti Sayın Vekilim zaten, toplu iş sözleşmesiyle ücretler yüksek olduğu için ona göre limit ücretler daha yüksek belirleniyor, ona göre yararlanan sayısı orada daha fazla olsun diye.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cemal Bey, biliyorsunuz bu sene 2019’da 185 milyar hazine den Sosyal Güvenlik Kurumuna transfer var, 185 milyar. 185 milyar, SGK tablosundaki; muhtemelen onun üzerine çıkılır 200 milyarı bulur. 200 milyarı bulur SGK’ye aktarılan rakam. Bunun içerisinde bu rakamlar da var yani yeni mevzuata göre SGK’nin topladığı primin üçte 1’i kadar devlet katkı veriyor, dörtte 1’i kadar katkı veriyor, çeşitli teşvikler adı altında bunlar gibi katkı veriyor vesaire bunlarla 185 milyar lira olacak. Aslında bunun çoğu açıktır, SGK’ye mecburen yapılması gereken bir transfer bu, gerçek anlamda SGK açığı bu. Bu, Türkiye’yi felakete doğru götürüyor. SGK bütçesi 420 milyar bu sene, geçen seneki 360 milyardı. O bütçe de 450’nin altında olmayacak yani devlet bütçesine yaklaşıyor gittikçe. Bunları hesap etmek zorundayız, bunları çok ayrıntılı tartışmak zorundayız, üzerimizde vebal var bu konularla ilgili olarak yani demin İsmail Hoca söyledi, bunlar önemli meblağlar, sıkıntılarımız olan bir dönemdeyiz, nereye harcadığımızı çok iyi bilerek harcamak zorundayız.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Aynen katlıyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu yapılan ödemeleri de bunlarla uğraşanların çok alternatifli olarak hazırlamış, getirmiş olmaları gerekir. Kaynakları çok iyi kullanmamız lazım.

BAŞKAN – Kesinlikle doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Bir adet önergemiz var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1520) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesiyle 5510 sayılı Kanun’a eklenen geçici 78’inci maddenin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “birinci fıkrası uygulanmaz.” ibaresinin “birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

BAŞKAN – Öncelikle önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Söz talebi var, buyurun.

TİSK HUKUK İŞLERİ MÜDÜRÜ NAGEHAN AKAN – Teşekkür ederim.

Ben işletmelerin asgari ücret desteğinden yararlanmasında 500 işçi çalıştırıp çalıştırmamasına yönelik yapılan ayrıma ilişkin bir şey söylemek istiyorum: Öncelikle bu uygulama için çok teşekkür ediyoruz iş verenler adına tabii ki ancak asgari ücret desteğinin, çalıştırdıkları işçi sayısı dikkate alınmaksızın 150 TL olarak uygulanması bizler için önem arz etmektedir. Çünkü, istihdam arttıkça destek ve teşviklerin artması gerekirken tersine bir işleyişin uygun olmayacağı kanaatindeyiz. Ülkemizde kurulu 1,9 milyon iş yerinden yaklaşık 1.600 iş yeri 500 ve üzerinde işçi çalıştırmaktadır. Bu da yaklaşık 15 milyon sigortalının 1,7 milyonunu istihdam ettikleri anlamına gelmektedir. Bunu diğer bir oranla vermek istediğimiz zaman kurulu bulunan işletmelerin binde 1’i istihdamın yüzde 10’unu karşılıyor gibi bir sonuç doğurmaktadır. Dolayısıyla, büyük işletmeler bu uygulamayla cezalandırılmak yerine daha teşvik edici uygulamaların hem işsizliği önlemede hem de mevcut istihdamı korumada olumlu sonuçlar doğuracağını düşünüyoruz.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Buyurun.

TÜRK-İŞ HUKUK MÜŞAVİRİ AV. FERHAN TUNCEL – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; TÜRK-İŞ adına hepimizi selamlıyorum.

Şimdi, efendim, önceki yıl asgari ücrette yapılan artış gereği iş verene belli yükler bindiği gerekçesiyle birtakım teşvik düzenlemeleri yapılmıştı.

BAŞKAN – Destek.

TÜRK-İŞ HUKUK MÜŞAVİRİ AV. FERHAN TUNCEL – Evet, destek yapılmıştı.

Bu yapılırken de kanun koyucu olarak sizler tarafından, toplu iş sözleşmesi olan yerlere biraz daha ayrıcalık tanınmıştı. Biz bu yönüyle bu ayrıcalığın devam etmesini istiyoruz ki hedef de budur. Bu yüzden, TOBB'daki meslektaşlarımız ve TİSK'teki, TESK'teki meslektaşlarımız teşviklerin ufaklara da aktarılmasını söylüyorlar. Biz tabii burada, herkes desteği alsın ama toplu iş sözleşmesi ve sendikalar örgütlenmeye izin veren yerlerin de bir ayrıcalığı olsun düşüncesindeyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9-2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi ile yedinci fıkrasının üçüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve dördüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Dağıtıcıların, teknik düzenlemelere uygun depolama ve/veya dolun tesisine sahip olması zorunludur.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, öncelikle bu konuda bir de Rekabet Kurumunun görüşünü almak istiyoruz. Siz ne olduğunu bize açıklarsanız, maddeyle ne yapıyoruz? Bir de Rekabet Kurumunun bu konuda görüşünü almak istiyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, ben önce bir açıklama yapayım, ondan sonra Rekabet Kurumu...

BAŞKAN – Ön tarafa alırsak Başkan Yardımcımızı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – EPDK'den Başkan Yardımcımız burada.

BAŞKAN – Biz Rekabet Kurumunu da istiyoruz ön tarafa.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, bu maddeyle, bütün ülke çapında oto gaz faaliyeti yapılması için birden fazla dolun tesisine sahip olma zorunluluğunun piyasanın sağlıklı işleyişi ve rekabet politikalarına uyum amacıyla değiştirilmesi ve tüplü LPG faaliyeti yapmanın oto gaz LPG faaliyeti yapmanın bir ön şartı olarak devam ettirilmemesi yönünde düzenleme yapıyoruz.

Düzenlemeyle, LPG dağıtıcı lisansı alabilmek için LPG tüpü sahibi olma ve tüp dolun tesisi kurma zorunluluğu ortadan kaldırılıyor. 5307 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği yıllarda ülkemizde LPG tüketiminin yaklaşık yüzde 40'lık kısmını tüplü LPG oluşturmaktaydı, ancak zamanla doğal gazın yaygınlaşmasıyla birlikte tüplü LPG tüketimi gün geçtikçe azalmaktadır. 2017 yılı sonu itibarıyla tüplü LPG tüketiminin toplam LPG tüketimi içindeki payı yüzde 20'nin altına düşmüş olup bu eğilim devam etmektedir, buna mukabil oto gaz tüketimi yıldan yıla artıyor ve 2017 yılı sonu itibarıyla da toplam

LPG tüketiminin yüzde 80'i düzeyine yaklaşmış bulunuyor. Dolayısıyla, günümüz şartlarında oto gaz LPG dağıtım faaliyeti yapmayı tüplü LPG faaliyeti yapma şartına bağlamanın bir anlamı kalmamış durumdadır. Tüp dolum tesisi kurma şartının devam ettirilmesi hem rekabetçi piyasa yapısını bozmakta hem de gereksiz dolum tesisi yatırımları yapılmasına sebep olmaktadır.

Ayrıca, 1 dolum tesisi bulunan şirketin sadece tesisin bulunduğu il ve komşu illerde oto gaz dağıtım faaliyeti yapılabilmesi, buna mukabil 2 dolum tesisi bulunan şirketin ise tüm Türkiye'de oto gaz dağıtım faaliyeti yapılabilmesinin serbest ve rekabetçi piyasa ilkelerine aykırı olduğu değerlendirilmektedir. Kaldı ki şirketler bu hükmü uygulamak için mevcut tesise komşu parselde bir tesis daha kurarak tüm yurt çapında oto gaz dağıtım faaliyeti yapabilmektedir. Bu durum da ülke kaynaklarının gereksiz yere israf edilmesine sebep olmaktadır. Dolayısıyla, böyle bir düzenleme ihtiyacı hissettik.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cemal Bey, benim buradan anladığım, LPG lisansına sahip olanların iki fonksiyonu var; bir dökme LPG lisansı ile satıyorlar -dökme, biraz önce “doğal gaz” dediğiniz- bir de tüplü LPG. Tüplü gittikçe daha az kullanılıyor ama kırsal kesimde bu çok daha fazla kullanılıyor. Yani kentlerde dökme kullanılıyor ama kırsal kesimde tüplü LPG kullanılıyor, birçok yerde de bu çok yaygın kırsal kesimde. Şimdi, bu şart kaldırıldığı zaman bir sorun olmayacak mı? Yani bu firmalardan tüplü LPG dolum tesisine sahip olmaları şartını kaldırıyoruz, depolarının bulunması şartını kaldırıyoruz. Bir araştırma yapıldı mı, bir soruna sebep olmayacak mı bu?

BAŞKAN – EPDK'den bir bilgi alalım bu konuda?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, bu konuda uzman arkadaşımızdan bilgi alıyoruz.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şimdi, öncelikle, sayın vekilimin söylediği konuda ufak bir düzeltme yapayım. 3 temel LPG tüketimi var şu an Türkiye'de. “Dökme” dediğimiz LPG, daha çok kırsalda ve doğal gaz şebekesinin ulaşmadığı yerlerde doğrudan tankerle tüketicinin tesisine yapılan ikmal, bu dökme; bildiğimiz oto gaz istasyonlarında tüketilen LPG, oto gaz LPG; bir de tüplere doldurularak piknik tüpü olsun, sanayi tüpü olsun veya 12 kilogramlık mutfak tüpü şeklinde satışa sunulan “tüplü LPG” dediğimiz aslında 3 tane farklı segmentimiz var. Ancak, zamanla özellikle bu doğal gaz şebekesinin yaygınlaşmasıyla birlikte hem dökme LPG hem de tüplü LPG kullanımı gün geçtikçe düşüyor. Ancak, oto gaz LPG tüketiminde de buna mukabil sürekli artan bir seyir izleniyor. Şu an yüzde 80'ler civarında, bu artışın daha da devam edeceğini biz öngörüyoruz. Dolayısıyla şu an zaten herhangi bir dolum tesisi sorununuz yok, şu an Türkiye'de mevcut 200 civarında dolum tesisi var. Sadece bu kanunun gereğini yerine getirmek üzere kurulmuş 200'ün üzerinde dolum tesisi kurulu vaziyette. Düzenlemeyle şu öngörülüyor: Artık yeni bir dağıtım lisansı almak üzere gelen firmalara da biz “İlla git bir LPG tüpü satın al, LPG dolum tesisi kur.” demeyelim diye, aslında yapılan düzenleme ona matuf. Yoksa dolum tesisi ihtiyacı anlamında bir sıkıntısı yok Türkiye'nin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, “Bu tüplü LPG'de kâr kalmadı. Kâr kalmayınca bu sektör bundan vazgeçiyor. Dolayısıyla, bu düzenlemeyle kimse bu işi yapmayacak, bir sıkıntı sözü konusu olacak.” deniliyor bu işi bilenler tarafından. Yani mevcut durumda, haklısınız, bir sorun olmaz devam ettirirlerse ama “Kâr olmadığı için devam ettirmeyecekler ve sıkıntı oluşacak.” deniyor. “Bu şartı kaldırmamız durumunda sıkıntı oluşacak.” deniliyor.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Yani piyasanın doğal işleyişinde eğer mala bir talep yoksa doğal olarak orada bir düşüş bekleniyor. Zaten 2005...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mala talep olması ayrı bir konu. Mala talep azalıyor, dediğiniz doğru, azalıyor ama kârlı olmaması sebebiyle kimse bu işi yapmayacak, kâr olmaması sebebiyle; bu ayrı bir tarafı, ekonominin farklı bir vechesi bu.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Kâr olmaması şöyle yani: Mevcut bir sürü tesis var, dağıtım ağı var bu konuyla ilgili. Tabii ki yatırımcılarımız eğer burada kârların çok düştüğünü, zarar ettiklerini düşünüyorlarsa belki o tarz, tesislerini kapatma yoluna gidebilirler ama bir anda bütün Türkiye’deki tesislerin, 200 tesisin kapanacağı diye bir öngörüğü biz kabul etmiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kârlı mıdır peki bu?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Şu an daha çok oto gaz faaliyeti yürütülüyor. Tabii ki kârlı olmasa... Şu an azalmasına rağmen 800 bin ton civarında yıllık bir tüplü LPG tüketimi hâlen var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama “Kârlı mıdır?”ı cevaplamadı bu cevabınız.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Yani şimdi şöyle: Kârlı mıdır? Eğer burada...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – EPDK olarak bunlarda ne kâr oranları tespit ettiniz? Bunlar ne kadarlık kârlarla çalışıyor, faaliyet gösteriyorlar?

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Biz kanunumuz gereği bir kâr marjı belirlemiyoruz, fiyatlar normal serbest rekabet ortamında oluşuyor. Tabii ki onların maliyetlerini etkileyen ithalat maliyetleri, rafineri üretim maliyetleri, taşıma maliyetleri; bu, dolmuş tesisi maliyetleri var. Ancak, biz “Tüpte şu kadar fiyat uygulanacak.” diye bir kâr marjı belirlemiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sizde belirlenmiyor.

EPDK SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI PİYASASI DAİRE BAŞKANI MUHAMMED DEMİR – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, bu konuyla ilgili meslek kuruluşu var mı; bunların bir derneği, temsilcisi var mı şu anda burada?

BAŞKAN – Yok şu an. Çağırdık ama gelen yok bildiğim kadarıyla. Türkiye LPG Derneği ve Anadolu LPG ve Akaryakıt Sanayicileri ve İşadamları Derneklerini çağırdık ama gelmediler. Evet, yapacak bir şey yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime 17.00’ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.39

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.11****BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 28’inci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

7’nci, 15’inci ve 16’ncı maddelerimiz kaldı.

15’nci maddeyi okutup işleme alıyorum.

MADDE 15- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (y) bendine “gün içi piyasası” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları” ibaresi eklenmiş ve (nn) bendinde yer alan “teslimatı veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddeyle, Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi yani EPİAŞ’ın ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren elektrik piyasalarını işletmesini sağlamak üzere ilgili tanımlarda düzenleme yapılmaktadır. Bilindiği gibi, elektrik piyasasında enerji ticaretine ilişkin vadeli işlemler bulunmakta ve Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına göre işlem tesis edilmektedir ancak diğer ülkelerde olduğu gibi, ileri tarihli ve fiziksel teslimatı olan, bir başka tabirle “futures piyasa” denilen piyasanın işletilmesine ilişkin kanuni düzenlemeye ihtiyaç duyulmakta olup “tanımlar” kısmı bu minvalde düzenlenmiştir. Bu kapsamda, gerçek manada sayaç ölçümleri ile fiziksel teslimat şartını sağlamayı amaç edinen ve ileri tarihteki enerji tedarikini, alışını veya üretimini satmayı garanti altına almak isteyen piyasa katılımcılarına güven veren, bu kapsamda işlem yapılmasını hukuken garanti altına alan bir sistemin kurulması amacıyla böyle bir düzenleme yapıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir de teknik açıklama alabilir miyiz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACIALİ ULUTAŞ – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; enerji piyasalarında günlük veya aylık veya “ileri tarihli” demeyelim de süreli anlaşmalar yapılabiliyor ancak enerji borsalarında “ileri tarihli vadeli işlemler” dediğimiz işlemler tesis edilebiliyor. Şu anda da hatta SPK mevzuatına göre Borsa İstanbulda da “vadeli işlemler” diye tabir ettiğimiz bir enerji ticaretimiz var. Ancak bunun vadesi geldiğinde, fiziksel olarak bu teslimatın yapılıp yapılmadığını hiç kimse kontrol etmiyor, zaten SPK mevzuatı da buna cevaz vermiyor yani SPK’nin görev ve yetki sorumluluğu alanında fiziksel teslimatın olup olmadığı çok kapsama girmiyor.

Şimdi, yurt dışı uygulamalarında da var bu, diğer ülkelerde de var. Biz “İnsanların uzun vadeli işlem yaparak gerçek manada fiziksel teslimatını sağlayan bir piyasayı getirdiğimiz zaman, getirsek ne olur?” diye düşündük ve bunu da piyasayla hakikaten görüştük, piyasadan da böyle bir talep var. Düşünün, şu anda elektrik fiyatları düşük durumda ama bundan altı yedi ay sonra yükselip yükselmeyeceği veya doğal gazla ilgili fiyatların artıp artmayacağı, sulak bir dönem olup olmayacağı, rüzgârın esip esmeyeceğine ilişkin... Fiyatları kendi açısından tedarikçi garanti altına alabilmek için şöyle bir

taleple gelebiliyor: Mesela “2019’un Ağustos ayında 500 megavatlık bir enerji almak istiyorum.” diye gelebilir. Bir üretici de karşısında varsa ileri tarihli ve fiziksel teslimat koşuluyla bir anlaşma yapmak isteyebilirler. Şu anda ne bizim mevzuatımızda ne de SPK mevzuatında böyle bir izin yok, böyle bir düzenleme yok, buna izin veren bir düzenleme yok. Sayın Milletvekilimizin teklifiyle buna bir hukuki altyapı hazırlamaya çalışıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim birkaç sorum var.

Aslında emtialarda da bu piyasalar var. “Kahve” diyelim veya “fındık” diyelim; 31 Mart vadeli bir kontrat diyelim ki ortaya konuyor, burada üreticiler satış kontratı koyuyorlar, almak isteyenler alış kontratını alıp satıyorlar yani. Bunun diyelim ki ta ki 15 Marta kadar alım satım işlemleri söz konusu oluyor, 15 Mart son tarih oluyor, herkes biliyor ki 15 Martta ben alacağım, ben satacağım; son bir işlem tarihi söz konusu oluyor, 31 Martta da teslimatı oluyor. Yani aynı bu mantıkla mı işleyecek bu borsa? Yani bir emtia gibi, emtia piyasası, emtia borsası gibi mi işleyecek? Şöyle: Bir de teslimatı takip edecek. Kim takip edecek? Etmezse, diyelim ki edemedi, müeyyidesi ne olacak? Bir daha oyuncu olamayacak mı o piyasada? Diyelim ki oraya oyuncu olmak için akreditasyonu kim yapacak? Yani kimler oyuncu olabilecek? Kaç kişi burada oyuncu olabilir? Kimlerin oyuncu olabileceğini kim belirleyecek? Veya teslimatı yaptı, yapamadı, müeyyidesi ne olacak? Bunlarla ilgili bir bilgi verirseniz, sonra tekrar söz almak isterim.

BAŞKAN – Sayın Ulutaş...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi, normal şartlarda enerji piyasasında işlem yapabilmek için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan bir lisans almış olması gerekiyor. Bunlar da lisanslı oyuncularımız olacak. Vermiş olduğunuz örnekte kahvenin teslim edildiğini birisi kontrol ediyor mu çok emin değilim ama bizim piyasamızda bunun kontrol edilmediği bir durum var ise kontrol edilmeyecekse zaten SPK mevzuatına göre yapılabilir bir işlem o ama biz kontrol edeceğiz. Az önce verdiğim örnekte, 2019 Ağustosunda bu işlem...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Edemedi diyelim ki...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Teslim edemedi, şu anda normal gün içi piyasasında veya gün öncesi piyasasında, teslim edemediği zaman dengesizlik maliyetine katlanacak. “500 megavat üreteceğim.” dedi, birisi “500 megavat alacağım.” dedi. Biz, ay sonunda sayaç ölçümlerini yaptırıyoruz, uzlaştırma dönemi bazında sayaç ölçümleri yapılacak. Teslim edemeyen adam veya alamayan adam 500 megavattan ne kadar eksik aldıysa veya ne kadar eksik ürettiyse ona göre dengesizlik maliyetine katlanacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani diyelim ki daha yüksek bir bedel mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet, genelde şöyledir: Normal bir enerji ticaretinde günlük enerji ticaret bedeli ve enerjinin olmamasına ilişkin dengeleme piyasasında oluşan “STF” dediğimiz bir fiyat vardır. Yani bir enerjinin oluşması, kendi arasında oluşan ticaret fiyatı, bir de dengeleme piyasasıyla gerçekten, fiziken uzlaştırıldığındaki talimatlarla oluşan bir fiyattır. Eksik tüketen için bu iki fiyatın en yükseklerinin yüzde 3 fazlası ödettilir, eksik üreten için de yüzde 3 fazlası piyasadan alınır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada ikincil piyasada işlem görecektir bu, değil mi? Yani aynı zamanda bu süreç dâhilinde alınıp satılabilecek.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Kesinlikle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, burada kâr ve zarar oluşma durumunda kâr vergiye tabi midir? Yani diyelim ki kontratı 10 liraya aldı, 12 liraya yükseldi; bu aradaki fark bir kâr mı oluşturur? Yani borsa işlemlerinde bazı konularda muafiyetler var, burada bir muafiyet var mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Normal işlemlerimizde bizim, eğer fatura dönemi gelip de uzlaştırma hesabında sayaca geldiyse bundan sonra vergilere tabidir. Ancak günlük işlemlerde bir enerji...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Günlük işlemlerde 10 liraya aldı, 12 liraya sattı, daha günü gelmeden kontratın, arada bir kâr oluştu. “Burada başka oyuncular da olabilir mi? Spekülatörler olabilir mi?” diye soruyorum. Aldım, sattım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Başka biri satabilir mi?” diyorsunuz değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet evet, başka oyuncu da satabilir ve kâr oluşabilir yani burada. Manipülasyonlara da açık olabilir yani burada büyük oyuncular manipüle de edebilirler bu şeyi.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Bu ticaret mekanizması tamamen EPİAŞ bünyesinde gerçekleştirilecek olan ve bizim tamamen lisanslı oyuncularımızdan, lisans almak zorunda olan oyunculardan oluşacak bir piyasa. Tabii ki dediğiniz gibi, ikili anlaşmalarla kendi aralarında bir şey yapabilirler ama onu şu anda da yapabilirler. Mesela bizim şu anda serbest piyasada...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, kâr olursa bu, vergiye tabi midir?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Kendi aralarında yaptığı anlaşmalarda bir fatura kesilirse vergi doğar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır hayır, aldı 10 liraya, 12 liraya başka bir oyuncuya sattı.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Fatura karşılığında satarsa bu sözleşmeyi tabii ki vergi doğar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fatura karşılığında satmadı, borsada sattı.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Borsada sattığı zaman şöyle oluyor efendim: Borsada, bende satmayacak o işlemi, o, kendi arasında satacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam “borsada satarsa” diyorum, borsada sattı.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Ha “borsa” derken kendimi kastetmiştim efendim, daha iyi anlaşılсын diye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Borsa sizsiniz, öyle mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Hayır, EPİAŞ’taki sistem olarak kastediyorum efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, o İstanbul borsasında işlem görmeyecek mi bu kâğıtlar?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – İstanbul borsasında bunlar işlem görmeyecek, bunlar EPİAŞ’ta işlem görecektir. EPİAŞ’ta alım satımlarda, günlük alım satımlarda bile şu anda bir fatura oluşmuyor. Bunlar avans sistemiyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman vergi de mi oluşmuyor?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Vergi de oluşmuyor. Günlük yapılan işlemlerde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunu Maliye Bakanlığına bir soralım, niye vergi oluşmuyor?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Biz Maliye Bakanlığıyla da görüştük efendim, herhangi bir problem yok. Ay sonundaki fatura değerleri üzerinden, sayaç değerleri üzerinden biz fatura çıkarıyoruz, bu fatura çıktıktan sonra vergi oluşuyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama orada bir gelir var yani gelir, kazanç olabilir yani fiyat yükseldi, para kazanmış olacak. Niye vergi çıkmasın?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi, anlık kısımlar içerisinde konuşuyoruz, saatlik bir bazda yapılmış olan bir ticarete bir tane fiyat çıkıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, şöyle: Altı aylık kontrat diyelim ki işlem görmeye başlayacak. Şimdi, ben aldım 10 liraya, iki ay sonra bu 13 liraya çıktı ve 13 liraya başkasına sattım, 3 lira kârım var, bu neden vergiye tabi değil?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi, siz 13 liraya sattınız, bu sattığınız işlemi bizim borsamız içerisinde satıyorsanız biz zaten uzlaştırma dönemi içerisinde sizin o elde ettiğiniz o 3 lirayı da faturaya ekleyeceğimiz için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu biliyorum.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – O alış satışı bizim piyasamızda yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kendisi 10 liraya aldı ama 13 liraya sattı.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi, kendisi 10 liraya aldığı dönemde, mesela bir gün 10 liraya aldı, iki gün sonra da 13 liraya sattı, ay sonunda ben onun uzlaştırmasını yaparken 10 liralık bir alış işlemi, 13 liralık bir satış işlemi yapacağım, bu ikisi arasındaki fark kadar vergi doğuracağım ona faturada. İlk baştaki 10 lira için zaten bir fatura doğacak ya, üzerine 3 liralık da bir satış gerçekleştirdi, o 3 liralık satışı da ay sonundaki faturasında ortaya çıkacak da vergilenecek.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani vergi var.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Vergi var, her türlü var vergi, yapılan her işlem için vergi var ama ay sonunda uzlaştırma dönemini biz aylık bazda çalıştırıyoruz, ay sonunda hepsini hesaplayarak vergilendiriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yapmayın işte.

BAŞKAN – SPK Başkan Yardımcımız da burada, efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben derdimi anlatamadım. 13 liraya sattı, parasını cebine koydu, siz uzlaştırmayı neye göre yapıyorsunuz, sattı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Bizim şu andaki günlük işlemlerimiz de böyle, satar, avanstan parasını alır avans sistemiyle, bu avans sistemi şu anda enerji piyasasında uygulanan bir sistemdir, bugün herkes paralarını alır verir, üretkenler parasını alır, tüketenler parasını verir saat 16.00 itibarıyla.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tüketen sattı, parasını cebine koydu.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Üreten sattı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Alan tekrar satabiliyor mu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Alan tekrar satabilir, tedarik faaliyeti içerisinde yapabilir bunu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Alan tekrar sattı, tüketen “Fazla, benim buna ihtiyacım yok.” dedi, geri sattı 13 liraya ama 3 lira kâr etti.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Onu da sistem içerisinde satıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E, tamam.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Ay sonunda ben bakıyorum, diyorum ki sen ne kadar işlem tesis etmişsin, ne kadar üretmişsin, ne kadar tüketmişsin, ne kadar satış yapmışsın, ne kadar alış yapmışsın?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üreten değil tüketenden bahsediyorum.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Tüketmeyi, üretmeyi bir kenara bırakalım, ne kadar alış yapmışsın, ne kadar satış yapmışsın, bunların hepsinin vergisini oluşturuyoruz, onu da faturaya kaydediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bu borsada elde ettiği her türlü kârı faturalandırıyorunuz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet, efendim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, SPK Başkan Yardımcısını da dinleyelim.

BAŞKAN – SPK Başkan Yardımcımız da buyursun.

SPK BAŞKAN YARDIMCISI BORA ORUÇ – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizim piyasamızda şöyle yapılırdı: Neticede bu şirketler buraya üye oluyor. Şirketler neticede bunu portföye alıyorsa sene sonunda, bu dediğiniz gibi, 10 liraya aldı, 12 liraya sattı, arada bir kazanç var, o daha sonra, sene sonunda... Tabii, 10 liraya alıp 8 liraya da satacağı kontrat olacaktır mutlaka, netleşecek. Eğer toplamda bir kâr rakamı kalırsa tabii ki efendim onun üzerinden kurumlar vergisi ödeyecektir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yıl sonunda.

SPK BAŞKAN YARDIMCISI BORA ORUÇ – Yıl sonunda yani o portföye yaptığı için şirketin neticede bir kazancı olacak. Bizim piyasamızda o şekilde ama hani EPIAŞ'daki uygulama ayrı olabilir.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Biz de aylık efendim.

SPK BAŞKAN YARDIMCISI BORA ORUÇ – Bizim Borsa İstanbul tarafından piyasada böyle yapılsaydı ki bizde çünkü fiziki teslimatlı işlem yok efendim, bizde nakit uzlaşısı var, bu şekilde yapılıyor işlemler ama bizde de maalesef piyasa çalışmıyor çünkü yani sektör...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Farkı takip edemiyorsunuz.

SPK BAŞKAN YARDIMCISI BORA ORUÇ – Bizde fiziki teslimat yok efendim. Bizde nakit uzlaşısı var, o günkü fiyattan uzlaşıyor.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, size şöyle örnek verebilirim: SPK mevzuatına göre yapılan işlem yaklaşık yıllık en fazla bin megavat civarında, bin megavatsaatlik bir enerji ticareti oluşuyor fiziksel teslimat zorunluluğu olmadan. Bizde şu an günlük olarak yaklaşık 19 bin megavattık bir işlem tesis ediyoruz. Bu 19 bin megavatı yirmi dört saatle çarparsanız da büyük bir rakam çıkıyor. Şimdi, "Yıl sonunda kontrol etti." dediği, beyefendinin söylediği şeyi biz aylık olarak yapıyoruz, her ay sonunda fatura çıkarıyoruz, burada oluşuyor vergiler.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de birkaç soru sormak istedim.

Öncelikle bu fiziksel teslimat nedir, Başkanım, bizim anlayabileceğimiz dilde, ondan sonra başka sorular da soracağım.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Elektriği üreten kişinin sayacından elektriği üretim yönünde geçmesi, bu fiziksel olarak elektriği vermiş oluyor sisteme, sistemden de almak isteyen kişinin sayacından çekiş yönünde geçmesi demektir, bu fiziksel bir teslimat demektir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Her ikisi de fiziksel...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Her ikisi de fiziksel teslimat. Eğer ikisinin arasında bir anlaşma varsa üretici tüketiciye fiziksel olarak bu tedariki yapmış demektir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, bu düzenlemeyle ne yapıyoruz “ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları” ibaresiyle?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet, biz şunu yapmaya çalışıyoruz: Bizim üreticilerimiz, tüketicilerimiz, tedarikçilerimiz, piyasada lisanslı olan piyasa katılımcıları bugünden, şu anda bizde sadece ertesi gün için teklif verebilirler veya uzun süreli anlaşma yapabilir, ileri bir tarihi işaret ederek bir enerji ticareti bizim mevzuatımıza göre şu anda fiziksel teslimatlı yapamazlar, fiziksel teslimatsız yapabiliyorlar ama biz piyasanın güvenilirliğini sağlamak için, ileride bir enerji tedarik anlaşmasına izin verebilmek için, ileri tarihli fiziksel teslimatı yapabilmek için bu düzenlemeyi yapıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi yapılamıyor.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi yapılamıyor çünkü fiziksel teslimat zorunluluğu olduğu için SPK mevzuatına göre yapılamıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu yakın zamanda dağıtım şirketlerinin, daha doğrusu, kârı mı artırdı yani fiyat mı düştü, onunla bağlantılı bir konu mu bu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Yok efendim hiçbir bağlantısı yok bu işin. Bu, enerji ticaretiyle alakalı bir iş. Siz bir tüketicisiniz, bir fabrikamız var, enerji almak istiyorsunuz ama şu anda da belki bir kısım üretimlerinizi azalttınız, sanayi üretimini azalttınız ama planlarınızda var ki “2019’un Ağustosundan sonra ben üretime geçeyim ama şu andan da elektrik tedarikimi garanti altına alayım, birisiyle ikili anlaşma yapayım, 2019 Ağustos ve Eylül döneminde sadece çalışmak istiyorum.” Böyle bir planı yapacak bir mekanizmamız yok şu anda, sadece biz bunu getiriyoruz yani bunun ne dağıtım şirketleriyle ne de görevli tedarik şirketleriyle veya elektrik tarifesiyle fiyatıyla, zammıyla bir alakası yok, düzenlenmiş tarifeye alakası yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk, söz talebiniz var galiba.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, efendim, bu getirdiğimiz kanun teklifindeki maddede organize toptan elektrik piyasaları tanımına bir ilave yapıyoruz yani değişik fazla bir şey yok. Çünkü EPIAŞ’ın görevlerini tanımlayan maddede şöyle deniliyor: “Bu kanun kapsamında işletilen piyasalar dışındaki organize toptan elektrik piyasalarının işletim faaliyetlerini yürütür.” Organize toptan elektrik piyasaları tanımında ise ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları tanımlı olmadığı için EPIAŞ’ın görev kapsamında yer almıyordu, şimdi bu ibareyle biz ileri tarihli teslimatları da EPIAŞ’ın görevleri arasına getiriyoruz. Yani dolayısıyla sizin sorduklarınız bilgi açısından önemli, ben de bilgileniyorum ama bizim teklifimize sadece organize toptan elektrik piyasaları tanımına “ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları” diye bir ibare ekliyoruz, bir de türev piyasalarıyla ilgili “ileri tarihte bir tarihte teslimatı veya” ifadesini kaldırıyoruz yani maddede bir düzeltme yapıyoruz. Çünkü burada “futures piyasaları”yla ilgili gelecekte de önemli roller üstlenecek, demek ki büyük işlemler yapılacak, ona imkân tanıyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Katircioğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben de bir soru sormak istiyorum. Peki, bunu niye yapıyoruz yani amacımız ne burada?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şu efendim: Şimdi, bizim piyasamızda ileri tarihli anlaşma yapabilen elektrik tedarik şirketleri var ama sonucunda fiziksel bir teslimat olmadığı için bu biraz ayranın üzerindeki köpük gibi kalıyor yani sonucunda bir teslimatı olması, bunun kontrol edilmesi ve üreticinin bu üretimi yapıyor olmasını ve bunu yaptığını kanıtlayabilmesi için bir fiziksel teslimat olması lazım, bunun için yapıyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Anladım ama yani örneğin bu borsada işlem göreceğine göre spekülatif bir davranış da içeriyor sanıyorum değil mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Borsada işlem görmeyecek, EPİAŞ’da işlem görecektir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – EPİAŞ’da, tamam.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – “EPİAŞ’da işlem görecektir.” dediğiniz zaman çok spekülatif bir kısma gelmeyecek. Çünkü şöyle bir şey var: Ortada fiziksel bir mal var, az önce sayın milletvekilimizin söylediği gibi kahve alma işini düşünün. Ben Anamurluyum, bizim orada da muz serası işleri vardır. Muzcu komisyoncuyla şöyle anlaşır: “Muzlar çıktığında bana teslim et, ben sana 10 lira vereyim.” der. Muzlar çıktığında da alır onu, götürür ve kilogram başına para alır. Biz bunu sağlıyoruz. Elektriği bir muz gibi bir meta hâline getirip bundan iki sene sonra, altı ay sonra, bir yıl sonra teslim edilebilecek bir piyasa oluşturmaya çalışıyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam. Ben doğrusu şöyle düşündüm: Enerji, sonuç olarak, stok edilebilen bir mal değil dolayısıyla da bir anlamda, arz ve talebin anında karşılaşması gereken bir ürün. Böylelikle, anladığım kadarıyla uzun döneme yayarak bir tür risk içeren de bir şey yapmış oluyorsunuz gibi geldiği için...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Aslında risk değil de garanti diyebiliriz efendim. Şimdi şöyle düşünün: Ben işin aslı bu piyasada ilk önce şöyle bir tepki bekliyorum: Bir tedarik şirketi toplayacak tarımsal sulamacıları, tarımsal sulamacılara diyecek ki: “Tüketici olarak benim abonem olun. Ben size sadece ağustos ve eylül döneminde fatura çıkaracağım, başka da hiçbir fatura çıkarmayacağım size.” Şu anda zaten öyle talepleri var tarımsal sulamacıların, “Kışın da geliyor fatura azıcık da tüketsek.” falan diye. Ben tedarikçi olarak bir portföy oluşturdum ya kendimde, bir tüketici portföyü oluşturdum, bir üreticiye diyeceğim ki: “Kardeş, sen ağustos, eylül döneminde piyasa nasıl olacak, bilmiyorsun -2019’un Ağustos, Eylülünde- ben sana garanti veriyorum. Şu anda, vadeli işlemlerde işlem gören enerji ticaretindeki fiyat 190-193 lira civarında, ben sana 200 lira veriyorum, ağustos, eylülde bana bin megavatsaatlık enerji ver.” Bu anlaşmayı sağlayabilirlerse ki sonuçta bir tarafta gerçek manada tüketici var, fiziksel bir teslimat işleniyor, bunun önünü açmaya çalışıyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet ama yine de anladığım kadarıyla spekülatif bir amaçla da işlem görülecek gibi geliyor bana çünkü bu söylediğiniz de...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Spekülatif amaç kesinlikle olabilir. Ben şimdi tedarikçi olarak bu tüketicileri bağladım, üreticiyi de bağladım, başka birisine sattım bu iki anlaşmayı da. Eğer ağustos, eylül ayında ben bu tedarik yükümlülüğümü tüketiciye karşı yerine getirmezsem karşıma iki tane sıkıntı çıkıyor: Biri, EPİAŞ’ta bu tüketimi yapmadığı için sıkıntı çıkıyor,

hem ceza işlemi yapılıyor hem de EPDK'nin Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği karşısında tüketiciye tedarik yapmadığı için cezai işlem çıkıyor. Bu yüzden risk olabilese bile, vadesi geldiğinde fiziksel teslimat yapmadığı zaman bir müeyyidesi oluşacaktır.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, zaten yani spekülatif saikle iş yapmak serbest piyasaya aykırı bir şey değil sonuç olarak. Ama biliyorsunuz, Hükümetimiz, serbest piyasacı olduğu hâlde, bakıyorsunuz soğanı takip eden bir tedbire yönelebiliyor ama Allah'tan burada bir depolama olmadığı için mesele yok.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Burada öyle bir takibe ihtiyaç olmayacaktır efendim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Mortgage piyasası...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi, gün öncesi piyasası ile gün içi piyasası bir gün önceden ve gün içerisinde yapılabilen bir işlemdir ve anlıktır; yaparsınız, biter ve onun da avansını ödemeniz gerekiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çelebi, bir sözünüz mü var?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sadece bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu'daki elektrik kaçağıyla ilgili sizin elinizde bir veri var mı? İkinci sorum şu: Bölgeyle ilgili yapılan değişikliklerden dolayı, bu saat değişikliklerinden dolayı sizden izin alınıyor mu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, net rakamlar yanımda yok. İsterseniz, az sonra, sözüm bittiği zaman bir bakayım, kayıp kaçakla ilgili verileri söyleyebilirim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Özellikle elektrik saatlerinin yer değiştirmesi konusunda şirketler sizden izin alıyor mu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi şöyle efendim: Biz düzenlemelerimizde dağıtım şirketinin faaliyetini hem arkasından gelen şekilde tarifelendiririz, ücretlendiririz, uygulama dönemi bazlı çalışırız. Beş senenin öncesinde deriz ki: Beş sene içerisinde sen yıllık olarak şunları, şunları yapacaksın. Yıl sonunda da oturacağız, beş yılın sonunda, uygulama dönemi sonunda hesaplaşacağız. Yalnız, sizin söylediğiniz konu özelinde -2016'nın son ayı olması lazımdı- bir kanun çıktı, "Kayıp kaçağı yüksek olan bölgelerde sayaçların dışarı alınması ve sayaçlarla ilgili veya yanlış trafolarla ilgili ilave tedbirler alınabilir, bu da yönetmelikle EPDK tarafından düzenlenir." diye. O bölgede dağıtım şirketinin sayaçlara gidebilme ihtimali de zor olduğu için bunların aleni olarak, herkesin görebileceği yerlere taşınmasına ilişkin bir düzenleme yapıldı ki bunların bir kısmı...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Aleniyeti size göre ne olmalı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi şöyle: Normalde eski dönemde 2013'den önceki kurallar çerçevesinde dağıtım şirketinin ulaşabileceği yere sayacı tesis etmek zorundaydı vatandaş. Şimdi 2013'ten sonraki 6446 sayılı Kanun'la dağıtım şirketi sayaç yerini belirler ve sayacı tesis eder. Bu bizim çok müdahale ettiğimiz bir şey değil çünkü dağıtım şirketi sayaç okumaya gidecek...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Siz düzenleyici kurul değil misiniz?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet efendim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Peki, niye riski birlikte üstelenmiyorsunuz?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi, şöyle: Bizim riski üstlendiğimiz kısım şu: Dağıtım şirketinin yapmış olduğu dağıtım faaliyeti ve sayaç okumayı yerine getirdiği zaman parasını vermek, bununla ilgili de sayaç okuma faaliyetini geliştirecek tedbirleri almalarını sağlayabilmektir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ama aynı şekilde hizmetin gerekliliği için ortamdaki bölge halkını da sizin göz önüne almanız lazım çünkü siz düzenleyici kurulsunuz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet efendim, yapıyoruz zaten bunu.

Nasıl bir tepki vermemizi bekliyorsunuz? Sayaçları binanın...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sonra sizi göreceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben Sayın Çelebi'nin demek istediğine biraz tercüman olayım. Ağrı'da elektrik direklerinin tepesine sayaçlar konuluyor, fotoğrafları da elimizde var.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bunun Ağrı'yla ilgisi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, Ağrı'da öyle, başka illerde de var. Size arka tarafta...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Mahalle bazlı herhâlde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şöyle: Bakın, fotoğraflar var, ben fotoğrafları getirebilirim isterseniz. Fotoğrafta şöyle var: Yani o dağıtım şirketi, elektrik direğinin tepesine sayacı koyuyor. Şimdi, bir vatandaş düşünün ki “Ya, arkadaş, ben bu ay acaba kaç para harcamışımdır, fatura kaç para gelir?” diye bakması için elektrik direğinin tepesine çıkıp çarpılması gerekiyor Sayın EPİAŞ Başkan Yardımcım. Yani böyle bir şeye asla izin vermemeniz gerekiyor. Bu, vatandaşa hakarettir. Yani elbette bazı tedbirler alınabilir düzenleme, denetleme anlamında ama elektrik direğinin tepesine sayaç konulmaz arkadaşlar, böyle bir şeyi kabul edemeyiz ve bununla ilgili mutlaka müdahale etmeniz gerekir.

Diğer bir konu, benim bir iki sorum daha var bu düzenlemeyle ilgili. Şimdi, ben şu soruma cevap alamadım: Kaç oyuncu var? Yani sertifika verdiğiniz kaç satıcı var? Sertifikalı kaç alıcı var? Yani şimdi, tüketici bireysel olarak, oyuncu olarak giremez. Yani alıcı, dediğiniz gibi, sulama birlikleri olabilir, değil mi? Veya başka birlikler olabilir, büyük şirketler olabilir değil mi? Alıcı oyuncu olarak sertifika verdiğiniz büyük sanayi şirketleri alıcı olabilir burada. Sertifikalı kaç satıcı var, kaç oyuncu var ve buradaki derinlik nedir ve derinliği nasıl sağlayacaksınız? Yani manipülasyon ve spekülasyon boyutunu devre dışı bırakmak anlamında derinlik nasıl oluşacak? Bu sorum SPK'ye de olsun. “Derinlik şu anda yok.” diyorsunuz, değil mi? Doğru mu anlıyorum bilmiyorum yani piyasada bir derinlik yok. Bir de hangi vadelerde açacaksınız? Yani şimdi, kahvede beş yıllık vade de vardır değil mi? Beş yıllık galiba var büyük emtialarda. Burada üç ay, altı ay, dokuz ay, on iki ay, yirmi dört aya kadar mı işlem görecektir burada? Kaç tane kontrat dönemi açacaksınız? Nereye kadar olacak?

Bir şey daha var: Teminat alıyor musunuz? Düşünün ki yirmi dört ay sonraya diyelim ki ben “Bin megavat satacağım.” dedim ama ya şirket batarsa? Yani nasıl bir teminat olacak? Satan kişinin aynı zamanda teminat da koyması lazım ortaya ki battığı zaman diyelim ki o bir şekilde karşılanabilsin. Bunun sigortası var mı? Diyelim ki kontrat aldın sen, bir baktın, satıcı iflas etmiş, sigortası nerede oluşacak? Yani bunlarla ilgili bilgi verirseniz sevinirim.

BAŞKAN – Evet, bunları not alalım, hepsine toptan olarak size söz vereceğim, istediğiniz kadar cevaplayın.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben yine Başkan Yardımcımıza sormak istiyorum. Şimdi, 1 Ocaktan itibaren devletin ürettiği elektriğin dağıtım şirketlerine verilmesinde yüzde 27’lik fiyat düşüşü var değil mi? Perakende payıyla ilgili olarak da yüzde 19 küsurluk bir düşüş var değil mi? Şimdi, bunlar yapılabiliyorken sizin tarafınızdan, ileriye yönelik “futures piyasa”lara yönelik bu işlemler nasıl yapılabilecek? Yani bunları siz tespit ediyorsunuz dağıtım şirketlerine devletten verilecek elektriğin fiyatlarını, toptan fiyatını, perakende fiyatını -demin onu sormaya çalıştım- siz belirliyorsunuz ama bir taraftan da “‘Futures piyasa’lara yönelik işlemler yapılabilecek.” diyorsunuz; nasıl olacak ki? Hem böyle bir müdahale var; şimdi, bu düzenleme daha önceden yapılmış olsaydı bununla beraber sizin yaptığımız indirimlerle nasıl bir piyasa olmuş olacaktı ki? Makul bir piyasa değil bu. Serbest bir piyasa olmamış olacak, siz müdahale edebiliyorsunuz, fiyat artışı, indirim yapabiliyorsunuz; onun için tam anlayabilmiş değilim bu tarafını. Sonuçta belirleyici siz oluyorsunuz değil mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Müsaade ederseniz Başkanım...

BAŞKAN – Sonra mı alalım, şimdi sadece bu soruya mı cevap almak istiyorsunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, buna cevap alırsam bununla bağlantı kuracağım.

BAŞKAN – Peki, siz sözünüze devam etmek için bunun cevabını istiyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Bunu hemen kısaca alalım, diğerlerini toptan olarak notlarınızı hazırlayın, bütün arkadaşlarımızın sorularının cevaplarını sizden alacağız.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Tamam efendim.

Bizim düzenleme yaptığımız piyasa özellikle dağıtım şirketlerinin kayıpları ve genel aydınlatma için almış olduğu enerjilerin alım bedelleri ile görevli tedarik şirketlerinin mecburen görevli tedarik şirketten elektrik almak zorunda olan serbest olmayan tüketiciler için yaptıkları satışlarla ilgili olan fiyatları belirliyoruz biz. Bu bahsettiğimiz “futures piyasa” ise herhangi bir tedarikçinin...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir daha söyler misiniz? Siz ne için yaptınız...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Bizim, sizin bahsettiğiniz fiyatlarını belirlediğimiz, işte artış ve azalış oranını da söylediğiniz, dağıtım şirketlerinin kayıp enerji için almış olduğu enerji fiyatı ile dağıtım şirketinin genel aydınlatma için almış olduğu enerji fiyatı ve görevli tedarik şirketlerinin serbest olmayan tüketicilere, küçük tüketimli meskenler gibi tüketimli olan meskenlere yapmış oldukları enerji satışları için almış oldukları bedelleri düzenliyoruz.

Bu portföy, yaklaşık olarak 45 milyon abonenin bir 30 milyon civarındaki kapsayan bir portföydür ve ortalama yüzde 30’luk, 33’lük bir tüketim miktarını kapsar. Geri kalan tüketim miktarı, piyasada serbest olarak dolaşan herhangi bir -az önce sanayi ve fabrika örneğini onun için verdim- fabrikanın herhangi bir tedarikçiden enerji alacağı anlaşmalar kapsamında o tedarikçinin bir üreticiden almış olduğu enerjinin bedeliyle ilgisi yoktur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani piyasayı o zaman ayırıyoruz...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Kesinlikle efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yüzde 30'luk bölümünü ilgilendiriyor o zaman bu.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Miktar olarak öyle. Yani enerji miktarı olarak öyle. Abone olarak baktığımız zaman 45 milyonun yaklaşık 30 milyonunu ilgilendiren bir işlem bizim düzenlediğimiz piyasa. Ama bu “futures piyasa” dediğimiz piyasa ise yaklaşık olarak yani yüzde 60, 65'e hitap eden bir tüketime oluşturduğu bir sistemin içerisinde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam Başkanım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Kabukcuoğlu, buyurun lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan Yardımcısına bir iki sormak istiyorum.

Bir tanesi, diyelim şubat ayında, ağustos ayında sulama birliğine enerji satmak üzere vatandaş sizden alım yaptı ya da üreticiden alım yaptı. Sonra ağustos ayındaki fiyatlar değişti, sanayiciye satmak daha cazip geldi örneğin. Bunlarla ilgili bir müdahaleniz olacak mı?

Bir de, bu şekilde kategorize etmekle yani enerjinin tüketimini artırmaya mı uğraşıyorsunuz, üretim mi artsın, insanlar enerjiye daha fazla yatırım mı yapsın, amaç bu mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erel, buyurun lütfen.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkür ederim.

Ortada gezen bilgi kirliliğini ortadan kaldırmak adına soruyorum. Bu kayıp kaçak bedeli faturalarda görünmüyor ama vatandaşların bir kayıp kaçak bedelinin kendilerinin üzerine yüklendiği yönünde bir kaygı ve endişeleri var. Gerçekten kayıp kaçak bedelleri faturalarda görünmüyor ama bir şekilde vatandaşlarımıza yansıyor mu, yansımıyor mu?

Diğer bir soru da, güneydoğuda 5 ilde yüzde 65'e varan elektrikte indirimler var. Çiftçiler gerçekten elektrik parasını ödemekte özellikle İç Anadolu'da bayağı zorluk çekiyorlar. Bu indirim niye yapılıyor diye sorgulamıyorum yanlış anlaşılmasın. Bu indirimin diğer çiftçilere de yapılması imkân dâhilinde mi? Bir açıklık getirirseniz çok sevinirim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi cevapları alalım sizden ve SPK yetkilimizden.

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Takdir ederseniz sırayla cevap vereyim ilk sorudan itibaren.

Enerji piyasasında hem bu madde kapsamında işlem yapabilecek hem de diğer işlemleri yapabilecek yaklaşık 2.700 civarında lisanslı oyuncumuz var, bizde sertifikalı oyuncu yok. Bu 2.700 civarındaki lisanslı oyuncunun 21 tanesi dağıtım şirketi, 21 tanesi görevli tedarik şirketi, 192 veya 193 –çünkü son iki kurulda birkaç tane iptal veya birkaç tane lisans verdiğimizizi hatırlıyorum- tedarik şirketi sadece ticaretle uğraşan şirketler, geri kalanları ise bir tane EÜAŞ'ımız var devlet kurumu zaten, bir tane de TEİAŞ var o da devlet kurumu, geri kalanlar ise serbest piyasada üretim yapan üretim şirketleri.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üretim şirketi kaç tane?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – 1.500-1.600 civarında bir şey olması efendim. Tam net rakamları verebilirim az sonra. Piyasada lisansız olarak işlem tesis eden, başka da kimse yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1.500 şirket değil mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi lisans bunlar. Şimdi bir şirketin birden fazla lisansı olabilir. Bu az önce de bir şey sormuştunuz herhâlde geneli üzerinde görüşmelerde rekabetle alakalı bir şey. Bizde de rekabet sınırı yüzde 20 paya sahip olmaktır. Bir holdingin veya bir grubun yüzde 20’den fazla hissesi olamaz enerjide toplu hâlde hareket etmemek üzere.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Grup şirketleri olursa?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Grup şirketleri dediğiniz kontrol yapısına bakılır. Bu da genelde zaten biz lisans verirken şu anda en büyük grubun hissesi yanlış hatırlamıyorsam yüzde 5’e tekabül ediyordu. Bu da zaten Rekabet Kurumu kuralları içerisinde yüzde 20’ye kadar herhangi bir problem olmayacağı düşünülüyor.

Diğer bir sorunuz, teminat sistemi olacak mıydı bu sistem içerisinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Derinlik bir de.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Onu da söyleyeceğim efendim.

Bir sonraki maddemiz de zaten bu teminatlarla ilişkili. Teminat olacak kesinlikle.

Derinlik, şimdi, şöyle: Talebin ne olduğuna, arzın ne olduğuna bağlı. Eğer siz gün içi piyasasında tedarikçi olarak düşündüğünüz zaman daha ucuza elektrik alabileceğiniz, o gün de daha ucuza elektrik alabileceğinizi düşünürseniz siz bu kanala gitmezsiniz. Üretici olarak düşünürseniz kendinizi korumak için, üretimini garanti altına alabilmek için, bakarsanız sistem kısıtı yoksa, siz stabil bir elektrik fiyatından düz satacağımızı düşünüyorsanız üç beş kuruş düşüğüne de verip ileriki üretimlerinizi garanti altına almak isteyebilirsiniz. Bu talebe göre değişebilir. Yani onun için derinliği tam net söyleyemiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi vadelerde açacaksınız?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şimdi, onu SPK’yle görüşeceğiz, Maliye Bakanlığıyla görüşeceğiz, onu yönetmelikle düzenlemeyi düşünüyoruz. Ama ilk başta bir altı ay gibi bir şey düşünüyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – En fazla altı aya kadar.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – En fazla altı ay, ondan sonra uzatmayı düşünüyoruz çünkü bakacağız, fiziksel teslimat gerçekten yapabiliyorlar mı, yoksa büyük cezalar çıkıyor mu? Büyük cezalar çıkarsa hiçbir manası da kalmayabilir şirketler bu fiziksel teslimatı gözden kaçırırlarsa. Onun için kısa dönemlerde başlayıp biraz daha uzatmak daha mantıklı olabilecektir.

Diğer sayın vekilimizin sorusu vardı. Şubat, ağustos ayında anlaşma yapıldı ama tedarikçiye sanayiciden daha iyi bir fiyat geldi, oraya gittiye ne olur? Biz tüketiciyi mağdur etmeyiz. Tüketicii bizim görevli tedarik şirketimizden enerji tedariki alır, biz o tedarikçiye tüketicinin mağduriyeti ölçüsünde hem parasal o mağduriyeti ortadan kaldırırız hem de idari ceza işlemini tesis ederiz.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Böyle bir sözleşme olunca size bırakıyoruz öyle mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Bize bırakılması çok önemli değil. Zaten tüketicii o tedarikçiden enerji almadığı zaman o tüketicii otomatikman görevli tedarik şirketine düşer. Bu bildirim yapılır. O tüketicii de bunu bize şikâyet etmek durumundadır, yoksa ikili anlaşma olduğu

için biz çok bilmeyiz içini, bize de göndermezler bunu. O ikili anlaşmanın hükümlerine aykırı davrandı tedarik şirketi diyecek, biz hem tedarik şirketine bu aykırılığı gidermesi için mali yönden uğramış olduğu zararı tazmin ettiririz hem de onun hakkında idare işlem tesis ederiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşlemi görmeyeceksiniz...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Biz ikili anlaşmaları görmeyiz, hiçbir zaman görmeyiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vadeli kontrat olsa da görmeyeceksiniz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Vadeli kontratı EPİAŞ görecek. EPİAŞ'ın sistemine kaydolacak. Bizim bütün enerji ticareti EPİAŞ'ın sisteminde kayıtlıdır Enerji Piyasaları İşletim Anonim Şirketi.

Kayıp kaçak bedeli faturada görünüyor mu, görünmüyor mu? Kayıp kaçak bedeli faturalara yansıyor mu? Efendim, şimdi, şöyle bir olay var: Bir üretim var bir yerde, bir tüketim var. Aradaki bütün masraflar bu elektrik bedeli içerisine dâhildir. Elektrik mühendisi olarak biraz zor oluyor bu örneği vermek ama bir domatesi tarladan aldığınızda 50 kuruş olan bir şey -ki fiks örnektir artık- bu markette 5 liraya satılır. Aradaki olay budur. Kayıp kaçak da bunların bir bileşenidir, sayaç okuma gibi, hatta son günlerde medya da yansıtıyor bu faturada sayaç okuma ne geziyor falan gibi, bu kadar fiyata sayaç okuma mı olunur diye. Sayaç okuma da görünmez aslında faturada ama bu da faturanın bir maliyetidir, bir bileşenidir. Nasıl ki bir dağıtım faaliyeti, yanan trafolar, trafo tesis etmek, enerji iletim hatları... Geçen sene, hatırlarsanız, İstanbul'da 2016'nın sonunda 4 veya 5 tane iletim hattı direği yıkıldı. Üç gün boyunca İstanbul'da elektrik konusunda biraz sıkıntı yaşanmıştı. Bunların maliyetleri de bu faturaların, bedellerin içerisindedir. Bütün bedeller, oluşan bedeller ülke genelini ilgilendiriyorsa fatura kalemlerinde bütün ülkeye yansıtılır.

AYHAN EREL (Aksaray) – Vatandaşın da şöyle bir talebi var yani diyor ki: “Biz borcumuzu ödüyorsak yani bu kayıp kaçak bedeli nerede oluşuyorsa onun külfetini de onlar karşılasın.”

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, ama şöyle düşünün: Sizin evinizde veya sizin kullandığımız veya bu ifadeyi kullananın evine gelen elektrik belki de Keban'dan gelen, daha uzun yoldan gelen bir elektrik, belki de Artvin'den gelen elektrik. İyonun yol haritasını biz bilmiyoruz. Elektrik nerede kapasite düşükse o taraftan akmaya gelir.

AYHAN EREL (Aksaray) – Burada vatandaşın “kayıp kaçak”la ifade etmek istediği, merakını anlatmak istediği: Mesela, geçen basına yansıyan bir haberde, bir seranın suyunun günde 1 milyon liraya yakın bir kaçak elektrik bedeliyle ısıtıldığı söyleniyor. Şimdi, Aksaray'da oturan bir vatandaş, burada 1 milyon liralık kayıp kaçak bedelini niye üstlensin, vatandaşın ne günahı var yani onu sormak istiyorum, bunun açıklığa kavuşması lazım.

BAŞKAN – Evet, siz cevaplarınızı bitirin. Bu, soru-cevap şekline dönüşmeye başladı. Çünkü diğer yetkililerden de şey alacağız. Gerekirse ben üyelerimize...

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, kamuoyunun çok merak ettiği bir konu da...

BAŞKAN – Talebiniz olursa ben size tekrar söz veririm, soru şey yaparsınız da karşılıklı olmaması açısından dedim. Talebiniz olursa söz veririm ben.

Buyurun, bitirin.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, bitti aslında benim söyleyeceğim şeyler.

Teşekkür ediyorum.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Bu uygulamayla üretimi artırmak mı istiyorsunuz diye sormuştum, ona cevap vermediniz. Üretimi artırmaya mı dönük?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Yok efendim, ileri tarihli teslimat yapılarak insanların bugünden kendilerini güven altına alarak enerji ticaretini artırmaya çalışıyoruz karşılıklı güvenli olarak.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben aydınlanamadım açıkçası. Yarın bana sorduklarında ben gene yeteri kadar bir bilgi sunamayacağım. Yani vatandaşın tamamına mı, yoksa sayın vekilimin dediği gibi havuza geliyor da havuzdan mı...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, şu şekilde cevap verirsem daha doğru ve son cümle olarak olur: Bizim piyasamızda karşılıklı olarak bölgesel bir tarife mantalitesi yok. Ülke genelinde bir tarife mantalitesi olduğu için bölgesel tarife sistemine girerek bu dediğinizi yapabilecek enstrümanımız olur. Biz ülke genelinde tek bir birim fiyat olunca şu anda ülkenin havuzuna giderler gelir, ülkenin havuzundaki gelirlerle oranlanarak birim fiyatlar belli olur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tekrar, soru varsa onları da alırım.

SPK temsilcisine de söz vereyim.

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, bir sorum daha vardı ama... Yüzde 65'e varan indirimden İç Anadolu Bölgesi...

BAŞKAN – Tamam, siz sorularınızı bitirin, ben alacağım cevabını.

AYHAN EREL (Aksaray) – O soruya bağlı sormuştum.

BAŞKAN – Efendim, alacağım cevabını ben.

Buyurun.

SPK BAŞKAN YARDIMCISI BORA ORUÇ – Enerjiye dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri Borsa İstanbul'da, vadeli işlem ve opsiyon piyasasında işlem görüyor. Vadeli işlem ve opsiyon piyasası, borsanın diğer piyasalarında olduğu gibi gözetim sistemi... Teftiş ve Gözetim Kurulu Başkanlığı var neticede Borsa İstanbul'da ve onlarda bir teknolojik yazılım kullanılıyor "SMARTS" isminde. Aynı zamanda bizim Sermaye Piyasası Kurulunun Gözetim ve Denetim Dairemiz de aynı yazılımı borsayla birlikte eş anlı olarak kullanır. Bu gözetim yazılımı geçmiş fiyat ve miktar datasını alarak buradaki olağandışı fiyat ve miktar hareketleri karşısında uyarı üretir ve o ilgili uyarı da ilgili uzmanlar tarafından sürekli olarak denetlenir. Ama Sayın Başkan Yardımcımın da az önce söylediği gibi, yani borsada bir senede yaklaşık bin megavatlık işlem yapılıyor, günde ise normalde 19 bin megavatlık bir işlem var. Hani, buradaki işlem zaten göz önüne alındığında, açıkçası, son dört senede benim gördüğüm sadece 2 tane denetim işlemi oldu, onları da sonuçlandırdık.

Saygılar.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi, ilave bir şey mi var?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başka bir soru da ben sormak istiyordum da.

BAŞKAN – Buyurun.

Son soruları alalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, soracağız Başkanım, son soru olmasın yani. Sıra bize gelince Başkan da görmüşken soracağız yani.

BAŞKAN – Hayır, bütün sorularınızı alacağım ben.

Buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Söz Sayın Çelebi’de.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Söz Çelebi’nin de yani çok özür diliyorum Sayın Çelebi.

Şimdi, kanun maddemizin, teklifimizin çok çok uzaklarına gittik, âdeta bir enerji konferansına döndü bu.

BAŞKAN – Olsun. Şöyle, yani teknik bir tartışma ve görüşme var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 16’ncı madde de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlgili kurumlar buradayken soru sormamız kadar doğal bir şey olamaz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, hayır, 16’ncı maddemiz de bununla ilgili.

BAŞKAN – Efendim, orada daha az süre veririz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Takdir sizin.

BAŞKAN – Komisyonumuzun teknik tartışması çok güzel bir şey tabii.

Buyurun Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli Başkanım, demin bir cümle dikkatimi çekti de bir: Savaş okuma parası faturada mevcut mu? Eğer mevcut ise biz zaten bu şirketlere devlet olarak para ödüyüz. Ki eleman çalıştırıyorlar, bunların zaten maaşları var eğer ödeniyorsa ki gittiklerinde bunu niye faturaya yansıtıyorlar? İki: Demin, İstanbul’da direklerin devrildiğini ve orada üç gün boyunca elektriğin kesildiğini söylediniz. Bunlar, şirketlerin yatırım programında mı alınıyor -yani oradaki olan giderler-yoksa bunlar vatandaşa mı yansıtılıyor?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Güneş, buyurun lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, buradaki kanun maddesinde, özellikle sanayicinin, enerji tüketen insanların kendini garantiye alması ve ileriye dönük teminat altına alması yatıyor esas. Tabii, burada bunu alıp satma gibi bir şey olmaz. Sayın Paylan Bey şöyle ifade etti: Diyelim ki bunu aldı, enerji piyasası yükseldi, sattı. Peki, aldı, satamazsa diyelim ki çok birimde, enerji birimiyle değil de... Siz 100 birimlik aldınız ve bunu satacağınızı düşündünüz, piyasanın yükseleceğini düşündünüz, satamadınız ve bunu kullanmadınız ama onun bedelini de ödeyeceksiniz. Bu, tamamen kullanıcıların alıp satacağı bir iş yani ticari amaçla kullanılan bir iş değil. Nasıl diyelim ki VİOP piyasasında dövizle işlem yapan insanlar dövizin ileride inip çıkabileceğini tahmin edemeyip de şimdiden döviz alıyormuş gibi VİOP piyasasına girip kendilerini garantiye alıyorsa aynı şekilde enerji piyasasında yapılan da aynıdır diye ben düşünüyorum.

Soruyorum yani düşündüklerim doğru mu diyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bence doğru değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güneş.

Sayın Kaçmaz, buyurun lütfen.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aslında, vekilimizin deminki sorusuyla alakalı bir durum olacak yine bu kayıp kaçak bedeline ilişkin. Yine, Sayın Çelebi'nin de beyan ettiği üzere, bu okuma parası denilen bedel. Bu aslında halk tarafından çokça merak edilen bir durum ve sıkça bize de soruluyor açıkçası. Bu kayıp kaçak bedeli denilen durum, sanırım daha öncesinde yine Enerji Bakanlığı bütçesi görüşülürken elektriğin bir uçtan diğer uca taşınması suretiyle de bir kayıp kaçak olduğu iddiası vardı. Bu faturaya yansıyan kayıp kaçak bedelinin tam olarak sebebi ne? Birileri kaçak kullanıyor diye mi başka faturalara yansıtılıyor?

Bir de bununla birlikte, zaten vatandaş bir nevi enerjinin kilovatı üzerinden bir hizmet alımı yapıyor. Bunun ücretini ödüyor ama ona rağmen, hizmet alım ücretini ödemesine rağmen niye tekrar fatura okuma ücreti adı altında bir ücret alınıyor, bunu merak ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaçmaz.

Son söz Sayın Paylan'ın.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, yeni açıklandı, rakamı gördüm, 2018 yılında enerji tüketimi yalnızca binde 7 artmış yani 290 milyar kilovatsaatten çok küçük bir artış var, binde 7 bir artış var. Şimdi, 2023 planına göre biz 2 trilyon dolarlık bir ekonomi olacaktık ama bugünkü rakamlarla biz 720-730 milyar dolarlık bir ekonomiyiz ve muhtemelen 2023'te de en iyi olasılıkla 850-900 milyar dolarlık bir ekonomi olacağız ve yapılan üretim, yatırım planlamalarına göre 500-600 milyar kilovatsaatlik bir tüketim olacağına dair bir planlama yapılmıştı ve nükleer santral gerekçelendirilirken buna göre gerekçelendirilmişti, “Arkadaş, nükleer santral olmazsa karanlıkta kalırız.” denmişti.

Şimdi, buna baktığımızda, siz EPDK olarak 2023'te -orta vadeli bir projeksiyonunuz vardır- kaç kilovatsaatlik enerji tüketimi olacağını düşünüyorsunuz, 2018'de binde 7 arttığına göre? Ve 2023'te eğer ki biz 300-350 milyar kilovatsaatlik bir enerji tüketiminde kalacaksak neden 500-600 milyar kilovatsaatlik tüketime göre nükleer santrallere çok yüksek bedelle 12,5 sent/saatten -dolardan, üstelik dolarla da çarpılacak- alım garantileriyle anlaşmalar yapıyoruz ve üretim yapıyoruz? Yani bunu Meclisin sorgusuna açmak istiyorum. Bununla ilgili 2023 projeksiyonunuzu söylerseniz ve şu andaki üretim kapasitemizi söylerseniz, bununla ilgili neye ihtiyacımız var, neden bu kadar yükleniyoruz ve yenilenebilir enerjiye yüklenmek varken niye nükleer santral yapıyoruz gibi soruları tekrar Meclisin gündemine getirmek isterim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diğer bir sorum daha vardı.

BAŞKAN – Bitti, teşekkür ettiniz.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – GES'e hayır, JES'e hayır, nükleere hayır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – JES'e hayır.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Hepsine hayır diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, JES'e tarım alanlarında hayır. İncirinizi berbat etti JES'ler, inciriniz yenecek durumda değil artık.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – İncir hava şartlarıyla ilgili.

BAŞKAN – Sayın Paylan, son sorunuz için söz veriyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İnciriniz yenecek durumda değil artık, Aydın'ın, sizin inciriniz dünyanın en meşhur inciriydi, artık değil, JES yüzünden.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Hava şartlarıyla ilgili.

BAŞKAN – Sayın Erim, lütfen.

Son soru, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diğer bir soru: Sayın Cumhurbaşkanı gündeme getirdi, yardım alan 2,5 vatandaşıma 150 kilovatsaate kadar enerji ücretsiz olacak diye, desteklediğimiz bir konu, hatta 10 milyon vatandaşımız olmalı diyoruz, yoksulluk sınırının altındaki 10 milyon haneye bu yardım yapılmalı ama 150 kilovatsaat bir hanenin asgari ihtiyacı olabilir mi? Bizim hesaplarımıza göre asgari ihtiyaç 200 kilovatsaattir. Yani şu günkü minimum ihtiyaç... Yani buzdolabı, çamaşır makinesi; zaten artık bunlar lüks değil. Hani ütü gibi, aydınlanma gibi asgari bir 4 kişilik ailenin kilovatsaat ihtiyacını söyler misiniz lütfen.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum tüm Komisyon üyelerimize.

Sayın Öztürk, önce size söz vereyim eğer sözünüz varsa, ondan sonra da arkadaşlarımıza söz vereyim, maddeyi bitirelim.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli Başkanım, ben hâlâ aynı konuda ısrarlıyım.

BAŞKAN – Görüşmeler bitti, 16'ya geçiyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, teklif sahibi olarak ben maddenin esasını kaçırmamamız gerektiğine inanıyorum ama doğrusu ben de bilgilendim çünkü bu enerji konusu birçoğumuzun merak ettiği bir konu.

BAŞKAN – Evet, istişarede fayda var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Komisyon üyelerimizin sorularıyla beraber Sayın EPDK Başkan Yardımcımız bizi detaylı olarak bilgilendirdi ama 16'ncı maddemizde de yine aynı konuyu işleyeceğiz.

Ben teşekkür ediyorum şimdilik.

16'ncı maddede inşallah daha detaylı konuşuruz.

Şimdi oyalayalım maddeyi.

BAŞKAN – Hayır, cevapları alacağız.

Net, sorulara cevap, hemen...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Net, kısa ve seri bir şekilde vereyim efendim.

Yüzde 65'lik Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da birkaç ilde yapılacak olan indirim diğer illerde de uygulanır mı? Bizim kurumumuzun görev, yetki ve sorumluluğunu aşan bir maddedir ve bize sübvansiyonla ilgili herhangi bir yetki verilmemiştir. Böyle bir şey ilgili bakanın teklifiyle Bakanlar Kurulu kararıyla alınabilecek bir olaydır.

Sayaç okuma, kayıp kaçak bedelleri, faturaların içerisinde yer alıyor mu? Faturalar içerisinde yer almıyor ama maliyetlerin içerisinde yer alıyor. Bu maliyetlerin içerisinde bütün özel veya genel bütün dağıtım şirketlerinin, üretim şirketlerine demeyelim, iletim şirketi TEİAŞ'ın maliyetlerini biz tarife metoduyla yapmış olduğumuz bütün giderlerini alırsak, ülke geneli içerisinde bütün gelirlerle birlikte toplarsak ve birim fiyat buradan oluşur. Bunların içerisinde bu şirketler özelleştirmeye, işletme hakkı devri yoluyla yapılmıştır. TEİAŞ devlet kurumudur. Bunların içerisindeki bütün maliyetlerini biz

tarifeye yaparız ki bu, insanların... Yani sonuçta bu şirketlerin para verdikleri şirkette bir gelir elde etmesi gerekiyor. Gelir elde etmese bile bir masrafı olacak. Bu masrafın karşılanması gerekir ki bu da tarife demek. Bunların içerisinde sizin arzanıza gelen personel, bu personelin yakıtı, bu personel için arabası, arızanın giderilme süresi içerisinde işçilik maliyetleri, yanmış olan lambanın değiştirilmesi veya yatırım yapılması. Bu maliyetlerin hepsi vardır bunun içerisinde. Bunları toplarsınız. Toplam tüketim miktarına böler bir birim fiyat bulursunuz. Bu bölgesel bir tarife olmadığı için bütün ülkenin giderleri bütün ülkenin gelirleriyle birlikte değerlendirilir. Bu nedenle sayaç okuma dediğiniz şey, az önceki bahsettiğimiz standart bir faaliyetten, standart bir lambadan, standart bir lamba patlaması ve değiştirmesinden, trafonun yanmasından veyahut da yeni trafo yapılmasından, yeni hat yapılmasından herhangi bir farkı olmayan bir gider kalemidir.

Diğer bir milletvekilimizin bir sorusu vardı. Bu direkt fiziksel teslimatlı bir işlemdir ama vadesi gelmeden kontrat devirleri de yapabilecektir aynı SPK mevzuatındaki gibi ama sonucunda vadesi geldiğinde sadece fiziksel teslimatı yapılabilecek bir şeydir. Biz enerjinin ne kadar artmasını bekliyoruz, nükleer santrale ihtiyaç var mı? Kesinlikle bir elektrik mühendisi olarak nükleer enerji santraline ihtiyacımız olduğunu söyleyebilirim size. Şundan dolayı söyleyebilirim: Şimdi, projeksiyon bakanlığın görev, yetki ve sorumluluğunda efendim ama şöyle bir şey var: Biz Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu olarak düzenleme yaparız, gelirler giderler

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz sessiz lütfen.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şu anda bize 10 tane nükleer enerji santrali lisans almak için başvursa biz bakarız mevzuata göre, yapabilecek yetkileri var mı, veririz. Ne kadarlık bir boyutu olduğuyla çok ilgilenmeyiz izin aldıysa.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2023 projeksiyonunuz nedir?

BAŞKAN – Sayın Paylan, cevap verirken diğer soruyu soruyorsunuz, sonuçta sürekli “Cevap almadım.” diyeceksiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama cevap vermedi daha.

BAŞKAN – Müsaade edin, bir bitirsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama siz teşekkür ettiniz.

BAŞKAN – Efendim, benim teşekkür etmem “Sözlerinizi artık bağlayabilirsiniz.” anlamındadır “Bitirin.” anlamında değildir.

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Son cümle olarak söylüyorum efendim: Yenilenebilir enerjiyi biz destekliyoruz ama yenilenebilir enerji bize puant zamanlarında güç veremiyor. Bizim diğer... Özellikle herkes Almanya'yı örnek gösterdi. Almanya'nın 80 tane ayrı noktadan çevre ülkelerle iletim hattı irtibatı var. Enerji ihtiyaçları olduğu zaman oradan karşılayabiliyorlar. Bizim o kadar çevre ülkelerle bir hat kapasitemiz olmadığı için yenilenebilir enerji olmadığı zamanlarda... Bugün sabah rüzgâr çok esiyor diye rüzgârın maliyeti elektrik fiyatını düşürdü. Şimdi, rüzgâr esmediği zaman ben mecburen baz yük santrallerine ihtiyaç duyacağım. Onun için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şu anki kapasitemiz nedir?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şu andaki kapasitemiz 88.127 megavat, bu kadar da tüketimimiz var efendim. Çünkü üretiyoruz, ürettiğimiz kadar tüketiyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Saygılar sunarım efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yapmayın.

BAŞKAN – Sayın Paylan, bunun sonu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap vermedi ama.

BAŞKAN – Ben size özel bir görüşme ayarlayayım o zaman. Sürekli soru soruyorsunuz, bitiremiyoruz o zaman. Bakın, ben istediğiniz kadar şeyi vereyim size. Son sözü de size verdim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kapasite ve tüketimi soruyorum.

BAŞKAN – Kapasite ve tüketimi de alıp bitirelim.

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Bizim tüketimimiz aylık ortalama 180 milyon megavatsaat, yıllık 272,7 milyar megavatsaatlık bir tüketimimiz var. Kapasite olarak zaten tüketim miktarı olarak kurulu güç olarak ölçülmez çünkü sizin evinizin kurulu gücü 25 kilovattır...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2023 projeksiyonu yani şu anda yapılan projelerle ve tüketim projeksiyonlarıyla beraber karşılaştırmaya ama cevap alamayacağım herhâlde.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Bizim kurumumuzun görev, yetki ve sorumluluğunda değil efendim, çok özür dilerim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 6446 sayılı Kanununun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(14) EPİAŞ tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalarda, risk yönetimine ilişkin usul ve esaslar, merkezi karşı taraf ve takas hizmetleri nedeniyle piyasa katılımcılarından alınacak teminatlara ilişkin usul ve esaslar ile piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini yerine getirememesi nedeniyle uygulanacak temerrüt yönetimi ve oluşturulacak temerrüt garanti hesabına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(15) EPİAŞ tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalara ilişkin olarak EPİAŞ ve merkezi uzlaştırma kuruluşu nezdinde tutulan teminatlar ile oluşturulan temerrüt garanti hesabındaki varlıklar, amaçları dışında kullanılamaz, haczedilemez, rehnedilemez, idari mercilerin tasfiye kararlarından etkilenmez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bir bilgi alabilir miyiz Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, bu, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 11'inci maddesine 2 tane fıkra ekliyoruz. 14'üncü fıkrayla Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi tarafından işletilen veya mali uzlaştırmayla diğer mali işlemleri yürütülen piyasalara ilişkin olarak risk yönetimi, teminat yönetimi, temerrüt yönetimi ve temerrüt garanti hesabına ilişkin usul ve esasların Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenmesi amaçlanıyor. Yine aynı maddeye eklenen 15'inci fıkrayla da 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 73'üncü maddesi: “Borsalar ve takas kuruluşları nezdinde kurulca yapılan düzenlemeler uyarınca takas risklerinin önlenmesi amacıyla tutulan teminatlarla oluşturulan garanti fonundaki varlıklar amaçları dışında kullanılamaz, kamu alacakları için olsa dahi haczedilemez, rehnedilemez, idari mercilerin tasfiye

kararlarından etkilenmez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz.” amir hükmü çerçevesinde, EPIAŞ tarafından işletilen veya mali uzlaştırmayla diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar kapsamında alınan teminat ve temerrüt garanti hesabı varlıklarının da yasal takipler karşısında koruma altına alınmasını amaçlıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili müzakereye geçiyorum.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben sorumu tekrarlayacağım ama Enerji Bakanlığından bir temsilci var mı acaba?

BAŞKAN – Var mı Enerji Bakanlığından kimse arkadaşlar?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çünkü “Ben cevap veremem.” dedi, Enerji Bakanlığı cevap verir belki.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu, EPIAŞ ve EPDK’yı ilgilendirdiği için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enerji Bakanlığımı ilgilendirmiyor mu bu madde sizce?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Enerji Bakanlığımı... Hepimizin enerjiye ihtiyacı var, hepimizi ilgilendiriyor, enerjiyle çalışıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani Enerji Bakanlığımı çağırmadınız mı?

BAŞKAN – Çağırılmış, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede Enerji Bakanlığı temsilcisi? Enerji Bakanlığı temsilcisi yok mu?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sorulara biz cevap verebiliriz yani teklif sahibi olarak.

BAŞKAN – Siz sorunuzu sorun, Sayın Öztürk teklif sahibi, gerek görürse...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anladım ama bakın çağrılan bir Enerji Bakanlığı var ve gelmeyen, icabet etmeyen çağrıya...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çağırmadık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Çağırıldım.” diyor Başkan.

BAŞKAN – Davet gitmiş.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çağrı gitti mi?

BAŞKAN – Davet gitmiş, Komisyon tarafından davet gönderilmiş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Komisyon davet etmiş, icabet etmemiş.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Komisyon gereğini yapсын efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim burada bir talebim olacak. Rekabet Kurumunun da yalnızca bir görüşünü alalım eğer buradaysa Rekabet Kurumu Sayın Başkan, onu bir talep edeceğiz.

BAŞKAN – Burada, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonra da sözüme devam etmek istiyorum.

BAŞKAN – Rekabet Kurumuna soruyu sordunuz mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sormadım, görüşünü almak istiyorum.

BAŞKAN – Neyle ilgili?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu maddeyle ilgili yani 15 ve 16’ncı maddeyle ilgili.

BAŞKAN – Şimdi, maddeyle ilgili değil de spesifik bir soru yöneltelim. Şimdi bir “Maddeyle ilgili ne düşünüyorsunuz?”dan ziyade... Var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne söyleyeyim, madde spesifik zaten Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Öztürk, siz maddeyle ilgili açıklamayı yaptınız.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Daha geniş istiyorsanız onu da yaparım.

BAŞKAN – Bu konuda Rekabet Kurumundan siz bilgi aldınız.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Aldım.

BAŞKAN – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz de alalım.

BAŞKAN – Buyurun. Siz de verebilirsiniz Rekabet Kurumu temsilcisi de verebilir.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben Rekabet Kurumundan değerli arkadaşşıma söz vereyim, açıklamayı yapsın ama soru ne, onu bilelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Piyasadaki durumun tespitini bir sefer yapsın Rekabet Kurumu.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, ben size biraz önce Sermaye Piyasası Kurulunun mevzuatının 73’üncü maddesindeki ibareyi okudum. Bunu aynen biz EPİAŞ’a da getiriyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şundan dolayı soruyorum: “Çok sayıda oyuncu var.” diyor ama güçlü oyuncular olabilir, zayıf oyuncular olabilir burada ve bu ikincil piyasayı da domine eden oyuncular söz konusu olabilir, her türlü spekülasyon ve manipülasyona açık olabilir. Bununla ilgili riskler görüyor mu Rekabet Kurumu, bunu soruyorum spesifik. Siz bunun cevabını biliyor musunuz Sayın Cemal Öztürk?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tamam, şimdi soruyorsunuz.

BAŞKAN – Tamam, şimdi sordunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama somut soru budur zaten yani.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çok özür dilerim. Tabii, siz bana soruyu sormadan açıklama yapmamı istiyorsunuz. Ben açıklama yaparım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok yok, sizden istemedim, Rekabet Kurumundan rica ettim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama sorunuza açıklama gelirse daha iyi olur. Soru geldi, Rekabet Kurumundan arkadaşımız...

BAŞKAN – Tamam, Rekabet Kurumu için soru geldi.

Başka bir şey var mı Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben devam edeceğim.

BAŞKAN – Devam edeceksiniz.

Buyurun, sözü size veriyorum. Hemen sorunun cevabını alalım, devam edelim.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim aslında bu 15 ve 16’ncı maddelerle ilgili olumsuz bir görüşümüz yok. Bizi daha çok ilgilendirdiğini düşündüğümüz madde daha önce LPG’yle ilgili maddeydi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O maddede görüşünüz alınmadı mı?

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – O maddede sizler yoktunuz ama hani belki...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O yüzden görüşünüz alınmadı.

REKABET KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI KÜRŞAT ÜNLÜSOY – Yok, onda da sayın vekilimiz ifade ettiler. Orada olumlu düşünüyoruz çünkü piyasa engeli olarak düşünülebilecek bazı şeylerde siz üç koşul arıyorsunuz. Bu, bir koşulu kaldırdığımızda daha çok oyuncu olacak. Dolayısıyla bizim için daha rekabetçi ve olumlu bir düzenleme. Dolayısıyla bu türev piyasalarla ilgilise rekabetle ilgisi biraz az, onu belirtmekte fayda var çünkü biz mal ve hizmet piyasalarıyla ilgileniyoruz, sermaye piyasasıyla ilgili rekabet hukuku anlamında çok bir uygulanabilirlik yok bu maddelerle ilgili. Dolayısıyla bu maddelerle ilgili bizim de herhangi olumsuz bir görüşümüz yok.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben geniş bir açıklama yapayım, ondan sonra isterseniz sorunuzu sorun siz çünkü bu konuyla ilgili.

Şimdi, bu düzenlemeyle EPİAŞ nezdinde yapılan enerji alışverişinin taraflarının organize piyasa mantığı içinde yapacağı işlemler için karşılıklı alacaklı olanların alacağını garanti altına almak amacıyla teminat mekanizması oluşturmayı ve bu mekanizmanın elektrik dışında yapılacak faaliyetler nedeniyle oluşacak bir ticari riske karşı güvence altına alınmasını sağlamayı amaçlıyoruz. Biraz önceki sorulan soruya da burada cevap geliyor.

Şimdi, teminat mekanizmasının oluşturulmaması veya rehine, hacze, iflas veya tasfiyeye karşı güvence altına alınmaması hâlinde, teminatı elektrik dışında başka bir ticari ilişkiden dolayı zarar gören, örneğin tedarik şirketinin piyasa faaliyeti durdurulacak, dolayısıyla tüketicilerine enerji desteği tedariki sağlayamayacaktır. Bunu güvence altına almak için diyor ki bu tedarik şirketinin, görevli tedarik şirketi veyahut birçok müşterisi olan bir tedarik şirketi olması hâlinde, müşterilerin ülke geneline sirayet etmesi sonucu doğacak ve elektrik kesintileriyle vatandaşlarımız karşı karşıya gelebilecektir.

Diğer yandan, bu şirketlere elektrik üreten veya elektrik satan şirketlerin piyasa için alınan teminatların dışında hacze, rehine, iflas veya tasfiyeye konu edilebileceğini düşündüklerinde, ürettikleri veya sattıkları elektrik fiyatlarına bu riskleri ekleyecekleri düşünüldüğünde, elektrik fiyatlarının yükseleceği de değerlendirmemiz içindedir. Dolayısıyla 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 73'üncü maddesinde –ki biraz önce zikrettiğim- şöyle deniliyor: “Borsalar ve takas kuruluşları nezdinde Kurulca yapılan düzenlemeler uyarınca takas risklerinin önlenmesi amacıyla tutulan teminatlar ile oluşturulan garanti fonundaki varlıklar, amaçları dışında kullanılamaz, kamu alacakları için olsa dahi haczedilemez, rehnedilemez, idari mercilerin tasfiye kararlarından etkilenmez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz.” Şimdi, tabii, EPİAŞ da bir piyasa oyuncusu olduğu için bir piyasa oyuncusu hakkında EPİAŞ'taki işlemler için de Takasbankta tutulan nakit teminatın haczedilmesi talebi olması akabinde, SPK'yle yapılan görüşmelerde ve SPK'nin enerji piyasası işletim lisansını haiz EPİAŞ'a yazmış olduğu 26 Temmuz 2018 tarihli yazısında EPİAŞ'ın ve enerji piyasasına ilişkin Takasbankta tutulan nakit teminatların haciz gibi işlemlere karşı SPK mevzuatının kullanılamayacağı ve buna karşı savunmasız olduğu ifade edilmişti. Bu nedenle, yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde enerji piyasası için teminat mektubunda da yer alan, yalnız enerji faaliyetlerine ilişkin işlem tesis edici hükümlerin kanuni koruyuculuğunun sağlanması amaçlanmıştır. EPİAŞ'a verilen teminat mektuplarında elektrik piyasasına ilişkin olduğu, sadece bu işlemler için kullanılabileceği kesin, kati ve süresiz olduğu da aşikârdır. Dolayısıyla bu teminatların haczedilememesi ve rehin edilememesi gibi, garanti altına almak amacıyla bu madde düzenleniyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, devam edecek misiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, devam edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Geniş açıklamanız için teşekkür ederim, aydınlandık, sağ olun.

Ben bir önceki soruma cevap alamadım, Başkan da hemen oylamaya geçti. Başkan teşekkür ettiği için cevap veremediniz sanıyorum. 150 kilovatsaatlik enerjiiyle ilgili Sayın Cumhurbaşkanını bir açıklama yaptı “2,5 milyon aile yararlanacak.” diye. Şimdi, ben bunun şu günkü ihtiyaç sınırlarına göre 200 kilovatsaat olması gerektiğini düşünüyorum. Sizin kurum olarak 4 kişilik bir ailenin asgari ihtiyacı olarak –yani güncel duruma göre söylüyorum- tespitiniz nedir, 4 kişilik bir ailenin asgari aylık ihtiyacı kaç kilovatsaattir?

Bir de burada devletten sürekli yardım alan ailelerden bahsedilmiş. Burada objektif kriterler nasıl belirlenecek yani burada Hükümetten veya herhangi bir milletvekilinden size bu konuda yasa teklifi hazırlamanız için, bir çalışma yapmanız için bir talimat veya teklif, herhangi bir öneri geldi mi, bununla ilgili bir hazırlık yapıyor musunuz? Objektif kriterler bu konuda nasıl belirlenecek ve aynı zamanda da yoksulluk sınırının altında, dediğim gibi, 10 milyonun üzerinde hane var. Buna göre nasıl bir yasa teklifi düşünüyorsunuz?

Diğer konu da... Siz nükleer santrali desteklediğiniz için ben kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Türkiye ağırlıklı olarak –sırasıyla söylüyorum- doğal gazdan, kömürden, hidroelektrikten elektrik üretiyor. Yenilenebilir elektrik de çok ciddi oranda artıyor son dönemde biliyorsunuz ve artacak, oranı yükselecek. Almanya’da bu 2030 hedefi, üçte 2’ye yani yüzde 65’lere kadar çıkması hedefleniyor yenilenebilir enerjide. Bizim de hedeflerimiz yüksek noktada ve 2023 hedefine göre Cumhurbaşkanını 2 trilyon dolarlık bir ekonomi hedeflemişti arkadaşlar “600 milyar kilovatsaatlik elektrik tüketeceğiz.” demişti. Geçen yıl yalnızca binde 7 arttı elektrik tüketimimiz ve 291 milyar kilovatsaate kaldı. Şimdi, buna göre baktığımızda “Gerçekten nükleer santrale ihtiyacımız var mı?” diye sorduğumuzda cevabımız “hayır”. Çünkü sabit elektriği kömür ve doğal gaz sağlıyor zaten, hidroelektrik buna destek veriyor, yenilenebilir enerji de destek verdiği için nükleer santrale yani eğer 2 trilyon dolarlık bir ekonomi olsaydık o noktada diyebilirdiniz ki “Arkadaş, karanlıkta kalacağız, üretim yapamayacağız.” Ama 700 milyar dolarlık, 800 milyar dolarlık bir ekonomiyse nükleer santrale ihtiyacımız yok arkadaşlar. Sabit elektriği kömür ve doğal gaz sağlıyor, hidroelektrik destek veriyor, yenilenebilir enerji de hızla artıyor.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Doğal gaz var mı? Yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani doğal gaz azalacak, yani yenilenebilir enerji çoğaldığı için doğal gaz tüketimimiz azalacak. Doğal gazın azalacak, rüzgârın ve güneşin artacak önümüzdeki yıllarda.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Rüzgâr olmayınca ne yapacağız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Rüzgâr her yerde var Cemal ağabey, Karadeniz püfür püfür esiyor, Ege esiyor püfür püfür yani her yer esiyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sabah olur, akşam olmaz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, o zaman kömür devreye geçiyor, o zaman doğal gaz devreye geçiyor. E, jeotermalleri var işte; yaptılar, inciri mahvettiler, onlar devreye geçiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Başkanım.

Ben de aynı konuyla ilgili görüşlerimizi ifade edeceğim.

Evet, 150 kilovatsaat kullanım yani karşılığı 80 lira bugün itibarıyla bunun karşılanmasını tabii ki destekliyoruz. Bu bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak seçim beyannamelerimizde yer alan bir konu. Ama biz farklı bir uygulama öngörmüştük, 200 kilovatsaat tüketen bir ailenin 150 kilovatsaatini devlet karşılansın yani şeyi biraz yukarıda tuttuk. Burada amacımız toplumu enerji tasarrufuna da yöneltmek yani 200 kilovatsaati geçmemek için daha az enerji kullanımına yöneltmek. Yani böyle bir uygulama olursa yani çift taraflı amaca hizmet eder. Garo Bey’in dediği konu da önemli yani şimdi, Sosyal Yardımlaşma Teşvik Kanunu’na göre baktığımız hane içi kişi başına düşen gelirin asgari ücretin üçte 1’i olanlar o kapsamda. E, böyle baktığımız zaman yani bir asgari ücretle çalışan, bir emekli aylığı geliri olan sadece o şeye giremeyeceği için yararlanamayacak. Yani bunun biraz daha genişletme yani şu an için ihtiyacı olan ailelere bu anlamda gerekli desteği verme yönünde bir düzenleme yapılmasının daha doğru olacağını düşünüyorum.

Bir de bu sayaç okuma bedeli, kayıp kaçakla ilgili çok şey yaşadık burada, ben de kısaca bir bilgilendirme yapayım, değerli arkadaşımız yani biraz üstü örtülü anlattı, burada hâlbuki kanun çıktı. Biz sayfalarca muhalefet şerhi yazdık. Şimdi, 2016’ya kadar, hatırlarsınız, elektrik faturalarında birçok kalem yer alırdı; tüketim bedeli, iletim bedeli, dağıtım bedeli, kayıp kaçak bedeli, sayaç okuma bedeli, faturalama, perakende hizmet bedeli diye. Bu, dava konusu oldu. Birçok mahkeme bunların haksız olduğu, hakkaniyete uygun olmadığı yönünde kararlar verdi, konu Yargıtaya kadar gitti, Yargıtay dairesi aynı yönde karar verdi, hatta Yargıtayın Dava Daireleri Kurulunun 2014 yılında verdiği karar var, aynen ifadesi: “Hırsızlanmak yoluyla tüketilen enerjinin hiçbir kusuru olmayan, hiçbir sorumluluğu olmayan vatandaşa yüklenmesi doğru değildir, adaletle bağdaşmaz, hukukla bağdaşmaz.” diye Yargıtayın, en yüksek mahkemenin verdiği karar var. Tabii, bunun üzerine 2016 yılında Elektrik Piyasası Kanunu’nda bir düzenleme yapıldı. Bizim yoğun eleştirilerimize, itirazlarımıza rağmen bu düzenleme yapıldı ve bütün bu saydığım maliyetler dağıtım bedeli maliyetine yani elektrik tüketim maliyetine bir anlamda yansdı; sayaç okuma da onun içinde şimdi –kanunla yapıldı bu- kayıp kaçak da onun içinde, faturalama hizmet bedeli de onun içinde, eskiden ayrı ayrı görünüyordu artık görünmez hâle geldiği için de artık yargının da yapacağı bir şey kalmadı, bir anlamda yargının önü de kesildi yani kanuni düzenleme yapılarak kesildi. Biz hep söylüyoruz, yani kayıp kaçak konusu sorumlusu kimse hatta teknikte bile, teknik kaçakta bile yani gerekli önlemleri almayan kimse, hangi kurum sorumluya maliyeti onun yüklenmesi lazım, bunu hiçbir kusuru olmayan vatandaşa yüklemek gerçekten hakkaniyetle bağdaşmaz. Biz bu görüşümüzü muhafaza ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz talebi yok.

Sayın Öztürk, sizin diyeceğiniz bir şey, sorulara cevap alalım, buyurun...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Enerji Bakanlığından temsilci gelmediğini manidar buluyorum.

BAŞKAN – Arayalım. Arkadaşlar, Enerji Bakanlığına bilgi verin, neden katılmadığını da öğrenin. Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Şöyle kısa bir bilgi vereyim, şu anda Enerji Komisyonunda da Maden Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanunu, LPG Kanunu ve Petrol Kanunu ve Türkiye Elektrik İletim Kanunu’nda da görüşmeler olduğu için bakanlığın bir kısmı da orada. Hatta burada bizim 3 maddemiz de EPDK’yı ilgilendirdiği için beni görevlendirdiler.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bunları da oraya alsaydık keşke.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Yani bu konuları sizin soracağımızı bilseydik biz de EPDK ve Bakanlık bölünerek geldik işin aslı. Bizim şu anda 10 arkadaşımız var...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diyorsunuz ben cevap vermem. Bakanlığın işi.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet efendim de bizim kanun, yani burada bizi alakadar eden...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, kanun maddesiyle ilgili değil ama sorduğunuz sorular. Doğrudan onunla ilgili olsa.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Komisyonla ilgili görmüş ki Komisyon Başkanımız çağırması Enerji Bakanlığını.

BAŞKAN – Sayın Paylan, o arkadaşımızın şeyi değil tabii ki.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Ben cevap vereyim efendim.

BAŞKAN – Bakın, siz o konulara hiç girmeden, sizin alanınıza giren Sayın Paylan'ın ve diğer arkadaşlarımızın sorduğu sorulara cevap verin, sözü bize bırakın.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Tamam efendim, özür diliyorum.

4 kişilik bir ailenin asgari ne kadar bir enerji ihtiyacı vardır? Bununla ilgili biz çalışmayı sadece uygulama dönemleri bazında yıllık ne kadar tüketim yapılabilir gibi kurum olarak bizim görev, yetkimiz, sorumluluğumuz da ne kadar bir tüketim yapabilirler 4 kişilik aile diye hesap ediyoruz. Bizde sınır var, tüketim miktarlarından bakarak yapıyoruz. Bizim hesapladığımız 2016-2020 uygulama döneminde 2016 başında yaptığımız hesap 133 kilovatsaat, bizim yaptığımız, 4 kişilik bir ailenin hane başına tüketim miktarı ortalaması, asgari, en az. 2016'da yapılmış olan bir hesabımız var ama bizim kurumumuzun böyle bir hesap yapma görev, yetki, sorumluluğu yok.

Bir de bir sorunuz vardı ama soru mu, yorum mu çok net hatırlamıyorum. Rüzgârların artmasıyla ilişkili olarak.

BAŞKAN – Rüzgâra girmeyelim, rüzgâr ayrı bir konu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O ayrı, onun söylenmesi lazım.

BAŞKAN – E, ama tamam da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani nükleere ihtiyaç olur 2 trilyon dolarlık ekonomi olacaksa ama 800 milyar dolarlık ekonomide ihtiyaç ne olur cevap gelmedi.

BAŞKAN – O bir yorumdu, ben de dinledim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sorularınız yorum aslında, nükleerle ilgili kanaatleriniz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Ekli (1), (2), (3) ve (4) nolu kroki ile listelerde sınır ve koordinatları gösterilen alanlarda bu Kanunun kıyıları, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

BAŞKAN – Son maddeyi görüşeceğiz, 7'nci madde. Daha önce ileriye atmıştık.

Sayın Öztürk, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şu ana kadar yürürlük ve yürütme maddesi dışında bir bu maddemiz kaldı.

Değerli arkadaşlar, bu 7'nci maddeyle Kıyı Kanunu yani 3621 sayılı Kıyı Kanunu'na geçici bir madde ekliyoruz ve ekli 4 tane krokimiz var ki bunlardan birisi İzmir Çandarlı'da, diğer ikisi Rize'de; birisi İyidere Lojistik Merkez Limanı, Rize dolgu alanı, Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinin önündeki alan, bir de Bitlis Ahlat'taki Tarım Kredi Kooperatifinin arsasına resmî kurum inşasıyla ilgili Kıyı –kenar- Kanunu'nda bu geçici maddeyle ilgili olarak krokide belirli olan yerlerde sınırlayıcı hükümlerin, bu alanlarda Kıyı –kenar- Kanunu'ndaki sınırlayıcı hükümlerin uygulanmamasını yani muaf tutulmasını teklif ediyoruz, takdir Komisyonumuzundur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, maddeyle ilgili buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geneli üzerinde yaptığım konuşmada da belirtmiştim Sayın Cemal Öztürk, gerçekten, zamanlama son derece manidar oldu bu anlamda. Sayın Cumhurbaşkanı da dün dedi ki: “Kıyı kenarlarını, deniz kenarlarını, ormanları betona gömmek isteyenler var.” Ben sizi kastettiğini düşünüyorum Sayın Cemal Öztürk. Ancak, burada, değerli arkadaşlar...

Bir şey daha rica etmiştim Sayın Başkan, Süreyya Bey'den dün rica etmiştim, koordinatlar var ancak biz bunun neresi olduğunu anlamıyoruz, bir harita üzerinde taranmasını rica etmiştim. Boğaziçi'yle ilgili imar affı kanunu gelirken de yalnızca koordinatlar gelmişti, biz götürüp harita mühendislerine tarattırmiştık “Arkadaş, burası neresi?” diye. Sayın Başkan, bu harita gelmeden bu maddeyi görüşmeyelim derim. Şimdi, siz bu koordinatlardan ne kadar alan olduğunu, kaç dönüm olduğunu anlayabiliyor musunuz? Yani ne kadarlık, kaç dönümlük bir alan imara açılıyor? Rize'nin neresi imara açılıyor? Çandarlı Limanı'nın neresi imara açılıyor? Van Ahlat'ta hangi nokta tam olarak imara açılıyor? Bunları bilmiyoruz. Bunları sizden istihham ediyorum. Dün Başkandan rica etmiştim, eğer çalışma yaptırdıysa bunları lütfen Komisyon üyelerine dağıtın, harita üzerinden taranmış olarak görelim.

İkinci olarak, Sayın Cemal Öztürk, şimdi, Kıyı Kanunu'nun çok açık emri var -mealen söylüyorum- kıyı kenarlarının korunması üzerine açık emirleri var, açık emirleri var. Şimdi, Kıyı Kanunu'nun kıyıları korumak üzerine açık emirleri var, bunun gerekçesini uzun uzun anlatmaya gerek yok ama temel gerekçesini söyleyeyim: Şehirler kıyılarından gelen rüzgârla beslenirler, biliyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hani, Rize de havası en kirli şehirlerimizden biridir Karadeniz kıyısında olmasına rağmen çünkü ciddi anlamda dikey yapılaşma vardır ve şehrin içine rüzgâr giremiyor. Rize'de, bilirsiniz...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Biliyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Havası çok kirli. Niye? Çünkü set gibi sıra sıra önüne...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kömür vardı daha önce, şimdi doğal gaz olduğu için kirlilik yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) –Yok, kirlilik hâlâ çok yüksek. Sebebi şu: Dikey yapılaşma ve deniz kenarına doğru dikey yapılaşmanın çoğalmasından dolayı ve orada dolgu alanlarına da şehir yapıldı, biliyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Biliyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, diyorsunuz ki siz: Biz yine bu dolgu alanına yeni inşaatlar yapmak istiyoruz, imara açacağız.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Öyle değil o.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani “Kamu kuruluşları yapacağız.” diyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şehrin içine değil o.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kıyıya yapacaksınız efendim, kıyıya kamu kuruluşları yapacaksınız.

Şimdi, bu her anlamda sorunlu hem şehrin havasını korumak anlamında sorunlu hem dolgu alanlarında yapılan inşaatların... Biliyorsunuz ki, Türkiye’de, özellikle kamu kurumlarının ihaleleri yapılırken bu dolgu alanlarında depreme karşı yani herhangi bir çökme riskine karşı yeterli güvenlik alınmadığı için dolgu alanlarındaki inşaat daha da sorunludur. Adı üzerinde, dolgu alanı ve burada inşaatların ne şekilde yapılacağıyla ilgili ciddi sorunlar var ve bu anlamda da muhalefetimiz var Sayın Cemal Öztürk. Kıyı alanlarının bu şekilde, gerçekten, imara açılmasına tamamen karşı olmamız lazım, sizin de bir Karadenizli olarak karşı olmanız lazım. Yani Karadeniz’in dağını, taşını, yaylasını, her yerini betona açtınız zaten. Görüyorsunuz her felakette, her dere taşkımında, bir selde pek çok vatandaşımız hayatını kaybediyor. Yani o Karadeniz Sahil Yolu zaten Karadeniz’in o anlamda sellerin rahat rahat denize ulaşmasını engelliyor. Bu anlamdaki yeni yapılaşmaların da yeni cinayetlere yol açabileceğini düşünüyorum.

Diğer bir konu, Ahlat’la ilgili Sayın Cemal Öztürk. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı demişti ki sanıyorum Sayın Devlet Bahçeli’yle beraber... Devlet Bahçeli, Ahlat’a yeni bir Cumhurbaşkanlığı sarayı yapılmasını teklif etmişti hem de demişti ki: “1.071 metrekare olsun bu.” Sayın Cumhurbaşkanı mı önerdi, Sayın Devlet Bahçeli mi hatırlamıyorum ama “1.071 metrekare olsun.” demişti. Sayın Cumhurbaşkanı demişti ki: “1.071 yetmez arkadaş, benim bin odalı sarayım var -orası herhâlde 100 bin metrekare, neyse, bilmiyorum- ben 10 bin metrekare yapacağım oraya sarayı.” demişti.

Şimdi, Van Ahlat’ın, Van Gölü’nün etrafında gezerseniz -Sayın Cemal Öztürk gittiniz Van’a hiç son zamanlarda, bilmiyorum- Van Gölü’nün etrafının tamamı kamu kuruluşlarınca inşaatlarla kaplıdır. Yani Jandarma orada inşaat yapmıştır, pek çok kamu kuruluşu -gidin, bakın- hepsi Van Gölü’nün kıyı çizgisinde inşaatlar yapmıştır. Sayın Başkanım herhâlde bilir yani Van Gölü’nün etrafındaki inşaatları. Şimdi, biz onları yıktırmaya çalışıyoruz, daha doğrusu taşınmasını sağlamaya çalışıyoruz, Van Gölü’nün tam kıyısının etrafında kamu kuruluşları olmasın diyoruz. Bu anlamda, yeni bir sarayı Van Gölü’nün kenarına yaparsanız diğer kamu kuruluşlarını da yıkamazsınız, Van Gölü’nün kenarından kaldıramazsınız.

Aynı zamanda, Sayın Cumhurbaşkanı Marmaris’te bir yazlık saray yapıyor, biliyorsunuz, o da deniz kenarında ve hem ormana... Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Ormanı katletmek isteyenler var, kıyıyı katletmek isteyenler var.” Ya Marmaris’teki yazlık sarayına gidelim, bakalım hem ormanı katlediyor hem kıyıyı katlediyor. Hem Kıyı Kanunu’na aykırı hem Orman Kanunu’na aykırı saray yapıyor. Şimdi de, diyor ki: “Ben Kıyı Kanunu’na aykırı Ahlat’a saray yapacağım arkadaş 10 bin metrekarelik; 1.071 metrekarelik yetmez, 10 bin metrekarelik.” Dün de diyor ki: “Arkadaş...” Yani şuradan size dinletmek isterim, çok da manidardır bence: “Denizlerimizin kenarlarında, orman alanlarımızda yani buraları betona, toprağa çevirme gayreti içerisinde olanlar var.” Cemal Öztürk’ü kastediyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Buna gerek yok, televizyonlar her şeyi veriyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sürekli dinliyoruz değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Şu para var ya nelere muktedirdir, bu kapitalizm nelere muktedirdir.”

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dinleyelim, dinleyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Orman morman ne var ne yok kesiyor, atıyor, götürüyor. ‘Ha, oraya ben bir dikey mimari yapayım...’”

Yani şimdi imam böyle yaparsa, cemaat ne yapar Cemal Öztürk? Yani Sayın Cemal Öztürk, şimdi, imam böyle diyor, şimdi, böyle bakarsak...

BAŞKAN – Sayın Paylan, şimdi, Sayın Cumhurbaşkanımızın oradaki ifadelerini bağlamından koparıp farklı bir şekilde getirmek yanlışır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye bağlamından koparıyorum ya?

BAŞKAN – Lütfen, kanun maddesine dönelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kanun maddesi tam da bu.

BAŞKAN – Kanun maddesinin bununla bir ilgisi yoktur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, bakın, Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki...

BAŞKAN – Lütfen, rica ediyorum, kanun maddesine dönelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, kanun da tam bununla ilgili.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, bir de Sayın Cumhurbaşkanımıza “imam” diye yani o anlama gelecek...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır “imam” ifadesi atasözüdür.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Atasözü ama farklı bir şey yalnız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “İmam böyle yaparsa, cemaat ne yapar?” derler, böyle derler.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Alınmayın ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bu, tam da yerine oturur, atasözüdür.

BAŞKAN – Tam yerine oturmadı , ben o anlamda zaten sizin sözünüze Başkanlık Divanı olarak şey yaptım. Yani o konuşmayı dinletip, bağlamından koparıp farklı bir şekilde getirmek maddeyle ilgili değil, lütfen maddeye dönün.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle söyleyeyim arkadaşlar: Ya sizi durdurabilecek tek kişi Recep Tayyip Erdoğan. O anlamda, Recep Tayyip Erdoğan diyor ki: “Bakın, kıyılarımızı, ormanlarımızı katletmek isteyenler var, betona gömmek isteyenler var.”

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Biz betona gömmeyeceğiz ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ne yapacaksınız, bungalov ev mi yapacaksınız orada yani ağaç evler mi yapacaksınız?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Liman yapacağız efendim.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, karşılıklı konuşmalıyım.

Sayın Paylan, konuşmanızı tamamlar mısınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, bitireyim.

Şimdi, Kıyı Kanunu’na tamamen aykırı ve Sayın Cumhurbaşkanı da “Kıyılarımızı, ormanlarımızı betona gömmek isteyenler var.” derken sizin böyle bir madde getirmeniz, Kıyı Kanunu’na tamamen aykırı bir madde getirmeniz Sayın Cemal Öztürk...

Bir de, bakın, biz vatandaşlarımıza diyoruz ki: “Bunu yaparsanız yıkarız ha.” Cumhurbaşkanı da bunu söylüyor. Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Yıkarız.” Şimdi, biz kamu olarak buna böyle bir istisna getirirsek vatandaş nasıl durduracaksınız? Diyecek ki: “Ya, arkadaş, sen kıyıya, Van Gölü’nün kenarına saray yapıyorsun; benim de Van Gölü’nün kenarında, şurada bir arsam var, sen saray yapıyorsan, ben de buraya villa yaparım der.” “Çandarlı’ya, buraya ben kamu binası yapıyorum, Rize’nin kıyısına kamu binası yapıyorum.” dersin kamu olarak vatandaş da der ki: “Arkadaş, benim de burada arsam var, ben de buraya bir inşaat çıkarım.” Bu anlamda, kamu olarak biz vatandaşlara örnek olmamız lazım, kötü örnek değil, suimsal değil, örnek olmamız lazım. Bu anlamda, ben bu maddenizi hep beraber, topyekün geri çekmemizi öneriyorum, bununla ilgili de bir önerge vereceğiz. Sizden bunun gerekçelerini de öğrenmek isterim Sayın Cemal Öztürk.

Teşekkürler.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de aynı konuya değineceğim. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanının dün doğayla ilgili yaptığı açıklamadan sonra, bugün torba yasada, getirilen teklifte Kıyı Kanunu’na, özet geçelim... “Kıyıları, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dayalı sınırlayıcı hükümler uygulanmaz.” diyor.

Şimdi, Cumhurbaşkanımızın dünkü cümlesini ben tekrarlamak istiyorum, diyor ki: “Denizlerimizin kenarlarını, orman alanlarını betona çevirme gayretinde olanlar var. Şu para var ya, nelere muktedir, şu kapitalizm; doğa şöyle olmuş, böyle olmuş, umurunda değil.”

Şimdi, arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanının ve iktidarın hakkını teslim etmek lazım, en iyi yaptığı şeylerden biri, iktidardayken bile muhalefetteymiş gibi davranmak. Yani bu ülkenin ormanlarını, derelerini, kentlerini, kıyılarına betona ve beton ormanlarına çeviren kim ve sonra da kalkıp buna itiraz eden kim?

Şimdi, değerli Komisyon üyeleri, ben buradan yola çıkarak iki resim göstermek istiyorum sizlere, şu: Bodrum Kissebükü. Biz dün Muğla milletvekilleri olarak bu konuda gerekli açıklamayı yaptık ama bir kez de burada sizlere göstermek istiyorum. Bodrum Kissebükü’nün önemi nedir, bu konuyla ilgili size birkaç cümle söylemek istiyorum.

Biliyorsunuz, yeryüzü cenneti Gökova Körfezi ve Mavi Yolculuk, turizm sektöründe bölgenin ve Türkiye’nin hayran olunan bir marka değeridir.

Her yıl çoğunluğu yöre işi binlerce yat ve guletler Gökova’nın koylarında on binlerce turist taşır. Yat turizminin getirisi yüksektir. Bu bakımdan, otel konaklamalı turizm yat turizmiyle kıyaslanamaz. Yat turizmi bu özellikleriyle sezonluk değil yılın on iki ayı hizmet üreten ve ekonomi yaratan bir sektördür. Böylesine önemli bir turizm destinasyonun olmazsa olmazı, temiz ve yapılaşmaya açılmamış bakir koylardır.

Halkın ve Muğlalıların imara açtırmamak için yıllardır direndiği Kissebükü ve Adalıyalı da Turizm Bakanı Sayın Mehmet Ersoy’un şirketi için imara açılmış bulunmaktadır. Kissebükü ve Adalıyalı, Bodrum’un Gökova’ya açılan kapısıdır. Mavi Yolculuk’un başlangıç ve bitiş noktasıdır. Buraya verilen yapılaşma izni, dünya markası gulet turizminin ölüm fermanıdır. Bu durumda bölgedeki marinalar

cazibelerini yitirecek, yatlar, Yunan limanlarında ya da marinalarında kışlayacaktır. Guletler rotalarını Yunan adalarına çevirecek ve Yunan turizmine hizmet eder hâle gelecektir. Bölgedeki tersaneler ve çekek yerleri de kepenk kapatmak zorunda kalacaktır. Mavi Yolculuk'un en önemli girdi sağladığı alanlardan tedarikçiler ve yan sanayi iş bırakacaktır. Kısacası, deniz turizmine dayalı bölge ekonomisi çökecektir.

Sayın Komisyon üyeleri, Turizm Bakanının görevi, ülke turizmini geliştirmek için planlamalar yapmak ve çözümler üretmektir. Sayın Bakanın görevi, dört ay açık sekiz ay kapalı otellerine yeni otel eklemek değil, hem kendi otellerinin hem de bölgedeki otellerin en az sekiz ay açık kalması için çözümler aramak ve çözümler üretmektir. Muğla tarihî değerleriyle, doğal güzellikleriyle, kültürel zenginlikleriyle bir hazinedir.

Bakın, Ankara'da hava kar kış ama oralarda bahar havası var. Bu aylar, kültür turizmi için en ideal aylar. Geliniz, Gökova'ya bir hançer de siz sokmayınız, geliniz, Sayın Cumhurbaşkanının sözünü tutunuz. On binlerce insanın ekmeğiyle de oynamayınız.

Ha, Sayın Bakan eğer "Elime imar barışı fırsatı bir daha geçmez." diyorsa Hükûmetin diğer bakanlarına ve AK Partili milletvekillerine benim bir çift tavsiyem olacaktır âcizane: Gökova'nın bir yakasında Sayın Cumhurbaşkanının sarayı, diğer yakasında da Turizm Bakanının oteli... Sevgili AK PARTİ'li arkadaşlarım, sizlere söyleyeyim özellikle, siz de gelin oraya birer koy yapın, birer saray, otel, villa yapın kendinize, Gökova bitsin, siz muradınıza erin. Bunu mu demek istiyoruz? Yapılan uygulamayla resmen bu söylenmek isteniyor. Biz bunları kabul etmiyoruz. Ülkeyi beton ormanlarına çevirdikten sonra da poşeti paralı yaparak doğa korunmaz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çelebi, buyurun lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, sayın vekilimizin söylediği bu sözler... Yani hiç kimsenin ne bir sarayı ne de kimsenin bir koy ama eğer orada münhasır olarak koy değil de yazın gelip de kalabileceğimiz bir yer vererseniz biz geliriz, sıkıntımız yok. Yani o bölgeleri hakikaten seviyoruz. Ülkemizin de cennet yerleri, onu söyleyeyim.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Başımın üstüne, her zaman.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ama şudur: Tabii, uzun yıllardan beri bakir kalan yerler var, devletin gerekliliği için gerçekten elzem olan yerler varsa, bu bir.

İkincisi de: Geçmişte, mesela Ahlat Selçukluların başkentliğini yapmış bir yerdir. Burada bir devlet aidiyeti vardır, geçmiş bir kültür vardır ve bu kültüre sahip çıkmak için yapılan bir karar vardır. Yani burada gelip de Ahlat'ın betonlaşması veya kıyı kentin ele geçirilmesi, buna ilişkin herhangi bir şey yok. Sayın Cumhurbaşkanımız... Biz de oradaydık, belediye başkanımız söyledi: "Efendim, burayı onurlandıralım, gerekli şeyleri yapalım..." Yani bu bölgedeki devlet varlığının her yıl tekâmül edebilmesi için bu bölgeyi de onurlandıralım, bu çok doğru olan bir şeydir.

Mesela ben Ağrılıyım. Ağrı'nın Patnos ilçesi var. 1071 oradan geçmiş. Daha önce ben, 24'üncü Dönemde de milletvekilliği yaptığımda dedim ki: Ya, bu bölgeye gerçekten Sultan Alparslan'ın bir müzesini yapalım. Bunu hepimiz isteriz. Nihayetinde bizim devletimizin geçmiştir. Yani burada Osmanlı'ya, Selçuklu'ya karşı çıkacak kimse var mı? Ben zannetmiyorum. Ahlat'a da yapılan budur.

Yoksa, özellikle herhangi bir şey yapılacak diye... Kıyı şeridi, yok efendim otel yapılacak, yok farklı bir şey yapılacak, yok böyle bir şey. Burada Sayın Cumhurbaşkanımız veya bundan sonraki gelecek olan devlet erkanının da kullanabileceği bir geçedir veya iki geçedir, geri kalan da semboliktir.

Dolayısıyla şudur: Bizim Osman-ı Aliyye'nin toprakları dediğimiz, Selçukluların toprakları dediğimiz, Türkiye Cumhuriyeti devletinin toprakları dediğimiz yerlere de sahip çıkmamız lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelebi.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, 3621 sayılı Kıyı Koruma Kanunu'nda bir değişiklik yapıyoruz, geçici bir madde ilave ediyoruz. Geçici maddeyle, belli yerlerde, Rize, Bitlis, Ahlat, İzmir Çandarlı'da bazı kamu kuruluşlarının ihtiyaç olduğu söyleniyor. Bu ihtiyaca binaen kıyıda yapı ve yapılaşmaya dair sınırlayıcı hükümleri kaldırıyoruz, buraları doldurabiliyoruz vesaire.

Değerli arkadaşlar, kıyılarda kamuya yararlı bina yapılabilmesi için, tesisler yapılabilmesi için zaten 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nda gerekli düzenlemeler yapılmış vaziyette, 7'nci maddesinde var zaten bu düzenlemeler, gereken düzenlemeler var. Gemi, liman, tersane, eğitim kurumları vesaire bütün bunlarla ilgili olarak zaten bu düzenlemeler yapılmış. Buradaki garabet sanki yer yokmuş gibi ayrıca ilave olarak bir istisna getirilmeye çalışılması. Türkiye'deki bütün yapıları toplayın Van Gölü kadar yapıyor ya. Yani yer mi yok Allah'ınızı severseniz de buralara bunları yapıyoruz.

Sayın Çelebi'nin dediği gibi, Ahlat eski bir başkenttir, tarihi bir şehirdir. Şimdi oranın durup dururken bozulması büyük bir günahtır, yazıktır. Yani oranın o doğal şeklinin, geçmişten gelen kültürünün falan bozulması oranın doldurulması, bina yapılması yazıktır, günahtır. Nasıl böyle bir şey yapalım?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Merkezde yer yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya yer olmasın, olur mu böyle bir şey? Yani oranın doğallığının bozulması büyük bir cinayet. Olabilecek bir şey değildir, tam tersine, dediğiniz gibi, yaklaşmak lazım ve yapılmaması lazım orada yani orada kıyının doldurulmaması lazım. Kıyıda böyle bir şeyi ne için yapıyoruz? Bir dinlenme tesisi yapacağız. Olur bu böyle bir şey? Bunun için orasının doğallığı bozulabilir mi? Bu yanlıştır.

Yükseköğretim kurumları, resmî kurumların yerleşebileceği alternatif yerler... Türkiye'de yer mi yok Allah aşkına, tutuyoruz bu kadar hem kendi kanunumuzu... Kamunun kendi kanununu kamu adına istismar etmesidir bu. Bunun mantıklı bir tarafı yoktur, gerçekten yoktur. Bunun mantıklı tek tarafı yoktur. "İzmir Çandarlı Limanı, Rize İyidere Limanlarında lojistik faaliyetlerin uluslararası düzeye çıkarılması için..." Allah, Allah! Yer mi yok! İzmir Çandarlı Limanı ve Rize İyidere Limanı uluslararası düzeye çıkarılsın diye oraları dolduracağız ya da başka şeyler yapacağız? Bunun bir anlamı var mıdır?

Cemal Bey, bunu izah edebilecek birisi var mıdır Allah aşkına kamudan, şuradan, buradan? Yani bu günaha girebilecek kimdir, bir anlatsınlar da bilelim. Bu kadar bu kamu binalarının yapılmasını gerektiren lüzum nedir, bir bilelim Allah aşkına.

Teşekkür ediyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Açıklayacağım.

Sayın Başkanım, bu sorulardan sonra eğer şimdi söz verirseniz şimdi ...

BAŞKAN – Çok sayıda bekleyen var, şimdi ben size söz vermeyeceğim. Çok sayıda bekleyen var, hepsini toptan alalım lütfen.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, Ahlat'la ilgili Sayın Genel Başkanımızın bir ifadesinden söz etti. Evet, Sayın Genel Başkanımız, Ahlat'ın Türk tarihindeki önemine vurgu yaparak “Nasıl ki Ankara’da Çankaya Köşkü var, İstanbul’da Huber Köşkü varsa Türkçe konuşan devletlerin bir araya gelebileceği bir yer olarak da kullanılabilir burası, Ahlat’ta bir Cumhurbaşkanlığı köşkü, sarayı -ne dersiniz- oraya yakışır, bu bir rüyamdır.” diye Twitter’den paylaşmıştı, doğrudur.

Biz, Türk tarihinde, Türklerin Anadolu’yu fethetmesi dönemi itibarıyla Ahlat’ın çok önemli bir yer olduğunu biliyoruz ve bu öneme uygun olarak da burada bir Cumhurbaşkanlığı sarayı yapılabilir, yapılmasını istiyoruz daha doğrusu. Tabii, bu kroki bunu mu ifade ediyor, tam olarak onu bilmiyorum kroki okumayı bilemediğim için ama biz bu anlamda, burada bir Cumhurbaşkanlığı köşkünün yapılmasını önemli, anlamlı buluyoruz Türk tarihî açısından ve destekliyoruz bu anlamda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kıyıda yapılmasın da...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Nerede yapılırsa yapılsın yeter ki Ahlat’ta yapılsın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İbrahim Aydemir, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Efendim, az önce hazin bir haber aldım, onu paylaşmak istiyorum çünkü burada çok sayıda tanıyanı olduğunu biliyorum. Parlamentoda görev yapan, iki dönem Erzurum’u temsil eden -23 ve 24’üncü dönemlerde- Muhyettin Aksak Bey vefat etti. Kendisine Cenab-ı Hakk’tan gani gani rahmet diliyorum.

Tabii, ölüm hakikati ifade ediyor, şaşmaz hakikat. Öyleyse biraz o zaviyeden meselelere yaklaşmakta da fayda var diye düşünüyorum. Hep söylüyoruz ya, hakşinas olmak, hakkı, adaleti üstün tutmak, hakikatleri ifade etmek; bu çok mühim. Demin, Süleyman Bey Sayın Cumhurbaşkanımızın bir tespitinden hareketle iktidardayken muhalefet yapmayı becermekle o işi izah etmeye çalıştı. Oysa, bu böyle değil, böyle izah etmemek lazım, böyle anlatmamak lazım. Olan şudur: Hayatın içerisinde ara ara gözümüze çarpan, dün bizim için doğru diye tarif edebileceğimiz hâller bugün başka veçhesiyle önümüze çıkar, bütün çıplaklığıyla görürüz ve yanlış yaptığımızı fark ederiz ve bunu da dillendiririz. Bu, bir mertliktir; bu, bir samimiyettir, kalbî olmaktır, hasbî olmaktır. Böyle olursanız hem İndallah’ta karşılığı muhabbet olur hem de halk nezdinde de böyle olur. Sayın Cumhurbaşkanımızın tarzı, tavrı budur. Öyleyse, oradan hareketle, hem Garo Bey hem de Süleyman Bey bir hakikatin üstünü örtmemeliler.

Cemal Bey’e teşekkür ediyorum, yaptığı çalışmalar hakikaten çok değerli.

Sayın Kuşoğlu benim bu Parlamentoda en çok değer verdiğim isimlerden birisi, başlarken birkaç defa “seçimden dolayı, seçim yatırımı” şeklinde bir tarif geliştirdi. Ben şunu hep söylüyorum: Arkadaşlar, öyle bir zemindeyiz ki yaptığımız her çalışmanın ardından mutlaka istinat edilebilecek siyasi bir aktivite olur yani bu seçim olur, başka türlü faaliyetler olur. Öyleyse, oraya teşmil etmemek gerekir diye düşünüyorum.

Sabahleyin Erol Hocam -bunu aslında çok sık yapıyor- değerler üzerinden bir ayrıştırma, bir ayrışma anlayışının hâkim olduğuna, dolayısıyla bölünme tehlikesine vurgu yapıyor. Oysa öyle değil, değerleri tarif etmek lazım. Değerler nedir, fikirler nedir? Mesela, gene Erzurum’u bu Parlamentoda temsil etmiş bir şahika isim, bir doruk, zirve isim -onu da yaklaşık beş yıl önce kaybetmiştik- mütefekkir, gazeteci, hukukçuydu aynı zamanda, bir çalışmasında hususi bir tarif yapıyor. Bu kim? Nevzat Kösoğlu, Türk Ocağı Vakfının Başkanıydı. Hakikaten kendisiyle her zeminde iftihar ettik, kendisinden çok istifade ettik, ben şahsen ondan çok beslendim. “Türk Kimliği ve Türk Dünyası” isimli eserinde bir kayıt düşüyor, çok mühim. Elâzıgılı yaşlı birine “Ne iş yaparsınız?” diye sual tevcih olunuyor bir televizyon programında. “Efendim, ben şekerçilik yaparım, kırk yıldır şeker imal ederim, evlatlarımın geçimini buradan temin ederim, maişetim buradandır. Fakir fukara da bundan hakkını alır, devletim de bundan hakkını alır.” diyor. “İşte bu tarif bir milleti izah eden tariftir. Türk milleti bu tarifte gizlidir, Türk budur.” diyor.

Şimdi, Değerli Hocam, buradan baktığınızda ırk çok anlamsız kalıyor, kan, kafatası hiçbir mana ifade etmiyor. Bizim kodlarımızda millet olarak hiçbir zaman ırkçı bir yaklaşım olmamıştır. Ben milliyetçiliği tarif ederken o değerlerden bahsettiğiniz ya, milliyetçiliği tarif ederken de biz “müspet milliyetçilik” ve “menfi milliyetçilik” diye bir tefrik koyuyoruz. Müspet milliyetçilik başka milletlere faul yapmadan, legal bir zeminde milletler camiası içerisinde kendi milletinizi öne çıkarma gayretidir, milletini sevmektir. Oysa, menfi milliyetçilik, altını çize çize her seferinde ırk üzerine bir şeyi inşa etmeye çalışmaktır. Sayın Cumhurbaşkanımızın “Ayaklarımızın altına alıyoruz, alırız.” dediği de bu ikinci tariftir, biz de hep bunu yaptık.

“Değerler” dediğiniz nedir? Efendim, vatandı, ülkeydi, bayraktı, bunları geçiyorum; herhangi bir düğün töreni bizim değerlerimizi ifade ediyor. Bu, sizin memleketiniz Trabzon’da da böyle, benim memleketim Erzurum’da da böyle, Ağrı’da da böyle, düğünü bir başka şekilde Türkiye sathında tarif edemezsin. Bu, bir değerdir. Bunun ayrışan neyi vardır mesela? Yemek kültürümüzde ayrışan ne vardır? Kim farklı zaviyelerden bakmıştır? Hiç kimse.

Değerli Hocam, bunları tarif etmek lazım çünkü hep “Konusalım.” diyorsunuz ya bu çok mühim, ben size saygı duyuyorum ama böyle müphem, orta yerde bırakılmış bir şey koymamak lazım. Elbette ki fikirler noktasında farklı düşüneceğiz, bu hangi ülkede böyle değildir ki? Yani Amerika’da her kesim farklı düşünür bir mevzu üzerine. Bu, oranın bölünmesi, zihinlerin bölünmesi anlamına gelmiyor ki. Biz, bu değerlere başka anlamlar yükleyenlere “bölücü” diye bir tarif getiriyoruz, daha sert bir tarif “vatan hainliği”dir. Onun dışındakilerin hepsi bizim kardeşlerimiz. Ben, malumunuz, Erzurum coğrafyasında yaşıyorum. Bizde “öteki” diye bir kavram hiç olmamıştı. Hele Kürt-Türk bağlamında bir tefrika, bir ayrım, ayrışma asla yoktu. Ne zamana kadar? Bu bölücü vatan hainleri zuhur edinceye kadar. Biz bilmezdik bir farklılık. Şimdi, biz işte bu zeminde, şu zeminde öyle kavramlar kullanmalıyız ki birliğimize, bütünlüğümüze hâle getirmesin, tam tersi muhkem hâle getirsin. Ben bunun altını özellikle çizmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir şeyi, müsaade ederseniz, burayı somutlaştırma adına söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sami ağabey de burada, sabahleyin işi konuştuk. Efendim, bir aforizma, Araplara ait, diyor ki orijinal hâli: “...” * Manası şu: “Köpeğini aç bırak ki peşinden gelsin.” Bakın, Erol Hocam, bu, şu coğrafyada yaşayan, etnik aidiyeti, kimliği ne olursa olsun, hiç kimsenin zihninde yer bulmamıştır, asla. Affedersiniz, hayvan dahi olsa biz böyle bakmamışızdır. İşte millet budur, milleti tarif eden budur. Türk milleti bu kıvamdadır. Dolayısıyla ayrışma filan yoktur. Değerler üzerinde muhkem bir ittifak vardır ve bununla da biz iftihar ediyoruz. Bu çalışmalar da işte bu değerleri çok daha kıvamlı hâle getirme çalışmalarındır.

Katkı sunanlara, başta Cemal Öztürk Bey olmak üzere, buradaki bürokrat kardeşlerim olmak üzere, hepsine çok teşekkür ediyorum. Tabii, sizlere de teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kıyı Kanunu’nu destekliyorsunuz. Kıyıları betona gömün!

BAŞKAN – Kıyı Kanunu’yla ilgili maddeyi de destekliyorsunuz, değil mi Sayın Aydemir?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gayet tabii.

BAŞKAN – Sayın Erel, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Başkanım, söz verir misiniz.

BAŞKAN – Hayır...

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sataşma olduğu için söylüyorum.

BAŞKAN – Ama sıra sizde değil ki.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama... Peki.

AYHAN EREL (Aksaray) – Milliyetçilik hususunda çok söylenecek söz var ama burası yeri değil.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne için?

AYHAN EREL (Aksaray) – Sonra bire bir muhabbet ederiz, vakit dar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tariflerime katılmadınız mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

AYHAN EREL (Aksaray) – Katılıyorum, o bağlamda söylüyorum.

BAŞKAN – Evet, lütfen... Farklı bir konuya girmeyelim. Maddeyle ilgili konuşalım.

AYHAN EREL (Aksaray) – Şimdi, bir yerde okumuştum -fıkra veya hikâye- Hitler demiş ki: “Yarın 5 milyon Yahudi bir de berberi katledeceğim.” Millet 5 milyonu bırakmış, bir tane berberin peşine düşmüş. Nedir, ne değildir diye merak konusu olmuş.

Şimdi, çok güzel maddeler var bu maddelerin içerisinde ama yarın bu kanunlaştığında vatandaş her şeyi bırakacak, Ahlat’ta yapılacak saraya takılacak. Yani devletin Cumhurbaşkanımıza bir saray yapması konusunda imkânları varsa, herhangi bir çekimserliğimiz, bir karşı duruşumuz yok ama bu kadar güzel maddelerin içerisine Ahlat’ı getirip koyduğumuzda ve kıyı doldurulduğunda berber hikâyesine dönecek. Yani hakikaten -ben tarihçiyim- Ahlat’ın Türk tarihindeki yerini arkadaşlarımız çok güzel ifade ettiler, bunların üzerine söylenecek başka bir söz yok. Yani Ahlat’ta başka bir yer kalmadı mı? Ahlat’ta saray yapacağımız herhangi bir taşınmaz, arsa, tarla, tapan kalmadı mı? Yani niçin...

— EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gezdiniz mi Ahlat’ı?

* Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

AYHAN EREL (Aksaray) – Tatvan’a kadar gittim ama Ahlat nasip olmadı. İnşallah nasip olur, görürüz. Demin dediğim gibi mademki böyle bir saray yapılacak, Sayın Cumhurbaşkanının da böyle bir ihtiyacı var, keşke bu bir kıyı doldurarak değil de kenarda başka bir yerde yapılsaydı. Bu kadar güzel maddeler yarın Meclisten çıktığında basın hep buna odaklanacak. İşte, Cumhurbaşkanı kendine Ahlat’ta kıyıyı doldurdu, saray yaptı ama bunun yanında, işte, dediğimiz gibi, enerjydi, şuydu, buydu, bunların hepsi gölgede kalacak.

Ben Ahlat’taki bu kıyımın doldurulması yönündeki kanun teklifinin geri çekilmesinin olumlu olacağını... Sayın Garo Paylan’ın Cumhurbaşkanımızın bu sözlü beyanından sonra da acaba bundan haberi var mıdır, onu da bilemiyorum. Eğer haberi varsa da büyük bir ihtimalle Sayın Cumhurbaşkanımızın deniz görme ihtiyacı yok, doğduğundan beri zaten denizin kıyısında. Varsın bu sefer de yaylada bulunsun. Yaylada bir saray yapılması gerekiyorsa, ihtiyaç varsa daha olumlu olacağı düşüncesindeyim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Yani, tabii, bu tartışma buranın tartışması değil esas itibarıyla ama yani açıldı, ben de düşündüklerimi söyleyeyim.

Şimdi, arkadaşlar, sanki bu ülkede yaşamıyormuşuz gibi bir duygu da veriyorsunuz İbrahim arkadaşım.

Şimdi, şöyle söyleyeyim: Bakın, bu Parlamentoda başörtülü olduğundan dolayı bu Parlamentodan atılan insanlar oldu. Bu Parlamentoda Kürt olduğundan dolayı, Kürtçe konuştuğundan dolayı atılan insanlar oldu. Şu an bile, bakın, daha geçen gün sanatçının biri döndü Sayın Cumhurbaşkanı için “Bir Mozart dinlese ne iyi olur.” dedi, vesaire. Şimdi, bunlar değer farklılıklarıdır ve bu ülkede maalesef böyle bir durum vardır. Bunu kabul edelim, etmeyelim. Yani ben buradan ırki bir şey söylemiyorum, asla öyle bir şey söylemiyorum, zaten yani öyle bir şeyi önemseyen bir insan değilim ama sosyolojik olarak görmemiz lazım ki bu ülkede farklı kimlikler var, o farklı kimlikler, farklı değerler üzerinden oluştu ve siyasi partilerimiz de bu farklı kimlikler üzerine oturdu. Dolayısıyla da bugün itibarıyla Parlamentodaki partilerimiz her biri ayrı bir kimliği ifade eden bir biçimde siyaset yapıyor.

Şimdi, ben de diyorum ki... Bunun üzerine yıllarca yazdım. Şöyle söyleyeyim, daha teorik bir şey söyleyeyim: Bir toplumda farklı gruplar var ise ve bu gruplar içinde homojenleşme olmuşsa yani her bir grup içinde bir “biz” duygusu oluşmuşsa, ayrı ayrı ve bu gruplar arasında bir yabancılaşma olmuşsa aynı zamanda, bu, çatışmaya gebe bir durum anlamına geliyor. Bu sosyolojik olarak da böyledir, ekonomik olarak da böyledir. Şimdi, dolayısıyla da benim ve benim gibi insanların derdi şu: Biz böyle bakıyoruz bu topluma. Diyoruz ki: Bu toplum bu hâliyle çatışmacı bir hâle gidiyor, çatışmacı bir yere doğru gidiyor. Dolayısıyla da bunu nasıl önleyebiliriz? Bunu herkesin kendisini içinde hissedebileceği bir yeni demokrasi anlayışıyla üretmemiz lazım.

Şimdi, ben sürekli itiraz ediyorum, biliyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanının yaptıklarına itiraz ediyorum. Yani kendisini görsem kendisine de söyleyeceğim bunları ama şunu diyemez bir cumhurbaşkanı... “Beşiktaş’ta oturanlar, Kadıköy’de oturanlar, bunlar memleketin kaymağını yedi.” diyemezsiniz. Bunu yaptığımız zaman oradaki insanları ötekileştirmiş oluyorsunuz. Dolayısıyla da onlar da aynı şekilde sizi ötekileştiriyorlar. Dolayısıyla da burada, baktığımızda her bir taraf yumruklarını sıkmaya başlıyor. Ben bunun çok tehlikeli olduğunu düşünüyorum ve bu tehlikeyi önlemek bütün

derdim. Anlatabiliyor muyum? Yoksa benim Türkiye’de Kürtler, Türkler, şunlar, bunlar... Bunların, esas itibarıyla, bu Türkiye toplumunda yaşayan insanların birlikte bir ortak kimlik üretmeleri diye bir mesele vardır çünkü arkadaşlar, uzun yıllar, hepimiz biliyorsunuz, yani ben üniversite hocalığı yaptım, üniversite yöneticiliği yaptım, biz YÖK tarafından baskıyla üniversitelerimize başörtülü öğrenci alamazdık. Yani şimdi bu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kalktı şu anda.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Kalktı şu anda, evet ama ben size söyleyeyim...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşte, “Kutuplaştırma yapıyor.” dediğiniz Cumhurbaşkanımız kaldırdı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – ...bu hâlâ toplumda kabul edilmiş bir şey değil. Bakın, ben size söyleyeyim: Durum değişse tekrar aynı şeyler gündeme gelebilir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşte kutuplaştırmayı kim yapıyor o zaman?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – İşte onu diyorum yani: Eğer öyle bir şey olursa o zaman böyle bir şey olur demek istiyorum. Dolayısıyla da yani benim söylediklerim... Yani yanlış anlaşıldığımı anlıyorum ama asıl sorunun farklı perspektiflerle olaya bakmamızdan kaynaklandığını düşünüyorum.

Burada, tabii, böyle bir şeyi çok uzun tartışacak durumda değiliz ama söylemek istediğim özetle bu. Yoksa ben -yani işte ne bileyim ben- ülkedeki irki yapının, efendim, inanç yapısının sorunları değil, ben bütün bu sorunları çözebilme adına bir şey söylemeye çalışıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Katircioğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tabii, bu arada öneriye karşı çıkmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, işlenmiş harita henüz dağıtılmadı. Geldi mi elinize acaba?

BAŞKAN – Hayır, gelmedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gelecek mi?

BAŞKAN – Ne zaman konuştuğunuz Başkanla?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dün konuştuk ve talep ettik. İşlenmiş haritayı bugüne hazır edeceğini...

BAŞKAN – Ondan benim bilgim yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz Başkanla bir konuşabilir misiniz?

BAŞKAN – Bundan benim bilgim yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çünkü işlenmiş haritayı görmeden ve Cemal Bey’in nerelere inşaat yapacağını bilmeden bizim bu maddeye cevaz vermememiz gerekiyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben aldım bunu ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E niye dağıtmıyorsunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben bunu farklı kanallardan aldım ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E bize niye dağıtmıyorsunuz? Siz teklif sahibisiniz.

Hayır, ama lütfen Sayın Başkan, sizden istirhamım, eğer ki Cemal Bey...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bende renkli, sizde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bunları bize dağıtırsanız biz bir görürüz. Cemal Bey de bize haritadan belki izah etse...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Anlatacağım, anlatırken göstereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, belki Barco'ya verirsiniz, oradan izah edersiniz.

BAŞKAN – Siz o konuda açıklamalarınızı yaparken arkadaşlarımıza gösterir, daha sonra da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama o küçücük bir şey. Onu göremeyiz ki biz.

BAŞKAN – Onu şu anda başka bir şekilde getiremeyiz şu dakika itibarıyla.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Renkli fotokopi var Meclisimizde.

BAŞKAN – Daha sonra arzu eden arkadaşlara da siz iletirsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Görelim bir neresi imara açılıyor, nereye saray yapıyor?

BAŞKAN – Sayın Paylan, birazdan görelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Görelim ya. Allah Allah! Bir de şu var Sayın Başkan: Renkli fotokopi Meclisimizde mevcut, benim odamda da var, istiyorsanız danışmanıma söyleyeyim, çeksin, getirsin.

BAŞKAN – Tamam, birazdan Sayın Öztürk'ün açıklamalarından sonra onu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama maddeyi oylayacaksınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam yani verilecek size. Maddenin oylanmasıyla o...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Belki vekillerimizin fikri değişir, “Çok büyük bu alan, küçültelim.” diyecekler.

BAŞKAN – Lütfen siz konuşmanızı tamamlayın. Gereğini yaparız arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hani, bir maddeyi değiştirme olasılığı gülüşmelere yol açıyor. Gerçekten, ferman değişir mi diye gülüşmelere yol açıyor. Bu da manidar.

Sayın Başkan, Cemal Bey; Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın... Pardon, özür dilerim. Göreviniz neydi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Mekânsal Planlama Genel Müdürü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, onunla hatta pek çok teşrikimesaimiz de oldu, sağ olsun. Şöyle: Kıyı Kanunu pek çok kez ihlal de edildi Sayın Genel Müdürüm. Şöyle ki: Şimdi, İstanbul'da -sabah da örnek verdim, burada mıydınız, bilmiyorum- havalimanından inelim, Yeşilköy'den başlayalım, Ataköy'e geldiğiniz anda Ataköy'den taa Zeytinburnu'na kadar yeni surlar yapıldı, biliyorsunuz ve bunlara Bakanlığınız cevaz verdi. Yani her birine orada 20 katlı, 30 katlı ve çok büyük yoğunluklarla yani 1'e 10 emsallerle orada yoğunluk verildi -ve bunlar kıyıya 30 metre, 50 metre mesafede- cevaz verildi.

Şimdi, bunlar kanunsuz olarak yapıldı yani böyle bir istisna kanunu çıkarmadan yaptık bunları. Ben şimdi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı temsilcisine soruyorum: Ya arkadaş, buna mademki bu şekilde cevaz verebiliyorsunuz, Kıyı Kanunu'na aykırı bir şekilde bunlara cevaz verdiniz -kıyının dibinde ya, denizin dibinde bu binaların hepsi, biliyorsunuz- niye böyle bir istisna maddesi getiriyorsunuz? Yani bunu merak ediyorum. Ya onu nasıl yaptık, bunu niye bu şekilde istisna olarak getiriyorsunuz ve bunun gibi pek çok örnek var Türkiye genelinde. Karadeniz'de de var, pek çok yer var, yani Van Gölü'nde de var, İstanbul'da da var, İzmir'de de var, Marmaris'te de var, her yerde var. Yani bunlara ruhsatlar

nasıl veriliyor, nasıl iskânlaştırılıyor? Nasıl Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bunlara ruhsat veriyor? Cumhurbaşkanı “Yıkın.” diyor, “16/9’u yıkın.” diye emir verdi, 16/9 yıkılmadı. 16/9 yıkılmadığı için 16/9 gibi 100 tane daha aynı boyda bina yapıldı. Nasıl oluyor? Bunları bize bir izah edin lütfen.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, torba kanunun sonuna geldik, son maddelerine. Değerli kardeşim İbrahim Bey’in de söylemiyle iyi bir noktaya da geldiğimizi düşünüyorum, getirdi sağ olsun.

Şimdi, evet, ben bunların seçim yatırımı olduğunu söyledim. Cemal Bey, şimdi, bakın, şu verdiğiniz çarşaf etki analizinde vazgeçilen gelir tutarı, tahmini gelir tutarı... Yani bir kalemde, sadece bu SGK’yle ilgili kalemde görebiliyoruz. Öbürlerinin, diğerlerinin de -iki kalemde, daha doğrusu, onların dışında hiçbirinde yok- ne olduğu, niçin yapıldığı belli değil. Şu üzerinde konuştuğumuz madde Kıyı Kanunu’na istisna getiriyor. Bu nedir? Siz de bilmiyorsunuz, biz de bilmiyoruz. Ya, niye yapıyoruz biz bu işleri sonuç olarak? Ülkede beka sorunu var, sıkıntılar var, bu kadar sıkıntı var, ekonomik sıkıntılarımız var. Böyle bir ortamda ben burada seçilmiş bir milletvekili olarak daha düzgün işler yapmamız gerektiğine inanıyorum, onun için samimi olarak bunları söylüyorum. Bunlarla ilgili bir cevap veremiyorsanız... Bu arada yani bu sıkışıklıkta, aşağıda da bir torba kanunumuz var, biz burada alelacele bu konuyu görüşüyoruz ve bunlarla ilgili bir cevabı yoksa diyebileceğimiz başka bir şey yok. Ne diyebilirim ben başka türlü? Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretlerinin söylediği bir şey var: “Mevla görelim neyler, neylerse güzel eyler.” İyi de Mevla eyler yani AK PARTİ eylemez ki. Yani tabii ki soracağız bunları, eşeleyeceğiz. Dün yirmi dört saat bile olmadı bütün bunlar geleli, ne olduğunu anlayabilen yok. Bunları soruşturun, bunlardan rahatsız olmamak lazım ama bunlarla ilgili olarak da bilgi verilmesi lazım. Bakın, hiçbir dönemde, hiçbir yerde, hiçbir ülkede -tabii, çok geri değilse- böyle bir yasama düzeni yoktur. Ne yapılıyor? Bilmiyoruz, hiçbirimiz bilmiyoruz. Niçin yapılıyor? Bilmiyoruz. Ben espri yaptım Ayşe Hanım’a da “Sizinle ilgili.” falan dedim. Ya, bu ev kadınlarıyla ilgili bir düzenleme yapıyoruz, şimdiye kadar ne oldu, niçin böyle bir ihtiyaç ortaya çıktı, kaç kişi vergilendirildi, kaç kişinin sorunu, sıkıntısı oldu? Bilmiyoruz. Bundan sonrasıyla ilgili böyle bir şey olabilir mi? Onu da bilmiyoruz, etki analizinde de yok. Ne geliri var, ne gideri var, ne sorunu var, ne sıkıntısı var? Niye yapıyoruz bütün bunları ya? Bunların oturup konuşulması lazım, bir şey yapıyorsak hakkını vermemiz lazım. Bir sorumluluğumuz var, ben o sorumluluğu hissettiğim için, rahatsız olduğum için özellikle bunları kurcalıyorum, keyfi olarak değil, uzatmak için değil, baltalamak için değil; bundan emin olun. Ama hepimizin bunları sorması, bu sıkıntıyı hissetmesi lazım. Sonuçta ne kadar sıkıntılı vatandaşlarımız olduğunu biliyoruz ve bize bakılıyor, bütün bunlarla ilgili olarak bizim bir şeyler yapmamız isteniyor, bizim sorumluluğumuz var. Bu sorumluluğu hissetmemiz lazım, böyle bir yasama usulü olmaz, gerçekten olmaz. Bu şekilde devam edemeyiz, götüremeyiz bu işi.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, görüş ve soruları cevaplamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar, hepinize çok teşekkür ediyorum.

18 maddeden ibaret olan kanun teklifimizin 1 maddesini tekliften çıkardık, 14 maddesini kabul ettik, bu 15’inci madde, 2 maddeyle de -yürütme ve yürürlük maddesi- inşallah teklifimizi onaylarınıza sunacağız.

Tabii, değerli katkılar yaptınız, ben teklif sahibi olarak, bir haftadır, cuma gününden beri bu kanunlarla haşır neşir oluyorum, gece gündüz çalışıyorum. Evet, etki analizinde eksiklikler var, ben de bunun farkındayım çünkü bürokrasiden istediğimiz cevapları yeterli olarak alamadık çünkü her biri 11 tane farklı kanunu ilgilendiriyor, oldukça iyi çalışmaya gayret ettim, sizleri tatmin etmek, bilgilendirmek veya sorularınıza cevap vermek için. Sizler de sağ olun, hakikaten değerli katkılarda bulundunuz, zaten birçok maddeye de muhalefet etmediniz ama müzakere imkânı verdiniz, bilgilendik.

Şimdi, bu düzenleme yani 7'inci maddemiz sanıyorum teklifimizin en fazla merak edilen, niye gündeme getirdiğimizi sorduğunuz madde. Şimdi, burada 4 tane kroki var, ben sırayla bunları size açıklayacağım ama ona geçmeden önce çevre duyarlılığı hepimiz için geçerli yani çevre bütün canlıların meselesi, sadece insanların da değil, gelecek kuşakların, bütün dünyanın çünkü burada yaptığımız bir eylem, bir hata bütün canlıları etkiliyor. Bu bakımdan dünyada her platformda, her devlette özellikle sivil toplum kuruluşları çevreyle ilgili çok sayıda çalışma yapıyorlar ve bu alana da külliyetli miktarlarda bütçe ayrılıyor. Elbette ben de çevreye duyarlı bir kardeşinizim, yeşilin, doğanın, denizin bol olduğu bir ilin milletvekiliyim, Giresun Milletvekiliyim, Karadenizliyim. Çevre denilince, biz yeşilden bıkmışız yani bizde yeşil çok var, hakikaten bazı arkadaşlar “Oksijen zehirlenmesine uğruyoruz.” der, bilhassa yaz aylarında rutubet, nem zirveye çıkar ve bizde sahilde insanlar “Bir an önce yaylaya gidelim.” diye yaylaya taşınırlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, çevre duyarlılığımızı ben dikkate alarak tek tek bu ek 1, 2, 3, 4'te yapılan yatırımlarla ilgili açıklama yapacağım.

Birincisi: İzmir ili Çandarlı Limanı'nda ulaştırma faaliyetlerinin ve lojistik hizmetlerin uluslararası düzeye çıkarılması için yapılan Kuzey Ege Çandarlı Limanı... Ben bu uzay haritasından aldığım şeyi size dağıttıracağım ama affınıza sığınarak küçük de olsa buradan izahat vermeye çalışayım. Kaldı ki ben milletvekili olmadan önce İzmir'de yaşamış bir kardeşinizim, on bir yıl orada yöneticilik yaptım ve bu Kuzey Ege Çandarlı Limanı'yla ilgili de en azından fikrî anlamda epey bir katkı var çünkü o zaman bir sivil toplum kuruluşunun, bir iş adamları derneğinin İzmir Başkanıydım, MÜSİAD Başkanıydım orada. Şimdi, bu Çandarlı Limanı Türkiye'nin önemli bir yatırımudur, hatta sadece Türkiye'nin değil, bildiğim kadarıyla dünyanın en büyük 10 limanı arasında olacak, büyük bir lojistik merkezi yapılıyor oraya, sadece liman değil. Tabii, malumunuz İzmir ve Ege Bölgesi Asya'nın bitimi, Avrupa'nın başlangıcı yani Asya'nın en son şehri İzmir, Avrupa'nın da en doğusundaki şehir İzmir diye biz İzmir'i tanımlardık. Burada İzmir milletvekili arkadaşlar yok ama ben İzmir'de de siyaset yaptım, orada milletvekili adayıydım...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Var, var Sayın Vekilim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Var, Yaşar Bey burada.

Şimdi, dolayısıyla İzmir'de Alsancak Limanı hakikaten İzmir Körfezi içinde tarihten beri büyük hizmet vermiş, hâlen de büyük hizmet veren bir liman ancak Alsancak Limanı derinlik bakımından yeterli değil, zaman zaman derinleştiriliyor, devlet oraya hakikaten büyük yatırımlar yapıyor ama büyük çaplı konteynerler, gemiler İzmir Körfez'ine girip Alsancak Limanı'na giremiyor. Bunun için de mesela büyük konteyner gemileri Yunanistan'ın Pire Limanı'na geliyorlar, orada yüklerini boşaltıp ikinci bir nakliyeyle İzmir Limanı'na geliyorlar veya tersi de oluyor idi yani son durumda da tahmin ediyorum öyle. Ama Türkiye, biliyorsunuz giderek sanayileşiyor, ihracat kapasitesi artıyor, İzmir Limanı da en büyük ihracat limanlarımızdan, üslerimizden biri, arkasında işte, Manisa Organize Sanayi, Manisa, Aydın, Uşak, Denizli, hatta Bursa, Balıkesir'i bile besleyen bir liman. Yetersiz kapasite dolayısıyla Aliğa'ya Nemrut Körfezi'ne de özel sektör ciddi limanlar yaptı. Orada özel sektörümüz limanları

tam kapasite işliyor ama yetmiyor, Türkiye'nin Ön Asya'da yani Ege Bölgesi'nde, Çandarlı'da büyük bir lojistik merkezi, liman yapma ihtiyacı doğdu ve projelendirildi, sanıyorum 2010 yılından beri de bununla uğraşılıyor. Bildiğim kadarıyla, belki bilgilerimizi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kamu mu, özel mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kamu altyapıyı yapacaktı, sonra özel sektöre burayı ihale edecek yani bildiğim o.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Liman yapılmasıyla ilgili bir mâni yok ki.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi oraya geleceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte, gerek görülünce liman yapılabilir zaten.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama bakın, bu alanda... Krokinin büyüğünde de var, isterseniz oradan göstereyim. Şimdi, liman sahası burası, bu şeyle çizilmiş alan, deniz kenarı, biraz mendirek de yapılmış, buraya da Ulaştırma Bakanlığımız epey bir miktar yatırım yapmış durumda. Şimdi, liman sahasının özellikle lojistik alanların deniz kenarında doldurulması gereken yerler var. Buralar şu anda atıl durumda. Ben bu körfezi de biliyorum çünkü Yenişakran tarafında bu, arkada tabii, Zeytinadağ var, yerleşim alanları var, oralara gitmiyor zaten. Şu krokide belirtilen yerler var, kamulaştırılacak alanlar var. Tabii, bu yatırıma yabancı yatırımcı, belki yerli özel yatırımcı da çekilecek, dolayısıyla Kıyı Kanunu'nun dışına alınarak bu alan yatırımın kolaylaştırılması amaçlanıyor, Kıyı Kanunu dışına alınarak. Yani çevre duyarlılığımıza ben hak veriyorum yani bir yeri Kıyı Kanunu'nun dışına çıkarmak demek...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, yok; şöyle: Bir liman yapılıyorsa, belli alanlar doldurulabiliyor, kanuna ihtiyaç yok, sıkıntılı bir durum yok; Kıyı Kanunu buna cevaz veriyor. Burada özel bir şey yapılıyor, ne olduğunu anlatamıyoruz. Bakın, yoksa liman yapılırken dediğiniz alanların doldurulmasında bir beis yok, doldurulabiliyor, yapılabilir bütün bunlar, şu andaki mevzuatla yapılabilir; bu, özel bir şey.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, şu andaki mevzuatla yapılabilir bu kanuna niye ihtiyaç var?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, ben de onu diyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Demek ki yapılamıyor. Bu konuda uzman arkadaşlarımız da var...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, yapılabilir, her yerde liman yapıldığında, mendirek yapıldığında bir miktar doldurulur, kamulaştırma yapılır; bunlarla ilgili bir sorun yok ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Binalar mı yapılacak buraya Cemal Bey?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, arkadaşlar, liman alanına böyle gökdelen falan, yok böyle bir şey yani biraz sonra...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Lojistik merkezleri mi yapılacak?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Mesela Ahlat'la ilgili sözler söylediniz, mesela Ahlat'ta dolgu yapılacak diye bir şey yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Antrepolar mı yapılacak?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi, efendim, bakın, Türkiye'nin normal liman kapasitesinin 2 katı büyüklüğünde dünyanın ilk 10 limanı içine girecek büyük bir liman yapılıyor buraya yani Çandarlı için konuşuyorum, biraz sonra Rize için de aynı şeyi söyleyeceğim İyidere Limanı'yla ilgili ama tabii, yetkili arkadaşlarımız var, mevzuatla ilgili onlar açıklama yaparlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çünkü liman yapılabilir.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben bu ihtiyacı size anlatmaya çalışıyorum. İsterseniz bu Rize İyidere Limanı'yla ilgili de görüşlerimi söyleyeyim çünkü bunun ikisi de liman. Aynı şekilde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ahlat'a gelin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ahlat'a da geleceğim, 4'üncü sırada ya bu, sırayla gidiyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan, müdahale etmeyin Sayın Öztürk'e.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hepsini anlatacak, en son Ahlat'ı öyle geçecek.

BAŞKAN – Öyle geçmeyecek, dinleriz tabii.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar, ben bahsettim, Karadeniz çocuğuyum; şimdi, Temel askerde şeye girmiş, Konyalılar diyor ki: “Türkiye'nin en büyük il Konya.” İşte, Diyarbakırlı diyor ki: “Hayır, Diyarbakır.” Temel de demiş ki: “Hayır, bizim memleket, Karadeniz'de Trabzon.” Demişler ki: “Ya, Trabzon ufacak bir yer, yüzölçümü ne kadar küçük.” Demiş ki: “Dağları bir ütülersek, bir düzeltirsek en büyük il biz oluruz.” Şimdi, Rize, Giresun, Trabzon özellikle, bizim doğa şartlarımız gerçekten... İşte, sahil yolu örneğini verdi arkadaşlar, denizi doldurmadan, dereleri tahkimat yapmadan birçok şeyi yapamıyoruz. Deniz doldurulup da kara yolu yapılırken yani o ihaleler yapılırken ben o yıllarda Karadeniz Teknik Üniversitesinde öğretim görevlisidim. İşletme bölümümdedim ama inşaat bölümündeki, özellikle hidrolik kürsüsündeki arkadaşlar büyük bir havuz kurmuşlardı deney olarak laboratuvarında, o kıyıda dalgaların tahribatını ölçüyorlardı, “Orayı nasıl koruyabiliriz, yol geçerken en az tahribatla, en az zararla nasıl kurtarabiliriz?” diye Karadeniz Teknik Üniversitesinde ta Hopa'dan Samsun'a kadar çeşitli testler yapıldı, üniversitede laboratuvarında yapıldı, özellikle limanlarla ilgili çünkü bizde çok büyük, devasa dalgalar oluyor ve sonunda tabii, en az tahribatla yapılmaya çalışılsa da çevreye oldukça zarar verildi yollarla. Bir kısmı şehrin içine giriyor. Mesela şu anda Giresun Milletvekilimiz Necati Bey de burada, Giresun'da kara yolları bizim denizle olan irtibatımızı kesti, mevcut kara yolları. Ha, bu bizim iktidarımızdan önce projelendirilmişti ama ben burada iktidar şeyinde değilim, hangi iktidar olursa olsun ulaşım bir mecburiyet, ulaşımı bir şekilde yapmak zorundasınız ama çevreye zarar vermeden, en az tahribatla yapmak zorundasınız en azından diye düşünüyorum. Fakat bu tahribat birçok ilde yapıldı, Trabzon'da da yapıldı. Trabzon Limanı'nı biliyorum, benim otuz iki senem de Trabzon'da geçti, hatta Rize'de de çalıştım ben yani geçen bir arkadaş dedi ki: “Bu kadar işi hangi yaşta yaptınız.” 61 yaşına geldim.

Şimdi, Trabzon'da, Rize'de, Giresun'da, hatta kısmen Ordu'da biz birçok yatırımı inanın yapacak yer bulamıyoruz. Mesela Giresun-Ordu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cemal Bey, gerçekten iyi niyetle söylüyorsunuz, birikiminizi de biliyoruz, çok değerli bir arkadaşımızsiniz ama şunu sordum, demin de siz sordunuz: Bakın, 7'nci madde diyor ki: “Kamu yararının gerektirdiği hâllerde uygulama imar planı kararıyla deniz, göl ve akarsularda ekolojik özellikler dikkate alınarak doldurma ve kurutma suretiyle arazi elde edilebilir.” Bir liman yapılıyorsa doldurma da yapılabilir, kurutma da yapılabilir, hepsi yapılabilir, kanun zaten buna cevaz veriyor. Burada farklılık nedir?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Geleceğim ona.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Liman ihtiyacı varsa Çandarlı Limanı büyütülüyorsa uluslararası bir liman hâline getirelim, anladım ama zaten buna cevaz veriyor.

BAŞKAN – Oraya cevap verin Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Arkadaşlar, geleceğim; şimdi, konunun bütünlüğünü dağıtmamak için... Ben sizi dinledim, insicamımı bozmayın yani ben de kanun teklifini veren kişiyim. Şimdi, Garo Bey sabah dedi ki: “Bu konuda bizi ikna etmen lazım.” Sizi ikna etmeye çalışıyorum.

Şimdi, bakın, Giresun-Ordu arasına biz bir havalimanı yaptık denizi doldurarak. Bugün hakikaten mükemmel bir havalimanı, dünyaya örnek, 2015 yılında açıldı ve başlangıçta karşı çıkanlar dedi ki: “Buraya kim inecek? Uçak mı gelir, yolcu mu gelir?” Şu anda kapasite yetmiyor, geçen sene 2 milyon 100 bin kişi seyahat etmiş Ordu-Giresun Havalimanı’ndan ve giderek artıyor bu ve kapasiteyi büyütüyoruz. Tamamen deniz dolgusuyla yaptık bunu ama o gün çevreciler buna da karşı çıktı. Aynı şekilde şimdi Rize’ye yapılıyor, Rize- Pazar’a çünkü bu, ihtiyaçtan doğuyor. Ha, elbette sizin şeyinize ben şimdi uzmanlara söz vereceğim, cevap verecektir ama Rize İyidere’ye de bir liman alanı -yine burada şeyde var- yapma mecburiyetimiz var çünkü burası da bir lojistik üs olacak. Ben (KEİPA) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesinin Türk Grubu Başkanıyım, üye 12 ülkemiz var. Bu konuyla ilgili geçen iki ay önce Soçi Belediye Başkanı bizi davet etti, Rusya’nın Soçi Belediye Başkanı “Kruvaziyer turizmle ilgili Karadeniz’de de bir çalışma yapalım.” dedi. Hakikaten, Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı, Samsun, Kırıkkale -misafir olarak- ve İstanbul’dan da Beyoğlu Belediye Başkanımızı aldık, gittik. Karadeniz şu anda bir göl ama bundan istifade edemiyoruz. Yük taşımacılığında, yolcu taşımacılığında Karadeniz’de gerçekten büyük çaplı limana ihtiyacımız var, lojistik merkezlere ihtiyacımız var. Ben Giresun Milletvekiliyim, gönlüm ister ki bu Giresun iline yapılınsın ama projelendirmiş devlet yetkilileri Rize’nin İyidere, Hazar bölgesinde böyle büyük bir lojistik merkezi, liman inşaatı için. Şöyle, bakın, bir alan krokiye işlenmiş, tabii size koordinatları verilmiş. Ha, bu akşamdan sabaha doldurulmuyor. Tabii ki...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne kadar bir alan?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bununla ilgili 238 hektardan bahsediliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 238 hektar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tabii, bunun bir kısmı karada, bir kısmı denizde olabilir ama biraz önce size Maltepe örneği verdim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2.300 dönüm.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bakın, İstanbul’da Maltepe ilçemizde büyük bir alan oluşturuldu, şu anda kimse... Ama yapılırken herkes itiraz ediyordu. Yenikapı’yı düşünün, bunlar dolguyla yapıldı.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Karşıyaka, Güzelyalı...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, İzmir’de Karşıyaka, Güzelyalı...

Değerli arkadaşlar, tabii ki çevre duyarlılığınıza saygı duyuyorum, böyle olması lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 2.300 dönümden bahsediyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, doğru, 238 hektar 2.300 dönüme tekabül eder. Bu, Karadeniz’de uluslararası, büyük bir liman olacak.

Arkadaşlar, Dubai’yi hepimiz bilirsiniz. Ben hep misal veriyorum, yıl 1989, bu “Perestrojka” başladığı sıralarda, hatırlıyorum 1990 yılında, biz Karadeniz Teknik Üniversitesinin İktisadi İdari Bilimler hocaları olarak yüksek sesle düşünmeye başladık, dedik ki: “Bu Rusya dağılıyor, Sovyetler dağılıyor; Trabzon Limanı’nı, Trabzon şehrini biz tarihteki misyonuna nasıl kavuşturabiliriz?” Yüksek sesle düşünmek üzere bir araya geldik. Dedik ki: “Trabzon’u biz serbest şehir yapabilir miyiz?” Mesela böyle çılgınca fikirlerimiz vardı, Trabzon serbest şehir olsun çünkü tarihte öyleydi. Tarihte Odessa, Trabzon ve İstanbul Karadeniz’de merkezdi, İpek Yolu’nun da merkezidi. Ta 1900’lü yıllarda

Trabzon'da 11 tane konsolosluk vardı. Şimdi, dedik ki: "Bu Trabzon'u biz dünyaya açalım. Nasıl yapalım? Bir serbest şehir yapalım." Düşünüyoruz daha kendi aramızda ama o günkü şartlarda bunu yapamadık ama Dubai yoktu o zaman daha, Dubai bir kasaba limanıydı arkadaşlar, hepimiz gitmişizdir. Şimdi, Hong Kong dediğimiz yer bir serbest limandır, Antwerp, işte, Rotterdam öyledir.

Şimdi, Karadeniz'de böyle bir açılımı yapmak zorundayız. Yapmazsak, bakın bugün biz Trabzon'u yapamadık ama yanı başımızda Gürcistan -neydi o şehrin ismi- Batum giderek yol alıyor, karşıda Soçi yol alıyor. Şimdi, biz, evet, çevreye duyarlı olalım, bozmayalım. Bu demek değildir ki denizi dolduruyorsanız her tarafı tahrip ediyorsunuz ama alan açalım.

Şimdi ben Giresun'a üçüncü organize sanayi için yer arıyorum, düz yer yok -Giresun Milletvekilimiz burada- yer yok, sanayici getireceğimiz yer yok, denizi doldurarak alan açıyoruz. Havaalanı yaptık, yolları öyle yaptık. Şimdi, dağın altından tünel açıp yol yapmayı düşünüyoruz, Giresun çevre yolunu, 47 kilometre, kaç tane tünel gelecek, bunun maliyetleri...

Ben tabii uzatmak istemiyorum ama bu bir ihtiyaçtır arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ilave söz veriyorum, lütfen tamamlayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, yine Rize'de üniversitemiz ki ben Karadeniz Teknik Üniversitesindeyken -Rize Üniversitesi oldu sonradan- oraya hafta içinde derslere giriyordum. Rize Üniversitesi bugün gerçekten büyük bir hâle geldi ama daha önce ÇAYKUR Zihniderin Çay Fabrikası'nı ÇAYKUR'dayken de tahsis etmiştik, orada yönetim kurulu üyesi iken ben Karadeniz Teknik Üniversitesine, Spot Toto'ya tahsis etmiştik, kampüs yapıldı ama öyle kaldı. Şimdi onun önünde de denizin doldurularak üniversiteye sağlanabilecek bir alan, burada da o gösteriliyor yine, üniversitenin kampüsü burada, alttan sahil yolu geçiliyor, sahil yolunun önünde de deniz doldurularak bir alan ki 21 hektar olacak bu da.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne yapacaksınız orada?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Orası da üniversitenin belki sosyal tesisleri veya bahçesi, bağı olacak bilemiyorum ama gökdelen yapılmayacağı kesin çünkü buraya gökdelen yapılamaz. Kaldı ki Rize ilinin şu anda bulunduğu yer bile arkadaşlar, deniz dolgusu. Hatta Rize'de meşhurdur -Sayın Bekaroğlu'nun kulakları çınlasın, burada olsaydı da keşke konuşsaydık- bakın Rize'nin bugünkü yerleşim alanı, şehir alanı rahmetli Rize Belediye Başkanı Ekrem Orhon orayı doldurarak şehir hâline getirmiştir, nehri doldurarak, uluslararası yardım alarak, Kanada'dan, Amerika'dan yardım alarak bugünkü Rize şehri dolgu üzerine kurulmuştur. Ha, bu demek değildir ki üniversite kampüsünü buraya doğru genişletecek. Üniversite binalarının da kaç katlı olduğunu siz benden iyi biliyorsunuz.

Gelelim Bitlis'e, Ahlat'a. Değerli arkadaşlar, burada...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Buralara, 6'ncı ve 7'nci madde, kanuna göre "Doldurulabilir, yapılabilir, ihtiyaç gerektiriyorsa yapılabilir." diyor zaten. Biz neden özel bir kanun çıkarıyoruz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şimdi onu şey edeceğim ama şu Bitlis, Ahlat'ı da söyleyeyim, sorunuza cevap vereceğim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Ahlat'ta bir kamu kurumu niteliğinde olan Tarım Kredi Kooperatifleri Birliğine ait bir arazi burası, krokide de belli. Bunun toplamı 2,5 hektar, kırmızı çizgilerle... Kesinlikle dolgu yapılmayacak yani bana verilen bilgi o, ben çünkü...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Göl kenarı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama göl kenarı. Tabii, dolgu yapılmamakla beraber...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 25 dönüm mü?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 25 dönüm, evet. Tabii, burada dolgu yapılmayacak ama sahil şeridi ve geri sahada düzenleme yapılacak. Şimdi, bu düzenleme yapılırken Kıyı Kanunu'na muhalefet diye mahkemeye başvurulmaması, belki gidilip gelinmemesi ya da speküle edilmemesi amacıyla böyle bir teklif geldi, ben de mantıklı bulmasam altına imza atmazdım. Ama arkadaşlar, en basitinden evimize bir tamir tadilat yaparken bile belli bir süre toza, gürültüye katlanmak zorunda kalıyoruz ama verilen bilgiye, teknik bilgiye göre burada kesinlikle dolgu yapılmayacağı, sadece düzenleme yapılacağı ve Kıyı Kanunu'na muhalefet olmaması için de bu düzenlemenin yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur. Daha fazla teknik bilgiyle ilgili olarak burada uzman arkadaşlarımız var.

BAŞKAN – Evet, hemen bilgiyi alalım oradan.

AYHAN EREL (Aksaray) – Şehir merkezinde yer kalmadığı için böyle sahil şeridi... Ama burası da kıyıda bir yer yani tam şehir merkezinde değil.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Arkadaşlar, bu alan Tarım Kredi Kooperatifleri Birliğine ait, kamuya ait. Dolayısıyla, belki kamulaştırmadan kurtulmak için olabilir fakat bildiğim şey, buraya resmî kurumlar inşa edilecek -belki sosyal tesis, kültür alanları; o daha sonraki mevzu ama- şu anda bizim yaptığımız, benim kanun teklifinde sizden desteğinizi istediğim konu, bunun, bu 4 alanın Kıyı Kanunu'ndan çıkarılması.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Saray yapılacak mı?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sarayı Ağrı'ya yapıyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ağrı'ya mı yapıyorsunuz? İshak Paşa Sarayı'nın oraya yapıyoruz herhâlde.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, diğer konuda açıklama yapacak arkadaşımız kimdir?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çandarlı kaç dönüm Sayın Öztürk? Rize 2.300 dönüm.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çandarlı'yla ilgili bir bilgi yok efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çandarlı'yla ilgili bilgi alalım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ ERDAL KAYAPINAR – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; şimdi bu dolgularla ilgili bilgi vereyim. Öncelikle sayın vekilimiz “Zaten kanun buna müsaade ediyor.” dedi. Şöyle: Kanun dolgu yapılmasına, liman yapılmasına müsaade ediyor. Bu her iki lojistik limanın da -dikkat edersek- geri sahaları açık değil. Geri sahaları açık olmadığı hasebiyle bu dolgu alanına o lojistiğin gerektirdiği yapılar da yapılacak. “Antrepo” dedi sayın vekilimiz, doğrudur, antrepolar yapılacaktır. Dolayısıyla, kanunun müsaade ettiği o dolgu alanına... Şu andaki kanun dolgu alanına müsaade etmiyor, sadece dolgunun yapılmasını, gemilerin yanaşmasını sağlamak üzere ona müsaade ediyor. Oysa ki o binaların, o limana yönelik binaların -şu andaki kanundan bahsediyorum- yapıları, ona hizmet edecek yapıların kıyı kenar çizgisinin kara tarafından 100 metreden sonra yapılması lazım. Bu her iki limanın da geri sahaları kısıtlı. Rize'yi arazi bakımından zaten biliyoruz, Çandarlı'nın da geri sahası oldukça hem...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç dönüm Çandarlı'daki alan?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ ERDAL KAYAPINAR – 7.240 dönüm.

Şöyle de bilgi vereyim: Bunların esas çalışması birtakım batimetri çalışmaları yapılacaktır, bu 7.200’de biz sadece koordinatların olduğu alanı hesaplıyoruz. Bu, bunun dışına çıkamaz, bundan küçük olabilir. Neden? Batimetri müsaade etmezse, oşinografik çalışmaları yapıp buna müsaade edilmezse zaten onu yapmak isterseniz de yapamazsınız. Dolayısıyla, biz bu alanların, bu verilen alanların küçüleceğini her zaman tahmin ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 7.240 dönüm bir il demek neredeyse, küçük bir il demek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi, bir şey mi var?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Son sözün vekilin sözü olması hasebiyle, deminden beri arkadaşlar konuştukları için bir şeyi arz etmek istiyordum da.

BAŞKAN – Son söz olmayacak ama buyurun, hemen çabucak alalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Evet, şöyle: Şimdi, tabii siz İstanbul’a baktığınızda Osmanlı’nın başkenti Topkapı Sarayı, Ağrı’ya baktığınızda Doğubeyazıt İshak Paşa Sarayı, Erzurum’a baktığınızda Çifte Minareler, Sivas’a baktığınızda Ulu Cami, Ahlat’a baktığınızda Selçuklu Mezarlığı. Şimdi, şunu özellikle arz edeyim: Biraz önce de söyledim, gerçekten Ahlat’ta herhangi bir kamulaştırma şeyi yok, müthiş bir yer orası, hani, alan, bir de Selçukluların yapmış olduğu camiler var, müthiş bir eser yapısı var orada. Burada da -hani Cemal Bey de söyledi- 20-25 dönüm kadar oldu ama o bölgede bir kültürel yapı oluşuyor. Hani ben demin de onu okudum. Siz bütün dünya devletlerine baktığınızda, hele hele Osmanlı’ya baktığınızda hep stratejik bir alan geliştirmiş. Dolayısıyla, bu da Sayın Cumhurbaşkanının sürekli gelip kalacağı bir yer değil. Özellikle 1071 Zaferi’nin, Malazgirt Meydan Muharebesi’nin olduğu dönemlerde gelecekler, sembolik olan bir şeydir.

İki: Keşke Ağrı’ya gelse. Vallahi gelse ben yemin ediyorum, babamların kaldığı yeri veririm. Niye? Devleti temsil ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütün kıyı şeridi feda olsun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Devletin bütünlüğü var ağabey. Yani, Bülent ağabey, ben sizin devlet tecrübenizi biliyorum, çok da saygı duyuyorum, saygı da duyduğum bir ağabeyimizsiniz. Yani, devlet oraya geliyor, devletin nişanesi geliyor. Siz Osmanlı’ya baktığınızda, mesela Ağrı’da tek bir tane eseri yok. Selçuklu’ya baktığınızda sadece Hamur’da bir tane kümbet var. Bu da bu devletin mührüdür o bölgede.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Osmanlı’nın eseri yok Anadolu’da.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İşte yok, ben de onu söylüyorum yani Türkiye Cumhuriyeti devletinin, bu devletin bir mührü. Bir gün Cumhurbaşkanımız, 2018’de karar vermiştir “Ya, burada olsun.” diye. Çok güzel bir şey. İnanın ben olsam hepinize, herkesten önce Cemal Bey’e teşekkür ederim böyle bir teklifle geldiği için.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, ben de bu maddeyle alakalı görüşümü söylemek istiyorum. Tabii ki önceki tartışmaları belki kaçırmış da olabilirim, yeni geldim.

BAŞKAN – Evet, bizim tam oylamaya geçeceğimiz sırada siz söz talep ettiniz. Küçük bir katkı varsa alalım.

Buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Kıyı Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (e) bendinde bir düzenleme vardır. Bu düzenlemede şöyle diyor: "Trabzon, Rize, Zonguldak illerinde..."

AYHAN EREL (Aksaray) – 7'nci madde.

SALİH CORA (Trabzon) – Hayır, 6'ncı madde.

AYHAN EREL (Aksaray) – Hayır, 7'nci madde.

SALİH CORA (Trabzon) – 6'ncı madde (e) bendi.

AYHAN EREL (Aksaray) – 7'nci madde çünkü Salih Bey biz konuşurken çok laf atıyor da...

BAŞKAN – Evet, 7'nci maddeyi görüşüyoruz, onunla ilgili görüşlerinizi alalım.

SALİH CORA (Trabzon) – Yok, şöyle: 7'nci maddeyle ilgili söylüyorum, Kıyı Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (e) bendinde "Trabzon, Rize ve Zonguldak illerinde 1933 tarihli ve 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu kapsamında kalan sağlık tesisleri hariç olmak üzere, Cumhurbaşkanınca alınacak kamu yararı kararı doğrultusunda kurulacak sağlık tesisleri ve alternatif alan bulunmaması durumunda 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununa göre kurulan, işletilen ve mevcut en iyi teknikleri kullanan endüstri bölgeleri,"nin kurulmasına yani kıyıda yapılaşma yapılmasına imkân sunan bir kanun. Aynı Kıyı Kanunu'nda yine bir geçici madde eklenmek suretiyle benzer bir yapının kurulmasının önünü açmış oluyoruz. Yani boşa çıkarmış olmayalım bu maddeyi. Bunu iyi bir şekilde değerlendirdik mi? Yani benzer bir madde var zaten. İzmir Çandarlı'yı da ve Bitlis Ahlat'ı da aynı maddenin içerisine koymak mı daha doğru olur -kanun sistematiği açısından diyorum- yoksa ayrı bir düzenleme, sadece Bitlis Ahlat ve İzmir Çandarlı için mi yapmak gerekiyor? Çünkü şu andaki mevcut Kıyı Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (e) bendinde böyle benzer bir düzenleme söz konusudur. Kanun sistematiğine uygun olması açısından böyle bir düşünce oluşmuştur.

Takdirlerinize.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Takdir sizin Sayın Cora, siz oy vereceksiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sizi de oy vermeye davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, tekrar soru mu soracaksınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır. Sorularına cevap alamadım. Bir de bir yorum yapacağım.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; yoksulluğun bu kadar yoğun olduğu bir ülkede sarayların yapılmasına, sarayların çoğaltılmasına biz tamamen karşıyız. Düşünün ki Cumhurbaşkanlığı sarayına 4 milyar TL -bizim tahminlerimize göre- para harcandı, 4 milyar TL. Yazlık saraya 1 milyar TL'nin üzerinde para harcanacağını tahmin ediyoruz çünkü net rakam verilmiyor, çok büyük bir yatırım yapıyor. Uçan saray da 2 milyar TL'ye alındı. Bununla ilgili, gerçekliği de bilmiyoruz. Toplamda 7 milyar TL bu kadar yoksulluğun olduğu yerde para harcandı. Şimdi, Ahlat'a yapılacak saraya da yine yüz milyonlarca para harcanacağını tahmin ediyoruz. 25 bin dönüm yer herhâlde... Cumhurbaşkanı da "10 bin metrekaresi isterim." deyince 10 bin metrekaresi bugünkü rakamlarla çarparsanız çok büyük, en azından, minimum seviyede söylüyorum, on milyonlarca para harcanacağını görüyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Garo Bey, bir şey söyleyebilir miyim? Ahlat'a çok özel...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, hatibin insicamını bozmayın.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu anlamda, sarayları çoğaltmayalım, yoksulluğu azaltalım derim. Bu anlamda, önce yoksulluğu azaltalım, sonra gerekiyorsa bütçe fazlası verdiğimiz zaman değerlendiririz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir dakika... Bitireyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben bitti diye algıladım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Rize’de 2.300 dönümden bahsediyorsunuz. 2.300 dönüm büyük bir ilçe demektir Cemal Bey. 7.240 dönüm de Çandarlı’dan bahsediyoruz ve bu da bir il demektir, herhâlde Bayburt ancak o kadar bir ildir yani öyle tahmin ediyorum. 7.240 dönüm küçük bir il demektir. Bu anlamda, bu kadar yere siz inşaat yapma iznini Çevre ve Şehircilik Bakanlığına veriyorsunuz sanıyorum ya da Ulaştırma Bakanlığına, hangisine veriyoruz, bilmiyorum. Şimdi bunlara cevaz vereceğiz ve antrepolar yapılacak, şu yapılacak, bu yapılacak ve bunlar ihale edilecek, biliyorsunuz, değil mi? Yani belki özel şirket de girecek, kamu-özel iş birliği yapılabilecek ve burada ne kadar inşaat yapılacağını siz bilmiyorsunuz, biz de bilmiyoruz. Sayın Genel Müdür Yardımcım dedi ki: “Bunun daha küçük olacağını tahmin ediyorum.”

Arkadaşlar, bilmeyenler için söylüyorum, 7.240 dönüm uçsuz bucaksız bir alandır yani bir günde bir ucundan bir ucuna yürüyemezsiniz, o kadarlık bir alan.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Büyük liman olacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Büyük liman olacak da mesele büyüklük değil arkadaşlar. Ne kadar inşaat yapılacak, ne kadar rant oluşacak, ne kadar antrepo yapılacak? Denmesi lazım ki: “Biz buraya 100 bin metrekare antrepo yapmayı planlıyoruz.” 7.240 dönümde inanılmaz bir inşaat yaratabilirsiniz. Buranın sınırları belli değil, inşaat izni alıyorsunuz sonuçta.

Diğer bir konu da Sayın Cemal Öztürk, bu sarayda ne kadar inşaat yapılacağını, bu limanlarda ne kadar inşaat yapılacağını size soruyorum ve ne kadar yoğunluk yaratılacağını, yükseklikle ilgili limitlerin ne olduğunu yani şehirlerin, eğer ki ihtiyacı varsa Rize’nin, İzmir’in rüzgâr kanallarını kesmeyeceğini...

Sayın Genel Müdür, size de sormuştum. Ataköy sahil boyunca yapılanlar, o Kıyı Kanunu’na aykırı olarak yapılanlar nasıl yapıldı ve nasıl cevaz verdiniz ve bundan sonra da neye göre yol vereceksiniz? Yani daha önce böyle bir istisna olmadan yol vermişsiniz zaten yüzlerce binaya, binlerce binaya ruhsat vermişsiniz, yoğunluk yaratmıştınız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bununla ilgili yorumunu sormuştum, cevap vermedi, tekrar sormuş oluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz efendim.

Sayın Kuşoğlu, son söz sizin.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, gerçekten tatmin olmadık. Buralarda yapılacak olan tesislerle ilgili olarak bir fizibilite, bir gereklilik ortaya konamadı. Kanunda zaten bu tür tesislerle ilgili olarak gereken düzenlemeler var ama bunların çapı, yapılacak olan işler, fizibiliteyi nedir, bunları göremedik, anlayamadık. Gerçekten ülke yararına yapılan her işi destekleriz ama bu konunun ne olduğunu anlayamadık. İnşallah, sizi de sıkıntıya sokacak işler değildir bu işler.

Ayrıca, Salih Bey'in dediği de doğru. Geçici maddeyle bunu düzenliyoruz hâlbuki daha önceki düzenlemeler 6'ncı maddeyle yapılmış. 6'ncı maddeyle 2005'ten beri zaten bütün istisnalar bu iktidar döneminde yapılmış. 6'ncı maddeye konması daha doğrudur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

İlave edeceğiniz bir şey var mı Sayın Öztürk? Çok kısa söz vereyim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bir şey ilave edeyim.

Arkadaşlar, tabii, olayın çok değişik yönleriyle tartışmanıza saygı duyuyorum çünkü Komisyonumuzun görevi bu, ben de sizin bir üyenizim. Ben burada bugün teklif sahibi olarak bulunuyorum ama Garo Bey'le sürekli karşı karşıya oturuyoruz üç yıldır. Hakikaten, Plan ve Bütçe Komisyonumuzda hem çok şey öğreniyoruz hem de birbirimize saygı çerçevesinde katkılar yapıyoruz.

Tabii, bu madde geçici bir madde. Rize'de ve Bitlis'te topografik yapı nedeniyle yerleşilebilir alanların kısıtlı olması, özellikle yükseköğretim ve resmî kurum alanlarının yerleşebileceği alternatif alanların bulunmaması nedeniyle, ayrıca İzmir Çandarlı ve Rize İyidere Limanlarında ulaştırma faaliyetlerinin ve lojistik hizmetlerin uluslararası düzeye çıkarılması için kıyı ve su alanlarının kullanımının artırılmasına ihtiyaç duyuluyor ve ekli krokiler verilmiş, ben resimleri de size verdim. Bu krokilerde ve listelerde sınır ve koordinatları gösterilen alanlarda bu kapsamda yapılacak yapıların niteliği de göz önüne alınarak projenin zamanında ve tam olarak gerçekleştirilebilmesi, kaynakların etkin bir şekilde kullanılabilmesi için Kıyı Kanunu'nun kıyılar, sahil şeritleri doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair sınırlayıcı hükümlerinden muaf tutulmasını istiyoruz. Amacımız bu.

Takdir tabii ki Komisyonumuzundur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, arkadaşta tekrar söz verelim. Sayın Paylan'ın sorusu vardı, onun cevabını alalım.

Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ ERDAL KAYAPINAR – Zeytinburnu'ndan Bakırköy'e kadar, evet, yapılar var. Onun hepsinin Bakanlık tarafından yapıldığını söylemek doğru bir şey olmaz yani belediyesi de yapmıştır ancak onun, evet, perdeliyor. Bunun Kıyı Kanunu'na aykırı olduğunu söylemek mümkün değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öyle biliyoruz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ ERDAL KAYAPINAR – Şöyle ki: Bakın, kıyı kenar çizgisinin deniz tarafına taşmış bir şey yok. O -az önce bahsettim ya- kıyı kenar çizgisinden itibaren 50 metre, 100 metre. O mesafelerdedir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 30 metrede bina var.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ ERDAL KAYAPINAR – O da şöyledir Sayın Vekilim: Kıyı Kanunu 1992 tarihli, biliyorsunuz. 1992 tarihinden önce bir planı var ise o zaman planlar kapsamında belirleniyordu o sahil şartları. O bahsettiğimiz sahil şeridi 30 metre ise eğer orada o zamanki plandan gelen bir şeydir ve kısmi yapılaşma kararı alınmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 10 emsal.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRÜ YAVUZ ERDAL KAYAPINAR – Onu bilemem Sayın Vekilim, haklısınız, bir şey diyemem ona.

Bu kadar Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, 7'nci maddeyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir sorumuz daha vardı. Ne kadar inşaat yapılacak?

BAŞKAN – Teklifin 7'nci maddesine ilişkin iki adet redaksiyon talebimiz bulunmaktadır.

İlk olarak, çerçeve maddede yer alan “geçici madde” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile ekli 1, 2, 3 ve 4 no.lu krokiler ve listeler” ibaresinin eklenmesi.

İkinci olarak da “geçici madde”nin “ek madde” olarak değiştirilmesi gerekmektedir. Komisyonun bilgisine sunuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bunu önergeyle yapabilirsiniz, böyle yapamazsınız.

BAŞKAN – Bu redaksiyon talebiyle birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanun teklifiyle ilgili görüşmeler tamamlanmış olup önergeler vardır. Önergeleri okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/1520) esas numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

Süleyman Girgin

Cavıt Arı

İstanbul

Muğla

Antalya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Madde: 14/07/1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 7'nci sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla; Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Kurum Başkanlığı ve Müstakil Genel Müdürlüklerin merkez teşkilatı Daire Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanı, (16) kadrolarına atananlar (Bütçe Dairesi Başkanı dahil), Milli Eğitim Bakanlığı Grup Başkanı, (15) Gelir İdaresi Grup Başkanı, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı, (21) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 1. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Grup Başkanı, (19) Milli Kütüphane Başkan Yardımcısı, (1) Bölge Müdürleri (Kamu İktisadi Teşebbüsleri Bölge Müdürleri dahil) Üniversite Genel Sekreterleri, Diyanet İşleri Başkanlığı Dinî Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü”

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutalım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekeçe.

BAŞKAN – Gerekeçeyi okutuyorum:

Gerekeçe:

3 Nisan 1992 tarih ve 22953 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 570 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname’nin 10’uncu maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun ekli IV sayılı Makam Tazminatı cetveli değiştirilerek bazı unvanlara makam tazminatı verilmeye başlanmıştır. Bu düzenleme ile IV sayılı makam tazminatı cetvelinin 7’nci sırasında yer alan ibare “Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla; Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Kurum Başkanlığı ve Müstakil Genel Müdürlüklerinin merkez teşkilatı Daire Başkanı kadrolarına atananlar (Bütçe Dairesi Başkanı hariç) Gümrük Müsteşarlığı Başmüdürleri, Üniversite Genel Sekreterleri ile Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcıları” şeklinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyle bütçe dairesi başkanı, kamu iktisadi teşebbüsleri bölge müdürleri ile belediyeler ve bunlara bağlı kurum ve kuruluşlar uygulamanın dışında bırakılmışlardır. Bütçe dairesi başkanlarının mağduriyeti 22/10/2005 tarih ve 5436 sayılı Kanun’la giderilmiştir. Belediyeler ve bunlara bağlı kurum ve kuruluşlarında çalışanların mağduriyetleri de Belediyeler Kanunu’nda yapılan değişiklikle ortadan kaldırılmıştır.

Yaklaşık olarak otuz yıl sonra emekli olan ve makam tazminatı alan Karayolları, Devlet Su İşleri, Orman Bölge Müdürlüğü ve benzeri bölge müdürlüklerinin emekli maaşları 4.000 TL iken makam tazminatı alamayan Petrol Ofisi AŞ, PTT, Devlet Malzeme Ofisi, Devlet Demiryolları gibi kamu iktisadi teşebbüsleri bölge müdürlüklerinin maaşı ise 2.600 TL’dir. Fark 1.400 TL civarındadır. Bu düzenleme kamu iktisadi teşebbüsleri bölge müdürlüklerini ciddi anlamda mağdur etmektedir. Ayrıca, bu durum Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarda ve Anayasa’nın 10’uncu maddesinde belirtilen eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bu eşitsiz durumun giderilmesi amacıyla emekli kamu iktisadi teşebbüsleri bölge müdürleri lehine düzenleme için bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/1520) esas numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

Süleyman Girgin

Cavit Arı

İstanbul

Muğla

Antalya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Madde: 657 sayılı DMK’na ekli I sayılı Cetvelde yer alan aşağıdaki Unvanlar için öngörülen 3000 ek gösterge rakamının 3600 olarak değiştirilmiştir. Söz konusu gösterge değişikliğinden bu unvanlarda görev yapan personelin emeklileri de yararlanır.

I sayılı Ek Gösterge Cetveli

	Derece	Mevcut Ek Gösterge	Önerge
III-SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI			
b) Diğer sağlık lisansiyerleri		3000	3600
c) Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan 1 Yüksek öğrenim görenler	1	2200	3600
IV - EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI			
b) Öğretmen ve diğer personel	1	3000	3600
VI-DİN HİZMETLERİ SINIFI			
Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan,		3000	3600
a) En az dört yıllık dini yüksek öğrenim mezunları			
VII. EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI			
d) Kadroları bu sınıfa dahil olupda Emniyet Müdürü sıfatını kazanmış olanlar	1	3000	3600
e) Kadroları bu sınıfa dahil olup da, yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan aa) (Değişik: 29/1/2016-6663/9 md.) Yüksek Öğrenimliler (2)	1	3000	3600

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutalım, söz talebi var mı?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

1'inci derece kadrolu öğretmen, din görevlisi, Emniyet mensuplarının ve sağlık hizmetleri çalışanlarının mevcut ek göstergesininin 3600'e yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1520) esas numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla

Mehmet Bekaroğlu

Süleyman Girgin

Cavit Arı

İstanbul

Muğla

Antalya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Madde: 4/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesine "10 yardımcı hizmetler sınıfı" başlıklı bendi başlığıyla birlikte madde metninden çıkarılmış, 657 sayılı Kanun'a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 46- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait Yardımcı Hizmetler Sınıfı kapsamındaki dolu kadroların unvanları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından geçerli olmak üzere ve başka bir işleme gerek kalmaksızın, aynı dereceli Genel idare Hizmetleri Sınıfına dâhil Memur unvanlı kadrolar olarak değişmiş sayılır.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu kurum ve kuruluşlarında çeşitli unvanlarda (aşçı, bekçi, berber, hizmetli, kaloriferci, teknisyen yardımcısı, terzi, mübaşir vb.) görev yapan ve sayıları yaklaşık 110 bin olan Yardımcı Hizmetler Sınıfı personeli, buldukları hizmet sınıfından kaynaklı mağduriyet yaşadıklarından, hizmet sınıflarının değiştirilmesi suretiyle bu mağduriyetlerinin giderilmesini beklemektedirler.

Bilindiği gibi 2005 yılında memur sendikaları ile Hükümet arasında imzalanan Toplu Görüşme Mutabakat Metninde; "Yardımcı Hizmetler Sınıfında çalışanların öğrenim durumlarına göre diğer hizmet sınıflarına bir defaya mahsus olmak üzere sınavsız atanmalarının sağlanması" için çalışma yapılacağı kararının yer alması, YHS personelinin sınıf değişikliğine ilişkin beklentisini daha da artırmıştır.

Yardımcı Hizmetler Sınıfı kapsamındaki kadro unvanlarında görev yapan Devlet memurları, buldukları hizmet sınıfından kaynaklı olarak;

- Kadro unvanlarına ilişkin görevlerin sınırının unvan bazında net olarak belirlenmemiş olmasından kaynaklı sorunlar yaşamaktadırlar. YHS kapsamındaki personelin unvanlarına ilişkin görev tanımlarının belirgin olmaması, bu personele kurumlarında pek çok işin gördürülebileceği personel olarak bakılmasına neden olmaktadır. Ayrıca, hukuki yönü olmamasına rağmen bazı görev ve işlerin yardımcı hizmetler personeline gördürülmesi, zaman içerisinde söz konusu görevlerin ilgililerin unvanlarıyla özdeşleşmesine ve bu görevleri yapmak istemediklerinde ise sorunlu personel olarak düşünülmelerine neden olmaktadır.

- Görevde yükselme sorunu yaşamaktadırlar. YHS personelinin görevde yükselebileceği kadrolara (memur, bilgisayar işletmeni, teknisyen gibi) kurumlar tarafından genellikle ilk defa atama yoluyla personel alımına gidildiğinden, YHS personelinin görevde yükselerek söz konusu unvanlara atanması pek mümkün olmamaktadır.

- Maaş ve emeklilik hakları bakımından sorun yaşamaktadırlar. Devlet memurlarına ilişkin hizmet sınıflarında görev yapanlardan sadece Yardımcı Hizmetler Sınıfına dâhil olanlar için ek gösterge belirlenmemiştir. Ek gösterge belirmelerinde bir hizmet sınıfında olanların tamamının dışarda tutulmasının rahatsızlık yaratmasının yanı sıra, ek göstergeden yararlanamadıkları için YHS personelinin aylık ücretleri ve emeklilik hakları (emekli aylığı ve emekli ikramiyesi) memurlar arasında en düşük seviyede bulunmaktadır.

Esasen bu kapsamda kalan işlerin memur tanımı içinde yer alanlar eliyle yapılıp yapılmayacağı da ayrı bir tartışma konusudur.

Bu itibarla, bu madde ile Yardımcı Hizmetler Sınıfının tümden kaldırılması ve bu sınıfta çeşitli unvanlarda görev yapan personelin kurumlarında Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dâhil Memur unvanlı kadrolara atanmaları sağlanarak, Yardımcı Hizmetler Sınıfının varlığından kaynaklı sorunların ortadan kaldırılması öngörülmektedir.

Öte yandan, memur unvanlı kadrolara atanacak olan Yardımcı Hizmetler Sınıfı personeli, kurumlarında görevde yükselme ve unvan değişikliği yapmak suretiyle öğrenim durumları ve hizmet sürelerine göre atanabilecekleri unvanlara da geçebilecek, ilgililerin kendi kadrolarının unvanı değiştiğinden ilave bir kadro ihdası ihtiyacı da söz konusu olmayacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1520) esas numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla

Mehmet Bekaroğlu

Süleyman Girgin

Cavit Arı

İstanbul

Muğla

Antalya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Madde: Hane halkının toplam aylık geliri yürürlükteki asgari ücretin brüt tutarını aşmayan veya sadece düzenli olarak sosyal yardım alan vatandaşların yaşadığı konutlar için aylık 230 kilovatsaate kadar olan elektrik tüketim tutarının karşılığı olan fatura bedelleri Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesine konulacak ödeneklerle devlet tarafından karşılanır. Bu konuda uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, müştereken yetkilidir.

BAŞKAN – Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından açıklanan yeni tarifeye göre konutlar için çıplak enerji bedeli ve perakende hizmet bedelinden oluşan perakende enerji bedeli Ekim 2018'e göre yüzde 19,2 düşürülürken, iletim, dağıtım, kayıp ve kaç bedelinden oluşan dağıtım bedeline yüzde 15,6 zam yapılmıştır. Ayrıca tüm abone grupları için dağıtım bedelinin artırılmasıyla sanayi, ticarethane, tarımsal sulama ve aydınlatmaya cüzi zam yapılırken, genel aydınlatma bedeli yüzde 5,2 artırılmıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası açıklamalarına göre “Faturada indirim yapılan kalemlere bakıldığında perakende enerji bedelinin yüzde 19,2 indirimle 3,53 kuruştan 2,8 kuruşa çekildiği, dağıtım bedelinin ise yüzde 15,7 zamlı 13,32 kuruştan 15,41 kuruşa çıkarıldığı görülmektedir. Sanayi tarifesinin perakende enerji bedelinde yüzde 3,9, ticarethanelerde yüzde 4,5, tarımsal sulamada yüzde 4,2, aydınlatmada yüzde 4,7 ve genel aydınlatma tarifesi perakende enerji bedelinde yüzde 0,2 indirime gidilirken tüm gruplar için dağıtım bedeli yüzde 15,7 artırılmıştır. Böylece Ekim 2018'e göre sanayi abonelerine yüzde 0,6, ticarethanelere yüzde 0,28, tarımsal sulamaya yüzde 0,26, aydınlatmaya yüzde 0,29 ve genel aydınlatmaya da yüzde 5,22 oranında zam yapılmıştır. Buna göre sanayi, ticarethane ve tarımsal sulama aboneleri bırakın konutlara uygulanan indirimden faydalanmayı, çok küçük de olsa faturaları artırılmıştır. Sanayi, ticarethane ve tarımsal sulama kullanıcıları için yılbaşından itibaren elektriğe yapılan zam yüzde 71'e ulaşmıştır.

Vatadaşa “müjde” olarak sunulan yüzde 10 indirim kararının perde arkasında şirketlerin kârını artıracak bir uygulamaya daha imza atılmıştır. Dağıtım bedellerine yapılan yüzde 15,7'lik zam doğrudan elektrik dağıtım şirketlerinin kasasına gidecektir. Dolar kurundaki düşüş doğrultusunda kamuoyunda fiyatların indirilmesi yönünde oluşan baskıyı karşılamak ve yerel seçimler öncesinde oy toplamak için

gidilen bu indirim kararıyla bir taşla iki kuş vurmaya çalışan Bakanlık bizleri şaşırtmamıştır. 2018 yılında kur artışı, piyasa dengesi gibi gerekçelerle elektrik fiyatlarına, enerjinin temel bir insan hakkı olduğu ve enerji fiyatlarının herkesin ulaşabileceği düzeyde olması gerektiği ilkesini göz ardı edecek denli yüksek artışlar yapılmıştır.

230 kilovatsaatlik tüketim üzerinden dört kişilik bir ailenin aylık elektrik faturası 140 TL'ye ulaşmaktadır. Açlık sınırının 1.950 TL, brüt asgari ücretin 2.558, net asgari ücretin 2.020 TL olduğu ülkemizde yaklaşık 6 milyon kişi asgari ücretle çalışmaktadır. Açlık sınırında yaşayan asgari ücretliler için elektrik faturası önemli bir gider kalemini oluşturmaktadır.

Sosyal devlet ilkesi gereği devamlı sosyal yardım alanların yanı sıra açlık sınırında yaşayan aylık geliri yürürlükteki asgari ücretin brüt tutarını aşmayan ailelerin aylık 230 kilovatsaate kadar olan elektrik enerjisi tüketim faturalarının devlet tarafından karşılanmasını sağlamak üzere bu önerge verilmiştir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1520) esas numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesi ve diğer maddelerinin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Girgin

Cavit Arı

Muğla

Antalya

“MADDE 9 – 25.8.1999 Tarih ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48. Maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki (e) bendi eklenmiş, 50 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesindeki “yüzde kırkıdır” ibaresi “yüzde ellisidir”, ikinci cümlesindeki “yüzde seksenini” ibaresi “yüzde doksanını” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“e) İşsizlik desteği,”

“Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son beş yıl içinde en az;

- 300 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 360 gün,
 - 540 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 480 gün,
 - 780 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 600 gün,
- Süre ile işsizlik ödeneği verilir.”

“EK MADDE 7 - Bu Kanunun 50 nci maddesine göre işsizlik ödeneğinden yararlanma şartlarını taşımayanlardan İŞKUR'a şahsen başvurarak iş almaya hazır olduklarını kaydettiren ve aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretten az olan işsizlere oniki aya kadar işsizlik desteği ödenir. Oniki aylık sürenin bitiminden itibaren yararlanma koşullarının devam ettiğini belgeleyenlere en fazla altı ay süreyle daha işsizlik desteği ödenir.

İşsizlik desteği 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan brüt asgari ücret dikkate alınarak bu kanunun 50'nci maddesine göre hesaplanan işsizlik ödeneğinin yüzde seksenbeşidir.

Birinci fıkraya göre İŞKUR tarafından ödenecek işsizlik desteği tutarları merkezi yönetim bütçesinden Fon hesabına aktarılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Hazine Bakanlığının görüşü alınarak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN – Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; işsizlik sigortasının amacı işsiz kalan işçilere gelir desteği sağlamaktır ama ne yazık ki bugün uygulanan sistem, bu amacı karşılamaktan uzaktır. Bir kere işçi işten ayrıldığı her durumda işsizlik ödeneğine hak kazanamıyor. İşten kendi isteğiyle ayrılan işçi bu haktan yararlanamıyor. Ayrıca, işten çıkarılan işçi son üç yıl içerisinde en az 600 gün prim ödememişse yine işsizlik parası alamıyor. Bu nedenle, mevsimlik ve kampanya işlerinde çalışanlar işsizlik parası alamamaktadırlar. Kimlerdi bunlar? Otellerde çalışanlar, tarımda çalışanlar, geçici işçi, orman işçisi olarak çalışanlardır. Bunlardan prim kesiliyor ama işsizlik parası ödenmiyor. Bu adaletli değildir. Bu adaletsizliğin düzeltilmesi gerekir.

Maddede yapılan değişiklikle işsizlik sigortasından yararlanma koşulları hafifletilmektedir. Son üç yıl içerisinde 600 gün prim ödeme şartı son beş yıl olarak değiştirilmekte ve en az prim ödeme süreleri azaltılmakta, prim ödeme tutarı ve süreleri artırılmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- Bu Kanunun;

a) 3 üncü maddesi 1/1/2019 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde indirim şartlarının varlığı açısından dikkate alınmak üzere yayımı tarihinde,

b) 8 inci maddesi 9/7/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 10 uncu maddesi 1/1/2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Söz talebiniz var, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, haritalar hâlâ gelmedi. Bu gelmemesinin sebebini siz öğrenebildiniz mi?

BAŞKAN – Sayın Öztürk, verdiniz mi o söz konusu şeyleri? Çekiyorlar mı arkadaşlar?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Ben arkadaşlara verdim.

BAŞKAN – Verdiniz. Takip edelim arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ilgili arkadaşlar kim?

BAŞKAN – Takip edelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama şimdi kapatacaksınız Komisyonu.

BAŞKAN – Tamam, kapatsak bile vereceğiz, gelir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli Komisyon üyeleri, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 14 Ocak Pazartesi günü saat 17.00’ye kadar verilmesini, özel sözcüler olarak Nejat Koçer, Şirin Ünal, Ayşe Keşir, Nilgün Ök, Bekir Kuvvet Erim, Sami Çakır, İbrahim Aydın, Salih Cora’nın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, 14 Ocak çok erken.

BAŞKAN – Yapacak bir şey yok.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.15

